V
891.473
Gos/Cho
34788

THE LIBRARY

S. N. D. T.
WOMEN'S UNIVERSITY
BOMBAY.

S. N. D. T. WOMEN'S UNIVERSITY
LIBRARY

13 OCT 1971

श्री १

चोरासी वैष्णवनी वारता.

गोस्वामीजीनी आज्ञाथी

વ્રજ ભાષામાંથી ગુજરાતીમાં તરજુમો કરનાર

શાસ્ત્રી પ્રાણવલ્લભ [illegible]

પુષ્ટીમાર્ગના વૈષ્ણવોને [illegible] માટે

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

બુકસેલર મગનલાલ [illegible]

અમદાવાદમાં

માણેકચોક [illegible] શાહ

હીરાભાઈ [illegible]ના મકાનમાં [illegible]

[illegible] પ્રેસ"માં શા૦ [illegible] હાથે

તથા [illegible] પ્રેસમાં [illegible]

મુળજીએ છાપ્યું.

સંવત ૧૯૩૭

કીંમત રૂ૦ [illegible]

V 841.473

G55/C80

આ પુસ્તક સને ૧૮૪૭ ના આક્ટ ૨૦ મા તથા
૧૮૬૭ ના આક્ટ ૨૫ મા પ્રમાણે રજીસ્ટર
કરાવેલું છે.

अनुक्रमणिका.

વારતા, આચારનાજી શેવક.

૧ [illegible]દાસ ક્ષત્રાણીની.

૨ કૃષ્ણદાસ મેઘનની.

૩ કનોજના દામોદર સંભવાલની.

૪ કનોજના બ્રાહ્મણ પદ્મનાભદાસની.

૫ પદ્મનાભદાસની પુત્રી તુલસાની.

૬ પદ્મનાભદાસના છોકરાની વહુ પારવતીની.

૭ પારેખનો પુત્ર રઘુનાથદાસની.

૮ [illegible]

૯ કાશીના રહેવાશી પુરશોતમદાસ ક્ષત્રી ચોપડાની.

૧૦ પુરશોતમદાસની પુત્રી રુક્મણીની.

૧૧ પુરશોતમદાસના દીકરા ગોપાળદાસની.

૧૨ રામદાસ સારસ્વત બ્રાહ્મણની.

૧૩ કડાના રેહેનાર ગદાધરદાસ બ્રાહ્મણની.

૧૪ [illegible] તથા કૃષ્ણદાસ [illegible] સારસ્વત બ્રાહ્મણ તથા [illegible]દાસ [illegible].

૧૫ [illegible] કૃષ્ણદાસ [illegible] બ્રાહ્મણની.

૧૬ [illegible] સાચોરા બ્રાહ્મણની.

૧૭ એક રજપુતાણીની.

૧૮ કૃષ્ણદાસ અધીકારીની.

૧૯ [illegible] બ્રાહ્મણની.

૨૦ એક બ્રાહ્મણી અને [illegible]ની.

વારતા.   આચારજીના શેવક.
૬૪ સાચોરા પુરશોતમ જોશીની.
૬૫ ખેરાળુના જગનનાથ જોશીની.
૬૬ જગનનાથ જોશીની માની.
૬૭ જગનનાથ જોશીની તથા નરહરદાસની.
૬૮ રાણા વ્યાસની.
૬૯ સાચોરા બ્રાહ્મણ રામદાસની.
૭૦ સાચોરા બ્રાહ્મણ ગોવીંદદવેની.
૭૧ વાડાલીનાવાશી રાજાદવે ને માધવદવે બે ભાઈની
૭૧ એક ક્ષત્રાણીની.
૭૨ કૃશ્નદાસી ખવાસણીની.
૭૩ મીરાંબાઈના ગોર રામદાસની.
૭૪ રામદાસ ચુહાણ રજપુતની.
૭૫ થાનેશ્વરના રેહેનાર રામાનંદ પંડીત સારસ્વતજી.
૭૬ વિશ્નુદાસ છીપાની વારત.
૭૭ શીંહાનંદના ક્ષત્રી જીવણદાસ કપુરની.
૭૮ પટણાની પાસે હાજીપુરના રેહેનાર સારસ્વત બ્રાહ્મણ ભગવાનદાસની.
૭૯ શ્રીનાથજીના ભીતરીઆ ભગવાનદાસની.
૮૦ સનોડીઆ બ્રાહ્મણ અચ્યુતદાસની.
૮૧ ગોડબ્રાહ્મણ અચ્યુતદાસની.
૮૨ કડાના રેહેનાર ગૌડ બ્રાહ્મણ અચ્યુતદાસની.
૮૩ અંબાલપના નારણદાસની.
૮૪ નારણદાસ ભાટની
૮૫ પરચુરણ વારતાઓ.

ચોરાશી વૈશનવની વારતા*

શ્રી ગોપીજન વલભાય નમઃ

શ્રી આચારજીના સેવક દામોદરદાસ હરસાણી

વારતા ૧ લી.

એક સમે શ્રી આચારયજી વૃજમાં પધારયા હતા ત્યારે દામોદરદાસ સાથે હતા ત્યાં શ્રી આચારજી દામોદરદાસને દમલા કહેતા હતા અને કેહેતા કે આ માર્ગ તારે માટે પ્રગટ કરયો છે શ્રી આચારયજી માર્ગને કહેતા હતા.

શ્રી આચારયજી ગોવિંદઘાટ ઉપર એક ચોતરો તો ત્યાં વીશ્રામ કરતા હતા તે ઠેકાણા ઉપર શ્રી આચારયજીનાં મંદીર થયાં તહાં શ્રી આચારયજી પોઢીયા સમે શ્રી આચારયજીને ...

[illegible]

ભરેલા છે અને શ્રી પુરૂશોતમ તો ગુણનું નીધાન છે એને
કેમ સંબંધ થાય? તે સમે શ્રી ઠાકોરજી
તેમને શ્રી આચારયજીએ પુછ્યું જે
જાણોછો જીવ તો દોષનો ભરેલો છે
સંબંધ કેમ થાય? તે સમે શ્રી આચારજી
કહ્યું કે તમે જીવને બ્રહ્મસબંધ કરાવો
ર કરૂં તમે જીવને નામ આપશો તથા
ષ નીવરત થશે માટે તમે જીવને અંગી
એ વાત શ્રાવણ સુદ એકાદશીને દીવશે
બીજા એકાદશી હતી તેથી પવીતરૂ સુતરનું
બ્યુ હતું તે પવીતરૂ તે સમે શ્રી પુરૂશો
કરનો ભોગ ધર્યો તે સમેની વાતના અક્ષ
નો શ્રી આચારજીએ સિધાંત રહસ્ય
મે દામોદરદાસ થોડે વેગળા સુઈ રહ્યા
આચારજીએ દામોદરદાસને પુછ્યું જે
ભળ્યું તે [illegible] પુરના રેહે
સાંભળ્યો બ્રાહ્મણ ભગવાનદાસની.
કહ્યું જે [illegible] નાથજીના ભીતરીઆ ભગવાન
સનોડીઆ બ્રાહ્મણ અચ્યુતદાસન
જીવને ગોડબ્રાહ્મણ અચ્યુતદાસની.
એટલે [illegible] ના રેહેનાર ગૌડ બ્રાહ્મણ અ
અવશ્ય કરવો અથવા [illegible]

વળી શ્રી આચારજીએ શ્રી ઠાકોરજીની પાસે એ

માગ્યું જે મારા આગળ દામોદરદાસની દેહ [illegible]
આપ દામોદરદાસ થકી કશું છાનું રાખો નહી [illegible]
આચારજી શ્રી ભાગવત અહરનીશ પાઠ કરત [illegible]
તા. વળી કેહેતા જે ઘણી વાર થઈ શ્રી ઠાકોર [illegible]
કરી નથી તે એકાંત છાના વારતા કરતા [illegible]
દાસથી છાનું રાખ્યું નહી. બીજું મારગનો સિધ [illegible]
લીલા છાની વાત શ્રીઆચારજીએ દામોદરદાસ [illegible]
બાપી, વળી એક સમે શ્રી ગોસાઈજી જે દા [illegible]
એકાંત બેઠા હતા તે સમે શ્રી ગોસાઈજીએ [illegible]
ને શ્રી આચારજીને શું કરી માનો છો તેવા [illegible]
સે કહ્યું જે અમ તો શ્રી આચારજીને જગદી [illegible]
હેછે જે મોટા જગદીશ ઠાકોર છે તેથી શ્રી [illegible]
ને અધીક કરી જાણીએ છીએ ત્યારે શ્રી ગો [illegible]
દામોદરદાસને કહ્યું જે તમ એવું કેમ કહો છો [illegible]
થી મોટા? ત્યારે દામોદરદાસે કહ્યું જે મેહ [illegible]
મોટુ કે દાતાર મોટો? ફરી દામોદરદાસે કહ્યું [illegible]
કોઈ પાસે ધન બહું છે તોપણ શા કામનું જે [illegible]
તેને ધનવાન જાણીએ તેથી શ્રી આચારજીને [illegible]
તો શ્રીનાથજી છે તેથી [illegible]
તેથી અમ [illegible]
ણીએ છીએ [illegible]
કહ્યું તેથી [illegible]

એક સમે શ્રી ગોસાંઇજી પોતે પોતાની ઇછાથી બે
ઠા હતા તેવારે ત્યાં બે ચાર વઇશ્નવ પાસે એકાંતે બેઠા
હતા. હસવા રમવાવાળા વૈશ્નવો પાસે હતા. આપ એમની
સાથે હસતા રમતા મશ્કરી કરતા, એજ પ્રસંતામાં બેઠા
એમની સંગાથે રમવાની વારતા કરતા હતા તે સમે દામો
દરદાસ આવ્યા તેવારે શ્રી ગોસાંઇજીએ તેમને ઘણુંક આ
દરસન્માન દીધુ અને બેસારયા. પછી દામોદરદાસ દંડવત
કરીને બેઠા તેવારે શ્રી ગોસાંઇજીને દામોદરદાસે કહ્યું જે
માંહારાજ આ મારગ નીરાંતનો નથી આ મારગ છે તે
અતી કષ્ટ દુઃખનો ભરેલો છે ત્યારે શ્રી ગોસાંઇજીએ
દામોદરદાસને કહ્યું જે તમે કહોછો તે વાત સાચી પણ
અમને શ્રી આચારજીની કીરપા થશે ત્યારે કષ્ટ આતુરતા
થશે આ મારગ શ્રી આચારજીના અનુગ્રહ વિના થાય
નહી પછી દામોદરદાસે દંડવત કરીને કહ્યું જે અમારે
આચારજીને એકવાર વીનતી કરવી પછી આપ તો પ્રભુછો
ભલુ થાય તેજ કરો. પણ આ મારગ એજ રીતનો છે
ત્યારે શ્રી ગોસાંઇજી બહુજ પ્રસન થયા ને બોલ્યા જે અ
મને આ વાત તમારી દ્વારાએ શ્રી આચારજી કેહેશે ને
તમે નહી કહો તો બીજું કોણ કેહેશે અમે તમને જોઇ
એ છીએ ત્યારે મન અતી પ્રસન થાય છે. આપ એવા
શ્રીમુખના સેવક શ્રી આચારજીના જાણીએ છીએ. દામો
દરદાસની વારતા સાંભળીને શીક્ષા માનતા તેથી તે મા-

ટા તે ગાટા.

વળી પેહેલું શ્રી આચારજીએ શ્રી ઠાકોરજી પાસે એવું માગ્યું છે જે માહારા આગળ દામોદરદાસની દેહ [illegible] નહી તેનું કારણ એજ. શ્રી આચારજી મહાપ્રભુ [illegible] સન્યાસ ગ્રહણ કરવાનો વિચાર મનમાં કરતા હતા તે સમે શ્રી ગોપીનાથજી તથા શ્રી ગોસાંઈજી એ બે બાળક હતા તેથી મારગની વારતા શ્રી આચારજીએ દામોદરદાસને સમજાવીને આપની થાપણ આપે [illegible] દરદાસના હૃદયમાં મારગ સ્થાપીને કેટલેક દીવસે આપ સન્યાસ ગ્રહણ કરો ત્યાર પછી કેટલેક દીવશે શ્રી ગોસાંઈજીએ પોતાની માતાજી અકાંજીને પુછ્યું જે શ્રી આચારજીએ મારગ પ્રગટ કરયો છે તે ઉછ્વનો [illegible] અમે તો કશું પણ જાણતા નથી ત્યારે શ્રી ગોસાંઈજીને તેમની માતાજીએ કહ્યું કે શ્રી આચારજીએ આપણા મારગના ઉછ્વનો પ્રકાર સઘળો દામોદરદાસને જણાવ્યો છે તે તમે તેમને પુછો, એટલે તે તમને કેહેશે. ત્યાર પછી શ્રી ગોસાંઈજી દામોદરદાસને ઘેર પધારયા ત્યાં દામોદરદાસે તેમને ઘણાજ આદરે સતકાર કરીને, ભકતી [illegible] પધરાવ્યા તે પછી ઉછ્વનો પ્રકાર સઘળો [illegible] તે દામોદરદાસે શ્રી ગોસાંઈજીના આગળ કહી [illegible]

એક સમે દામોદરદાસના બાપનો શરાધના દીવશ હતા તે દીવશે શ્રી ગોસાંઈજીએ દામોદરદાસને [illegible]

રાવ્યું ને પછી શ્રી ગોસાઇજીએ કહ્યું જે મને શરણ કરાવવાની દક્ષણા આપો ત્યારે દામોદરદાસે કહ્યું જે દક્ષણામાં હું એક વાત કહીશ ને શીધાંત રહસ્યના દોઢ શ્લોકનું વ્યાખ્યાન કર્યું એવી વાત છે. તેવારે શ્રી ગોસાઇજી ચરમાઇને ચુપ થઇ ગયા પછી દામોદરદાસે મારગની પરનાળીકા સરવે શ્રી ગોસાઇજીના આગળ કહી શ્રી આચારજીએ કહ્યું હતું તે સરવે કહ્યું તેવારે પછી શ્રી ગોસાઇજી દામોદરદાસને દંડવત કરવા દેતા નહી પોતાનું ચરણોદક આપતા નહી પછી શ્રી આચારજીએ દામોદરદાસને દરશન આપ્યું ને આગ્ના કરી જે તું શ્રિ ગોસાઇજીનું ચરણોદક નીત લે ત્યારે પ્રાતઃકાળે દામોદરદાસ શ્રિ ગોસાઇજી પાસે આવ્યા અને ચરણોદક માગ્યું તેવારે શ્રિ ગોસાઇજીએ ચરણોદકની ના કહી એટલે દામોદરદાસે તમને કહ્યું જે મને શ્રિ આચારજીની આગ્ના થઇ છે તેથી મને ચરણોદક આપો. ત્યારે શ્રી ગોસાઇજીએ ચરણોદક આપ્યું. પછી દામોદરદાસને શ્રી આચારજી ત્રીજે ત્રીજે દેહાડે દરશન આપતા. મારગની વારતા કરતા એવી કૃપા હતી કદાચિત ત્રીજે દહાડે દરશન ન થાય તો પેટમાં બહુ પિડા થતી અત્યંત કષ્ટ પામતા પછી જ્યારે દરશન થાય તેજ વખત કષ્ટ નીવરત થઇ જાય એવી રીત કેટલાક વરસ પરયંત દરશન આપ્યાં એવી કૃપા કરતા જે સઘળી વાતો થતી તે દામોદરદાસ શ્રિ ગોસાઇજીના આ

ળજં કહેતા. શ્રિ ભાગવતનું ગનુકરમ ને મારગ... અહરનીશ વારતા કરતા હતા. શ્રિ ગોસાઇજી ... ઊપર ઘણીજ કૃપા કરતા. ઘણીજ દામોદરદાસ... રાખતા ને કહેતા કે દામોદરદાસના હૃદયમાં ... રજી બીરાજે છે તેથી દંડવત કરવા દેતા નહી ... જે દામોદરદાસની વાતનો પાર નથી એવા મા... વાળા કૃપાપાત્ર હતા.

વળી પ્રથમ શ્રિ આચારજીએ દામોદરદા... જે આ મારગ તારે વાસ્તેજ પ્રગટ કરયો છે ... એજ કે જયાં લગી શ્રિ આચારજીના મારગની ... હાં લગી દામોદરદાસની સ્થીતી છાની છે તેથીજ ... દાસે કહ્યું જે મેં શ્રિ ઠાકોરજીનાં વચન સાંભ... કશું સમજયો નથી ત સમે શ્રિ આચારજીએ ... તારે હજુ દશ અવતારનો આંતરાય છે તેનો ... કે જયાં લગી શ્રિ આચારજીના મારગની સ્થીતી ... લગી દામોદરદાસને ફરીફરી અવતરવું છે. મા... ભલાં પ્રથમ એથીજ કહ્યું કે શ્રિ આચારજીએ ... દાસના હૃદમાં ભગવત લીલા સ્થાપી તે સંપુરણ ... ને બોધ કરવાનેજ તેનો હેતુ એજ કે શ્રિ આ...નો પ્રગટ કરેલા મારગ ચાલશે તાંહાં લગી દામોદરદાસની સ્થી તી રહેશે દામોદરદાસ એવા ટેકવાળા કૃપાપાત્ર ... એની વારતા કયાં લખીએ એમની વાતનો પા...

વારતા ૨ જી.

શ્રી આચારજીના શેવક ક્રશ્નદાસ મેઘનની વારતા.

—०O०—

શ્રી આચારજીએ પૃથવીની પ્રદક્ષણા કરી ત્યારે ક્રશ્નદાસ મેઘન સાથે હતા તે બદરીનારાયણની પેલી તરફ ક્રીરણાટ એવે નામે પરવત હતો ત્યાંથી એક મોટી શીલા પડી તે ક્રશ્નદાસે હાથેથી થંભાવી લીધી તે વારે શ્રી આચારજી પ્રસન્ન થયા ને કહ્યું જે માગ્ય શું માગે છે ત્યારે ત્રણ વસ્તુઓ માગી. એક તો મુખની ખોટી વાણીનો દોષ જાય. બીજું મારગનો શીધાંત હૃદયમાં આવે, ત્રીજું મારા ગુરૂને ઘેર પધારો, એટલું માગ્યું. તેમાં બે વસ્તુ આપી. ગુરની અંગીકારવાળી વાત આપવાની ના કહી. વળી બદ્રિકાશ્રમથી આગળ પધારયા તાંહાં જીવની ગોતી નહોતી તાંહાં વેદમ વ્યાસજીનું સ્થળ હતું તે ઠેકાણે પધાર્યા અને ક્રશનદાસને કહ્યું કે તું અહીઆં ઊભો રહે જે તેવારે વેદમવ્યાસ સામા આવ્યા શ્રી આચારજીને પધરાવીને આપના ધામમાં લેઇ ગયા ત્યારે શ્રી વેદમવ્યાસજીએ પુછયું જે તમે શ્રી ભાગવતની ટીકા કરીછે તે અમને સંભળાવો ત્યારે શ્રીઆચારજીએ ગોપિકાગીત યુગલાધ્યાયનો એક "વામબાહુક્રત વામકપોળ" એનું વ્યાખ્યાન કહ્યું તે ત્રણ દીવશે સંપુરણ થયું તેવારે વેદમવ્યાસ

જીએ વીનતી કરી જે હું આવની અવધારણા નથી તથી આપ હવે ક્ષમા કરી ને પછી વીદા હાર આવ્યાં તેવારે ક્રશ્નદાસને કહ્યું જે તું નથી. તારે ક્રશનદાસે કહ્યું જે હું કયાં જાઉ ત કમળ વીના માહારે બીજો આશ્રય નથી. એવું આચારજી ઘણા પ્રસન થયા અને કહ્યું જે એજ રીતથી ત્રણ વસ્તુઓ માગી. મુખનો શીધાંત સમજ્યુ ને ગુરૂને ઘેર પધારો. તમા શ્રી ગુરૂને ઘેર પધારવાની ના કહી.

એક સમે શ્રી આચારજી ગંગા સાગર હોડ્યા હતા તાંહાં ક્રશ્નદાસ તેમના પગની શેવા ત્યાં શ્રી આચારજીના મનમાં એમ આવ્યું કે મરા હોય તો ખાઈએ. એ વાત શ્રી આચાર તઃકરણમાં હતી તે ક્રશ્નદાસે જાણી એટલામાં રજીને નીદ્રા આવી તેજ વખત કરશ્નદાસ ઉઠીને પર આવ્યા તાંહાં જુવે તો ગંગાની પાળે એ જાતો હતો તેની આટકળે ગંગાજી ઊતરીને સ યા તાંહાં એક ગામ હતું ત્યાં ખેતરમાંથી લીધુ ને તે ગામમાં લાવીને આરબ જાતને ઉઠાડીને એ ઠેકાણે આર ને શ્રીઆચા તે મગરા તે

આ મગરા આરોગો પછી શ્રિ આચારજીએ પુછ્યું જે ક્યાંથી લાવ્યો તેવારે તેમણે કહ્યું જે હું નદી પારથી લ ઓ્યો તેવારે શ્રીઆચારજી ઘણુંજ પ્રસન થયા અને કહ્યું જે માગ્ય માગ્ય તેવારે પણ ઉપરે બતાવેલી ત્રણ વસ્તુએ માગી તે વખ્તે પણ શ્રી આચારજીએ કહ્યું જે જી શું માગી જાણે આ સમે જે માગતા તેજ હું આપતે જો કહ્યું હોત તો શ્રિ ઠાકોરજીનું સ્વરૂપ દેખાડત પછી શ્રિઆચારજી શીરોપાવ ધરત. તહારે ક્રશ્નદાસે વીનતી કરી ને કહ્યું કે ગુરૂને લેઇ આવું? તેવારે શ્રિઆચારજીએ આ ગ્ના કરી કે તું એમાંથી ભેદ પામીશ. પછી આપ એકઠા ગયા જ્યારે ગુરૂએ ક્રમદાસને દીઠો તહારે કહ્યું જે બીજો ગુરૂ કેમ કરયો? તહારે તેમણે કહ્યું કે મેં બીજો ગુરૂ નથી કરયો મહારા ગુરૂ તો તમેજ છો પરંતુ તમારી પ્રસં તા વડે હું પુરશોતમનેજ મળ્યો છું તારે એમણે કહ્યું કે પુરૂશોતમ કેમ જાણીએ ત્યારે ગુરૂના આગળ એક સગડી સળગતી હતી તેમા બે હાથની મુઠી ભરીને અંગારા હાથમા લીધા ત્યારે કહ્યું જે શ્રિ આચારજી સાક્ષાત પુરૂશોતમ હોય તો હાથ બળશે નહી ને જો બીજી ભરાતી હોય તો મહારા હાથ ભસ્મ થઇ જજો એવું કહી બે ઘડી સુધી અંગારો હાથમાં રાખ્યા ત્યારે એ ગુરૂને ભય લાગ્યો અને કહ્યું કે હવે નાખી દે એ પુરૂશોતમ ખરા પછી ક્રમદાસના હાથ પકડીને પોતે છોડાવી દીધા પછી ક્રમદાસ

ભેદ પામીને ત્યાંથી ફરી આવ્યાં એ પ્રસંગે
ટીકામાં શ્રિ ગોકુળનાથજીએ વીસ્તાર કરીને
ણી મારગની રદયારૂઢ થયા પછી કદાચ્ચિત છ
તી તો સઘળાની આગળ કહેતા પછી કોઇ
આચારજીના આગળ આવીને કહ્યું કે ક્રુ
વારતા સઘળાના આગળ કરેછે તવારે શ્રિ
એ ક્રુશ્નદાસને પુછ્યુ જે તું છાની વારતા
ગળ કેમ કહેછે ત્યારે ક્રુશ્નદાસે કહ્યું જે મા
એમને પુછો જે મેં શું કીધું તવારે એ વઇ
આરજીએં પુછ્યું જે તમને એણે શી વાત ક
એ વઇશ્નવે કહ્યું જે માહારાજ મને તો કાંઇ
નથી પછી શ્રીઆચારજી શરમાઇને ચુપ થઇ

વળી એક સમે શ્રીઆચારજીને ક્રુશ્નદા
પુછ્યું જે મહારાજ શ્રિ ઠાકોરજીને પ્રિય વસ્તુ
અપ્રિય વસ્તુ શી છે? તેનો ઉતર શ્રિ આ
જે શ્રિ આચારજી ઉતમમાં ઉતમ વસ્તુ
રંતુ સઉ કરતાં ગોરસ ઘણું વહાલુ છે
નો સ્નેહ અધીક વહાલો છે તેથી ભગ
કહેવાય છે
પ્રિય વ
વીરોધ
રામચંદ્ર

રાજાને સ્વરગમાં રાખ્યા તેનું કારણ શું? ત્યારે શ્રિ
ચારજીએ પ્રતીઉતર કહ્યો કે શ્રિ રામચંદ્રજી તો પરમદ
ળુ છે તેથી સ્વરગ આપ્યું નહી તો તમને સ્વરગની
યોગ્યતા નહોતી એથી આપનું વચન સત્ય કરવાને
રઘનાથજીને વનવાસ મોકલ્યા એવું કરમ કર્યું તેની
રગની પણ યોગ્યતા નહોતી પણ પરમદયાળ છે તે કરે
નહી.

વળી એક સમે શ્રિ આચારજીને કૃશ્નદાસે પુછયું
ભકત થઇને શ્રિ ઠાકોરજીની લીલાનો ભેદ જાણતા નથી
નું કારણ શું? તવારે શ્રિ આચારજીએ કહ્યું જે વીધી
વક સમરપણ જે કહ્યું છે તે નથી કરતા તે અનુભવ
જાણે વળી ભકતનો સંગ કરતા નથી. જો ભકતનો
કરે તો શ્રિ ઠાકોરજીની લીલાનો ભેદ જાણે તે તો જે
ચ્યતા માન કોઇનો શંગ કરતા નથી ને જે કશું કરે
તે અંતઃકરણપુરવક કાંઇ કરતા નથી તેથી શ્રિ ઠાકોરજી
સ્વરૂપનો તથા લીલાનો ભેદ જાણતા નથી. જો ઉતમ
કતનો સંગ કરે શ્રી ભાગવત સુબોધની ગ્રંથનો અહ
શ અવગાહન કરે તો ભગવત ભકતને પુછીને ભાવ
દયારૂઢ ઉત્પન થાય. શ્રિ ઠાકોરજી વ્રજ ભકતના ઉપર સ
કાળ પાસે રહેછે તો ત્યાં શેવા કરીને વશ હોય ત્યાં
તન મારગ વાળમવના -હદયમાં બીરાજમાન રહેછે. ત
ઇશનવ શ્રિ ઠાકોરજીની લીલા જાણેછે એવાનો સંગ કરે

ાં જગત આદ વધશિનવનું દષ્ટાંત આપ્યું છે
ાવપુરવક શેવા કરી તેના સરવે મનોરથ શી
ાલીલા વરજભકતને ભાવ વીચારવો સેવાને
રગ જાણવી તેને મળી તેનો ભાવ પુછીને સેવ
ભગવત ભાવ ઊતપન થાય. શ્રિઠાકોરજીની એ
હરીસેવા કરવી તો શ્રિ ઠાકોરજી એને વશ થાય

વળી શ્રિઆચારજી બદ્રિનાથજીના મંદિ
ત્યારે વેદમવ્યાસજી સાથે હતા તારે શ્રિઆચા
સજીને પુછ્યું જે ભમરગીતના અધ્યાયમાં વર
પાસે ઓધવજીને મોકલ્યા તે પ્રસંગમા એક
છે તે શ્લોક

श्लोक.

आत्मत्वात् भक्तवश्यत्वात् सत्यत्वाच्य स्वभावत्:

એની ટીકા શ્રિ આચારજીએ પેહેલી કરી
ભળીને વ્યાસજી અત્યંત પ્રસન થયા તે પછી
ચારજી બદ્રિનાથજીના મંદીરમા પધારયા તે દીવ
દ્વાદશીનો દહાડો હતો તે દહાંડે શ્રિઆચારજીના
કરવાનો [illegible]
ને ફળા[illegible] નથી તેથી તમે
કરો ને [illegible] કરો
રજીની [illegible]

કે મહારાજ અહીઆં તો કાંઇ ફળાહાર મળતું નથી
છી તે દીવસથી આપ વામનદ્વાદશીને દીવશે વરત કર
નહી ને ઊછવાન્તેજ પારણું એ વચન છે તે પ્રમાણે
રેતા. પછી શ્રિ આચારજી બદ્રીનાથજી પાસેથી વીદાય થ
તવારે ક્રશ્નદાસ સાથેજ હતા. વળી પ્રથમ શ્રી આચારજી
વેદભ્યાસજીના મંદીર પધારચા ત્યારે ક્રશ્નદાસ મેઘનને
હ્યું જે તું ઉભો રેહેજે પછી આપ ત્રિજે દહાડે પધાર્યા
તાહાર કહ્યું જે તું શાથી બેઠો નથી ત્યારે ક્રશ્નદાસે કહ્યું
જે આપની આગ્ના નથી તેથી હું બેઠો નથી જે ગુરૂની
આગ્ના માને એનું નામ શેવક કહી એવા ક્રશ્નદાસ ક્રપાપાત્ર
હતા. પ્રભુની આગ્ના પ્રમાણે રેહેતા તેથી તે આચારજી ક્ર
શ્નદાસ ઊપર સદા પ્રસન રહેતા તેથી મુખતાનો દોશ
નમાં લાવતા નહી એવા આપ ઉદાર હતા જે જીવનોપ
નો વીચાર ન કરતાં આપની દયાળતા કરી જીવનો અં
ગીકાર કરતો એવા ઉદાર હતા ક્રશ્નદાસ મારગમાં. તથ
ઘરમાં સદા પાસેજ રહેતા તેથી તેમની વાત કયાં સુધી
ખીએ ક્રશ્નદાસ એવા ટેકવાળા ભગવદીય હતા એની વ
તનો પાર નથી એવા ભગવદીઓ આગળ હતા.

વારતા ૩ જી.

શ્રી આચારજીના સેવક કનોજના દામોદર સંભવાલ ક્ષત્રીની વારતા.

——೦O೦——

તે દામોદરદાસને એક ત્રાંબાનું પત્ર મળયું સ્વપન થયું જે આ પત્રને વાંચે તેને શરણ તું પત્ર કોઇની પાસે વાંચવા જાય નહી તે કેટલાક પછી શ્રિ આચારજી કનોજ પધારયા અને તે ગા... તરયા ત્યારે કૃશ્નદાસ મેઘનને ગામમા મોકલ્યા અ... જે અહીઆં કોઇને કહીશ નહી કે શ્રિ આચારજી રયાછે. શીધાં સામગ્રી જે જોઇએ તે લેઇ આવ... શ્નદાસ ગામમા ગયા તે સમે દામોદરદાસ રા... આવતા હતા ત્યાં કૃશ્નદાસને દામોદરદાસે મા... ખ્યા ત્યારે ઘોડેથી ઉતરીને દંડવ્રત કરયા ને... પુછયું જે શ્રિ આચારજી પધારયા છે? ત્યારે કૃશ્ન... કે આવ્યા નથી. પછી જ્યારે કૃશ્નદાસ શીધુ લેઇને ત્યારે દામોદરદાસ પાછળ પાછળ ચાલ્યા ઘોડો હ... ઘેર મોકલી દીધો તાહારે શ્રિઆચારજીએ કૃશ્નદાસ... જોથી દીઠા ને પાછળ દામોદરદાસને દીઠા તાહારે ...દાસે દં... કરયો તાહારે શ્રિ આચારજીએ

માહારાજ એણે મને કહ્યું નથી હું તો એની પાછળ છળ આવ્યો છું ત્યારે શ્રિ આચારજીએ દામોદરદાસને કહ્યું જે પત્ર લાવ. ત્યારે દામોદરદાસે વીનતી કરી જે પત્રનું શું કામ છે. પછી પત્ર મંગાવ્યો ત્યારે શ્રિ આચારજીએ પત્ર વાંચ્યો પછી પત્રનો અભીપ્રાય શ્રિઆચારજીએ દામોદરદાસને કહ્યો અને નામ સંભળાવ્યું. પછી શ્રિઆચારજીને પોતાને ઘેર પધરાવ્યા. પછી સ્ત્રિયે અને પોતે સમરપણ લીધું અને વીનતી કરી કે મહારાજ હવે અમને શી આગ્ના છે પછી શ્રિઆચારજીએ આગ્ના કરી કે તમે સેવા કરો પછી દામોદરદાસે વીનતી કરી કે સેવા શી રીતે કરીએ ત્યારે શ્રીઆચારજીએ કહ્યું કે કાંઇ સ્વરૂપ હોય, તો જુવો. પછી એક દરજીને ઘેર સ્વરૂપ હતું તેને કેટલાક રૂપઇઆ આપીને સ્વરૂપ પોતે લેઇ આવ્યા અને પોતાના ઘરમાં સઘળે ઠેકાણે લીપ્યું, વાસણ બદલાવ્યાં પછી શ્રિઆચારજીએ એ સ્વરૂપને પંચામ્રત સ્નાન કરાવ્યું. અને શ્રી દવારકાનાથજી એવું નામ ધરાવ્યું પછી શીંહાસન પાટ બેસાડ્યા દામોદરદાસને માથે શ્રિ દવારકાનાથજીની સેવા આપિ પછી ભોગ સમરપ્યો, ભોગ સરાવ્યો અને જ્યારે બીડાં સમરપવા લાગ્યા ત્યારે જુવે તો પાન કાચાં લીલાં હતાં ત્યારે શ્રિ આચારજીએ દામોદરદાસને કહ્યું જે શ્રિ ઠાકોરજીને કાચાં પાન ન સમરપીએ. શ્રિ ઠાકોરજીને તો ઊતમમાં ઉતમ સામગ્રિ હોય તે સમરપિયે અને

છી પોતે ને સ્ત્રી બંને જણા સારી રીતે સેવા કર
ત્યાં ને સામગરી એવી ઉજળી કરતા જે રૂપાના
ધરે તોય જણાય નહી, જે આમાં કાંઇ સામગરી ધ
છે. એમ ઉજવળ સામગરી થતી હતી નથી શ્રિ
જી એના ઉપર બહુજ પ્રસન રહેતા વળી આ
એ આગ્ના દીધી જે ઉતરેલું કાંઇ હોય તો શ્રિ
ના કામમાં લેવું નહી પણ ઉતમમાં ઉતમ વસ્તુ હો
ય તે લેવી જોઇએ કે તે શ્રિઠાકોરજીના કામમાં આ
છી દામોદરદાસ એ પ્રકારે સારી રીતે સેવા કરવા
શ્રિ ઠાકોરજીનું જળ દામોદરદાસ પોતે ભરી લાવે
એક દીવસ દામોદરદાસનો સસરો સામો મળ્યો તે
હ્યું કે તમે જળ લાવો છો તેથી અમને નાતમાં
આવે છે માટે જળ લુંડી પાસે ભરાવો. પછી બી
રૂ એક ઘડો પોતે લીધો ને એક સ્ત્રિના હાથમાં
અને તે બે જણાં સ્ત્રિપુરૂષ તેની દુકાન આગળ
જળ ભરવા નીકળ્યાં. જળ ભરીને આવ્યાં તેવારે
સસરો પાછળ પાછળ તેમને ઘેર આવીને દામોદ
પગે પડયો અને કહ્યું જે મેં તમને કહ્યું હતું તે
ભુલ થઇ આજથી તમે જળ ભરો પણ સ્ત્રિ પાસે
ન ભરાવો. પછી આપ જળ ભરવા લાગ્યા એવી
વા કરતાં શ્રિઠાકોરજી તેમની સાથે પ્રતક્ષ બોલવા
જે ... સ આગે ... [illegible]

કરચા ત્યારે એક દીવશ શ્રી આચારજીએ કહ્યું જે ન
રાજા અમરીશ ન દીઠા હાય તા આ દામાદરદાસને જુ
એ રાજા મરચાદા મારગી હતા આ પુષ્ટિમારગી છે.

વળી એક સમે ઉષ્નકાળનો દીવશ હતા ત્યારે
દ્વારકાંનાથજીને મંદીરમાં પોઢાડ્યા ને પોતે જઈને
ગા સુતા ત્યારે એક દીવશ ગરમી બહુ થઈ ત્યારે
ઠોરજીએ કહ્યું કે કમાડ ઊઘાડ અને બહુ ગરમી
ગે છે એવું લુંડીને કહ્યું ત્યારે લુંડીએ કમ
ઊઘાડીને [illegible]આ કરચો પછી સવારે દામાદરદાસ
વ તા મ[illegible]નાં કમાડ ઊઘાડાં છે ત્યારે દામાદરદાસે
છ્યું કે કમાડ કોણે ઊઘાડ્યાં ત્યારે લુંડીએ કહ્યું જે
ને શ્રિ ઠાકોરજીએ કહ્યું કે કમાડ ખોલ તો મેં
ડ્યાં છે ત્યારે દામાદરદાસ લુંડીને ઘણું ખીજ્યા કે ક
કેમ ઉઘાડ્યા દામાદરદાસે જાણ્યું જે મને ખોલવાનું કેમ
કહ્યું ને એને કેમ કહ્યું પછી શ્રિઠાકોરજીએ કહ્યું કે મેં
ખ્યાછે ત્યારે એણે ખુલ્યાછે તમે એને શાવી ખીજો છો
તો આગા[illegible]માં જઈને સુતા ને મને તો બીજા કોઠામાં
વાડ્યો ત્યારે દામાદરદાસે સંકલ્પ કરચો કે હું જ્યારે
હુ મંદીર [illegible]કરાવીશ તીયારે પ્રસાદ લેઈશ તીયારે શ્રિએ
કે એવું [illegible]કેમ બને આ કાંઈ પાંચ સાત દીવસનું કામ
પ્રસાદ [illegible]લીધા વીના કેમ ચાલે ત્યારે દામાદરદાસે કહ્યું કે
ખડીઆ [illegible]સાદ તો નહીજ લેઉં ફળાહાર કરીશ તપી એમ

રતાંજ મંદીર શીઘ્ર કરાવ્યું. શ્રિ ઠાકોરજીને મંદીરમાં
ર્યા ત્યારે વઈષ્ણવને મહાપ્રસાદ લેવરાવ્યો ને પછી
સાદ લીધો.

વળી એક દીવસ દામોદરદાસ શ્રી ઠાકોરજી
ભોગ સમરપિને સજ્યા મંદીરમાં સજ્યા બીછાવ
તીયાં જુવે તો ગલીચા ઉપર બીલાડીએ બીગાડ
તીયારે દામોદરદાસે કહ્યું જે શ્રીઠાકોરજી આપનો
ગે ન રાખી શકયા તીયારે દામોદરદાસને શ્રિઠાકોર
હ્યું જે એવ. હું કે તું પછી ચોકી ઉપરથી ચાબ
ગાડીને પાડી નાંખી પછી બહુજ ખીજ્યા ત્યારે
દરદાસે અનેક પ્રકારે બહુજ બહુજ વિનતી કરીને
રસોઈ કરી શ્રી ઠાકોરજીને ફરી ભોગ સમરપ્યો
કોરજી આરોગ્યા તો ખરા પણ મારા એ લગી
સાથે બોલ્યા નહી પછી બહુજ વિનતી કરતાં
લવા લાગ્યા.

વળી એક દીવશ એમને ઘેર દામોદરદાસ
ણી પરોણા આવ્યા તે પાંચ સાત દીવશ રહ્યા
બહુજ રિતીએ કરીને સમાધાન કરયું પછી આ
વ્યા ત્યારે શ્રી આચારજીએ પૂછ્યું જે તેં પ્રસા
લીધો? ત્યારે દમલાએ કહ્યું કે મેં દામોદરદાસ
અનસખડી પ્રસાદ લીધોછે સખડી લીધી નથી.

સે થયા અને કહયું જે આ મહારો અંતઃકરણ સે
તને શખડીપ્રસાદ ન લેવરાવ્યો એ વાત દામોદરદા
સંભરવાલે ઘેર બેઠે જાણી કે શ્રી આચારજી મહાના
ર ઘણાજ ગુસે થએલા છે ત્યારે સ્રીને કહયું જે તું
ઠાકોરજીની શેવા સાચી રીતે કરજે હું તો શ્રી આચાર
ના ચરણ નીરખવાને આવેલ જાણીછું એવું કહી
સ ચાલ્યા ત્યાં જઈ પહોચ્યા તેવારે શ્રી આચારજીને
ડવત કર્યો ત્યારે શ્રી આચારજી પુંઠ ધરીને
તીયારે એણે વિનતી કરી જે મહારાજ મારો શો
રાધ છે? અપરાધ હોય તે કહો અપરાધ જાણીએ
ભણે તીયારે શ્રીઆચારજીએ કહયું જે દામોદરદાસ
રશાણીને તમે સખડી કેમ ન લેવરાવી તીયારે એણે
હયુ જે મહારાજ દામોદરદાસને પુછી જુઓ સખડી
સાદ કેમ લીધો તીયારે શ્રી આચારજીએ પુછયું
દમલા તેં દામોદરદાસને ઘેર સખડીપ્રસાદ કે
ન લીધો તીયારે દમલાએ કહયું જે પ્રાતઃકાળ
મ શ્રી ઠાકોરજી બાળભોગ આરોગતા તેજ હું લેતો
છી પકવાન, મીઠાઈ, દુધ, બહુજ મળતું તેથી સખ
ઉપર રૂચિ રહેતી નહોતી તેથી લેતો નહી તીયારે શ્રી
ચારજીએ કહયું કે તું તો પોતાની ઇછાથી ન લેતો ને
ને તો આ વાત ઉપર રીસ થઇ હતી પછી તો આ
દામોદરદાસ સંભરવાલાને સમાધાન કરીને કનોજ

ત્યા પછી શીંહાનંદના વર્તમત્ર શ્રી આચારજી
કરવા એડેલ જતા તે કનોજમાં દામોદરદાસને
જતા જેટલા વૈષ્ણવ જતા તેમની સંગાથે
મોહોર એક એક નાળીએર જણ જણ સંગા
ચારજીને ભેઠ મોકલતા ને કેહેતા જે મહા
ખાલી હાથે કેમ કરો ને દામોદરદાસનો સ
જ પાંસાદાર હતો તેણે સો હુંડીઓ પે
આપેલી હતી કાગકાજ બધું હુંડીઓ કરતી
સાંબંધિ ખરચ પોતાને હાથે કરતા. એમની ને
ભગવદી હતી.

વળી એક સમે શ્રી આચારજી દામો
ઘેર પોહોડયા હતા ત્યારે દામોદરદાસ
વા કરતા હતા ત્યારે શ્રિ આચારજીએ દામો
છ્યું જે તને કોઈ મનોરથ છે ત્યારે દામો
કે મહારાજ મને તો આપની કૃપાથી કશી વાતને
સરખો નથી ત્યારે શ્રી આચારજીએ કહ્યું જે તું
સ્ત્રીને પૂછીને આવ કે તને કોઈ વાતનો મનો
છે ત્યારે દામોદરદાસે જઈને સ્ત્રીને પુછ્યું કે
વાતનો મનોરથ છે તીયારે સ્ત્રીએ કહ્યું કે
મને તો મનોરથ છે જો પુત્ર હોયતો સારૂ એ
મોદરદાસે શ્રી આચારજીના આગળ કહી કે
એક પુત્રનો મનોરથ છે. ત્યારે શ્રી આચારજી

કે પુત્ર થશે. પછી શ્રી આચારજી શ્રીનાથજી દ્વાર શ્રીના
જીના દરશનને પધારયા. પછી એના સમય થયો ત્યા
એને ગર્ભ રહ્યો ત્યાર પછી કેટલાક દહાડા પછી એ ગ
ડશીમા એક ડાકોતીઓ (ગરોડો) આવ્યો તેને બધી ગ
હેલાની ગંજી સ્ત્રીઓ પુછવા લાગી. ત્યારે કોઈ દામો
દાસની સ્ત્રીને કહયું જે ફલાણી તું પુછ કે માહારે
બાળક થશે. ત્યારે એને પુછયું એટલે ડાકોતીઆએ કહ્યું
તાહારે પુત્ર થશે. તે વાર પછી થોડાક દીવસ ગયા તારે શ્રી
આચારજી શ્રીનાથજી દ્વારથી કનોજ પધારયા. તીવા
દામોદરદાસ ચરણ સ્પર્શ કરવા ગયા તો શ્રી આચાર
એ કહયું કે તું મને અડીશ નહીં તાહારે અન્ય આ
ય થયો છે ત્યારે દામોદરદાસે કહયું પછી કે માહારા
હું તો કાંઈ જાણતો નથી ત્યારે શ્રિ આચારજીએ કહ
તું તારી સ્ત્રીને પુછી આવ ત્યારે દામોદરદાસે જા
સ્ત્રીને પુછયું કે તેં કાંઈ અન્ય આશ્રય કર્યો છે? ત્યા
સ્ત્રીએ જે પ્રકાર કર્યો હતો તે બધો કહયો તે વાત
મોદરદાસે શ્રી આચારજી આગળ કહી શ્રી આચારજી
એ કહયું કે પુત્ર મ્લેચ્છ થશે. પછી એ વાત સ્ત્રીએ સ
ભળી તે દીવસે શ્રીઠાકોરજીના પાત્ર તથા સામગ્રીનો
ર્શ ન કરતી ને કહેતી કે માહારા પેટમા મ્લેચ્છ છે. તે
સામગ્રીને કેમ અડાય. એવી રીત રહેતી પછી સ્ત્રી
પોતાના ધણીને કહયું કે મારે છોકરો થાય તાહારે જન

તાજ તું લેઇ જજે શાયા જે અમ એનું માહા
તો આમારૂ ખોટુ થાય તેથી તરત લેઇ જજે.
યતાજ એ છોકરાને એની વડીઆઇ લેઇ ગઇ
વડાવીને મોહોટા કરચો.

ફરી કેટલાક દીવશ પછી દામોદરદાસની
ત્યારે સ્રીએ ઘરમાં સબને છાનુ રાખી મુક્યું. અ
તેને કહયું કે તમે એક નાવ ભાડે કરી લાવો
ળી વૈશ્નવો નાવ ભાડે કરી લાવ્યા તે નાવમાં
રકા નાથજી તથા ઘરનો બીજો શાગાન લાકડે
ગરે સરવે ભરાવ્યું ઘરમાં કશું રાખ્યું નહી. ને
કહયું જે આ નાવ અડેલ લેઇ જાઓ અને ત્
આગજીને ઘેર પોહોંચાડો તે નાવ ચાલતાં ચા
સ ચાલીસ ગાઉ સુધી ગયું તે પછી સ્રીએ પો
માં જે દામોદરદાસનું શબ હતું તે પ્રકાશ કર્યું
તમારા સ્વામીનો દેહ છુટી છે એવું
ગાવ્યા અને તે સબનો અગ્ની
તે દામોદરદાસનો છોકરો જે તેનો
તે અન્ય જાતી થએલો હતો તે
જુએ છે તો ઘરમાં કોઈ રાખ્યું ન
રહયો. અનુક્રમે તેને એથી ખબ
[illegible] માહાણી માતાજીએ તે
[illegible] તમાં આકલાવેલા છે. તેનુ

ણે તેનો બહુજ શોધ કરયો પણ કાંઇ પતો ગળ્યો ન તથા મનમાં પસ્તાઇને પાછો પોતાને ઘેર આવ્યો પ દામોદરદાસનો સસંગ તયાં આવ્યો અને તેણે પોતા પુત્રીને કહ્યું જે તેં કશો શામાન ઘરમાં રાખ્યો નથી તે થી તું શું ખાઇશ? ત્યારે તેણે કહ્યું કે તમે જે આ પશો તે હું ખાઇશ. આપણી નાતમાં એવી રીત છે જેને આવું હોય તેની ખબર અંતર તેના સગા વાહાલ રાખે એવું કહી તે સ્ત્રીએ જળપાન કર્યું પછી તે સ્ત્રી દેહ છુટી તે વાત કેટલાક દીવસે કોઇ વૈસ્નવે શ્રી આચા રજીને આવીને કહી તીયારે શ્રી આચારજ એ કહ્યું કે એને તો એમજ જોઇએ. એ સ્ત્રી પુ રૂપ એવાંજ ભગવદી હતાં. એવોની પ્રશંશા શ્રી આચા રજી પોતેજ કરતા હતા. એવાં મોટા ભગવદી હતા એ ની વાત કયાં સુધી વરણવીએ. એ શ્રી આચારજીન એવા વૈસ્નવ હતા.

વારતા. ૪.

શ્રી આચારજીના શેવક કનોજીઆ બ્રાહ્મણ પદ્મ નાભદાસની વારતા.

એક શમે શ્રી આચારજી કનોજ પધારયા તે વખતે પદમનાભદાસ દરશન કરવા સારૂ આવ્યા તીયારે પેહેલા પદમનાભદાસ પુરાણીની પેઠે કથા કહેતા હતા, જે

આસને બેસતા હતા, શ્રોતા જનો સાંભળવાને
વતા હતા, અને પોતાની આજીવીકા ઘેર બેઠે
હતી કોઇને ઘેર જાચવા જવું પડતું નહતું તે
આચારજીની સાથે વાત કરતામાં જાણ્યું કે આ
પુરશોતમ છે. ત્યારે પદમનાભદાસ તેમને શરણ
અને નામ સમરપણ કર્યું પછી ઉથાપનને સમે
ચારજી કથા કહેવા બેઠ, અને શ્રી ભાગવતની
ધાડી તયાં દામોદરદાસ સંભરવાલ ક્ષત્રી બેઠા
વામાં શ્રી આચારજીએ એક નાબંધનો શ્લોક
શ્લોક.

पठनीयं प्रयत्नेन सर्व हेतु विवर्जीत :
वृत्यर्थे नैवयुंजति प्राणै कंठ गतैरपी

આ શ્લોક ભણીને કથા કહી તે પદમ
સાંભળીને જળની અંજળી ભરીને સંકલ્પ કરે
યા વૃતી અરથે ન કેહેની તીયારે શ્રી આચાર
હ્યુ જે શ્રી ભાગવત વૃતીને અરથે ન કહેવું તી
મનાભદાસે કહ્યું જે મહારાજ હવે તો સંકલ્પ
મહારે કોઇને ઘેર આજિવીકાને અરથે તો
નહી પછી એક દીવશ ભીક્ષા માગવાને અરથે
ને ઘેર ગયા તીયારે તેણે ઘણો આદરમાન કર્યો
મનમાં ... ... જે ... ... હારે

આ વૃતી કરવી ઉચિત નથી તીયારે શ્રી આચારજીએ ક
હ્યું જે તમે તમારો નીરવાહ શી રીતે કરશો તે સાંભ
ળી પદમનાભદાસે કહ્યુ જે હું વાણીઆની વૃતી કરી
ને મહારો નીરવાહ કરીશ.

વળી એક સમે શ્રી આચારજી પ્રયાગમાં હતા તી
યાં એક પોહોર રાત ગઈ તીયારે શ્રી આચારજીએ પદ
મનાભદાસને આગ્ના કરી જે તું શ્રી ગંગાજીને પધરા
વી લાવ તે સાંભળી પદમનાભદાસ તીયાંથી ઉઠીને ચા
લ્યા તે વખતે બીજા વઈશનવ પાસે બેઠા હતા તે કેહે
વા લાગ્યા જે આ બ્રાહ્મણ ગાંડો થયો છે ઘાટવાળાએ
નાવ તો બાંધી રાખ્યાં છે ને એ તો ઉઠી ગયા તેથી
આ વખત જવાની નથી પણ એમને તો શ્રી ગુરૂની આ
ગ્નાનો વીશ્વાસ છે કે આ કામ તો નકી શીઘ્ર થશેજ તે
થી ગંગાના ઘાટ ઉપર આવ્યા અને આશપાસ જોવા
લાગ્યા પણ કોઈ દેખાય નહી એટલામાં એક દશેક વર
સનો છોકરો એક નાનું નાવડું લઈને તીયાં આગળ
આવ્યો અને પદમનાભદાસને પૂછયું જે તમારે સામે
પાર જવું છે? તીયારે એમણે કહયું જે હા મહારે જવું છે
તે સાંભળી એને પાર ઉતારી દીધા ફરી તેને પૂછયું જે
તું પાછો અહીં કયારે આવીશ તીયારે પદમનાભદાસે ક
હયુ જે બે ઘડીમાં આવીશ પછી તે છોકરાએ કહયું
જે આ નાવડું અહીં ઉભું રાખશું માટે તું તાકીદે આ

વળે પછી તે શ્રી અકાજીને પધરાવી લાવ્યા. અને એજ
નાવમાં બેસાડી પાર ઉતારયાં પછી પાછુ વાળી જુવે
તો નાવડુ તથા છોકરો કાંઇ દીઠું નહી પછી શ્રી અ
કાજીને લેઇને શ્રીઆચારજીની પાસે આવ્યા તીવારે શ્રી
આચારજીએ આજ્ઞા કરી કે હવે તું જઇ [illegible]
પછી પદગનાભદાસ જ્યાં સરવે વઇશનવો સુઇ રહ્યા હ
તા તીયાં આવ્યા તીયારે વઇશનવો પુછવા લાગ્યા કે તમે
શું કરી આવ્યા તે સાંભળી પદમનાભદાસે [illegible]
સમાચાર કહ્યા પછી બધા વઇશનવોએ કહયું કે શ્રીઠાકોર
જીને બહુજ શ્રમ કરાવ્યો પછી તે વઇશ્નવોએ શ્રી આ
ચારજીને કહયુ કે મહારાજ પદગનાભદાસે [illegible]
ને બહુજ શ્રમ કરાવ્યો તે સાંભળી શ્રી આચારજીએ
એ વઇશ્નોને કહયું કે આ જે થયું છે તે ગ[illegible] ઇછાથી
થયું છે માટે એને કશું મેહેણો નહી.

વળી એક સમે શ્રી આચારજી ગોકુળથી [illegible] પ
ધારયા તીવારે એક ક્ષત્રી વેપારી કોઇ વસ્તુ લઇને શ્રી
આચારજીની સંગાથે ચાલ્યો તે કનોજ [illegible]
શ્રીઆચારજીનો આગળ ચાલતા હતા ને તે વેપારી
પાછળ રહ્યો તેના ઉપર ચોર ટુટી પડયા અને સરવે વ
સ્તુ લુટી લીધી અને શ્રી આચારજી તો દામોદરદાસ સં
ભાલને ઘેર જઇને ઉતરયા તીયાં રસોઇ કરી શ્રી ઠા
કોરને ભોગ સમરપ્યો એટલામાં એ વેપારી પા[illegible]

તો કુટતો આવ્યો અને પૂછ્યું જે શ્રી આચારજી શું કે
છે તીયારે પદમનાભદાસે કહ્યું જે એ તો ભોજન ક
છે તીયારે વેપારીએ કહ્યું કે અમારો માલતો સઘળો ચે
ર લુટી ગયા છે ને શ્રીઆચારજી તો ભોજન કરે છે એ
વાત સાંભળતામાં એ વેપારીનો હાથ ઝાલીને પદમનાભ
દાસ તેને બહાર લાવ્યા અને પુછ્યું જે સાચુ બોલ કે
તારો માલ કેટલો ગયો છે તે તને આપૂ પછી તે વેપા
રીએ પોતાનો જેટલો માલ ગયો હતો તે સઘળો ગણ
વ્યો પછી પદમનાભદાસ તેનો હાથ ઝાલીને એક શાહુ
કારને ઘેર લાવ્યા ત્યાં તે શાહુકારે તેમનો ઘણોજ આ
દર સ્વાગતા કરી અને પુછ્યું કે તમે કેમ પધારયા છો
ત્યારે પદમનાભદાસે તેને કહ્યું જે આ વેપારીને આ
લું દ્રવ્ય જોઈએ [illegible] તે આપો તીયારે શાહુકારે કહ્યું
જે તમારે જોઈએ [illegible] તેટલું લ્યો ત્યારે પદમનાભદા
સે કહ્યું જે [illegible] ખત પત્ર લખી આપું તે સાંભ
ળી શાહુકારે [illegible] જે ખતપત્રનુ શુ કામ છે તમારે દ્ર
વ્ય જોઈએ તેટલું લો પછી પદમનાભદાસે કહ્યું કે હું તો
ખત લખી આપીને પછી દ્રવ્ય લેઈશ એમને
એમ તો નહી લેઉં તીયારે શાહુકારે કહ્યુ જે તમારી મ
રજી પછી શાહુકારે એ વેપારીને તો દ્રવ્ય આપ્યું પછી
પદમનાભદાસે શાહુકારને ખત લખી આપ્યું તેમાં પોતે
પોતાનો સ્વધરમ ઘરેણે લખ્યું અને વેપારી તો પોતાને

ઘેર ગયો અને પદમનાભદાસ પોતાને ઠેકાણે ગય
યારે શ્રી આચારજીએ પૂછયું જે તું કયાં ગયો
ત્યારે પદમનાભદાસે કહયુ જે. એક કામ હતું ત્યાં
હતો પણ શ્રી આચારજી તો સરવે વાત જાણે છે
તેગણે કહયુ કે હું કોઈ વેપારીને બોલાવવા તો
ગયો કે તેથી તેં એને રણ કહાડીને દ્રવ્ય અપાવ્યો
બહુ ખોટું કરયું તીયારે પદમનાભદાસે કહયું જે
તો સાચી પણ આપને ભોજન કરતાં તો બે ઘ
લાગત એની લડાઇમાં તો મહારાજનો વ્ય
જાત રણ તો કાલે આપીશ એમાં તેથી વાત
શ્રી આચારજીએ કહયું કે તેં તારો ધર્મ ઘરાણે
આપ્યો તે શાથી ત્યારે પદમનાભદાસે કહયું જે એ
ડી લખાવ્યા શીવાય રણ અપાય નહી પછી શ્રી
રજી અડેલ પધાર્યા અને પદમનાભદાસ
તો તેની પાસે ગયા તીયારે તે રાજાએ પદમનાભ
બહુજ આદર સતકાર કરયો પછી રાજાએ કહયું
ને કથા સંભળાવો તીયારે પદમનાભદાસે કહયું
ભાગવત તો નહી સંભળાવું કહો તો ભારથ સંભળાવું
રે રાજા કહે મહારાજ આપની ઇછા પછી ભારથ
વા લાગ્યા તે જ્યારે તેમાં યુધનો પ્રસંગ આવ્યો તે
તે સઘળાના હથીઆર ઊંચા થયા તીયારે આગળ
કહેવા લાગ્યા તે કથા કહેતાંજ કોઇને વીરરસ

પન થયા તે પોતપોતાગાં લાત મુકીથી લડવા લાગ
પછી કેટલેક દીવસેં બારથ સગામ થયું તીયારે રાજા
ક્ષાણા બહુજ આપવા લાગ્યો. પદગનાભદાસેં કહ્યું
આટલું મહારે જોઇતું નથી મહારે માથે જેટલું રણ
તેટલુંજ હું લેઇશ એમ કહી પેલા શાહુકારને બોલા
મુળ તથા બાજ સુધાં જેટલુ દેવું હતું તેટલું ચુકાવી
રયું બાકીનું રાજાને પાછું આપ્યું પછી એ શાહુકારે
દાસેં દેખીને ખત ફાડી નાંખ્યું.

[illegible]વાં પદગનાભદાસની એક છોકરી કુંવારી [illegible]
તેને વાસ્તે વર શ્રીઆચારજીના સેવક એવો વાંછે
પોતાની જાતીનો જોતા હતા તે ઓળતા હતા તે
રથે વ[illegible]ને પુછવા લાગ્યા તીયારે [illegible] કહ
કે એક વર શ્રી આચારજીનો સેવક છે પણ સંતો
આ બ્રાહ્મણ છે પણ પદગનાભદાસને કાંઇ લઉકીક
વહાર [illegible]ની શુદ્ધિ રહી નહી પણ પૂછ્યુ કે તે સારો
[illegible] તો તેને કન્યા આપો એ તે સાંભળી [illegible]
એ કહ્યું [illegible]ના નેતા છે પછી તે વ[illegible]ને પદગનાભ
સે તીલક કર્યુ વીવાહ શરૂ કરીને પોતાને ઘેર
ગ્યા અને મોટી પુત્રી તુલસા હતી તેને કહ્યું કે તા
બેનનો વીવાહ ફલાણા [illegible]ને ઘેર કરીને આવ્યો
તીયારે તુલસાએ કહ્યું કે એવું કેમ થાય એતો
ડીઆ બ્રાહ્મણ છે આપણે તો [illegible]નોજિયા વીના

વ્યવહાર કેમ થાય પછી પદમનાભદાસ કેહે જે હવે થયું તે ખરૂં તુલસાએ કહ્યું કે વીવાહ પાછો ફેરો રે પદમનાભદાસે કહ્યું જે પાણી લાવ ને માહારા આંગુઠો કાપી નાંખ તીવારે તુલસા કેહે જે આંગુ કપાય તે સાંભળી પદમનાભદાસ કહે જે જો ન. કપાય તો વીવાહ કેમ ફેરવાય જો આંગુઠો કાપે વીવાહ પાછો ફેરવીએ પછી એજ વિવાહ સહુ ને નાતવાળા સરવે જમી માગીને રહ્યા પદમનાભ તો વચન જોઇએ એવોજ વિશ્વાસ હતો તેથી ફેરવી નાખી.

વળી એક ક્ષત્રાણી પદમનાભદાસને ઘેર નીત વતી હતી તીવારે તુલસાએં એને કહ્યું જે તું નીત આવેછે તે સાંભળી ક્ષત્રાણી કહે જે એ મોટા પુરૂષ છે ને માહારે છોકરૂં નથી તેથી તેમનો આ દ લેવાને આવુંછું તું માહારી વીનતી પદમનાભદા ને કરજે તીવારે પદમનાભદાસને તુલસાએ વિનતી ક આ ક્ષત્રાણીને સંતતી નથી તેથી તમને વીનતી તીવારે પદમનાભદાસે કહ્યું જે તું જલ લાવ તેણે જળ મંગાવી ચરણોદક આપ્યું અને તેને એવું કહ્યું જે માહારે પુત્ર થશે તેનું નામ મથુરાદાસ રાખજે પછી તે ને પુત્ર થયો એ એવા મહાપુરૂષ હતા.

વળી આપના સેવક શ્રી [illegible] ને

તથા બીજા કુટુંબને લઈને ગોકુલ આવીને રહ્યા તે પશ્ચાત એગને દ્રવ્યનો સંકોચ બહુ હતો તેને લીધે શ્રી ઠાકોરજીને ભોગ સમરપે તો ચાખાનાં છોતરાં તળીને ભોગ સમરપે અને તે સારા પત્રાળામાં પીરસે અને કહે કે મહારાજ આ ખીરને ભાવે આરોગો, એક મુઠી ભાત ભાતને ભાવે આરોગો, એક મુઠી દાળને ભાવે આરોગો, એક મુઠી જેટલાં શાક હોય તેટલાનું નામ દેઈને આરોગો, જેટલી સામગ્રી હોય તેટલાનાં નામ દેઈને આરોગો એક એક મુઠી પત્રાળામાં પીરસે તેથી ઠાકોરજી તે પ્રીતે આરોગે પછી એક વૈષ્ણવે શ્રી આચારજીના આગળ કહ્યું કે મહારાજ પદમનાભદાસ શ્રી ઠાકોરજીને આવી રીતે ભોગ સમરપે છે ત્યારે એક દીવશ શ્રીઆચારજી ભોગ સમરપતી વેળા પદમનાભદાસને ઘેર પધાર્યા ને જેમ નીત ભોગ સમરપતા હતા તેમજ ભોગ સમરપ્યો. ભોગ શરાવ્યો ત્યારે શ્રી આચારજીએ પદમનાભદાસને પુછ્યું જે આ ઢગલીઓ કેમ કરી છે? ત્યારે પદમનાભદાસે કહ્યું કે આ ખીર, આ વડાં, આ શીખંડ, આ ભાત, આ દાળ, આ રોટલી, આ શાક, એમ કહીને સરવે સામગ્રીનાં નામ દેઈ દેઈને છોલાંની ઢગલીઓ કરીછે, ત્યારે શ્રી આચારજીનું હૃદય ભરાઈ આવ્યું જે જાણ્યું ને દ્રવ્યના સંકોચથી આવું કરેછે પ

છી શ્રીઆચારજી ઘેર પધરયા પછી શ્રી આચારજીને
શ્રીઆકાંજીને કહ્યું કે પદમનાભદાસને ઘેર નીત્ય શ્રીમાં
સામગ્રી મોકલતા રહેજો ત્યારે આ આ ... પદમના
દાસને ઘેર સીધા સામગ્રી મોકલાવી. ... તુલસાએ પો
તાના પિતાને કહ્યું કે શ્રીઆકાજીએ સા... મોકલાવી છે
ત્યારે પદમનાભદાસે તુલસાને કહ્યું જે અમને અહી
થી કહાડવાવાળા થયાંછે, પછી પદમનાભદાસે બે દહાડા
માં જવાની ખરચી એકઠી કરીને એક નાવ ભાડે કરી
લાવ્યા અને પોતાના સેવ્ય શ્રી ઠાકોરજી શ્રી મથુરાના
થજી તથા સઘળુ કુટુંબ નાવમાં બેસાડીને આપ પો
શ્રી આચારજી પાસે વીદાયગીરી માગવા ગયા તીવા
શ્રી આચારજીએ પુછ્યું કે શ્રી ઠાકોરજી કયા છે? પદ
મનાભદાસે કહ્યું કે એ તો નાવમાં બેઠા છે પછી શ્રી
આચારજીએ વીદાય કરયા પછી પદમનાભદાસ શ્રી
આચારજીને ઘેરથી જે શીધુ આવ્યું હતું તે બં
માં પોહોચાડી ગયા ભંડારીએ શ્રી આચારજીને
કહ્યું કે મહારાજ પદમનાભદાસને ઘેર જે શીધું હતું
બધું પાછું આવ્યું છે તીવારે શ્રી આચારજીએ કહ્યું
જે આમ શીધુ મોકલાવ્યું તેથીજ એ ગયા નહી
તો એ ... નહી તે શ્રી ગોકુળનાથજીએ ...
... ધામની ટીકામાં ... છે કે ... પદમનાભદાસ જેવા ...
પુરૂષ મળવા ઘણા દુરલભ છે ...

વળી એક સમે રામદાસજી પોતાના સેવ્ય શ્રી ઠાકોરજીને પદમનાભદાસને ઘેર પધરાવીને પોતે શ્રિ નાથજીની સેવા કરવાને ગયા તે શ્રિ નાથજીના ભીતરીઆ થઇને રહ્યા ને પદમનાભદાસ શ્રિ રામદાસજીના શ્રિ ઠાકોરજીની સેવા કરવા લાગ્યા તે કેટલાક દીવસ પછી મુગલે આવીને તે ગામ લુટયું તેમાં શ્રિઠાકોરજીને મુગલ લોકો લેઈ ગયા ત્યારે પદમનાભદાસ મુગલ લોકોની સાથે સાથે સાત દીવશ સુધી ફરયા જળપાન પણ કરયું નહી તારે આઠમે દીવશે મુગલાણીએ મુગલને કહયુ જે આ બ્રાહ્મણે સાત દીવશ થયા જળ સરખુ પણ પીધુ નથી તેથી વીના કારણે એ બ્રાહ્મણ મરશે તો તહારે માથે હત્યા આવશે માટે એના શ્રી ઠાકોરજી લુટમા આવ્યા છે તે તેને પાછા આપ તીયારે મુગલે તેને શ્રી ઠાકોરજી પાછા આપ્યા તે લઈને પદમનાભદાસ ઘેર આવ્યા પછી પોતે સ્નાન કરીને શ્રી ઠાકોરજીને પંચામ્રત સ્નાન કરાવ્યું શ્રૃંગાર કરીને ભોગ સમરપો તે ભોગ શરાવીને અનુસર કરીને પછી વઇશ્નવને બોલાવીને મહાપ્રસાદ લે વરાવ્યો તે પછી પોતે પ્રસાદ લીધો જે દહાડે કનોજમાંથી શ્રી ઠાકોરજી લુટમાં ગયા તે દાહાડેજ માહા રામદાસજીએ એ વાત સાંભળી તે દીવસથી એમણે પણ સાત દીવશ સુધી પ્રસાદ ન લીધો પણ શ્રી નાથજીની સેવામાં સાવધાન રહેતા એ રામદાસજીની વાત પદમના

ભદાસે જાણી જે રામદાસજીને બહુજ દુઃખ પડયું એ જાણીને શ્રીનાથજીના દરશનને સારૂ તથા રામદાસને મળવા ગયા. પ્રથમ શ્રીનાથજી દ્વાર આવીને દરશન કર્યાં અને પછી રામદાસને મળ્યા તીયારે રામદાસે પદમનાભદાસને કહ્યું જે તમે બહુજ દુઃખ પામ્યા તીયારે પદમનાભદાસે કહ્યું કે મેં તો દુઃખ ભોગવ્યું તે ખરૂં પણ તમે સાત દીવશ લગી શા સારૂ કષ્ટ લીધું તીયારે રામદાસે કહ્યું કે તમે કહોછો તે સાચુ પણ તો બહુજ દીવશ સેવા કરી તથી એટલો સબંધ જાણીએ. રામદાસ એવા ભગવત હતા એની વાત કયાં લખીએ પછી પદમનાભદાસ કેટલાક દીવસ રહીને પછી ચલા તે કનોજ આવ્યા ને ફરી સેવા કરવા લાગ્યા થી એમના ઉપર શ્રી આચારજી પ્રસન રહેતા. એ પદમનાભદાસ એવા ભગવદી કૃપાપાત્ર હતા એમની કયાં સુધી લખીએ.

વારતા ૫ મી.

श्री आचारजीना सेवक पदमनाभदासनी पुत्री

રાજભોગ સરચા તીયારે તુલસાએ તે વર્ધમનને કહયુ કે હો સ્નાન કરો મહાપ્રસાદ લો તીયારે વર્ધમને કહયું જે હું તો ઘેર જઈને સ્નાન કરીશ તીયારે તુલસા ચુપ થઇ ફરીથી બોલી નહી પછી વર્ધમનવ પોતાને ઘેર ગયો પછી તુલસાના મનમાં બહુજ ખેદ થયો જે મહારે ઘેર થી વર્ધમનવ ભુખ્યો ગયો ફરી મનમાં આવ્યું જે બ્રાહ્મણ હતો તે નાતવ્યવહારને લીધે સખડી ન લીધી તો ભલે પણ સવારે અનસખડી લેવરાવું પછી મેદો આદી તઇઆર કરી રાખ્યો પછી શ્રી મથુરાંનાથજી પદમનાભદાસના સેવ્યનું સ્વરૂપ હતું તેણે તુલસાને સ્વપ્નમાં કહ્યું કે એ વર્ધમનવને આપણે ઘેર પ્રસાદ લેવરાવજે સવારે આપણે ઘેર પ્રસાદ લેશે. પછી સવારે તુલસાએ પુરી કરી શ્રીઠાકોરજીને આરોગાવવા લાગી એટલામાં એ વર્ધમનવ તીયાં આવ્યો તે શ્રી ઠાકોરજીનાં દરશન કરીને બેશી રહ્યો અને તુલસા રાજભોગ ધરી બહાર આવી તીયારે વર્ધમનવને કહ્યું જે હો સ્નાન કરો તીયારે વર્ધમને કહ્યું કે ઠીક પછી તે સ્નાન સમરણ કરીને આવ્યો ને રાજભોગ સરચા પછી દરશન કર્યાં તે પછી તુલસા અનુસર કરી બહાર આવી ત્યારે પુરી, દહી, બુરૂ, અથાણું વીગેરે વર્ધમવના આગળ મુક્યું ને કહ્યું પ્રસાદ લો ત્યારે વર્ધમવે કહ્યું કે એતો નહી પણ અનસખડી પ્રસાદ લઇશ પછી તુલસાએ કહ્યું કે તમ

। મનમાં સંકોચ કરશો નહી એતો નાતિનો વ્યવહાર છે ત્યારે એણે કહ્યું જે એતો સાચુ પેહેલાં તો મનમાં એવું આવ્યું હતું પણ હવે તો આશા એવીજ થઈ છે ત મી સખડીપ્રસાદ મુકીશ પછી સખડીપ્રસાદ લીધો ત્યારે ને ઘણા બહુ ખુશી થયા.

પછી એક સમે શ્રી ગોસાંઈજી તુલસાને ઘેર આવ્યા તુલસાએ બહુજ ભલી રીતે સેવા કરી શ્રી ગોસાંઈજી બહુજ પ્રસન્ન થયા. એક દાડો શ્રી ગોસાંઈજી ભોજન કરીને પોઢેલા હતા તે પાછી ઉઠ્યા પછ ની ઓસરીમાં ઉપર બીરાજ્યા તે વખત તુલસા સાથે ભગવદ વારતાકરતા આતી પ્રસન્નતામાં કહ્યું જે મનાભદાસની સંતતી એજ પ્રકારની જોઈએ. પછી ગોસાંઈજીએ તુલસાને પુછ્યું જે શ્રી ઠાકોરજી તારી સં કોઈ અનુભવ દેખાડેછે ત્યારે તુલસાએ કહ્યું જે હવે હું પેટ ભરીને ખાઉછું, ઊંઘભરીને ઊંઘુંછું, ને શ્રી આચારજીના ગ્રંથનો પાઠ કરૂ છુ ત્યારે શ્રી ગોસાંઈજી ઘ પ્રસન્ન થયા તુલસા એવી ભગવદી હતી જે શ્રીજી એ પિડા સહન કરી શકતા નહી તુલસા શ્રીઆચારજીની ભગવદી હતી તેથી શ્રી ગોસાંઈજી એના પ્રસન્ન હતા એની વાત કયાં સુધી લખીએ.

વારતા ૬ઠી.

श्री आचारजीना सेवक पद्मनाभदासना छोंक नी वहु पारवतीनी वारता.

—०O०—

પારવતી શ્રી ઠાકોરજીની શેવા સારી રીતે કરતી હતી તે વાત પુરૂસોતમદાસ મેહેરા સારી રીતે જાણતા હતા જ્યારે એ કનોજ જતા ત્યારે એને ઘેર ઉતરવા તે કેટલાક દીવશ પછી પારવતીના હાથ પગ ધોળા થયા તે થી શ્રિ ઠાકોરજીની શેવા કરતાં, રસોઈ કરતાં મનમાં એ આવતો તેથી તેણે પુરૂશોતમદાસ મેહેરાને પત્ર લખ્યો કે માહારા શરીરને આવી અવસ્થા થઈછે તેથી તમે શ્રિઆ ચારજીને પત્ર લખજો જે મહારા શરીરની આ અવસ્થા છે. શેવા પાક કરતાં મનમાં ખેદ આવેછે પણ હું શું કરું તે પુરૂશોતમદાસે શ્રિગોસાઈજીને વીનતી કરીને તે પત્ર વાંચિ સંભળાવ્યું પછી એક મહોરની ભેટ મુકી ત્યારે શ્રિ ગોસાઈજીએ આગ્ના કરી જે બે ચાર દીવશમાં કહીશ દીવશ વીતા પછી શ્રિગોસાઈજીએ પુરશોતમદાસને આ ગ્ના દીધી જે તમે પારવતીને પત્ર લખજ્યો જે શેવા સુખે કરયાં કર. મનમાં કોઈ વાતનો ખેદ લાવીશનહી શ્રિઠાકોરજી થોડા દીવશમાં કરમના ભોગ નીવરત કરશે ત્યારે પુરૂશો તમદાસે પારવતીને પત્ર લખ્યો ને શ્રિમુખે કહ્યું હતું તે

સરવે પત્રમાં લખી મોકલ્યું પછી ત્રણ ચાર મહીનામાં પ પગ સારા થયા. જેવી પેંહેલાં હતી તેવી થઇ ત્યારે રવતી બહુજ પ્રસન થઇ શેવા કરવા લાગી ફરી વીનતી પત્ર અને ભેંઠ મોકલી દીધી ને વળી લખ્યું જે રાજ પ્રતાપે કરી હું સારી થઇ છું તે વાંચી શ્રિ ગોસાંઇજી હુજ પ્રસન થયા પારવતી એવી હતી જે પ્રભુની આ પ્રમાણે આસતી તથી શ્રિગોસાંઇજી એના ઊપર પ્રસન ર તા એ એવી ભગવદી હતી એની વાત ક્યાં સુધી લખું

વારતા ૭ મી.

श्री आचारजीनो शेवक पद्मनामदासनो पौत्र पारवतीना पुत्र रघुनाथदासजीनी वारता.

—:O:—

તે રઘુનાથદાસ શાસ્ત્ર ભણવાને કાશીમાં રહેતા તે શાસ્ત્ર ભણીને શ્રિ ગોકુળ આવ્યા પછી શ્રિ ગોસાંઇજીના દરશન કરીને દંડવરત કરયો પછી શ્રી ગોસાંઇજી માર ની મરયાદા રાખીને એના મોં આગળ કથા કરતા સાંભળતા ત્યારે પરમાનંદદાસે રઘુનાથદાસને કહ્યું કે તું પ [illegible]

મેં કોઈ સાંભળ્યું નથી એ વાત શ્રી ગોસાંઈજીને કહે
કે મહારાજ રઘુનાથદાસ તો કથામાં કશું સમજતા ન
તે પછી શ્રી ગોસાંઈજીએ રઘુનાથદાસને બે ચાર ગ્ર
ભણાવ્યા મારગની રીતી કહી તે પછી બહુજ સમજવા
ગયો મોટો પંડી થયો કેટલાક દીવશ પછી કનોજ આ
વ્યો ત્યારે માતાને કહ્યું જે હું જુદો રહીને શેવા કરીશ
ત્યારે માતાએ કહ્યું ભલે તું જ શેવા કર તે પછી એ
માતા પારવતી જળ ભરી લાવે પાત્ર માંજે શ્રી ઠાકોર
ની સેવાની સામગ્રી કરે, રાજભોગ સરે તીયારે અનુ
ર એટલે તાળા મંગળ કરે પોતાને ઘેર આવે પછી
ટીઆ ભોગ ધરીને પ્રસાદ લે તે પાંચ સાત દીન પા
ઠાકોરજીએ કહ્યું જે મહારૂ ગળુ એંચવું પડે છે
થોડી દાળ તો કર, તીયારે પારવતીએ કહ્યું કે તમ
દાળ, ભાત શાક વીગેરે સરવે સામગરી આરોગો છો
યારે શ્રી ઠાકોરજીએ કહ્યું કે હું તો તારા હાથનું
રોગુ છું તીયારે એ દાળ ભાત વીગેરે સરવે સામગરી
રવા લાગી પછી થોડે દીવશે છોકરાએ કહ્યું કે તુંજ
વે રસોઈ સેવા કર તીયારે રસોઈ સેવા કરવા લાગી
નાથદાસ એવા ભગવદી હતા શ્રિ ઠાકોરજીને સેવા કરી
પ્રસન કરયા એની વાત કયાં સુધી લખીએ.

વારતા ૮ મી.

श्री आचारजीनी शेवक रजोक्षत्राणीनी वारता.

તે રજો ક્ષત્રાણી નીત પકવાન સામગરી કરી એ શ્રી આચારજીને માટે લેઇ જતી હતી તે શ્રી … રજી આરોગતા તેનો સ્નેહ એવી રીતનો હતો કે … થ આચારજીના પિતા શ્રી લક્ષ્મણભટના શ્રાધનો હતો તેથી શ્રીઆચારજીએ બ્રાહ્મણોને ભોજન ક… લાવ્યા હતા તીયાં ઘી થોડું જોઇતું હતું તીયારે શ્રી … રજીએ કહ્યું જે રજોને ઘેરથી લઇ આવો તે સાં… ક વઇશ્નવ લેવા ગયો તેણે રજોને કહ્યું કે શ્રિ આ… એ ઘી મંગાવ્યું છે તીયારે રજોએ પુછ્યું કે શું ઘી માગ્યું છે? વઇશનવે કહ્યું કે બ્રાહ્મણોને ભોજ… બોલાવ્યા છે તીયાં ઘી ઓછું છે માટે મંગાવ્યું છે રજોએ કહ્યું જે મહારે ઘી નથી. તે સાંભળી વઇ… છો આવ્યો તીયારે શ્રી આચારજીએ કહ્યું કે તુ… જા અને તેને બાઇને કહે કે ઘી આપ તીયારે તે ફરીથી ગયો પણ રજોએ ઘી આપ્યું નહી તેથી વ… [illegible]

ને આવી તે રજોને દેખીને શ્રિ આચારજી પુંઠ દેઈને
ઠા તીયારે એણે કહ્યું કે મહારાજ મહારો અપરાધ થે
તીયારે શ્રિઆચારજીએ કહ્યું જે આજ લક્ષમણભટજી
શ્રાધનો દીવશ હતો તે બ્રાહ્મણ ભોજનને વારતે ઘી
નાં આપિયુ તીયારે રજોએ કહયું કે હું કોઈ લક્ષમણભટજી
શું કી નથી મહારે ઘી નહોતું તેથી મેં આપિયું નહી તી
રે શ્રી આચારજીએ કહયું પકવાન સાનાં કરી લાવીછું.
યારે રજોએ કહયું કે મારે ઘી શ્રિઠાકોરજીનું છે તે કેમ
હડાય તમારે ઘાણુએ હતું તે કેમ ના લીધુ તીયારે આચા
જી કહે કે તેતો શ્રિ ઠાકોરજીનું હતું તે કેમ લેવાય તીયા
રજોએ કહયુ કે હુંપણ શ્રિઠાકોરજીનું ઘી કેમ આપું તી
રે શ્રીઆચારજી બોલ્યા નહી પછી રજોએ સામગ્રી આ
ગળ મુકીને કહયું કે મહારાજ આરોગો તીયારે શ્રિ આ
ચારજીએ કહયું કે આજ શ્રાધનો દીવશછે તેથી બીજીવા
આરોગવું નથી. રજોએ કહ્યું કે તેતો સાચુ પરંતુ તમારા ઘર
હોયતો તમારાથી ન લેવાય પણ આતો લેવું જોઈએ એ
રજોનો આગ્રહ જોઈને સામગ્રી અંગીકાર કરી અને પે
આરોગ્યા. રજો શ્રિઆચારજીની એવી કૃપાપાત્ર ભગવદ
હતી એની વાતનો કોઈ પાર નથી તે કયાં સુધી લખીયે.

વારતા ૯ મી.

શ્રી આચારજીના સેવક કાશીના રહેવાશી શેઠ પુરૂશોત્તમદાસ ચોપડા ક્ષત્રીની વારતા.

શેઠને શ્રિઆચારજીની આગ્ના હતી કે તમે નાર
રેણુ આપજો તેથી એ નામ સંભળવતા. પોતાને ઘેર
દનમોહનજીની શેવા કરતા. રાજશેવા ભલી રીત કર
રવ સંપન હતા. શ્રિમદનમોહનજીને ગીત બાવન
આરોગાવતા હતા એ પ્રકારે શેવા કરતા, પણ કોઇ
વીશ્વનાથ મહાદેવનાં દરશન કરવા જતા નહોતા એમ
બહુ દહાડા થઇ ગયા તીયારે એક દીવશ મહાદેવજી
ઠ પુરૂશોતમદાસને સ્વપનમાં કહ્યું કે તમે આ ગામની
ગામની રીત પણ રાખતા નથી તો ભલે પણ વાંઅવ
ત તો રાખો કોઇ દીવશ આમને મહાપ્રસાદ તો
નથી એવી વાત સ્વપનમાં કહી તીયારે સવારે ઉઠી
જાગીને બહાર આવી વસ્ત્ર પેહેરીને બીડાં ચાર મ
લેઇને વીશ્વનાથના દેહેરામાં ગયા ત્યારે ગામના લો
આશ્ચર્ય પામ્યા કે આજ પુરૂશોતમદાસ કોઇ દહાડો મ
ંદીર ન આવતા તે આજ શાથી આવ્યા છે તે કોઇ સમજ્યા ની
ભા થયા તે શેઠ શીવાલયમાં આવીને મહાપ્રસાદ

ડી આગળ ધરયાં પછી જે શ્રીક્રશ્ન કહીને ઉઠી ચાલ
તીયારે મોટામોટા શીવભકત બ્રાહ્મણ હતા તે શેઠને પુછવા
લાગ્યા જે તમે દંડવ્રત નમસ્કાર કાંઇ ન કરયો ને જે શ્રી
ક્રશ્ન કરીને ઉઠી ચાલ્યા તે કાંઇ સારૂ ન કર્યું તીયારે શે
ઠે કહયું જે તમે મહાદેવજીને પુછો તે તમને કહેશે. પછી
બ્રાહ્મણોએ મહાદેવને પુછયું તીયારે તે મહાદેવજીનો એક
બ્રાહ્મણ ક્રપાપાત્ર હતો તેને મહાદેવજીએ સ્વપનાં કહ્યું જે
એ મોટા ભગવદી છે અમે એમની પાસે માહા પ્રસાદ મા
ગ્યો હતો તે આપવા સારૂ આવ્યા હતા. અમારે ને એ
મને જે શ્રીક્રશ્ન વ્યવહાર છે તેથી તમે એમને કાંઇ કહેશો
નહી. પછી પુરશોતમદાસ કોઇ દીવસ મોટા પછવનો પ્રસા
દ લેઇને જતા એક વખત મહાદેવજીએ કાળભૈરવને કહ્યું
જે પુરસોતમદાસ વઇશ્નવ એમને ઘેરથી અસુરો આપણે
ઘેર આવેછે તેથી તમે એમને ઘેર ચોકીપેરો કરતા રહે
જો તે પ્રમાણે કાળ ભૈરવ નીત ઘરની ચોકી કરતા. એક
દીવશ પુરશોતમદાસ કોઇ વઇશ્નવને ઘેરથી પોતાને ઘેર આ
વતા હતા તેવારે કાળભૈરવ પાછળપાછળ ચ ઢ્યો આવ
હતો. તે શેઠ જ્યારે ઘરના બારણા આગળ આવ્યા ત્યા
શેઠે પાછા ફરીને જોયું તો કાળભૈરવ દીઠો ત્યારે એને પુછયું
જે તું કોણ છે? એ બોલ્યા કે હું કાળભૈરવ છું. મને
મહાદેવજીની આગ્ના છે તેથી તમારા ઘરની ચોકીપેરો
કરૂછું ત્યારે શેઠ ખડકી અડકાવીને અંદર ગયા.

વળી એક દક્ષિણ દીશાનો બ્રાહ્મણ બનારસ અ
ત મહાદેવજીનો કૃપાપાત્ર હતો તે બ્રાહ્મણ સાક્ષાત મહ
જીનાં દરશન કરતો ત્યારેજ જળપાન કરતો. જે દ
સાક્ષાત દરશન ન થાય તે દીવશે અપવાસ કરતો એ
વો હતો તે એક સમયે જન્માષ્ટમીનો ઓછવ આવ્યો
તે દીવશ તેને દરશન ન થયાં ત્યારે તેણે બીજે દીવ
હાદેવજીને પુછ્યું જે મને કાલ અને આજ પોહોર
ડા લગી દરશન ન થયાં તેનું કારણ શું? ત્યારે મહ
જીએ કહ્યું જે હું શેઠ પુરશોતમદાસને ઘેર જન્માષ્ટ
ઓછવ જોવાને ગયો હતો ને ત્યાંથીજ આવ્યો છું
તે બ્રાહ્મણે પુછ્યું જે શેઠ પરસોતમદાસ કોણછે? જેને
રે તમે ઓછવ જોવા જાઓછો. ત્યારે મહાદેવજીએ
જે એ મોટા ભગવદી છે ત્યારે બ્રાહ્મણે કહ્યું કે અ
ભગવદ ભક્ત કરો ત્યારે મહાદેવજીએ તેને કહ્યું કે તમે
પને શેઠ પરસોતમદાસ પાસે નામ પામો. એવું સાંભ
તેણે કહ્યું જે તમે અમને નામ આપો ત્યારે મહાદે
એ કહ્યું જે હું તમને નામ આપું પણ મારૂં નામ
જશે નહી એ મારગના આચારજ અમે નથી પછી
બ્રાહ્મણ શેઠ પાસે આવ્યો ને બહાર ઉભો રહી શેઠને
કરાવી જે એક બ્રાહ્મણ આવ્યો છે ત્યારે શેઠે કહ્યું
તેને બેસાડો આપું પકજાને આવ્યો હશે પછી આપ
પોહોરમાંથી બાહેર આવ્યા ત્યારે એણે દંડવત કર્યા

છી શેઠે કહ્યું જે આ આવળુ કેમ કરેછે આમ ક્ષત્રિ ને ત
મે બ્રાહ્મણ માટે તમને આ ન ઘટે. તીયારે એણે કહ્યું
જે શેઠ અમને નામ આપો બહુ આગ્રહ કરયો પણ ના
મ આપિયું નહી તીયારે ફરી મહાદેવજી પાસે આવ્યો અ
ને કહ્યું જે અમને નામ આપતા નથી તીયારે મહાદેવજી
એ કહ્યું જે તું અમારૂ નામ લેજે ને કહેજે જે મને
મહાદેવજીએ મોકલ્યો છે. અને તમને કહાવ્યું છે જે
મને નામ આપો તેથી કૃપા કરીને નામ આપો પછી શે
ઠે એને નામ સંભળાવ્યું પછી એને શેઠ હાથ જોડીને
જે શ્રી કૃશ્ન કહ્યા તીવારે એ બ્રાહમણે કહ્યું કે તમે અમ
ને પ્રણામ કેમ કરો છો તીયારે શેઠે કહયું કે હવે તો ત
મે ભગવદભક્ત થયા મહારે તો પગે લાગવા જોગ છો,
તમારે ને અમારે ધન શ્રી આચારજી છે હું તો એમની
આગ્નાથી નામ આપુછું પછી એ બ્રાહમણ શ્રી આચારજી
પાસે આવ્યો ને ફરી નામ નિવેદન પામ્યો પછી કેટલાક
દીવશ તીયાં રહીને શ્રી આચારજી પાસે ભરયો પછી પો
તાને દેશ આવ્યો.

વળી ફરી એક દીવશ મંદીરમાં બેઠબેઠે મંદીર વસ્ત્ર
કરતા હતા એટલામાં છોકરો ગોપાળદાસ પછવાડેથી નાહી
ને સયન કરાવવા સમે આવ્યો ને જુવે તો શેઠ બેઠાબે
ઠા મંદીર વસ્ત્ર કરેછે તીયારે ગોપાળદાસના મનમાં એમ
આવ્યું જે શેઠ વૃધ થયાછે તોપણ હજુ સુધી શેવામાં

નત્પર રહેછે એ વાત એમના મનની પુરશોતમદાસે ... ત્યારે કહયું કે બેટા આધા આવો પછી ગોપાળદ... જી આવીને જુએ તો પોતાના પીતાને વરસ ... ઉમરના જુવાન દીઠા તીયારે કહયું કે ભગવદભક્ત ... જુવાનજ રહેછે પણ અવસ્થા માની લેછે.

વળી ઝાડ ખંડમાં મંદાર ઠાકોર છે. ગયું ... પર્વત ઉપર મંદીર છે તે પર્વતનું નામ મંદાર પર્વત છે. એ પર્વત ઉપરથી મનુષ્ય પડે તો તે મરી જા... ને પોતાના મનમાં બધુ પાપ કહીને કામના વી... પડતા દેહ છુટે પછી સર્વ કામના સીધ થાય. ... સ્થળ છે ત્યાં શ્રી આચારજી પેહેલા પધારયા હતા ... રે પુરશોતમદાસને એક બ્રાહ્મણ શ્રી આચારજીનો ... એ બે જણા એ પરવત ઉપર દરશનને માટે ચડયા ... દરશન કરયાં પછી રાત્રી પડી તેથી ત્યાંજ બેઠા ... પછી એક કોઇ બ્રાહ્મણે પુછયું જે તમે કોણ છો ... પેલો બ્રાહ્મણ બોલ્યો કે અમે વૈશ્નવ છીએ, શ્રી ... ચારજીના સેવક છીએ ત્યારે એ બ્રાહ્મણે કહ્યું ... મારી પાસે એક મણી છે તે તમને આપવું તે ત... ...? ત્યારે વૈશ્નવ બ્રાહ્મણે પુછયું કે તે મણી શા ...

... માગે તે આપે ...

... (મણી) ...

એક ક્ષત્રી છે તેને આપો તારે બ્રાહ્મણે કહ્યું કે એને જગાડો. પછી પુરશોતમદાસને જગાડીને પુછ્યું કે આ મણી લેશો? ત્યારે પુરસોતમદાસ બોલ્યા જે એ મણી શા કામમાં આવે. ત્યારે મણીનો મહિમા કહયો. પછી શેઠે કહ્યું કે એ અમારા કામની નથી તેથી ન લીધો તે વારે એ બ્રાહ્મણ પાછો ગયો. પછી પુરશોતમદાસને પોતાના શાથી બ્રાહ્મણે પુછ્યું કે તમે મણી કેમ ન લીધો. તમે તો ગૃહસ્થછો, બહુ કુટુંબી છો, તમારે માથે સેવા છે ને તમે મણી કેમ ન લીધો; તમારે મણી લેવો ઉચીત હતો. ત્યારે શેઠે કહ્યું અરે ગાંડા બ્રાહ્મણ હું શું ઠાકોરજીનો આશ્રય છોડી મણીનો આશ્રય કરૂં ત્યારે મારાથી શી ગતી? પણ બ્રાહ્મણને કહ્યું કે તેં કેમ ન લીધો ત્યારે બ્રાહ્મણે કહ્યું કે હું તો વીરકત છું તે મણી લઈને શું કરૂં મને તો જગદીશ શેર અન્ન આપી રહે છે તારે શેઠે કહ્યું જે તને શેર અન્ન જગદીશ આપશે તો મને દસ શેર કેમ નહી આપે. જગદીશને શી વાતની કસી છે? તારે એ બે જણે મણી ન લીધો. એમને શ્રી ઠાકોરજી ઉપર એવો દ્રઢ વિશ્વાસ છે એવા ભાગવદી કૃપાપાત્ર હતા.

વળી એકદીન શ્રી આચારજી શેઠને ઘેર પરોણા આવ્યા તારે સેવ્ય ઠાકોર શેઠના મદનમોહનજી તેમને

પંચામૃત સ્નાન કરાવીને ભોગ સમરપ્યો. પછી ભોગ
સરાવી અનુસર કરયા પછી આપે ભોજન કરયું. ત્યા
રે દામોદરદાસ હરસાણી સાથે હતા તેણે શ્રી આચા
રજીને પુછયુ જે આ શું? ત્યારે શ્રી આચારજીએ કહ્યું
એ અદ્યાપી સુધી આસ્તાથી નાગ દેછે તેથી મારે એ
મર્યાદા રાખવી જોઇએ. એ એવા ભગવદી કૃપા પાત્ર
તા એઓની વાત કયાં સુધી લખીએ.

——o——

વારતા ૧૦ મી.

શ્રી આચારજીના શેવક પુરશોતમદાસની પુત્રી રુ
ક્ષ્મીની વારતા.

——*o*——

એક સમે શ્રી ગોસાંઇજી કાશીમાં હતા ત્યાંહાં
પર ગ્રહણ થયું તારે શ્રી ગોસાંઇજી મણી કરણીકા
ઘાટ ઉપર સ્નાન કરવા સારૂ પધારયા. તારે રૂક્ષમણી
પણ ઘરમાં શ્રી મદનમોહનજીને સ્નાન કરાવીને મે
મણી કરણીકાના ઘાટ ઉપર સ્નાન કરવાને
ગોસાંઇજી પધારયા જાણીને આવી. તારે કોઇ વૈશ્ને
ગોસાંઇજીને કહ્યું માહારાજ રૂક્ષમણી પણ આવી
તારે શ્રી ગોસાંઇજીએ કહ્યું જે રૂક્ષમણી આગળ આ

વ. પાસે બોલાવીને પુછ્યું જે તું કેટલેક વરશે સ્ના-
કરવા આવી તારે કહે માહારાજ ચોવીશ વરશે આવી.
એ વાત સાંભળીને શ્રી ગોસાઇજીનું હૃદય ભરાઇ આ-
વ્યું ને કહ્યું કે જુઓ એવા ભાગવદી જેને શેવા કર-
તાં એક ક્ષણની નવરાશ નથી જે સ્નાન કરવા આવે.
તારે શ્રી ગોસાઇજી રૂખમણીને દેખીને બહુજ પ્રસન થ-
યા.

વળી એક સમે ક્ષત્રી લોક કારતીક સ્નાન કરત
હતા તારે રૂખમણીએ પુરશોતમદાસને કહ્યું જે તમે કહો તો
હું સ્નાન કરૂ. તારે શેઠે કહ્યું ભલે. કારતીક સ્નાન કર,
જોઇએ તે લે. પછી રૂખમણીએ કહ્યું કે ખાંડને ઘી મંગ-
ાવો તે પ્રમાણે શેઠે ખાંડ, ઘો આપાવ્યુને મેદા તો ઘરે
હતો જ્યારે પાછલી રાત્રી એક પોહોર રહે તાંયા ઉઠી
રાજ ભોગ લગી નઉતમ સામગ્રી કરીને સમરપે.
ઉથાપન[illegible]ાપન ભોગ લગી સમરપે એવું કારતીક મે
સમાં એમ કરે. વૈશાખમાં શીતળ સામગ્રી કરે તે મહા
પ્રસાદ વૈશ્નવને લેવરાવે. તારે પુરશોતમદાશે રૂક્ષમણ
પૂછ્યું જે હે પુત્રિ અમે તો તમને સ્નાન કરવા જતા
ખતા નથી તો તું કારતીક માસ નાહ્યછે કે નથી નહાતી
તીયારે રૂક્ષમણીએ કહયું જે મારે સ્નાનનું શું કામ
હું તો ઠાકોરજીને સામગરી નવીન કરી ભોગ ધરૂંછું
શીતનું સ્નાન કરૂંછું એવું સાંભળીને શેઠ પુરશોતમદાસ

પ્રસન થયા. વળી શ્રીગોસાંઇજી રૂક્ષમણીને જોઇને જે એમને શ્રી ઠાકોરજી કોઇ દીવશ છોડ્યા નથી.

વળી કેટલાક દીવસ પછી રૂક્ષમણીની દેહ અ થઇ તીયારે વીચાર્યું કે હવે તો દેહ છુટે તો સારૂ ઠાકોરજીની શેવા ન બની આવે તો આ દેહ શા મની છે પછી કેટલેક દીવશે દેહ છુટી તીયારે કેટલાક વશ પછી કોઇ વઇશ્નવે શ્રીગોસાંઇજીના આગળ કહે રૂક્ષમણી ગંગામાં મળી તીયારે તેમણે કહયું કે એવું ન પણ એવું કહોકે ગંગાને રૂક્ષમણી મળી એવું કહો રૂક્ષ એવી ભગવદી હતી તેમની સરાહના પોતે શ્રી ગોસાંઇજી મુખથી કરતા.

વારતા ૧૧મી.

શ્રી આચારજીના શેવક પુરશોતમદાસના દીક ગોપાળદાસની વારતા.

એમને સેવ્ય શ્રિઠાકોરજી અનુભાવના દેખાડ તા, જે જોઇતુ તે માગી લેતા, વાતો કરતા એવું

ગોસાંઇ ... [illegible] ... દાસ ... [illegible]

[illegible] ... થઇ તીયારે ...

... નો ઉચાર કરતા શ્રી ... [illegible]

શ્રી ભાગવત શ્રી ગોસાઇજીના રહસ્ય, સઘળા ગરંથ પ
ઠ કરતા. ભગવત લીલામાં મગન રહેતા. સદાકાળ લીલાને
વીચાર કરતા એમ કરતાં કાળ વીતા. પછી દેહ છુટી તે શ્રી
ગોસાઇજીએ સાંભળી ત:રે આપે શ્રી મુખથી એમની સ
રાહના કરીને કેહેતા જે એવા ભાગવદી તો દુરલભ છે
જે વઇશ્નવને મારગની વારતા કહેતા ને પોતાનો નીરવાહ
કરતા એવા ભગવદી હતા તથી તેમની વારતા કયાં સુ
ધી લખીએ

વારતા ૧૨ મી.

श्री आचारजीना शेवक रामदास सारस्वत ब्रा-
ह्मणनी वारता.

એ રામદાસ શ્રી ઠાકોરજીની શેવા સારી રીત કરતા
હતા. એ અપરસતાથી જલ લેતા, બીજુએ પણઅપરસતા
લેતા એ પ્રકારે રહેતા એમની પાસે દ્રવ્ય બહુ હતું. તે
ટલાક દીવશ પછી દ્રવ્ય ખરચ થઇ ગયું તે થોડામાં
આવીને રહયું તીયારે મનમાં વિચાર કરયો કે જે કાંઇ ઉ
પપત હોય તો સારી તીયારે દ્રવ્ય રહ્યો હતો તે વ્યાજે
આપ્યો તેનું વ્યાજ બહુજ આવવા લાગ્યું તીયારે રામદા
સજીના સેવ્ય ઠાકોર શ્રી નવનીધપ્રોયાજી હતા તેમણે રામ

દાસને કહ્યું જે અરે રામદાસ તેં તો હજી લગી
તો દ્રવ્ય દેખાડ્યું નથી તીયારે રામદાસ એવું સાં
ખીમા રહીને કહ્યું જે મહારાજ હું તો ચુકયો પણ
વશે પેલા દ્રવ્યવાળા પાસે ગયા અને કહ્યું કે
દ્રવ્ય છે તે લાવ. તીયારે તેણે કહ્યું જે એ દ્રવ્ય
નું કારણ શું છે. રામદાસે કહ્યું જે હું શું કરૂં
જોડે કામ પડ્યુંછે તેથી છોકરાનું મન રાખવું જોઇએ
રે તે દીવશે દ્રવ્ય હતું તે સઘળું આપ્યું. તે લઇને ઘે
વ્યા ફરી એ સેવા કરવા લાગ્યા ત્યારે તે દ્રવ્ય ખુટ
રે વાણીઆને હાટેથી ઉધારે લેવા લાગ્યા ત્યારે રફ
યે બહુ થયું ત્યારે તે દુકાનેથી ઉધારો છોડી દેઇ
દુકાને લેવા લાગ્યા પણ એની દુકાને આવે
ણી. બીજે ઠેકાણે આવે ને જાય ત્યારે એક દીવશ
શિવને ઘેર જતા હતા તેવારે રસ્તામાં વાણીઓ મ
ણે કહ્યું જે ઉચાપત થયા તો ભલે પણ મારૂં લેહે
ણું છે તેતો આપો એવી રીતે તગાજો બહુજ કરવા
ગ્યો ત્યારે શ્રી ઠાકોરજી રામદાસનું સ્વરૂપ ધરીને
ણીઆની દુકાને ગયા અને કહ્યું જે તારો હીસાબ
કીને પઇસા ચુકાવી તે રુપિઆ [illegible]
[illegible] પોતાને [illegible] વાણીઆના ચોપડામાં
[illegible] પણ એ વાત રામદાસજી ન [illegible]
[illegible] રામદાસજીને તેઇ ઘરમાં [illegible]

ની સાથે ચાલ્યા તે એ વાણીઆની દુકાન આગળ થ
નીકળ્યા તે એ વાણીઆએ દીઠા ત્યારે કહ્યું જે તમ
રી દુકાનેથી ઊધારે નથી લેતા તો મારૂ અભાગ્ય. પણ
મારી થાંપણ છે તેતો લેઇ જાઓ ત્યારે રામદાસજીએ
હ્યું જે હમણાં આવીશ મનમાં વીચાર કરયો જે મેં
કાંઇ આપું નથી ને એ કેહેછે જે તમારી થાંપણ તો લે
જાઓ તેનું કારણ શું. તે કાંઇ સમજાતું નથી. શ્રિ ઠાકોર
ના ધાર્યાથી આ કામ થયું હશે ત્યારે રામદાસજી વઇને
ને ઘેરથી પાછા ફરીને આવ્યા ત્યારે એ વાણીઆની દુ
ને ગયા જઇને લખેલું નામુ જોયું ત્યારે વાણીઆએ
હ્યું જે આમાં તમે શું જુવો છો તમારે હાથેજ લખ્યું છે
જુએ તો શ્રી ઠાકોરજીના અક્ષર તથી પોતે ચુપ થઇને રહ્યા
અને ઘરમાં આવીને સ્ત્રિને કહ્યું જે હવે હું ઘરમાં ન
રહું કોઇની ચાકરી કરીશ. પછી એક ઘોડો વેચાથી લીધો
બધાં હથીઆર બાંધ્યાં અને શીપાઇગીરીમાં ચાકરી કરવ
લાગ્યા ત્યારે એટલી અપ્રસ છુટી જે ભાડાં તથા જ
એમને એમ લેવા લાગ્યા અને કેટલાક દીવશ પછી સમ
રાજી શ્રી આચારજીનાં દરશને ગયા ત્યારે હથીઆર બાં
ને જઇને દંડવરત કરયો ત્યારે શ્રીઆચારજીએ કહ્યું
ધન્ય રામદાસ તને ધન્ય છે તે વખતે બીજો વઇસ્નવ
સે બેઠા હતા તે કેહેવા લાગ્યો કે મહારાજ તમ એને
ધન્ય કેમ કહોછો હવે તો એ શીપાઇમાં ચાકરી કરે છે

એની બીજી અપ્રસ છુટી ત્યારે શ્રી આચારજીએ
જે એને ધન્ય છે જે શ્રી ઠાકોરજીને શ્રમ કરાવતા
એની ખરાબર બીરજવાન કોઇ નથી. વળી શ્રી આ
જીના ઘર આગળ મોટો એક ખાડો હતો તે એક
શ્રી આચારજી ગંગાજીએ સ્નાન કરવાને પધાર્યા
કહ્યું કે આ ખાડ હજુએ પુરાયો નથી એટલું કહેત
માં સઘળા વષ્ણવો ટોપલા લઇને ખાડ પુરવા લાગ્યા
રામદાસજી હથીઆર પાસેછે ને કપડાં પેહેરેલાં છે
મોટા ટોપલા લઇને નાંખવા લાગ્યાં એવે શ્રી આ
સ્નાન કરીને પધાર્યા તે પેહેલા ખાડો પુરી નાંખ
છી રામદાસજીને ખાડો પુરતાં દેખીને શ્રી આચારજી
હુજ પ્રસન થયા.

રામદાસજીને કાંઇ સંતતી નહોતી ત્યારે સ્ત્રિએ
જે તમે બીજે વીવાહ કરો તો તમારે બાળક થાય,
રામદાસજીએ કહ્યું જે અમારે તો બાળકની ઇછા
થી તારે સ્ત્રિએ કહ્યું કે મારે તો ઇછા છે ત્યારે રા
જીએ કહ્યું કે ભલે તને ઇછા હોય તો મહીના એક
આપણા નવનીતપ્રિયાજી સેવ્ય તેની સેવા બાળક
કરો જેવું બાળકને હેતથી ખેલાવીએ ખવરાવીએ તે
નવનિધ પ્રિયાજીને લાડ લડાવો તો તમારે બાળક
પછી એજ પ્રકારે સેવા કરતાં એમને બાળક થયું
શ્રિઆચારજીનો પ્રતાપ એવોજ છે. રામદાસજી

વા કૃપાપાત્ર ભગવદી હતા તેમની વાત કયાં સુધી લખીયે

વારતા ૧૩ મી.

श्री आचारजीना शेवक गदाधरदास सारस्वत ब्राह्मण कडागाममां रहेता तेनी वारता.

એમને ઘેર શ્રિ મદનમોહનજીની સેવા હતી. શ્રી ઠાકોર જી મોટા ગભીર સ્વરૂપ હતા. એમને ઘેર જે પ્રમાણે આ વતું તે પ્રમાણે સમરપતા હતા તેમને એક દહાડો જજ માનની વરતીમાંથી કાંઈ આવ્યું નહી ત્યારે બાળભો ગમા જળ સમરપ્યું પછી રાજભોગમાં પણ જળ સમર એમ કરતાં શયનભોગ પણ જળનો સમરપો. પછી મનમ બહુજ ખેદ થયો અને છાતીમાં અગની બળવા લાગ્યો એમ કરતાં સુઈ રહ્યા ને રાત્રો દોડ પહોરે ગઈ ત્યારે એ જજમાન બારણે આવીને પોકારવા લાગ્યો કે કમાડ ઉઘા ડો ત્યારે ગદાધરદાસે કમાડ ઉઘાડ્યાં ત્યારે એ જજમા રૂપિઆ બાર, વાગો ૧, બીજી સામગ્રી પદની હતી આપીને વળી કહ્યું કે આજે મહારે શ્રાધ હતું તેની દ ણા લે ત્યારે ગદાધરદાસે લીધું વાઘો બીજી સામગરી સમ ણુ ધરીને તે મધ્ય બજારમાં ગયો ત્યાં એક હલવાઈ સાથ

ઓંઠાઇ કરતો હતો તેને ઘેર ગયો ને પુછ્યું કે તર
મીઠાઇ છે? ત્યારે એણે કહ્યું કે હમણાજ કરી છે
પી વેચી નથી ત્યારે તે સારી, જલેબી લઇને તેને
આપીને પોતાને ઘેર આવ્યો સ્નાન કરીને શ્રી ઠા
જગાવી ભોગ સમરપો. ભોગ સરાવી અનુસર કરી
ને બોલાવી લાવ્યો મહાપ્રસાદ સરવેને લેવરાવ્યો
મે અત્યંત સ્વાદ ઉતપન થયો પોતે પણ લીધો
ઇ રહ્યો પછી સવારે ઉઠી બીજી સામગરી લાવ્યો
ફરી ભોગ સમરપો ભોગ સરાવી ફરી વઇશ્નવને
લાવ્યો જ્યારે વઇશ્નવ પ્રસાદ લેવા બેઠા ત્યારે પુછ્યું
જનો પ્રસાદ લીધો હતો તે અતી સ્વાદીષ્ટ હતો, કે
ળા હતા તે પ્રકારે અમે પણ બનાવીએ તીયારે ગ
સે જે પ્રકાર કરયો હતો તે સઘળો કહ્યો તીયારે
પ્રસન થયા ને કહ્યું જે જુઓ ભાઇ ગદાધરદાસ
બોલ્યા નહી.

વળી એક દીન ગદાધરદાસે વઇશ્નવને પ્રસાદ
બોલાવ્યા છે પણ ઘરમાં કશું શાક નહોતું તીયારે
દાસે કહ્યું જે કોઇ એવો વઇશનવ છે જે શાક લે
વે તેમાં એક વઇશ્નવ હતો તેણે કહ્યું કે હું શાક
લાવુ, તીયારે ગદાધરદાસે કહ્યું ભલે પછી તે
જઇને ... ભાજી લેઇ આવ્યો તેને સારી રીતે
...ને રસોઇમાં આપી તે રસોઇ થઇ ગઇ તીયારે

કોરજી આરોગ્યા પછી વઈશ્નવ પ્રસાદ લેવા બેઠા તેમને
જી અત્યંત સ્વાદીષ્ટ લાગી તીયારે ગદાધરદાસે એ વઈશ્ન
ને આશીરવાદ દીધો ને કહ્યું કે હરીની ભકતી તને દ્રઢ
થી. પછી એ ભલો વઇશ્નવ થયો તે ગદાધરદાસ એવા ભ
ગવદીય હતા તેના આશીરવાદવડે એની બુધી ફરીગઈ એ
મની વારતા ક્યાં સુધી લખીએ.

वारता १४ मी.

श्री आचारजीना शेवक बाबावेणु तथा कृष्नदास गा
गरीआ सारस्वत ब्राह्मण तथा जादवदास वाणीओ
खवास ए त्रणेनी वारता.

તે કૃશ્નદાસ તથા જાદવદાસ એ બંને જણા કેસવરા
યજીના મંદીરમાં કીરતન કરતા હતા. તે કીરતન "દેખી
દેખી ..ન ગોવીરધરન" એટલુંજ પદ ગાતામાં કૃશ્નદાસે
દેહ છોડી ત્યારે જાદવદાસે બાબાવેણુવેને કહ્યું કે કૃશ્નદાસે
મંદીરમાં કીરતન કરતાં દેહ છોડી તીયારે બાબાવેણુએ કહ
યું કે અમે તો દેહ શ્રીનાથજીના દ્વારમાં છોડાશું પછી
કૃશ્નદાસનો સંસ્કાર કરીને કેશવરાયજીની પછવાડે શુધ થ
ઇ શ્રિનાથજી દ્વાર આવ્યા પછી બાબાવેણુએ શ્રિનાથજી
ના આગળ કીરતન કર્યું તીયારે શ્રિનાથજીના કંઠમાથી

માળા ગરી તે માળા તથા એક ખીડું લઇને રામદાસ
બાબાવેણુને આપિ તે લેઇ એમણે માથે ચડાવી
ને શ્રીનાથજીએ અમને વીદાયગીરી કરી પછી દંડવત
કીને નીચે ઉતર્યા પછી બાબાવેણુએ જાદવ ખવાસને
કહ્યું કે હું તો પરવતથી ઉતરીને દેહ છોડીશ તું
આવજે રહીશ નહી. પછી બાબાવેણુએ પરવતથી ઉતરીને
પરવતને દંડવત કર્યો ને પછી દેહ છોડી પછી
ખવાસે સંસ્કાર કર્યો તીયાર પછી શ્રીગોસાઇજી
દવદાસને શ્રીનાથજીની ટેલમાં રાખ્યો તીયાં તે
શ્રી રીતે કરવા લાગ્યો તે થેવાથી પોહોચિને નીચે
તીયારે રસ્તામાં કંઇ પડેલાં લાકડાં વગડામાં હોય
કઠાં કરે એમ કરતાં જ્યારે લાકડાં એકઠાં થયાં ત
ની એક ચિતા ખડકી ને અગિન લેઇ આવ્યો ને
ફેનો વાયું ચાલતો હતો તે તરફ અગ્ની મુકી પ
સ્નાન કરી શ્રીઠાકોરજીનું સમરણ કરી ને ધજાને
ગીને ચિતામાં પેશી દેહ છોડી તથી એને અગ્ની
થયો તેનો હેતુ એવો હતો જે કૃષ્ણદાસ તથા
ને તો મેં અગ્નીસંસ્કાર કર્યો પણ મારે બીજા
[illegible] શું કરવા દેવું પડે. બીજા વાસ્ભવને થેવામાં
[illegible] સંસ્કાર કરે તો
[illegible] હાથે જ અગ્નીસંસ્કાર
[illegible] પોતાની [illegible] અગ્નીસંસ્કાર
[illegible] કૃપાપાત્ર હતા તેથી પોતાની ઇછાએ દેહ [illegible]

વાર્ષિક દીઠી તેથી તેમને આશ્ચરય લાગ્યું એ એવા વદી હતા.

—————

વારતા ૧૫ મી.

श्री आचारजीना शेवक उत्तमश्लोकदास साचोर ब्राह्मणनी वारता.

તે ઉતમસ્લોકદાસ શ્રિનાથજીના શેવકની રસોઇ તા ને પોતે આપેજ પિરસતા તેથી બધા વઇશ્નવ એ મેહેતારી કહીને બોલાવતા એ એવા ભગવદી હતા.

——oOo——

વારતા ૧૬ મી.

श्री आचारजीना शेवक इसरदेव साचारा ब्राह्मण वारता.

—————

તેમને શ્રિઆચારજીએ ઉતમસ્લોકદાસની સાથે બ્યા તે શ્રિનાથજીના સેવકની રસોઇ કરતા તે પોતાની કનું ઘી મંગાવીને પિરસતા એમના નેક કરતાં અધીક કતા તેથી બધા વઇશનવ એમને મેહેતારી કહેતા તે શ્રીગોસાઇજી સાંભળીને બહુ પ્રસન થયા અને ઇસરદે

બોલાવીને પુછયું કે તમે તમારા ગાંઠનું ઘી મંગાવીને
વાસ્તે મુકો છો એમને નેક પ્રમાણે તો મળેછે તીયા
ણે કહયું કે મહારાજ એમને શેવામાં શ્રમ બહુ થાય
એ સાંભળીને શ્રિગોસાઇજી બહુ પ્રસન થયા એમને
વ ઉપર એવો સ્નેહભાવ છે પછી શ્રિ ગોસાઇજીએ
કે તું માગ હું તારા ઉપર પ્રસન છું તીયારે એણે
થઇને કહયું કે મહારાજ હું એટલું માગુંછું કે આ
ઉપરથી મહારૂ મન કોઇ દહાડો અપ્રસન થાય નહી
ર શ્રીગોસાઇજીએ કહયું કે એમ થશે તીયારે બધા
ય કહયું કે એણે શું માગ્યું તીયારે ગોસાઇજી સાં
લા પછી હરીદાસ ખવાસે શ્રિગોસાઇજીને કહ્યું જે
જ એ સંદેહ તો મારા મનમાં પણ થયો છે કે
માગ્યું? તીયારે શ્રિ ગોસાઇજીએ કહયું કે એ સં
ાનીથીજ મટશે તીયારે બધા વઇશનવોએ મળીને
કદાસને પુછયું જે તમે શ્રિગોસાઇજી પાસે આ શું
તીયારે કયું કે જયારે શ્રી ગોસાઇજી મારા ઉપર
થઇને કહે કે હું તારા ઉપર પ્રસન છું તું કાંઇ
યારે મને શ્રિ ઠાકોરજી બહુજ પારા લાગ્યા તીયારે

થી સદા મન પ્રસન રહ્યા કરે તે એમના આપ્યાથી રહે એ સાંભળીને વઇશનવ બહુ પ્રસન થયા ને વીચાર્યું જે શેવ કનો ધરમ એવાજ જોઇએ પછી ગિગોસાઇજીએ પ્રસન થઇને શ્રીનાથજીના શ્રીઅંગની સેવા આપી તે ઊતમરજો કદાસ એવા ભગવદી હતા એમની વારતા કયાં સુધી લખીએ.

—※O※—

વારતા ૧૭ મી.

શ્રી આચારજીની શેવક એક રજવુતાણીની વારતા.

—※O※—

એક દીવશ જગંનાથ જોશી અને રાણા વ્યાસ નદીમાં નહાતા હતા તે સમે એક રજપુતાણી સતી થવાને આવી તે નદી ઉપર આવીને બેઠી તીયારે જગંનાથ જોશીએ રાણા વ્યાસને પુછ્યું જે આ સતી થાય છે તેનો શો પ્રકાર છે? ત્યારે રાણા વ્યાસે માથુ હલાવીને કહયું જે આવું સુંદર શરીર પ્રેતની સંગાથે બાળે છે તે માથુ હલાવતા રજપુતાણીએ દીઠું તેથી તે સતી થઇ નહી બહુ આહુ આગ્રહ કરીને રહી ત્યારે બધાએ મળીને એ સ્ત્રિને ગામબહાર ઝુંપડી કરી આપિને ત્યાં રાખી પછી બીજે દહાડે જગંનાથ જોશી તથા રાણાવ્યાસ સ્નાનને સારૂ ત્યાં આવ્યા તે વખતે તે સ્ત્રિ પણ ત્યાં સ્નાનને સારૂ આવી

ત્યારે તેણે દંડવ્રત કરીને રાણા વ્યાસને પુછ્યું જે
જ તમે કાલે માથુ હલાવીને કાંઇ વાત કરી તેનો
ભીપ્રાય છે? ત્યારે એમણે કહ્યું કે અમે તો સેહેજ
હલાવ્યું હતું ત્યારે તે સ્ત્રિએ કહ્યું કે એ વાત તે
થ કહી જોઇએ હું તો એ વાતને લીધે સતી ન ર
થી સરવયા કેહેવું જોઇએ ત્યારે રાણા વ્યાસે કહ્યુ
યુ હલાવ્યુ તેનું કારણ એછે જે આ સુંદર શરીર
સાથે બળેછે તે વૃથા પરેતની સાથે બળેછે. આ
ઇ ભગવત કાર્યમાં ન આવ્યો ત્યારે તે સ્ત્રિએ
આ દેહ ભગવત કાર્યમાં આવે એવો કોઇ ઉપાય
વો ત્યારે રાણા વ્યાસે કહ્યું કે તને સુતક ઉતરશે તે
ઉપાય બતાવીશું. ત્યારે એ રજપુતાણી સુતક ઉતર
છી એમની પાસે આવીને કહયું જે કાંઇ કૃપા કરવી
તે હવે કરો. ત્યારે રાણાવ્યાસે તેને નામ સંભળા
રે તેણે વીનતી કરી જે કાંઇ કામકાજ બતાવો તી
ને પ્રથમ તો ધોતીયું ધોવાનું કામ બતાવ્યું ને પ
ળ ભરાવવા લાગ્યા એવી રીતે તે રાણા વ્યાસના
મકાજ કરવા લાગી પછી શ્રી આચારજી પધાર્યા

ના સંગવડે કરીને એ રજખુનાણી પરમ ભગવદી કૃપાપા
ત્ર થઇ તેથી સંગ કરવો તે ભગવદીનો કરવો.

વારતા ૧૮ મી.

શ્રીઆચારજીના સેવક ક્રશ્નદાસ અધિકારીની વારત્તા.

એક વાર ક્રશ્નદાસ શ્રી દ્વારકાંથી આવતા હતા ત્યાં મારગમાં મીરાંબાઇનું ગામ આવ્યું તેથી તેને ઘેર ગયા તો ત્યાં હરીવંશ વ્યાસ અને બીજા કેટલાક માહંત બેઠા હતા તે એમને આવે પણ પાંચ સાત દહાડા થયા હતા પણ તેમની વીદાયગીરી થઇ નહોતી ને ક્રશ્નદાસે તો આવતાંવાંતજ કહ્યું જે હું તો ચાલીશ તીયારે મીરાંબાઇએ કહ્યુ જે બેસો પછી કેટલીક મોહોરો શ્રીનાથજીને ભેટ આપિ તે ક્રશ્નદાસે ન લીધી અને એને એવું કહ્યું જે તું શ્રીઆચારજીની શેવક નથી તેથી તારી ભેટને હું તો હાથે નહી અડાડું એમ કહીને ત્યાંથી ચાલી નીકળ્યા તે આગળ આવ્યા ત્યારે એક વઇશ્નવે કહ્યું કે તમે શ્રિનાથજીની ભેટ કેમ ન લીધી? ત્યારે ક્રશ્નદાસે કહ્યું જે ભેટનું તો શું છે પણ તીયાં જેટલા સ્વામી બેઠા છે તેમનાં નાક નીચાં કરવાને પાછી ફેરવીછે આટલા એક ઠેકાણે કયાંથી મળત એ પણ જાણશે કે શ્રીઆચારજીના શેવક આવાછે તો એમના ધણીની તો વાતજ શી કહેવી.

વળી પ્રથમ શ્રીનાથજીની શેવા બંગાળી કરતા
છી શ્રિ ક્રશ્નદાસને શ્રિઆચારજીએ આગ્ના આપિ
શ્રિગોરધન રહો ને શેવાની ટેલ કરો. તે દહાડાથી
અધીકારી થયા ને અધીકાર કરવા લાગ્યા. એક
ક્રશ્નદાસ મથુરા આવ્યા ને અરણ્ય લગી પોહોચ્યા
રસ્તામાં અબધુતદાસ મળ્યા તે મહાપુરૂષ વીરકત હત
વ્રજમાં ફરતા. તેમણે ક્રશ્નદાસને પુછ્યું જે તમે ક્યાં
ચ્યા? તીયારે કહ્યું જે હું મથુરાં જાઉછું તીયારે અ
દાસે કહ્યું કે શ્રિનાથજીની શેવા કોણ કરે છે.
કહ્યું જે બંગાળી કરેછે. તીયારે એમણે કહ્યું જે
થજીનો વઈભવ શ્રિઆચારજીને વધારવો છે તેથી ત
ગાળીને વેગળા કરો એ સાભળીને ક્રશ્નદાસ તીયાંથ
છા ફરયા ને શ્રિગોવરધન આવ્યા. તીયારે બંગાળી
રૂદ્રકુંડ ઉપર રહેતા હતા ને તીયાં તેમની ઝુંપડીઓ
તે સઘળી ક્રશ્નદાસે બાળી દીધી તીયારે સઘળા બં
નીચે ઉતરીને આવ્યા ને તેઓ લડવાને તઈઆર
તીયારે ક્રશ્નદાસે સઘળાને બે ચાર લાકડીઓ મારી
તે તીયાંથી નાઠા તે શ્રીમથુરામાં રૂપસનાતનદાસની પાસે

ણ તમે કાંઇ અગ્નીહોત્રિ નથી. તમે તો કાયસ્થછો.
યારે રૂપસનાતને કહ્યું કે આ વાત પાદશાહ સાંભળ
તીયારે શો જવાબ દેશો. તીયારે ક્રસ્નદાસે કહ્યું કે આ
તનો હું સારો જવાબ દેઇશ પણ તમે બહુ દુઃખ પામશે
તે દહાડાથી બંગાળીએ શ્રિગોવરધનમાં રેહેવાનું મુકીદીધું

વળી ક્રશ્નદાસને ગંગા ક્ષત્રાણી સાથે સ્નેહ બહુ હ
તે શ્રિગોસાઇજીને ગમતો નહોતો પછી એક દીવસ શ્રિગો
સાઇજી શ્રિ નાથજીને રાજભોગ સમરપતા હતા તે સા
ગરી કાંઇ ગંગાની નજરે પડી પછી રાજભોગ સરચો.
છી તીયાં અનુસર કરી નીચે ઉતરચા પછી શ્રીગોસાઇ
ભોજન કરીને પોહોડ્યા તે પછી શ્રિનાથજીએ ભીત
આને લાત મારીને જગાડચો ને એને કહ્યું જે હું
ભુખ્યો છું તીયારે ભીતરીઆએ કહ્યું જે મહારાજ રાજભો
ગ તો શ્રિ ગોસાંઇજીએ સમરપો હતો ને તમે ભુખ્યાં કે
રહ્યા તીયારે શ્રીનાથજીએ કહ્યું કે સામગરી ઉપર ગં
ની દ્રષ્ટિ પડી હતી તેથી આરોગ્યો નહી. તીયારે ભીત
એ ઊઠીને શ્રિગોસાઇજીના ચરણારવીંદ દબાવીને જગાડ
તીયારે શ્રિગોસાઇજીએ કહ્યું કે જે તું આટલી વેળાએ
મ આવ્યો. પછી જે પ્રકાર બન્યો હતો તે પ્રકાર ક
સંભળાવ્યો. પછી શ્રીગોસાઇજી સ્નાન કરીને ઉપર પધ
રચા અને ભીતરીઆ પણ સ્નાન કરીને ઉપર આવ્યા ત્ય
રે શ્રી ગોસાંઇજીએ કહ્યું જે ભાત ને વડી કરો તે

કાળ શીઘ્ર થઇ આવે. પછી ભાતને વડી શીઘ્ર [illegible] તે શ્રિ
ઠાકોરજીને ભોગ સમરપો પછી બીજા રસોઇઆ [illegible] તથા ભીત
રીયા સ્નાન કરીને ઊપર આવ્યા ત્યારે શ્રિ ગોસાંઇજીએ
આગ્ના આપિ જે મંગળભોગથી તે રાજભોગ લગી સ[illegible]
મગરી શીઘ્ર કરો એટલે બધી વાત કરીથી શીઘ્ર કરાવી [illegible]
પછી શ્રીગોસાંઇજીએ ભોગ સમરપો તે સરયો. તીઆરે [illegible]
ચે ઊતરતી શ્રિનાથજી પોહોડયા તીયાંરે રામદાસ [illegible]
આએ કહ્યું જે પેહેલા મહાપ્રસાદ અહીંજ [illegible]
પોતે ડબરામાંથી કાઢવી લેઇને ઉતરયા. પછી
બોલાવી એમાંથી રંચક સઘળાને વેહેંચિ દી[illegible]
હતા તે પોતે લેઇ ગયા. એ પ્રસાદનો સ્વાદ [illegible]
પો તથી પોતે પ્રસાદની વડાઇ બહુ બહુ કરી [illegible]
મદાસ પણ પાસે ઉભા હતા તેમને કહ્યું જે [illegible]
વાવાળા તેથી કેમ ઉત્તમ ન થાય. તીઆરે શ્રી ગોસાંઇજી
હશીને કહ્યું જે તમારે વાસ્તે ભોગ ભોગવેછે.

એક સમે એક ભેંશ ખોવાઇ હતી તીઆરે [illegible]
ખોળવાને ગયા ને તીયાં જુવે તો [illegible] [illegible]
સુકુ ઝાડ હતું તેના ઉપર બેઠાછે તેમને ગો[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

અપ્રાધ માફ કરો તો મહારી ગતી થાય. અને બાગમાં એક આંબાનું વૃક્ષ છે તેની નીચે એક કુલડામાં રૂપિઆ સો છે તે કહાડીને કુવો ખોદાવો તો મારી ગતી થાય. તીયારે તે ગોવાળે આવીને શ્રીગોસાઇજીને કહ્યું જે મહારાજ ક્ર્ષ્ણદાસ અધીકારીએ આ વીનતી કરીછે તીયારે શ્રીગોસાઇજીએ તીયાંથી રૂપઇઆ લેઇને રૂદનકુંડ ઉપર કુવો ખોદાવ્યો એવો શ્રીગોસાઇજીએ અનુગ્રહ કરયો તીયારે ક્રતારથ થયો. ક્ર્ષ્ણદાસ એવા ભગવદી હતા.

વારતા ૧૯ મી.

श्री आचारजीना शेवक थानेस्वरना वाशी जक्तानंद ब्राह्मणनी वारता.

એક સમે શ્રિઆચારજી થાનેશર પધાર્યા તીયારે જક્તાનંદ સરસ્વતી નદી ઉપર કથા કહેતા હતા તે શ્રિભાગવતના એક શ્લોકનું વ્યાખ્યાન કર્યું તીયારે શ્રીઆચારજીએ કહ્યું કે એ શ્લોકની વારતા તો બહુ છે. તીયારે જક્તાનંદે કહ્યું કે જે શ્લોકની વાત હતી તેતો મેં કહી. હવે અધીક હોય તો તમે આવીને કહો. તીયારે શ્રીઆચારજીએ કહ્યું કે કથા કહેવાની ગાદીએ તો તું બેઠો છે તથી

હું તારી હલકાઇ કેમ પાડું એટલું કહેતાં માત્રમાં
પરખી ઉઠી ગયો પછી શ્રીઆચારજીને ગાદી ઉપર
બીછાવીને બેસાર્યા. એમની પાસે પોથી મુકીને પોતે
બેઠો ત્યારે શ્રિઆચારજીએ ફરીથી તે શ્લોકનું
ન કર્યું તે ત્રણ પોહોર પોચ્યું. પછી તેમણે કહ્યું
શ્લોકનું વ્યાખ્યાન ત્રણ માસ સુધી ચાલે પણ તું
તથી પોથી બાંધી. પછી જકતાનંદ સાષ્ટાંગ દંડવત
કહ્યું જે મહારાજ મારે ઘેર પધારો આપ સાક્ષાત
તમ છો તેથી વીનતી કરી તીયારે શ્રીઆચારજી
હ્યું જે તું બીજા મારગનો છું. તેથી તારે ઘેર
વું તે સાંભળી જકતાનંદ નાહીને આવ્યો ને કહ્યું
રાજ નામ આપો તીયારે શ્રિઆચારજીએ નામ
તેને ઘેર પધાર્યા તે વખતે જકતાનંદના સેવ્ય શ્રી
તુળશીમાં બીરાજ્યા હતા તે તેમના ઉપર જળની
ડતા હતા એવું જોઇને શ્રી આચારજીએ તેમને
બેસાર્યા ને પંચામરૃત શ્નાન કરાવ્યું, વાઘો પેહે
ભોગ સમરપો તે દીવશથી જકતાનંદ બડો ભગવદી

---o()o---

વારતા ૨૦ મી.

શ્રી આચારજીની સેવક એક બ્રાહ્મણી અડેલમાં રહેતી હતી તેની વારતા.

એને માથે શ્રીઆચારજીએ શ્રીબાળકૃશ્નની શેવા પધરાવી તે બાઈ પોતાને ઘેર શેવા કરે તેમાં વાસણ માટીનાં રાખી તેમાં પાણી ભરી રાખે ને રસોઈમાં પણ માટીનાં વાસણ રાખે એને ઘરની ઘણી સંકડાસ હતી તેથી મંદીરમાં પણ સંકડાશ ભોગવતી હતી તેથી આચાર થોડો ને વરધ થએલી તેથી નેત્રનું બળ પણ થોડું તોપણ શ્રીઠાકોરજીની શેવા કરે તેથી બીજા વઈશ્નવ માંહોમાંહે તેની ચરચા કરતા હતા ને એવું કહેતા હતા કે શ્રીઆચારજીએ આને માથે શું સમજીને શેવા પધરાવી હશે. આ કાંઈ આચરમાં તો સમજતી નથી.

પછી આચારજી એક દીવશ તીયાંથી બે ગાઉ ઉપર ગામ ગએલા તે પાછા આવતાં તે બ્રાહ્મણીના ઘર આગળ થઈને નીકળ્યા તીયારે વઈશનવે કહ્યું જે મહારાજ આ બ્રાહ્મણીને ઘેર શેવા પધરાવી છે તેનું ઘર અને તેનો આચાર તો જુઓ. તે સાંભળી આચારજી તેને ઘેર પધારયા તે સમે તે ડોશી રસોઈ કરતી હતી તે શ્રીઠાકોરજીના મોં આગળ રોટલી કરતી જાય ને તે ચોપડીને

ઉનીઉની ધરતી જાય તે [illegible] આરોગીતા જાય પાસ તે
રાખીને દેખાય નહી તેથી [illegible] ડરે ને [illegible]
આ રોટલી કયાંઈ જણાતી નથી કે શું? એ તે [illegible]
ર કે બીલાડી તાણી જાય [illegible] કે શું એમ [illegible] રોટલી ક
રતી જાય એવું શ્રિઆચાર [illegible] કહ્યું જે [illegible]
ભાગ્ય મોટું છે કે તહારી કરેલી રોટલી શ્રીઠાકોરજી આ
રોગેછે પછી તે બાઈએ [illegible] શ્રિઆચારજી [illegible]
રયા ને બોલી જે મહારાજ [illegible] પધાર્યા [illegible]
નહી મને કાંઈ સુઝતું નથી [illegible] સંઈ [illegible]
પણ તમારી કૃપાથી શ્રિઠા [illegible] તીવારે [illegible]
હતું જે શ્રિઠાકોરજી તો [illegible]
જાદવકે કરીને તહારે ઘેર [illegible] આરોગે [illegible]
ભકતી માનીને પોતે છા [illegible] પછી શ્રિઆચાર [illegible]
જી ઘેર પધાર્યા એ રીતે [illegible] પ્રસન [illegible]
એ એવી કૃપાપાત્ર હતી [illegible] આચારજીની [illegible]
પી સરવે ભાવ માની સતી [illegible]

—×o×—

વારતા [illegible]મી.

શ્રી આચારજીના સેવક એક સુતારની વારતા.

—×o×—

[illegible] સેવક હતો [illegible]

રહેતા. તેમના ઊપર પ્રભુની અતી ક્રૃપા હતી. એ શ્રિ આ ચારજીનાં દરશન વીના ન રહેતા કામકાજ પડતું મુકીને દરશન કરવા આવતા. ઘરનાં માણસો ખરચિને માટે દુઃખ પામતાં તોપણ દરશન વીના ઘડીએક રહેતા નહી. તેને સી ધે શ્રિઆચારજી એમને ઘેર પધારતા એની સંગાથે વા તો બહુ કરતા અને શ્રિઆચારજીની માતા ઇલમાજી શ્રિ આચારજીને બહુ ખીજતાં રીસ કરતાં કહે કે તમે સુતા રને ઘેર આખો દહાડો કેમ જાઓ છો તોપણ ચોથે પાં ચમે દહાડે તો અવસ્ય તેને ઘેર જતા હતા. એના ઊપર તો એવી ક્રૃપા કરતા હતા. એવું એનું ભાગ્ય હતું એ ની વાત ક્યાં સુધી લખીએ.

—※○※—

વારતા ૨૨મી.

શ્રી આચારજી માહાપ્રભુજીની વારતા.

—○—

એક દહાડો શ્રિઆચારજી અડેલમાં બીરાજતા હ હમા તે સમે વઈશ્નવ પાસે બેઠા હતા તીયારે શ્રિઆચાર જીએ પોતે કહ્યું કે આજ તો મારૂં માથું દુખે છે ને કાં ઇ શરીરને સુખ નથી તીયારે એક વઈશ્નવે અઊષધનું ચુર ણ કરીને એક કુલડામાં ઘાલીને લાવ્યો તે શ્રિઆચારજી

ઠા હતા ત્યાં આગળ અંગીઠી* મુકી હતી
તાપતાં હતા તે વખત પેલા કુલડો તેમના આ
ને કહ્યું કે મહારાજ આ ઓસડ સુંદર સ્વાદીષ્ટ છે
આરોગો. તીયારે શ્રિ આચારજીએ તે અઉષ
ધને સઘળુ અંગીઠીમાં નાંખી દીધું તથી વઇશ
ખેદ કરવા લાગ્યા ને માંહોમાંહે એક એકના
જોવા લાગ્યા જે અમે આટલો શ્રમ કરીને એ
ની લાવ્યા ને તેમણે તો લઇને અંગીઠીમાં નાં
ણ તેમના ભયવડે મહાપ્રભુજીને પુછી શકયા ન
ચાર દહાડા પછી શ્રીઆચારજી મહાપ્રભુજી
ઠા હતા તીયારે વઇશ્નવે વીનતી કરી કે મહારાજ
દહાડે અમે અઉષધ સારૂં કરીને લાવ્યા હતા
આરોગ્યા નહી ને તે અંગીઠીમાં નાંખી દીધુ
શું તીયારે શ્રિઆચારજીએ કહ્યું કે તમે કાંઇ
એ અઉષધ તો મેંજ આરોગ્યું છે. તીયારે
ણી રહ્યા ને કહયું કે મહારાજ અમે અજાણત
મજ્યા નથી ત્યારે પોતે તેમને સમજણ પાડી
કે હું અગ્નીરૂપે પ્રગટ છું. એવી એ શેવક
રતા એ વારતા કયાં સુધી લખીએ.

—०—

*સગડી.

વારતા ૨૩ મી.

श्री अगचारजीनी शेवक शींहानंदनी क्षत्राणी सासु वहु गीरजा ने सभरइ तेनी वारता.

એ ઠાકોરજીની શેવા કરતી હતી તે બંને સાસુ વહુને શ્રિઠાકોરજી સાનુભાવતા બહુ જણાવતા હતા. શ્રિજી કાંઇ કહેતા ત્યારે તેમને સભરઇ લજ્યાવડે ઊતર આપતી હતી. તે એવું જાણતી કે મારાથી એમની સાથે નીરલજતાથી કેમ બોલાય તેથી શ્રિઆચારજી તેના ઊપર બહુ પ્રસન થતા ને કહેતા કે જુવો એગને ને ઠાકોરને કેવો સબંધ છે તે આવી રીત વાતો કરેછે. એ શાકની રસોઇ બહુ સારી કરતી હતી તે શ્રિઠાકોરજી આચારજીને કહેતા ત્યારે તે કહે કે નીત શાક કેમ નથી કરતી. તીયારે એણે કહયું કે એ બાળકની વંતો છે તેથી એમને દરશન દેવાને નીમીતે શ્રીઆચારજી સ્થાનેશ્વર પધારતા. ત્યારે શીંહાનંદથી સાસુ થાનેશ્વર દરસન કરવાને આવતી. પછી દરશન કરીને પોતાને ઘેર જાય તીયારે વહુ દરશને આવતી તીયારે શ્રિઆચારજી કહેતા જે સરસ્વતી નદી મારે ઓલંઘન કરવી નથી તથી શું કરીએ. તાહી તો શીંહાનંદ આવીને દરશન આપતા એવા એ સાસુ વહુ કૃપાપાત્ર હતાં.

——*0*——

વારતા ૨૪ મી.

श्री आचारजीना सेवक सुरदासजीनी वारता.

——※0※——

શ્રી આચારજીનાં દર્શનને સારૂં સુરદાસ એકસમા આવ્યા ને ત્યાં ખ્યાલ ટપા ગાવા લાગ્યા ત્યારે શ્રી આ ચારજીએ કહ્યું કે સુરદાસ કાંઈ ભગવદ લીલા ગાઓ ત્યારે સુરદાસે કહ્યું કે મહારાજ હું કાંઈ જાણતો નથી. ત્યારે શ્રિ આચારજીએ કહ્યું જે જા તું સ્નાન કરી પછી તે સુરદાસ સ્નાન કરી આવ્યો. પછી શ્રિ આચા એ નામ સંભળાવ્યું. શ્રિ ભાગવતનો અનુક્રમ ક તીયારે. તેમણે આ પદ કર્યું. તે પદ "વ્રજ ભયો કે પૂત જબ એહ બાત સુની" તે પછી બહુ પદ કરવા શ્રીઆચારજીની કૃપા થકી તે એવા ગુણી થયા એ વાત કયાં લગી લખીએ.

——0——

વારતા ૨૫ મી.

एक समे श्री आचारजी अयोध्या पधार्या तेनी वा

——※0※——

એક સમે શ્રિઆચારજી અયોધ્યા પધારયા ત દામોદરદાસ હરસાણી તથા પરભુદાસ સાટા આવે

પછી શ્રીઆચારજી બાગમાં ઊતર્યા તીયાં શ્રિ રૂગનાથ
જી આચારજીને મળવા પધાર્યા. તીયારે શ્રીઆચારજીએ
ઉઠીને નમસ્કાર કર્યો ને કહ્યું જે મર્યાદાપુરૂશોતમાયનમ:
તીયાં શ્રિ રૂઘનાથજીની સાથે હનુમાનજી હતા. તે હનુમાનને
ઘણો ક્રોધ ચડ્યો કે આમ કેમ કહ્યું. તીયારે શ્રિ રૂગના
થજીએ હશીને હનુમાનજીને કહ્યું કે તું આ વાતમાં ન જાણે
પછી શ્રિરૂગનાથજી પોતાને મંદીર પધાર્યા ત્યારે શ્રિ હનુ
માનજીને આગ્યા આપિ જે તું શ્રીઆચારજીનાં દરસન ક
રવાને વેહેલો આવજે. તીયારે હનુમાનજી શ્રિઆચારજીના
દરશન કરવાને અરથે આવ્યા તે આવીને જુએ તો શ્રિ
આચારજી રૂઘનાથજીનું સ્વરૂપ ધરીને બેઠાછે. ત્યારે હનુ
માનજીએ દરશન કરીને નમસ્કાર કરયો. ને ત્યાં ઉભા રહ્યા
તીયારે શ્રી આચારજીએ આગ્યા આપિ કે હવે તમે જાઓ
તીયારે હનુમાનજી રૂગનાથજી પાસે આવ્યા તીયારે તેમણે
હશીને પુછ્યું જે તમે દરશન કરી આવ્યા. તીયારે હનુમાનજી
એ કહ્યું જે હા મહારાજ કરી આવ્યો પણ માહારાજ તો
આપનું સ્વરૂપ ધરીને બેઠા હતા એવાં દરશન હું પામ્યો.
તીયારે શ્રીરૂઘનાથજીએ કહ્યું જે એમાં એટલું અધીકપણું
છે જે મહારૂ સ્વરૂપ ધરીને બેઠા પણ મહારાથી એમનું
સ્વરૂપ ધરીને ન બેસાય. એમની વાતમાં તું કાંઇ ન જાણે
શ્રીઆચારજી છે તે પુરણ બ્રહ્મ કહીએ છીએ તેજ છે
એમાં કાંઇ સંદેહ નથી એ વાત સાંભળી હનુમાનજીને સં

દેહ નીવરત થયો.

એક વાર શ્રીઆચારજી રાત પાછલી પહોર ર
પારે ઉઠ્યા હાથ પગ ધોઈ દાતણ કરવા લાગ્યા
શ્રીગોપિનાથજી નાહીને ઉભા હતા ત્યારે શ્રીઆચારજીએ
તેમને કહ્યું જે તમ મંદીરમાં પધારો શ્રી ઠાકોરજીને
ગાડો તીયારે ગોપિનાથજી મંદીરમાં પધાર્યા તીયાં
ને દેખે તો શ્રીનાથજી તે સ્વાસોસ્વાસ નીદ્રામાં છે
શ્રીગોપિનાથજી પાછા આવ્યા ને શ્રીઆચારજીને
આતા રે શ્રીઠાકોરજી ભરનીંદ્રામાં છે એવો સમો છે
શ્રીઆચારજીએ કહ્યું કે તમ ઘડીએક ઉભા રહો
માં શ્રીઆચારજી દાતણ કરીને ઉઠ્યા તીયારે તમણે
પિનાથજીને આજ્ઞા આપી કે તમે મંદીરમાં જાઓ
ઠાકોરજીને ઊઠાડો. પછી શ્રીગોપિનાથજી મંદીરમાં પ
ને તીયાં જઈ શ્રીજીને ઊઠાડ્યા એનો હેતુ એ જે
મુહુરતમાં શ્રીઠાકોરજીને ઉઠાડવા એવી આપે મરયાદા

શ્રિઆચારજી એકાદશી કરતા. દ્વાદશીના પારણા
ધન કરતા તીયારે શ્રીનાથજી તમને કહેતા કે તમે
સાધન કરો તીયારે શ્રિઆચારજીએ કહ્યું જે દ્વાદશ
ધનને નીમીત તમને વેહેલા ઉઠાડવા પડે એ વાતને
હું ન કરૂં તીયારે શ્રિનાથજીએ કહ્યું કે તમે એનો
વીચાર ન કરો મહારી આજ્ઞા છે કે તમે દ્વાદશી
તા જાઓ એવી આજ્ઞાથી શ્રિઆચારજી દ્વાદશી સા

રવા લાગ્યા પછી એકાદશીને દહાડે જાગરણ ન કરતા તે
નો હેતુ એ જે આપણે ઘેર સાધન ન લાગે. દેવ ઊઠવા
ની રાત્રિને જાગરણથી મરયાદા રાખવાનોઉપાય શ્રિનાથજી
દ્વાર પુરશોતમ બીજા તથી તીયાં કોઇ ન કરતા.

વળી એક વાર શ્રિગોસાઇજી અડેલમા બેઠા હતા તે
સમે એક પંડીત આવ્યો તે શ્રિગોસાઇજીને નમસ્કાર કરી
ને બેઠો પછી અક્ષરચરચા થઇ તીયારે પંડીત બોલ્યા કે
આ જુદા નીસેધ છે તથી શ્લોક બોલ્યા તે

શ્લોક.

वृंताकंचक लींगंचं दगधानं मसुरिका ॥
उद्दरेयस्यतिष्टंति तस्यदूरित रोहरि ॥ १ ॥

અર્થ—વંતાક, કાળંગડો, બળેલું અંન મસુર એટલી
વસ્તુઓ જેના પેટમાં રહેલીછે તેનાથી ભગવાન વેગળાછે.

એ વાત સાંભળી શ્રિગોસાઇજી વંતાકનાં ઝાડ આ
ગમાંથી કહડાવી નંખાવ્યાં તીયાર પછીથી વંતાકનો શ્રિ
ઠાકોરજીને ભોગ ન ધરતા. એમ કરતા કેટલાક વરસ થય
પછી શ્રિગોસાઇજી પુરશોતમરાયજી પધારચા તીયરે રૂક્ષ્મ
ણી તથા શોભાબેટી તથા શ્રિગીરધરજી સાથે હતા તે એક
દીવશ શ્રિગોસાઇજી જગનાથરાયજી સાથે એકાંત વાત થઇ
શ્રિપુરસોતમરાયજીએ શ્રિગોસાઇજીને આગ્ના કરી કે તમે
વંતાક અંગીકાર કરો તીયારે તમણે કહયું કે "તસ્ય દુરિત

રો હરિ" એવા વચનછે તે કેમ અંગીકાર કરીએ!
શ્રિજગનાથરાયજી બોલ્યા જે મેં વંતાક અંગીકાર
છે ને તમે પણ મારી આગ્નાથી વંતાકનો મહાપ્રસાદ
તીયારે શ્રિગોસાઇજી ઉભા રહ્યા તીયારે પુરશોતમ દેવે
ે શ્રીગોસાઇજીનો હાથ પકડી પોતાને હાથે મહાપ્રસાદ લે
વરાવ્યો પછી તે દહાડાથી શ્રી ગોસાઇજી અડેલ મ
ને શ્રી ઠાકોરજીને વંતાક અરપણ કરવા લાગ્યા પણ
મરયાદા રાખી જે શ્રી નાથજી દ્વારમાં એક મહીના
ભોગમાં આવે ને ગોકુળમાં શ્રી ગોસાઇજીને ઘેર
હીના લગી ભોગમાં આવે એવી મરયાદા કરી ને પે
સેવ્ય શ્રી ઠાકોરજીને ભોગ આવે તીયારે વંતાક
તે પ્રકારે શ્રી ગોસાઇજી કરતા.

એક સમે શ્રીઆચારજી વઇશ્નવની જાંગ ઉપર
થે મુકીને પોહોડ્યા હતા ને ભરનીંદ્રામાં હતા એ
શ્રી નાથજી બધાં આભ્રણ પેહેરી ઘુઘરા વગડતા પ
એટલે વઇશ્નવે કહ્યું જે ઉભા રહો શ્રિઆચારજી તો
દ્રામાં પોહોડ્યાછે એટલામાં તે જગાને જુવે તો
ઠો ઉભા છે તીયારે પુછ્યું જે આ શું તીયારે

[illegible]
[illegible] તીયારે શ્રિઆચારજી તે [illegible]
તે શ્રી નાથજીએ કહ્યું જે એને શું [illegible]
[illegible] પોતાને [illegible] તીયારે શ્રિઆચા[illegible]

ના રહ્યા તે એવા કૃપાપાત્ર વઈશનવ હતા.

વળી એક સમે શ્રિઆચારજી શ્રિનાથજી દ્વાર પધા
ર્યા તીયારે દામોદરદાસ હરસાણી સાથે હતા તે શ્રીઆ
ચારજીએ શ્રિનાથજીના શણગાર કરીને ગોપિવલભો લેવાને
પધાર્યા ત્યારે રસોઈમાં સામગ્રિ તઈઆર થઈ નહોતી તે
થી શ્રીઆચારજી પાછા આવીને તીબાંરીમાં બેઠા
તેમની પાસે દામોદરદાસ બેઠા હતા એટલામાં શ્રી
સ્વામીનીજી ભોગનો થાળ લેઈને ઉતાવળા પધાર્યા
તેટલામાં ઝંકાર શબ્દ આભ્રણ નેપુરનો વાગ્યો. ત્યારે શ્રિ
આચારજીએ દામોદરદાસને કહ્યું જે તેં સાંભળયું જોયું
ત્યારે દામોદરદાસે કહ્યુ કે મેં કાંઇ દીઠું તો નહી પણ ને
પુરનો શબ્દ સાંભળ્યો. તીયારે શ્રિઆચારજી બોલ્યા જે ભો
ગને વાર થઈ તેથી શ્રિસ્વામીનીજીથી વાર સહી ન ગઈ તે
થી આપ ભોગ લેઈ પગે ઉતાવળાં આવ્યાં એ ભોગ છે
તે સવારે ગ્વાલનો છે શ્રંગાર થતાંજ વ્રજભકત પોતપો
તાને ઘેરથી કલેવું લેઈ આવેછે તેથી ઠાકોરજી વ્રજભકત સ્વા
મીનીને મળીને કલેવું કરેછે. તેથી એ ભોગનું નામ "ગો
પિવલભભોગ" એવું કહેછે. શ્રિ આચારજી રસોઇમાં જા
ને ગોપિવલભાનો ભોગ સજીને ભોગ ધરચો એટલો વીલં
બ શ્રીસ્વામીનીજીથી સહી શકયો નહી તેથી એ પ્રકાર છે.

એક સમે શ્રિઆચારજી અયોધ્યામાં શ્રિ ભાગવત
કથા કહેતા હતા ત્યાં હનુમાને શ્રિઆચારજીને કહ્યું જે

આપની આગ્નાા હોય તો હું કથા સાંભળવાને આ...તી
વારે તમણે કહ્યું જે તમ તો નાગા રહો છો તેથી ...
મા અપરાધ પડે. તીયારે હનુમાનજીએ કહ્યું કે તમા...
તમુખ બેશીશ ને તમ મને એક પોતીઉ આપજો તે ...
હેરીશ. પછી શ્રિઆચારજી ભાગવત કહેતા તે ...
તીયું મુકી છાંડતા તે પેહેરીને હનુમાનજી કથા સાંભળતા.
તીવા એક પંડીત વાદ કરવા આવ્યો ... કહેવા
કે તમ તો શ્રિ કૃશ્નનું પ્રમાણ કરો છો, શ્રિરંગન...
પ્રમાણ તો કરતા નથી એવું કહ્યું તીયારે શ્રિઆચા...
કહ્યું કે અમારે તો સરવે પ્રમાણ છે ને તમે ... છો તો ...
અમારે તો આ સાસરૂ છે શ્રિલક્ષ્મણાનો ... કે તેથ...
ધ્યા અમારે સાસરાની છે ... પંડીત ... રહ્યો
શ્રિઆચારજીના મારગનો પ્રતાપ ...

—o—

વારતા ૬ ...

શ્રીઆચારજીના શેવક આણંદદાસ તથા વીશ્વંભર
દાસ ક્ષત્રી બે ભાઇ તેની વારતા.

એ બે ભાઇ અત્યંત કૃપાપાત્ર ...
બેસે તીયારે શ્રિ આચારજીની ભગવ...
કરે ...

આવી જાય તો શ્રિ ઠાકોરજી પોતે હુંકારો દેતા. મોહોટા ભાઇ તો વારતાની લેહેમાં કાંઇ સમજે નહી જે આ હુંકારો કોણે કરયો. પછી નાનો ભાઇ જાગે તીયારે મોટો ભાઇ પુછે જે મેં તને થી વાત કહી? તીયારે નાનો ભાઇ કહે જે મેં તો આટલી વાત સાંભળી, તીયારે મોટો ભાઈ કહે જે તું મને હુંકારો તો દે છે તીયારે તે નાનો ભાઇ કહે મને ઊંઘ આવી હતી તેથી હુંકારો દીધો નથી તીયારે મોટા ભાઇ બોલ્યા કે એ હુંકારો પ્રભુજીએ દીધો હશે. પછી બંને ભાઇ મનમાં અતી પ્રસન થયા જે અમારાં મોટાં ભાગ્ય જે શ્રિ આચારજીની ક્રુપાથી પ્રભુજી હુંકારો દેછે. એ એવા ક્રુપાપાત્ર ભગવદી હતા.

——※0※——

વારતા ૨૭ મી.

श्री आचारजीना एक शेवकनी वारता.

——o◯o——

એને એક અન્ય મારગીનો સ્નેહ હતો તેથી એક દાહાડો તેને ઘેર ગયો તીયારે એને કહ્યું કે તમે રસોઇ આંહીઆં કરો. પછી એના આગ્રહવડે કરીને સેવ્ય સ્વરૂપ શ્રિઠાકોરજીના આગળ શ્રિનાથજીનું સમરણ કરી ભોગ સમરપો. પછી એને પ્રસાદ આપ્યો ને પોતે પણ લીધો. પછી વીશરામ કરયો, તથી નીદ્રાવશ થયા તીયારે એમના સેવ્ય

શ્રીઠાકોરજીએ કહ્યું કે આજ હું ભુખ્યો છું તીયારે કહ્યું જે વધુમનવે તો તમને સમરપો હતો તીયારે ઠાકોરે કહ્યું કે એતો શ્રીનાથજી આરોગી ગયા ને વેગળો રહ્યો તીયારે એ મીત્રને જગાડયો ને આ ચાર કહ્યા તીયારે એ મીતરે કહ્યું કે મ તને ત્રણવાર તું શ્રિ આચારજીનો સેવક થા તેનું કારણ આ. અન્યમારગી હતો તે શ્રિઆચારજીને શરણે આવી થયો એવા એ સેવક ક્રપાપાત્ર હતા.

વારતા ૨૮ મી.

श्री आचारजीना शेवक कृष्णदास ब्राह्मणनी

તે ક્રશ્નદાસ એક ગામમાં રહેતા હતા તે પરવડી ભકત હતા. શ્રિઆચારજીના શેવક પરસપર ગાંપાને જતા. એ બધા એકઠા થઇ દરશનને સોંસ એક દહાડો ક્રશ્નદાસ જે ગામમા રહેતા હતા તે સધળા ભેગા થઇને આવ્યા. તીયારે ક્રશ્નદાસ તો હોતા પણ તેમની સ્ત્રી હતી. તે સ્ત્રીએ વઇશ્નવને ક્રમ કહી સાષ્ટાંગ દંડવત કરયો ને તેમને આદર ન કરીને બેસાર્યા પછી ધરમાં જઈને વીચાર કરવા લાગી જે હવે શું કરૂં. તીયારે શુધી આવી કે જે વાણી

દુકાનેથી નીત શીધુ સામગ્રી લાવીએ છીએ તે વાણીઆ ન
તે કહેતા હતા કે મને તું મળય તીયારે હું ના કહેતી હ
તી પણ હવે હું એને જઈને કહું જે હું તને મળીશ. તું
મને આજ જે જોઈએ તે આપ એવો વીચાર કરીને વા
ણીઆની દુકાને ગઈ તીયારે એ વાણીઆએ ટોકી. તીયા
રે તેણે કહ્યું કે હું તને મળીશ પણ આજ મહારે શીધુ
જોઈએ છે તે આપ. તે સાંભળી વાણીઆએ તેને જે મા
ગ્યું તે શીધું આપ્યું તે લઈ ઘેર આવી ને રસોઇ કરી. શ્રી
ઠાકોરજીને ભોગ સમરપો, ભોગ સરાવ્યો. અનુસર કરીને
વઈશ્નવને મહાપ્રસાદ લેવરાવ્યો ને પોતે પણ લીધો પછી
કૃશ્નદાસ ઘેર આવ્યા તે વઈશ્નવને મળ્યા તેમને દંડવત જે
શ્રી કૃશ્ન કરીને ઘરમાં આવ્યા ને સ્ત્રિને પુછ્યુ કે સામગ્રિ
કયાંથી લાવી ને શું કર્યું. તીયારે જે પ્રકાર કરયો હતો તે
બધો કહી સંભળાવ્યો તીયારે કૃશ્નદાસ અતી પ્રસન થયા.
પછી સ્ત્રિ પુરૂશે પ્રસાદ લીધો. પછી બધા વઈશ્નવ પ્રસંન
એ ઊઠીને ચાલવા માંડયું તીયારે કૃશ્નદાસ તેમને થોડે દુર
પોહોચાડવા ગયા પછી ઘેર આવી સ્નાન કરી શ્રીઠાકોરજીની
સેવા કરી સ્ત્રિએ રસોઈ કરી તે ભોગ સમરપો. પછી ભો
ગ સરાવી આરતી કરી, અનુસર કરી ને મહાપ્રસાદ ઢાંકી
રાખ્યો તે કૃશ્નદાસ આવ્યા તીયારે મહાપ્રસાદ લીધો. પછી
કહ્યું કે જે વાણીઆને તું કોલ કરી આવીછું તે વાણી
આ તારી વાટ જોતા હશે. તું કાલે કરી આવી તો ભલે

પછી સ્ત્રી નાહીનેં કપાળે ચાંલા કરી ઉતમ વસ્ત્ર પે
ણગાર કરી આંખ્ય આંજી પોતાના સોળે શણગાર
ને ચાલી તે દહાડા વરસાદના હતા તથી વરશાદ બહુ
લા માટે મારગમાં કીચડ બહુ હતા તને લીધે કમદાસે
હ્યું કે તું માહારે ખભે બેશ હું તને પોહોચાડી દેઉં
તા પગ કચરાળા થશે. એમ કહી કમદાસે કાંધ
ગળ ચડાવી તે વાણીઆની દુકાને ઉતારી. પછી
હાક મારીને વાણીઆનાં કમાડ ઊઘડાવ્યાં ત્યારે વાણી
એ કમાડ ઉઘાડી તને અંદર લીધી. પગ ધાવાનું
સાંપ્યા ને કહ્યું કે પગ ધાઈ નાંખ્ય ત્યારે સ્ત્રીએ કહ્યું
હારા પગ કાંઈ કચરાળા થયા નથી ત્યારે તે વાણી
કહ્યું કે રસ્તામાં કચરા તા બહુ છે ને તારા પગ
ળા કેમ ન થયા ત્યારે સ્ત્રીએ કહ્યું કે તારે તેનું શું
ત્યારે વાણીઆએ કહ્યું જે એતા કહેવું જોઈએ. પ
એ કહ્યું કે માહારા સ્વામી કાંધે ચડાવીને મને
સાંપ્યા છે. એ વાત સાંભળીને વાણીઆને આશ્ચ
ર્યું ને સઘળીવાત પુછી ત્યારે સ્ત્રીએ તેને બધી
કો. ત્યારે વાણીએ પોતાના ધરમને ધિક્કાર
કહ્યું [illegible]
પછી [illegible]
જ [illegible]
વી [illegible]

રો. આ માહારી બેહેન ને તમે માહારા પુજ્ય છો. પછી એ વાણીઆ શ્રી આચારજીનો શેવક થયો એનું સાનચં. દ એવું નામ ધરયું. એ એવો ક્રપા પાત્ર ભગવદી થયો ને ક્રશ્નદાસ એવા ભગવદી હતા તેમની વાત ક્યાંહાં સુધી લખીએ.

વારતા ૨૯ મી.

શ્રી આચારજીના શેવક ઠઠાના નારણદાસ લવાંણાની વારતા.

એ નારણદાસ ઠઠાના પાદસાહના મુખ દીવાન હતા. તે જે કરે તેજ થાય. પછી કેટલાક દીવશે એક સમે પાદસાહે નારણદાસને પકડયા ને મારયા ને પાંચ લાખ રૂપઈઆ દંડ કરયો ને તેમને બંધીખાનામાં નાંખ્યા. પ છે તે પાંચલાખ રૂપઈઆના હપતા એવી રીતના કરયા કે રોજ પાંચ પાંચહજાર રૂપઈઆ ભરે ને જે દાહાડે ન ભરે તે દીવસે પાંચસે કોયડા મારે એવો બંદોબસ્ત કરયો. ત્યારે એક સમે શ્રી આચારજીના શેવક બે ભાઈ બ્રાહ્મણ હતા તેમણે મનમાં એવો વીચાર કરયો કે ઠઠામાં નારણ દાસ દીવાનછે તેની પાસે જઈએ એવો વીચાર કરીને ત્યાંથી ચાલ્યા. તેમને કન્યાનો વીવાહ કરવોછે તેથી એ-

ની પાસે જવા તઇયાર થયા. એ કાંઇ આપે તો
દાન દેઇએ એવો વીચાર કરીને એ ભાઇ ઠઠામાં
ત્યાં સાંભળ્યું જે નારણદાસ તો બંધીખાનામાં પ
ત્યારે એ ભાઈના મનમાં ખેદ આવ્યો ને વિચાર ક
હવે શું કરવું. ચાલો પાછા જઇએ. તે વાત પ્રા
નારણદાસને કોઇએ કહી કે એ ભાઈ શ્રી આચારજી
તમને મળવાને વાસ્તે આવ્યાછે અને તેમને ખબર પ
નારણદાસ બંધીખાનામાં પડ્યાછે તેથી એ પ્રાતઃકાળે
થી નીકળશે ત્યારે નારણદાસે એમની પાસે એક
મનુશ્ય મોકલીને કેહેવરાવ્યું કે તમે આવ્યાછો તો
મોહોટુ ભાગ્ય. પણ તમે પ્રાતઃકાળે માહારી પાસે
ને મને દરશન આપીને ચાલવુ હોય તો ચાલજો.
એ ભાઈ પ્રાતઃકાળે ઉઠી સ્નાન કરી પરવારીને શ્રી
ચારજીનું ચરણામૃત તથા માહાપ્રસાદ લેઇને જ્યાં
ણદાસ બંધીખાનામાંછે ત્યાં જઇને મળ્યા. ત્યારે
દાસ ઉઠીને તેમને મળ્યા. ને તેમના ઉપર બહુજ
થયા. ને કહ્યું જે માહારૂં મોહોટુ ભાગ્ય કે જેથી
ખાનામાં મને વઇશ્નવનાં દરશન થયાં. પછી શ્રી

એ પાંચ થેલીઓ એ બ્રાહ્મણ વઈશ્નવને આપીને દંડવત કરીને એ બ્રાહ્મણને કહ્યું જે હવે તમે તાકીદથી અહીંયાં. વીદાએ થાઓ. શ્રી આચારજીને માહારા દંડવરૂત કરજો. ને આપની કન્યાનો વીવાહ રૂડી રીતે કરજો. પછી એ વઈશ્નવ બ્રાહ્મણ ત્યાંથી વીદાએ થયા. એટલામાં પાદશાહ આવીને દીવાનખાનામાં બેઠો. પછી પાદશાહ બોલ્યો જે નારણદાસ વાળી પાંચ થેલીઓ લાવો ત્યારે દરવાને કહ્યું જે પાંચ થેલીઓ ઉપર મોહોરછાપ કરી લખીને નીત્યે જેમ નારણદાસ પાસે મોકલીએ છીએ તેમ મોકલાવીછે ત્યારે ખજાનચીને બોલાવ્યો તે આવીને ઉભો રહ્યો. ત્યારે પાદશાહે તેને પુછ્યું કે નારણદાસવાળી પાંચ થેલીઓ આવીછે? ત્યારે તેણે કહ્યું જે શાહેબજી થેલીઓ તો માહારી પાસે નથી આવી તે સાંભળી પાદશાહ કોપાયમાન થયો. ને કહ્યું કે નારણદાસને બંધીખાનામાંથી બોલાવો ત્યારે ખજાનચી જઈને બંધીખાનામાંથી નારણદાહને બોલાવી લાવ્યો. ને પાદશાહના મોં આગળ ઊભો કરયો ત્યારે પાદશાહે નારણદાસને કહ્યું જે આજ થેલીઓ કેમ નથી આવી. પછી કોરડા મારનારને બોલાવ્યો ને તેને કહ્યું જે નારણદાસને પાંચસે કોરડા મારો અને નારણદાસને પુછ્યું કે તું સાચુ કેહે જે આજ થેલીઓ કેમ નથી આવી. ત્યારે નારણદાસ સલામ કરીને બોલ્યો જે માહારા ગુરૂ ભાઈ આવ્યા હતા. તમને મેં થેલીઓ આપીને વીદાએ

ક્યા. ને માહારા મનમાં વીચારયું જે હું આજ
ખાઈશ પણ આ વેળા ફરી ફરીને ક્યાંહાંથી આવશે. તે
સાંભળીને પાદશાહ ચુપ થઈ રહ્યો. પછે એક ઘડી
ફરીને બોલ્યો કે સાબાશ છે તને કે તાહારા
ઉપર એવી સાચી દ્રઢતા છે. હું તાહારા ઉપર ખ
શું પછી બેડી કપાવીને કેટલાક સરપા
ગાવીને નારણદાસને પેહેરાવ્યા ને ઘોડા સરપાવમાં
ને ફરીને પોતાનો મોહોટો દીવાન બનાવ્યો અને
હતા તેવોજ હોદ્દો આપ્યો ને કામકાજ બધુ સોંપી
નારણદાસને માથે દંડ કરયો હતો તેમાં જેટલા રૂ
બાકી રહ્યા હતા તે સઘળા માફ કરીને કહ્યું કે
સરપાવ પેહેરીને ઘોડા ઉપર અસવાર થઈને
આવ. તે વખત એ બે વઈશ્નવ ભાઈ ગામમાં હ
આવી ખબર સાંભળીને નારણદાસ પાસે મળવાને
આવ્યા ત્યારે નારણદાસ ઉઠીને એમને ભેટ્યા ને
માહારા પ્રભુના શેવક આવ્યા તો માહારૂં બંધન
ત્યારે વઈશ્નવે કહ્યું જે શ્રી આચારજીના પ્રતાપથી
છે. પછે નારણદાસે સોનાની મોહોર એક હજારની
શ્રી [illegible] શ્રી [illegible]
એ વઈશ્નવ ત્યાંથી ચાલી નીકળ્યા.
ગોકુળમાં આવ્યા ત્યારે શ્રી આચારજી ગોકુળમાં હ
પાસે આવીને શ્રી આચારજીને દંડવત ક

નારણદાસે મોહોરો ભેટ મોકલી હતી તે હજાર મોહોરની થેલી માં આગળ મુકી. પછી શ્રી આચારજીએ નારણદાસના સમાચાર પુછ્યા તે સરવે સમાચાર વઇષ્ણવે કહ્યા. ત્યારે શ્રીઆચારજીએ શ્રી મુખથી કહ્યું કે જેને વઇષ્ણવ ઉપર એવો દ્રઢતાનો પ્રેમ છે તેને કષ્ટ કેમ રહે. પછી પેલા વઇષ્ણવ બ્રાહ્મણ શ્રિઆચારજીની પાસેથી વીદાય થઇ ને પોતાને ઘેર ગયા ને છોડીનો વીવાહ સારી રીત કરયો. એ નારણદાસ એવા હતા. પેહેલાં એનું નામ નગીઓ હતો તે શેવક થયા પછી શ્રીઆચારજીએ નારણદાસ નામ પાડયું એ નારણદાસ એવા ક્રૃપાપાત્ર હતા. ખરૂ મન જેનું હોય એને શ્રિઠાકોરજી એવી ક્રૃપા કરે. પ્રભુજીનું નામ ભકતવત્સળ છે તેથી પોતાના ભકતને થોડામાં ક્રૃપા કરેછે નારણદાસ એવા ભગવદી હતા તેથી એમની વાત કયાં લગી લખીએ.

વારતા ૩૦ મી.

શ્રી આચારજીના શેવક નરોડાના રહેનાર ગોપાળદાસની વારતા.

શ્રિઆચારજીએ એમને આગ્ના આપિ હતી કે તમે સઘળાને નામ આપજો તેથી ગોપાળદાસ સરવેને નામ

આપતા. એક સમે શ્રીઆચારજી 'નરોડામાં ગોપાળદાસ
ને ઘેર પરોણા આવ્યા તીયારે ગોપાળદાસ ઘેર ન
હોતા ગોપાળદાસનો છોકરો ઘેર હતો. ગોપાળદાસ
પોતાની વૃતીને વાસ્તે ગયા હતા ત્યારે શ્રી આચારજીએ
ગોપાળદાસના પુત્રને પુછ્યું જે ગોપાળદાસ ક્યાં ગયા છે
ત્યારે તે છોકરાએ કહ્યું કે કાંઇ ઠાકોરજીના કામને વાસ્તે
ગયાછે એ સાંભળીને શ્રિઆચારજીના ચિતને અપ્રસન્નતા
થઇ ને મનમાં વીચાર્યું જે ગોપાળદાસનો છોકરો
કેમ બોલેછે ત્યારે શ્રીઆચારજીએ મનમાં કહ્યું જે
આં રહેવું સારૂ નથી,ફરી મનમાં વીચાર્યું કે ગોપાળદાસને
આવવા દેઇએ જોઇએ એ કેમ બોલેછે. પછી ગોપાળદાસ
આવ્યા ત્યારે શ્રીઆચારજીએ પુછ્યું કે તું ક્યાં ગયો
તો ત્યારે ગોપાળદાસે કહ્યું કે મહારાજ પેટ બળ...
ની વૃતીને વાસ્તે ગયો હતો તે સાંભળીને શ્રિ આચારજી
પ્રસન્ન થયા ને કહ્યું જે વઇશ્નવનું એજ લક્ષણ છે
ની વૃતીને અરથે જવું તો શ્રીઠાકોરજીનું નામ ન લેવું

વળી એક સમે ગોપાળદાસ શ્રી નાથજીના
આવ્યા ત્યારે સાથે એક વઇશનવ હતો ત્યારે ગોપાળદાસ
ને તાવ આવ્યો તેથી લાંઘણો બેચાર થઇ ને રાત્રે
રસ લાગી. તેણે શેવક પાસે જળ માગ્યું. તે સુતો
રહ્યો હતો તેથી સાંભળ્યું નહી. પછી શ્રી નાથજીએ
જળની ... ... આપ્યા ... ગોપાળદાસને ...

મારી ત્યાં મુકીને આવ્યા. નાથજીનું હૃદય કોમળ હતું તેથી ભક્તની પીડા સહી શકાઇ નહી.

વળી એકવાર શ્રી ગોસાંઇજી નરોડામાં પધારયા તારે ગામ બહાર ડેરા કરયા પછે શ્રી ગોસાંઇજીના ઉથાપનનાં દરશન કરવા ગોપાળદાસ ગયા. તે સમે વઇશનવે કહયું જે અમને શ્રી ગોસાંઇજી પાસેથી નામ અપાવો તારે ગોપાળજીદાસે કહયું જે અમે નામ આપાએ છીએ. તથી તમને નામ આપીશું. એવું ગોપાળદાસે કહયું પણ વઇશનવનું મન શ્રી ગોસાંઇજી પાસે નામ માગવાનું હતું. તે ત્રણ વાર વઇશનવે ગોપાળદાસને કહયું તારે તેમણે કહયું કે ઘેર જઇને આપીશું. એ વાત શ્રી ગોસાંઇજીએ પોતાના કાને કાન સાંભળી ત્યારે શ્રી ગોસાંઇજીએ એ વઇશનવને પુછયું જે તમે શું કહોછો. ત્યારે વઇશનવે કહયું કે અમારે નામ જોઇએ છીએ માટે નામ આપો. ત્યારે શ્રી ગોસાંઇજીએ કરપા કરીને નામ સંભળાવ્યું ને કૃતારથ કરયા પછે શ્રી ગોસાંઇજીએ ગોપાળદાસને કહયું કે ગોપાળદાસ તમને શ્રી આચારજીએ અંગીકાર કરયા છે તે દ્રઢતા છે પણ જેણે તમારી પાસે નામ પામ્યું છે તે અમારા કોઇ દહાડો નહી થાય તે શ્રી ગોસાંઇજીએ એમને ક્ષોભ કરીને ગોપાળદાસને કહયું. પછી ગોપાળદાસે જેમને નામ આપ્યાં હતાં તે સઘળા શ્રી ગોસાંઇજી પાસે નામ પામ્યા. ત્યારે કૃતારથ થયા ને જે ગોપાળદાસના સેવક રહી ગયા

તે પંગતથી જુદા થયા તેને શ્રી ગોસાંઇજી ગંગો... કહેતા ગોપાળદાસને સ્વામી પણું આવ્યું તેથી એમનું ... મ થાનું છે. ગોપાળદાસ શ્રી આચારજીના ... પાત્ર શેવક હતા તેમને શ્રી નાથજી સંગાથે ... હતા પણ એમને સ્વામીપણું આવેથી એમના ... કામપણું થઇ ગયું તેથી ભગવતીને દીનતા રાખ...

વારતા ૩૧ મી.

શ્રી આચારજીના શેવક સેરગઢના દામોદરદાસ કાપથની સ્ત્રી વિરબાઇની વારતા.

તેમના સેવ્ય ઠાકોરજી કપુરરાયજીનું ... ને ગૌર સ્વરૂપ હતું તેમની પાસે નવ... પાજી બેસતા તે એક સમે વીરબાઇને ગરભ રહે... પુત્ર ઉત્પન થયો તેથી ઘરમાંની વહુઓ છોડી... સુવાવડના કામમાં લાગીઓ તેથી શ્રી ઠાકોરજી... બહુજ વીલંબ થયો ત્યારે એ વીરબાઇ સુવાવ... હેવા માંડયું કે તમ શેવામા નાહો ઠાકોરજીને ... ય છે પણ કોઇ નાહયું નહીં. ત્યારે શ્રી ઠાકોરજી... ...ને કહ્યું કે તું ... ... ત્યારે વીરબાઇ સુવાવડમાંથી ... નહી. ...

ને શ્રી ઠાકુરજીની શેવા કરી, રસોઇ કરી ભોગ સમરપ્યા ભોગ સરાવ્યો, અનુસર કરી આપીને ખાટલામાં સુઇ રહી એવું ચાળીસ દહાડા ખાટલામાં રહી ત્યારે શ્રી ઠાકોરજીએ કહ્યું જે તેં મારી આગ્નાએ પણ માની ને વેદ મારગની રીત પણ રાખી તેથી શ્રી ઠાકોરજી બહુ પ્રસન્ન થયા પછે ચાળીશ દહાડા થઇ ગયા તારે શુધ સ્નાન કરી ને શેવા કરવા લાગી પેહેલાંનાં જે વસ્ત્ર હતાં તે બધાં કહાડી નાંખ્યા ને બીજાં નવાં મંગાવ્યાં : પછી ભલી રીતે શેવા કરવા લાગી તેથી વીરબાઇ શ્રીઠાકોરજીની કરપા પાત્ર હતી એમની વારતા કયાં સુધી લખીએ.

વારતા ૩૨ મી

श्री आचारजीना शेवक माहावजी पटेल तथा तेमनी स्त्री विरजानी वारता.

—※०※—

તે વીરજા વરસદહાડામાં બેવાર શ્રીગોકુળ આવતી શ્રીનાથજીનાં, શ્રીગોસાઇજીનાં દરશન કરતી. શ્રીગોસાઇજી તેના ઉપર બહુ કૃપા કરતા. પછી એમને કૃશ્નભટનો સંગ થો ત્યારે વીરજાએ કૃશ્નભટને કહ્યું. જે તમે અમારે માથે સેવા પધરાવો તો બહુ સારૂ તેથી કૃશ્નભટે શ્રિ ગોસાઇજીને વીનતી કરીને એમને માથે શેવા પધરાવી શ્રિ ઠાકોરજીને

શ્રિ ગોસાઇજીએ મહાવજી પટેલને ઘેર પાટ બેસાડ્યા ત
તીયાં સ્નેહપુરવક શેવા કરે ભાત ભાંતની સામગ્રી કરે ને
ત શ્રીઠાકોરજીને સમરપે શ્રિઆચારજીનો ઓરછવ તથા
શ્રિગોસાઇજીનો ઓરછવ ભલી રીત કરે શ્રી આચારજી
તથા શ્રિગોસાઇજીના શેવક જેટલા દસ વીસ કોરી
૫ તેને ભલી રીત પ્રસાદ લેવરાવે એમ બહુ વરસ
વા કરી પછી કુંભનદાસને આદિ લઇને સઘળા વઇશ
વા સારી રીત કરી મહાપ્રસાદ લેવરાવે તથી સરવે
તેમના ઉપર પ્રસન રહેતા.

વળી એક સમે ઓરછવનો દહાડો હતો તેથી
સવ મહાપ્રસાદ લેવાને બેઠા હતા અને વીરજા વ
અનસખડી સામગ્રી મહાપ્રસાદ પીરસતી હતી વી
કુંભનદાસને વીનંતી કરી જે મને એવો મનોરથ છે જે
ળા વઇશ્નવની મંડળી બેઠી હોય ને હું સખડી પ્ર
રસું ત્યારે કુંભનદાસે કહ્યું જે એતો ભક્તિ ભાવે ક
ય પણ એ દ્રવ્યને સાધ્ય છે તીયારે વીરજાએ પુછ
દ્રવ્ય સાધ્ય તે શું તેનો અરથ સમજાવીને કહો તીય
ભનદાસે કહ્યું જે આ સઘળી મંડળી લેવાને શ્રી
શ્રિગોસાઇજીની પાસે જઇએ તીયાં જઇ વીનંતી કર
તેમની આગ્ના હોય તે પ્રમાણે કરીએ. ત આગ્ના આ
સખડીપ્રસાદ લેવાય તેથી દ્રવ્ય સાધ્ય છે. જે
ખરચ કરીએ ત પોતાને માથે લેવું જોઇએ ને સા

મને સાથે લેઇ જઇએ. તીયારે વીરજાએ મહાવજી પટેલને કહ્યું જે મને આવો મનોરથ છે તે મહારો પુરો કરવો જો ઇએ તીયારે મહાવજી પટેલે કહ્યું જે મારી પાસે બે લાખ માહોરો ભેગી કરીછે એટલામાં કામ થતું હોય તો ભટજીને પુછો તીયારે વીરજાએ કૃશ્નભટને પુછ્યું જે બે લાખ માહોરો ભેગી કરીછે એટલાથી કામ થશે? એટલામાં કામ થતું હોય તો કરો તીયારે કૃશ્નભટે કહ્યું કે અવસ્ય કામ થશેજ આપણ સઘળા શ્રિગોસાઇજી પાસે જઇએ શ્રિગોસાઇજીની વીનતી કરીએ, શ્રીગોસાઇજી આગ્ના આપે તે પ્રમાણે થાય ત્યારે મહાવજી પટેલ પોતાના દ્રવ્યવડે સરવેને લેઇને ભેળાં આવ્યા પછી કૃશ્નભટને તથા બધા વઇશ્નવને એકઠા કરીને ગોકુળ આવ્યા તે શ્રીનાથજીના દરશન કરીને ગોકુળ આવ્યા ને તીયાં શ્રી ગોસાઇજીનાં દરશન કર્યાં. પછી કૃશ્નભટે શ્રી ગોસાઇજીની વિનતી કરી જે મરાજ વીરજાનો મનોરથ એવો છે જે સખડી મહાપ્રસાદ સઘળા વઇશ્નવ મહારે હાથે લે તીયારે શ્રી ગોસાઇજીએ કહ્યું કે એ મનોરથ તો પુરૂશોતમક્ષેત્ર ગયા વીના પુરણ થાય નહી તીયારે સઘળા વઇશ્નવની મંડળી લેઇને વીરજા સઇને બિજા શ્રી જગનાથ રાયજીના દરશને ચાલી ત્યાં જ[illegible]ાર [illegible] ને શ્રીજગનનાથ રાયજીના દરશન કર્યાં [illegible] પધરામનોરથ હતો તે નાના પ્રકારની સામગ્રી કરી શ્રીજ[illegible] કરીને રાયજીને ભોગ સમરપાવ્યો પછી એ મહાપ્ર

મખડી આનસખડી સઘળા વઈશ્નવને પીવરાવી,

એ પોતાને હાથે સઘળા વઈશ્નવોને પીરસ્યું.

ક દીવશ તીયાં રહ્યા પછી વિરજા પોતાનો

નોરથ પુરો કરીને પછી સઘળા વઈશ્નવની મં

શ્રી ગોકુળ આવી. પછી શ્રી ગોસાંઈજીને

પછી જે વાત હતી તે સઘળી શ્રી ગોસાં

આગળ કહી પછી જે દ્રવ્ય રહ્યું તે ગોસાંઈજીના

દીધું: પછે શ્રી ગોસાંઈજી વીરજાનો ભાવ

પ્રસન થયા. પછી સઘળા વઈશ્નવને શ્રી ગોસાં

પ્રસાદ લેવરાવ્યો. પછી વીરજા તથા વઈશનવ તથ

સાંઈજી સાથ સરવે શ્રી ગોરધન આવ્યા તીયાં

જીના દરશન કરયાં પછે વઈશનવ તથા વીરજા

જીને શ્રીગોસાંઈજીથી વી

વીરજા એવી કૃપાપાત્ર હતી.

પછી વીરજા વરસ

ત્યારે ગોઃગનું ગાડું એક

ને આવતી ને એક મ

શ્રી નાથજી દવાર, ને દી

રેહેતી સામગ્રી ભોગ સ

ભેળતી તે જ્યારે ગાયો

ત્યારે માહાપ્રસાદ દુધ, ભાત,

ચોપડીને સઘળા ગોવાળને ત

ડમાં જઈને ખવરાવતી ને જ્યારે આવતી ત્યારે બે ઠેકાણે પેહેરામણી કરતી ભીતરીઆ તથા મુખીયા ગોવાળને તથા બધા શેવકોને બીડા આગીરી આપતી. તેથી શ્રી ગોસાઈજી એના ઉપર બહુ પ્રસન રેહેતા. શ્રી નાથજીના ભીતરીઆ તથા શેવક એની વીરજા ઉપર બહુ પ્રસન રેહેતા એ એવાં ભગવદી હતાં. પદમરાવળ, કુંભનદ, એઓની સંગતી કરીને એવા થયાં તેથી ગાહાવજી પટેલ તથા વીરજા શ્રી આચારજીનાં એવાં કૃપા પાત્ર શેવક હતાં.

—×○×—

વારતા ૩૩ મી.

શ્રીઆચારજીના શેવક સીહાનંદનાં સ્ત્રીભરથાર એ બેની વારતા.

—•○•—

એ સ્ત્રી તથા પુરૂષ બે હતાં તે શીહાનંદથી આગરે આવીને રહ્યાં તેમને માથે શ્રી ઠાકોરજીની શેવા હતી તે આગરામાં જઈને એક ઘર લઈને રહ્યાં. તે ઘર ઘણું નાહાનું હતું તેથી શ્રી ઠાકોરજી એકઠા બેસતા હતા, અડધી કોટડીમાં રસોઈ કરતા ને અડધી કોટડીમાં રેહેતા ને સુવાનું ઠેકાણું નોહોતું તેથી એક વાંસડાનો મેડો કરી રાખ્યો હતો તેના ઉપર સજ્યા રેહે.

આગણામાં રાતરે સ્ત્રી પુરૂશ સુઈ રેહે એમ ચોમાસાના દીવસ આવ્યા, મેહ વરસે તો પણ ગણામાં પલળતા સુઈ રેહે, પણ અંદર આવે નહી. શ્રી ઠાકોરજી બોલ્યા કે અરે ફલાણાં મહી આવો, માંહી કેમ નથી આવતાં ને બાહાર પલળો છો માંહી આવો હું તો ઊંચા મેડા ઉપર પોહોડતો ને તમે નીચે કેમ નથી સુઈ રેહેતાં. ત્યારે ક્ષત્રીએ જે માહારાજ તમે પોહોડયા છો ને અમે નીચે સુઈએ ત્યારે શ્રી ઠાકોરજીએ કહ્યું કે એ વાતને બાધ નહી. સંકોચ ન કરશો હું પ્રસન થઇને કહુછું તેથી તમે આવો ને અંદર સુઈ રહો. પછે દહાડાથી ઘરમાં સુઇ રેહેવાને માંડયું. પણ એ રાતે સુઈ રેહેતાં કે કાંઇ સ્વાસ પણ આસમ એવા શાવધાનથી સુઈ રેહેતાં એ શ્રી ઠાકોરજીના શ્રી આચારજીનાં એવાં કૃપાપાત્ર ભગવદી હતા.

—०※०—

વારતા ૩૪ મી.

श्री आचारजीना शेवक आनेराना सद पांडे तेमनी स्री भवानी तथा छोडी नरानी वारता

—※०※—

જ્યારે શ્રી આચારજી પ્રથી

ક ખંડમાં પધારયા ત્યારે શ્રી નાથજીએ શ્રી આચારજી
ને દરશન ન દીધા ને કહયું જે તમે માહારી શેવા અભાવો,
વરજમાં ગોરધન પરવત છે ત્યાં ત્રણ દમન છીએ. દેવ
દમન, નાગદમન, ને ઈંદ્ર દમન; તેમાં મુખ્ય દેવદમન
છે. પાંડેસદુના મોહોટા ભાઈ મણીચંદ ત્યાં પ્રગટ
થયા છે ત્યારે શ્રી આચારજી ત્યાં પગે પધારયા
ત્યારે શેવક ચાર પાંચ સાથે હતા. દામોદરદાસ હરસા
ણી, ક્રસ્નદાસ મેઘન, અને મોહોટા રામદાસજી, માધ-
વદાસ પુરા, ઇત્યાદીક શ્રી આચારજીની સંગાથે આનો-
રમાં આવ્યા. તે સંધ્યા સમે સદુને ઘેર આગળ આ-
વીને ઉભા રહ્યા. ત્યારે સદુએ પૂછ્યુ જે કાંઈ ખાશો ત્યારે
શ્રીઆચારજીએ કહ્યું જે અમે તો કાંઈ નહી ખાઈએ.
ત્યારે ક્રસ્નદાસે મેઘનને કહ્યું જે એતો પોતાનાઘરનું ખાયછે
બીજા કોઈનું લેતા નથી. પછી શ્રી નાથજીએ ગોરધન પ
રવત ઉપરથી સદુ પાંડેની છોડી નરોની પાસેથી દુધ મા
ગ્યું ત્યારે નરોએ કહયું કે આજ અમારે અહીયાં પરણા
આવ્યા છે તેથી દુધ નથી. તારે નરોને શ્રી નાથજીએ ક-
હયું જે તાહારે પરણા આવ્યા છે તેમાં અમે શું શ્રી
એ આહાર દુધ લાવ. ત્યારે નરો બોલી જે લાવુંછું બા
વુંછું. નરો દુધનો કટોરો ભરીને લેઈ ગઈ. તે દુધ શ્રી ના
થજીને પાને આવી ત્યારે શ્રી આચારજીએ પુછ્યું જે
તું કયાં ગઈ હતી તારે નરો બોલી જે દેવદમનને દુધ પા

આવી. ત્યારે શ્રી આચારજીએ ઝાડ બંડમાં
ળળો હતો તે બોલ યાદ આવ્યો ત્યારે શુદ્ધ
ને નરો પાસે દુધ માગ્યું તે શબ્દને પેહેલા શબ્દમ
આવ્યો. ત્યારે શ્રી આચારજીએ નરોને કહ્યું કે આ
ઈ દુધ રહ્યું હોયતો અમને આપો ત્યારે સદુ
ને જેટલુ હોય તેટલુ તમે દયો. હવે
યો. ત્યારે શ્રી આચારજીએ સદુ ભ
ફેરવ્યો ને નામ દીધું, માહાપ્રસાદ દુધ પીધું,
એમનું દુધ દહી અંગીકાર કરયું. એ સદુ ભવાની
એવાં કરપા પાત્ર હતાં.

વળી એક સમે શ્રીનાથજી
ની વાડકી લેઈ આવ્યા ત્યાપારે
ને દુધ પા. ત્યારે નરો વાડકીમાં દુધ રેડતી જાય
નાથજી પીતા જાય. તે દુધ પીને શ્રીનાથજી તો
ને વાડકી તો ત્યાં વીસરી ગઇ. પછે સવાર
મંગળા આરતી સમે ભીતરીઆ
વાડકી નથી એટલામાં નરો વાડકી
ને આ વા
મથાએ પ્રસન્ન થયા. સદુ ભવાની ને
એવાં ભ

વળી એક સમે શ્રીનાથજી
હ્યું કે મને

દામોદરદાસ હરસાણીને કહ્યું કે શ્રી નાથજીએ ગાય આગ્રહ કરીછે. તેથી શ્રીઆચારજીએપોતે સોનાની પવીત્રી પહેરી હતી તે કહાડીને દામોદરદાસ હરસાણીને આપી ને કહ્યું જે આની ગાય લેઈ આવ. તીયારે દામોદરદાસ હરસાણીએ પવીત્રી સદુ પાંડેને આપીને કહ્યું જે આ ને વેચોને આના રૂપઈયા આવે તેની ગાય આણીને શ્રી આચારજી એ મંગાવી છે તે આપો તીયારે સદુ પાંડેએ દામોદરદાસને કહ્યુંજે શ્રી આચારજી ગાયને શું કરશે.તી યારે દામોદરદાસે કહ્યું જે શ્રી નાથજીએ શ્રી આચારજી પાસે માગીછે તેથી મંગાવીછે. તીયારે સદુ પાંડએ કહ્યું જે મારે તીયાં ગાયો જોઈએ તેટલી છે તેમાથી શ્રીઆચારજી કહે તેટલી લેઈ જાઓ. તીયારે દામોદરદાસે કહ્યું જે શ્રી આચારજીની આગ્નો એવી છે જે પવીત્રી વેચીને ગાયો લાવી આપો. તીયારે સદુ પાંડેએ દામોદરદાસની પાસેથી પવીત્રી લેઈ વેચીને બે ગાયો લાવી આપી તે બે ગાયો શ્રી આચારજીએ શ્રીનાથજીને સોંપી. પછી સદુ પાંડે દસ ગાયો શ્રીનાથજીને ભેટ કરી, પછી સઘળા વઈશ્નવો ને ખબર પડી કે શ્રી નાથજીએ શ્રી આચારજીને ગાયો લેવાની આગ્નો કરી છે તેથી સઘળા વઈશ્નવોએ ગાયો મોકલી દાધી. કોઈએ બે, કોઈએ ચાર, કોઈએ પાંચ, કોઈએ દસ, ગાયો મોકલી એમ કરતાં બસેં ગાયો આ ઈ શ્રી નાથજીને ગાયો બહુ પ્રીય હતી તેથી શ્રી આચા

જીએ શ્રી નાથજીનું નામ ગોપાળ એવું [illegible]

દિવસથી સઘળા ગોપાળ કહેવા લાગ્યા. પ્રથમ શ્રી [illegible]

જીનું નામ દેવદમન હતું, પછી શ્રી આચારજીએ ગો[illegible]

નામ પ્રગટ કર્યું. શ્રી ગોસાંઈજીએ શ્રી નાથજી ના[illegible]

ગટ કર્યું; તેથી સુરદાસજીએ ગોપાળ નામનું દીન[illegible]

સંભળાવ્યું છે. ॥ આગડો ગોપાળ એ પદ સં[illegible]

ળાવ્યું. એ સદુ, ભવાની, ને નરો, એવાં કૃપા [illegible]

હતાં.

———※※※———

વારતા ૩૫ મી

શ્રી આચારજીના શેવક ગોપાળદાસ [illegible]

વારતા.

એ ગોપાળદાસ શ્રી નાથજીની [illegible]

નાથજને એમની સંગાથે [illegible] ભાવ છે. [illegible]

માં શ્રી નાથજીને ભોગ આવતા ત્યારે ગોપાળદાસ [illegible]

ઉભા આંખો મીચીને પંખો [illegible]

શ્રી નાથજી જગ મોહનમાં પોતે [illegible]

ભા રહીને આંખો મીચીને ચાર પહોર [illegible]

ખો કરતા પણ દેહને કાંઈ બાધક થતું નહિ.

શે. શ્રી ઠાકોરજીનાં તથા શ્રી [illegible]

તાને આપ ઠાકોરજી કહેતા જે ગોપાળદાસ આપ
બોલ તાહારો પડતો થો ત્યારે ગોપાળદાસ કહેતા જેમ
ને શ્રી આચારજીની આગ્ના નથી તેથી હું કયમ કરીને
ઉપાડું. કોઇ દહાડો પછી શ્રીનાથજી પોતાને હાથે કરીને મ
હાપ્રસાદ ગોપાળદાસના મોહોમાં મુકતા એવી કૃપા કરતા
એમ કરતાં કરતાં કેટલાક દહાડા બીત્યા ત્યારે એક દહાડો
ગોપાળદાસે શ્રીઆચારજીને બીનંતી કરી કે માહારાજ મ
ને પૃથ્વી પરીક્રમા કરવાનો મનોરથ થયોછે. તીયારે શ્રી
આચારજીએ કહયું કે અવશ્ય કરો. તીયારે આગ્ના માગી
ને ગોપાળદાસ પૃથ્વી પરીક્રમા કરવાને ચાલ્યા તીયારે બી
જા વઇશનવે શ્રી આચારજીને પુછયું જે માહારાજ એ
વઇશ્નવને એવો મનોરથ કેમ થયો. તીયારે શ્રીઆચારજી
એ કહ્યું જે એ ગયાં તો છે પણ જઇ શકશે નહીં. મ-
જલ બેચાર જશે તીયારે એને બીરહ થશે તેવખત બીરહે
કરીને એની દેહ છુટશે. તીયારે વઇશનવે પુછયું કે માહા
રાજ એની દેહ એ રીત કેમ પડશે તીયારે શ્રીઆચાર
જીએ કહ્યું કે એનાથી એક મોહોટા અપરાધ થયો છે
તેથી એની એ ગતી થઇ. તારે વઇશનવે પુછયું. જે મા
હારાજ મહત અપરાધ તે તાને કહીએ છે તારે શ્રી આ
ચારજીએ કહ્યું જે શ્રી ઠાકોરજીની સંગાથે બગાડે તેને ત
થા ભગવદી સંગાથે બગાડે તેને મહત અપરાધ કહીએ.
એ ગોપાળદાસ પ્રથમ શ્રી શ્રીનાથજીના બાગની રખ-

વાળો કરતો હતો ત એક શ્રી ઠાકોરજીનો શેવ
બ્રાહ્મણનો છોકરો રાત્રીએ બાગમાં પેશીને ફુલ
લઈ જતો તેથી એક દહાડો ગોપાળદાસે એને
ટીપણી નાઠો તે પોતાના ઘરમાં જઈને શ્રી ઠાકો
મંદીરમાં પેશી ગયો ને ગોપાળદાસે એને તાંહાં
સુધી માર્યો એ વાત શુધ આવી જે આણે મોટો
રાધ કરયો છે તેથી પૃથ્વી પરીક્રમા કરવાની ઈચ્છા
એ ગોપાળદાસ મજલ ચાર પાંચ ગયો પછી એ
દેહ ઉપજ્યો કે શ્રી ઠાકોરજીની પાસેથી હું વેગળો
એવા વીરહે કરીને દેહ છુટી. તે વાત શ્રી આચાર
શ્રી મુખથી વચનવને કહીને કહ્યું જે ગોપાળદાસ
લોકમાં કાંઈ હાની નથી. એ શ્રીનાથજીના ચરણ
પાસે પહોચ્યો તેથી ભગવદી સંગાથે સર્વથા બિગ
વો નહી. ભગવદીના બગાડથી ગોપાળદાસની એ
પઈ શ્રી આચારજીના શેવક ગોપાળદાસ એવા કૃ
ભગવદી હતા.

—o◊o—

વારતા ૭૬ મી.

શ્રી આચારજીના શેવક આગરાના રેવાસી સંતદાસ

ક્ષત્રીની વારતા.

એ પ્રેહેલા અત્યંત સંપન હતા. એ વેપારીમાં માહોટા હતા. લાખો રૂપીઆનો વેહેપાર હતો તેથા સઘળું દ્રવ્ય વેહેપારમાં ખોયું પછી શેવના બજારમાં કોડીઓ વેચવા લાગ્યા. ત્યારે ચોવીસ ટકાની પુંજી હતી. તે જ્યાં લગી આંઠ પઇશા કમાતા ત્યાં લગી બેસતા. કોડીની ઢગલી પઇશા પઇશાની કરીને મુકતા તે ગ્રાહક લેનારો પઈશો મુકીને કોડીની ઢગલી ઉઠાવી જતા એમ સંતદાસ આપ બેઠે બેઠે પોથી જુવે ને મારગમાં કોઇની સાથે બોલતા નહી ભગવદઇછામા છકયાને છકયા રેહે અને જે કોઇ ભગવદ ભકત આવતા તેની સાથે બેઠે બેઠે ભગવદ વારતા કરતા. બીજાની સંગાથે ભાષણ ન કરતા. પઇશા આઠ કમાતા તેથી નીરવાહ કરતા. રસોઇનો ટકો એક લાગતો, બધેલાનું ચવાણું લાવીને મુકે. રાત્રીએ વૈશ્નવ આવીને બેસે, ત્યારે ભગવદ વારતા તથા કીરતન કરતા તે વૈશ્નવ જ્યારે ઉઠતા ત્યારે મુઠી ચવાણાનો માહાપ્રસાદ વેંહેંચી આપતા તે લઇને વૈશ્નવ ઉઠતા એવો નીરવાહ કરતા. એમ કરતાં કરતાં કેટલાક દીવસ વીત્યા ત્યારે નારણદાસે એ વાત ગૌડ દેશમાં સાંભળી જે સંતદાસને ખરચનો સંકોચ બહુ થાયછે. તેથી નારણદાસે સંતદાસને પત્ર લખ્યો ને હુંડી એક સો માહોરોની મોકલી. તે હુંડી કાસદની સંગા-

પે મોકલી તેણે આવીને કહ્યું કે નારણદાસે
મોકલીછે તે ચીઠી સંતદાસે વાચી એમાંથી
સંતદાસે અડેલ શ્રી ગોસાઇજીને મોકલાવી. ઠ
કાસદને આપ્યો. અને સંતદાસે નારણદાસને
ખ્યા તેમાં લખ્યું જે તમે હુંડી મોકલી તેતે
શ્રી ગોસાઇજીને મોકલી. તમારી મોહોટાઇમાં
એક દાહાડો રસોઇ ના થઇ એની કમાઇ કાશદે
જ્યારે હુંડી અડેલ પોહોચી ત્યારે ભંડારીએ
શ્રી ગોસાઇજીને સંભળાવ્યું કે હુંડી એક સો
ની આવી હતી તે નારણદાસે સંતદાસને ત્યાં
હતી તે હુંડી સંતદાસે અહીયાં મોકલી, ત
ગોસાઇજીએ કહ્યું કે સંતદાસ શ્રી આચારજીન
પાત્ર શેવકછે તે વેશનવનું દ્રવ્ય શું કરવા રા
વળી કેટલાક દીવસ પછી શ્રી ગોસાઇજીએ
વાસ કરયો ત્યારે સંતદાસ ઓછવના દેરશને
રેથી આવતા ને શ્રી ગોસાઇજી આગરે પધાર
સંતદાસને ઘેર વગર બોલાવે પધારતા. શ્રી
રજીના સેવક જાણીને એવી કૃપા કરતા પછી
એક દીવસ પછી સંતદાસનું શરીર થાક્યું ત્યા
ગોકુળથી ચાપાભાઇ ભંડારીને બોલાવ્યો તે અ
ઇ શ્રી ગોસાઇજીની આજ્ઞા લેઇ આગરે આવ્યે

સંતદાસે ચાંપાભાઇને કહ્યું જે આ ઘર તમારૂંછે. જ્યાં લગી તમારી મરજીમાં આવે તાંહાં લગી આંને રેહેવાદો. ચાહ્યતા ઘરેણુ મુકી આવો, ચાહ્યતા વેચીને દામ લો, એમ કહીને ઘરનાં ખતપત્ર હતાં તે ચાંપાભાઇને સોંપી દીધાં. ચાંપાભાઇ ખતપત્ર લઇને શ્રી ગોકુળ આવ્યા ત્યાં શ્રી ગોસાંઇજીને સરવે સમાચાર કહ્યા. પછે સંતદાસ બહુ અસશકત થઇ ગયા ત્યારે વૈશનવ સઘળા આવીને સંતદાસને કહ્યું જે તમને ક્ષણુંક ઘાટ લેઇ જઇએ. ત્યારે તમણે કહ્યું કે મને મથુરા શું કૃતાર્થ કરશે. ત્યારે વૈશનવે કહ્યું કે શ્રી ગોકુળ લેઇ જઇએ. ત્યારે કહ્યું કે શું ગામથી જઇને રાખ ઉરાડવી એમ કહી કાંઇએ ન ગયા. આગરામાંજ દેહ છોડી. પછી વૈશનવે સરવે કૃત્ય ત્યાંહાંજ કર. પછે એ વાત વૈશનવે શ્રી ગોસાંઇજીના આગળ કહ્યું ત્યારે તમણે કહ્યું કે સંતદાસ મોહોટા ભગવદી હતા. સંતદાસની સરાહના શ્રી ગોસાંઇજી આપ શ્રી મુખથી કરતા. એ સંતદાસ શ્રી આચારજીના એવા કૃપાપાત્ર ભગવદી હતા.

——o——

વારતા ૩૭ મી.

શ્રી આચારજીનાશેવક બાદરાંઅણ પુશ્કરણા [illegible] ની વારતા.

એ બાદરાઆણનું નામ પેહેલું બાદા હ[illegible] શ્રી
આચારજીએ બાદરાઆણ નામ ધરયું. તે [illegible]
ને તેની સ્ત્રી મોરવીમાં રહ્યાં. એક શમે વત્સ[illegible] શ્રી
ધારીકો જતા હતા તે રાતરે મોર[illegible] રહ્યા [illegible]
દરાઆણે એમણે રાખ્યા. [illegible] નામ [illegible]
પછે વત્સભાટે શ્રી ભાગવ[illegible] ભા[illegible]
પુરણ કરીને વત્સભટ દ્વા[illegible] પછી [illegible]
દીવસે શ્રી આચારજી દ્વાર[illegible]
ઊતરયા તે પછે બાદરાઆ[illegible] શ્રી આ[illegible]
ચારજી પાસે નામ પામ્યાં, શ્રી આચારજી[illegible]
કરાવ્યું. બે દાહાડા મોરવીમાં [illegible] પછે શ્રી આચા[illegible]
દ્વારકામાં ચાલ્યા; ત્યારે બાદરાઆણ [illegible]
બે જણાં શ્રી આચારજીની સ[illegible]
ત્યાં પોહોચયાં પછી શ્રી આચ[illegible] શ્રી
જી બગી રહ્યા. તાંહાં બાદરાઆણ [illegible] શ્રી
આચારજીની શેવામાં રહ્યાં. તે [illegible]
આચારજી બહુજ પ્રસન્ન થયા તેણે [illegible]

અણ હતુ તે ફેરવીને બાદરઅણ પાડ્યું. પછે શ્રી આચારજી દ્વારકાંથી ચાલ્યા ત્યારે બે જણાં સાથે ચાલ્યાં તે મોરવી લગી આવ્યાં પછી શ્રી આચારજી પાસે વીદાઆગીની માગી બાદરાઅણ તથા તેની સ્ત્રી મોરવીમાં રહ્યાં શ્રી આચારજી ગોકુળ આવ્યા. એ શ્રીઆચારજીના એવા કૃપાપાત્ર શેવક હતા.

—o—

વારતા ૩૮ મી.

श्री आचारजीना शेवक कवीराज भाटनी वारता.

એ કવીરાજ ભાટ બ્રાહ્મણ હતા. તે ત્રણભાઇ હતા. એ ત્રણેભાઈ અડેલમાં આવી શ્રી આચારજીના શેવક થયા. નામ પામ્યા સમરપણ કરયું. પછે શ્રી નાથજીનાં દરશન કરયાં. શ્રી નાથજીની સનીધી કવીત બહુ કરીને બોલ્યા, પછે શ્રી આચારજીએ કવીત બહુ બોલ્યાં તથા શ્રી આચારજીએ કવીરાજ ભાટ નામ પાડ્યું તેના ઉપર બહુજ પ્રસન રેહેતા. એ કવીરાજ ભાટ મોહોટા ભગવદી કૃપાપાત્ર હતા.

વારતા ૩૯ મી.

श्री आचारजीना शेवक सीहानदना रेहनार अेक क्षत्राणीनी वारता.

તે ક્ષત્રાણીને માથે શ્રી નવની [illegible] હતી. શ્રી ઠાકોરજી સાનુભાવ હતા [illegible] કીંચન હતી તે જ્યારે શેવા કરી [illegible] પોહોંચે ત્યારે [illegible] કતે તેમાં જે કાંઇ વધે તેથી પોતા [illegible] ઘરના બારણા આગળ કાછીઆ [illegible] આવે ત્યારે શ્રી ઠાકોરજી મંદીરમાંથી [illegible] ફલાણી તરકારી વેચાવા આવીછે [illegible] તે તું લે [illegible] ઠાકોરજી કેહે ત્યારે ક્ષત્રાંણી સરેવ [illegible] તરકારી તે કેટલીક તો કાચી સમરપે ને [illegible] વધારીને સમરપે ને એ કાછીઆને [illegible] શ્રી [illegible] સાંભળે. એ કાછીઓ આગળ [illegible] સામગ્રી લેઇ ન શકે ત્યારે શ્રી ઠાકોરજી [illegible] કરે જેમ લોકનાં છોકરાં કરેછે તે [illegible] ક્ષત્રાણીની સાથે ઝઘડો કરે. વળી કોઈ [illegible] બાળભોગ પકવાન ન હોય ત્યારે રોટલીઓ [illegible] ઢોકી રાખે તે જ્યારે [illegible] ત્યારે શ્રી ઠાકોરજી બોલે. અને ક્ષત્રાંણી [illegible] ડીને કેહે જે હું ભુખ્યોછું. ત્યારે [illegible] લાલાજી પકવાન તો કાંઇ નથી [illegible] ચોપડી મુકીછે તે લાવું. ત્યારે શ્રી [illegible] ભલે રોટી લાવો ત્યારે તે ક્ષત્રાંણી [illegible]

આગળ મુકે, ત્યારે ઠાકોરજી એ બાઇને કેહે કે તું રોટલીના કડકા કરીઆપ ત્યારે બાઈ રોટલીના કડકા કરીને શ્રી ઠાકોરજીના શ્રી હસ્તમાં આપે. ત્યારે શ્રીઠાકો રજી તેમાંથીએ પણ પોતાને હાથે કડકા કરી કરીને આ રોગે, પછી જળપાન કરીને પોહોડે ત્યારે એ ક્ષત્રાણી બાઈના મનમા ક્ષોભ થાય ને કેહે જે સવારે કોઇનું ઉધારે લાવીને પકવાન કરી ધરી રાખીશ અરે મહારા ઠાકોરજી એ ફકત એકલી રોટલી આરોગી પછી બીજે દહાડે ઉધારે લાવીને કોઇ પકવાન કરીને ધરી રાખે. પછી રાત્રીએ જ્યારે શ્રીઠાકોરજી માગે ત્યારે પકવાન આ ગળ ધરે ત્યારે શ્રીઠાકોરજી આરોગે પણ શ્રીઠાકોરજી કહે કે અરે ફલાણી પકવાન કરયું પણ મને પકવાન કરતાં કાલની રોટલી બહુ સારી લાગી હતી. તીયારે બાઇ એ કહ્યું કે લાલાજી હું શું કરૂં મહારે કોઇ કમાનાર નથી. હું એકલીજ છું કોઈ દહાડો કાંઇ થઇ આવે ને કોઇ દહાડો નાએ થઈ આવે તીયારે શ્રીઠાકોરજીએ કહ્યુ કે તું પકવાન શું કરવા કરેછે તું એકલી રોટલી ચોપડીને ધર, મને રોટલી ચોપડેલી બહુ રૂચી કરેછે તેથી તું સંકોચ ન કરીશ મને રોટલી બહુ સુસ્વાદ લાગેછે. પછી એ બાઈ રોટલી કરી રાખે તે શ્રીઠાકોરજી આરોગે. એ ક્ષત્રાણી શ્રીઆચારજીની એવી કૃપાપાત્ર ભગવદી હતી.

—o—

वारता ४० मी.

श्री आचारजीना शेवक कनोजीआ ब्राह्मण परमानंद दास स्वामी पद गाता हता तेनी वारता.

તે પરમાનંદદાસ પરમ ભગવદ [illegible] લીલાના ગ્રહણ કરે
નારા હતા શ્રી ઠાકોરજીના પરમ [illegible] તે જ્યારે શ્રી
આચારજી મહા પ્રભુ પૃથ્વી ઉપર પ્રગટ થયા ત્યારે શ્રી
નાથજીની આગ્નાથી દૈવી જીવને [illegible] કરવા સારુ આ
પ્રકારેજ તેમજ શ્રીગોં[illegible]જીનો સઘળો [illegible] પ્રગટ [illegible]
ને શ્રીઆચારજી મહા પ્રભુજીને અર્થે શ્રીગોવરધનનાથ[illegible]
શ્રીગોરધન પર્વતમાંથી પ્રગટ થયા તે [illegible]
નેક દેશાંતરમાં પ્રગટ થયા તે ગોપ[illegible]
ખ્યાનમાં કહ્યું છે કે, (અનેક જીવનો [illegible], દેશાંત
પરવંશઃ) તથી પરમાનંદદાસજીનો જન્મ [illegible] કનોજમાં થયો
કનોજીઆ બ્રાહ્મણને ત્યાં તે પરમાનંદદાસજી બહુજ [illegible]
કવિતા થયા ભગવદ કૃપા રૂપી [illegible] તે પરમાનં
દાસજી આપ સ્વામી કહેવાયા આપ [illegible] હતા [illegible]
પોતે બહુજ સારાં ગાતા તેથી પરમાનંદદાસજીની સાથે
સમાજ બહુજ રહેતા હતા તે ભગવદ [illegible]
પરમાનંદદાસજી કનોજથી પ્રયાગ આવ્યા તે [illegible]
તરફ ને આ કીર્તન ગાયાં તે કીર્તન બહુજ સારાં ગાયાં.

તેથી બહુજ લોક એમનાં કીર્તન સાંભળવાને આવતા બીજા અડેલથી કામને અર્થે લોક આવતા તે એમના કિર્તન સાંભળીને અડેલમાં આવીને કેહેતા જે પરમાનંદ સ્વામી પ્રયાગમાં આવ્યા છે તે કીર્તન બહુજ સારાં ગાય છે; તે શ્રીઆચારજી મહા પ્રભુજીનું એક સેવક જળભરી આ ક્ષત્રી કપુરદાસ એને રાગ ઉપર બહુજ પ્રિતી હતી પણ એમને વેળા ન મળતી જે પ્રયાગ જઈને પરમાનંદ સ્વામીનાં કીરતન સાંભળે સેવામાં અવકાશ ન મળે તે એક દીવશ એક વૈષ્ણવ પ્રયાગથી અડેલ આવ્યા. તેણે કહ્યું જે, તે આજ એકાદશી છે તેથી આજ પરમમાનંદ દાસ રાત્રીએ જાગરણ કરશે તે સાંભળીને શ્રીઆચારજી મહા પ્રભુજીનો સેવક જળભરીઆ ક્ષત્રી કપુરદાસે મનમાં વિચા રયું જે આજ પરમાંનંદસ્વામીના કિર્તન સાંભળવાને આવું છું તે કપુરદાસ પોતાની સેવાથી પોહોંચીને રાત્રીએ પોતાને ઘેર આવીને મનમાં વિચારયું. આ વેળા નાવ તો મળશે નહીં ત્યારે શું કરવું પણ એ તરવામાં ઘણા ચતુર હતા તેમણે મનમાં વિચારી જોયું કે તરીને પાર જઈએ તે પછી પોતાને ઘેરથી ચાલ્યા તે શ્રીજમુનાજીના તીરે આવ્યા પછી પર દની (પોતીયુ) પેહેરી બાકીના વસ્ત્ર માથે મુકીને શ્રીજમુનાંજી તરી પ્રયાગમાં આવી વસ્ત્ર સઘળાં પેહેરયાં પછી જે ઠેકાણે પરમાંનંદસ્વામી ઉતરયા હતા ત્યાં આવ્યા. ત્યાં એમને પરમાનંદસ્વામીનો મેળાપતો હતો નહી જ્યાં બધા લોકો બેઠા હતા ત્યાં જઈ પોતે બેઠા પણ શ્રીઆચારજી મહા પ્રભુના સેવકો સહુ તેમને જાણે તેથી સઘળાએ આદર

([illegible])

સારેશો. તે પછી [illegible] પરમાનંદસ્વામીએ [illegible]
[illegible] કરવી તે પરમાનંદસ્વામીએ [illegible]નાં
[illegible] ગાયાં કે [illegible] એમને ઉપર કરી
પોતાના પાત્ર શ્રીઠાકોરજીના [illegible] મ [illegible]
[illegible]સજી ત્યાંથી [illegible] થયા છે ને [illegible]
[illegible] ચાથી [illegible] શ્રીઆચાર્યજી મહા[illegible]
[illegible] થશે ને શ્રી[illegible] [illegible] શ્રી
પ્રભુજી [illegible] કરાવશે તે [illegible] કેમ [illegible]
[illegible] શ્રીઆચાર્યજી આ માગના જે [illegible]
[illegible] સંગ થાય તો શ્રીઠાકોરજી કૃપા કરે [illegible]
[illegible]ચાર્યજી મહાપ્રભુ પરમાનંદદાસજી ઉપર [illegible]
પોતાના કૃપા પાત્ર જણાવ્યા [illegible] અંતઃકરણમાં
[illegible] પરમાનંદસ્વામીને ત્યાં [illegible] શ્રીઆચાર્યજી મહા[illegible]
[illegible] કે જેને [illegible] શ્રીઠાકોરજી [illegible]
[illegible] એમના સંગેજ રહે છે [illegible] કે [illegible]
[illegible] તર કરુણામય [illegible] પાસે [illegible]
[illegible] ની વાત [illegible] છે [illegible]
[illegible] તરવાર કહાડી [illegible] ઠાકોરજી [illegible]
તેથી શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુના [illegible]
સન્નિકટ રહે છે તેથી [illegible]
[illegible]
[illegible] આવ્યા પાછળી [illegible] તેમ [illegible]
[illegible]
[illegible] આ [illegible]

પરમાનંદસ્વામીને જેશ્રીકૃષ્ણ કહીને ચાલ્યા પરમાનંદ
સ્વામીના કીર્તન સાંભળીને બહુજ પ્રસન્ન થયા. ને પરમા
નંદસ્વામીને કહ્યું જે જેવું હમે સાંભળ્યુ હતું તેથી અધી
ક જોયું તમારા ઉપર પરમ ભગવદ અનુગ્રહ સંપુરણ છે.
એ જળભરીઆ કપુરદાસ શ્રીઆચારજી મહાપ્રભુના સેવક
પરમ કૃપા પાત્ર છે કે ત્યાં ચાલી આવ્યા તે પરમાનંદ
સ્વામીના ઉપર અનુગ્રહ કરવાનેજ આવ્યા હતા નહી તો
ભગવદી કોઈ કોઈને ઘેર જાય નહી ને એ ઉપર કહી
આવ્યા જે શ્રી ઠાકોરજી શ્રીઆચારજી મહાપ્રભુ સેવકને
પાસેજ રહે છે એ જળભરીઆ ક્ષત્રી કપુરદાસના ખોળા
માં બેસી શ્રીનવનીધપ્રીયાજીએ એ પદ સાંભળ્યાં શ્રીઆ
ચારજી મહાપ્રભુજીના મારગની મર્યાદાછે તે એમના અનુ
ગ્રહ વીના શ્રીઠાકોરજી ના કરે તે જળભરીઆ કપુરદાસ
ઉપર શ્રીઆચારજીની જેવી કૃપા હતી તેથી શ્રીનવનીધપ્રીયા
જીએ એમના ખોળામાં બેશી સાંભાળ્યા તે નવનીધપ્રીયાજી પ
રમાનંદસ્વામીના પદ સાંભળવાં પડયાં તેનું કારણ ભગવદી પર
માનંદસ્વામી ઉપર અનુગ્રહ કરવાને કાજેજ ને શ્રીનવનીત
પ્રીયાજી સંગાથે આવ્યા હતા. તે શ્રીઆચારજીના સેવક જ
ળભરીઆ કપુરદાસ પરમાનંદસ્વામીને શ્રીકૃષ્ણ સ્મરણ કરી
ને ચાલ્યા તે શ્રીજુમનાંજીને તીરે આવ્યા ત્યાં આવીને વિ
ચાર્યું જે નાવની વાટ જોઊ તો વાર થઈ જશે ને સેવા
ચુકીશ ને શ્રીઆચારજી મહાપ્રભુજી જાણશે તો ખીજશે તે
થી જેવા આવ્યા હતા તે પ્રકારે જઈએ તે પ્રમાણે પાર ગયા
પાર આવીને સ્નાન કરીને સેવામાં તત્પર થયા તે પછી

[illegible] પ્રયાગમાં [illegible]માનંદસ્વામી રાત્રીના જાગરણ [illegible]
[illegible] થયા હતા ને આંખમાં [illegible] તેમાં [illegible]
[illegible] ને જોયું રાત્રીએ શ્રીમ[illegible] મહાપ્રભુના શેવક
[illegible] બેઠા હતા તેવાજ દીઠા [illegible] ઓળામાં
[illegible]નીતપ્રીયાજી બેઠા હતા [illegible] દરશન થયા ને [illegible]
શ્રી નવનીતપ્રીયાજીએ પર[illegible]નંદદાસને કહ્યું જે [illegible]
[illegible] કીરતન સાંભળ્યું એટલે શ્રીનવનીતપ્રીયાજીનો રૂપ
[illegible] પરમાનંદસ્વામીને [illegible] [illegible]નંદસ્વામી
[illegible] ગઈ એ શ્રીમુખ [illegible] લાવણ્ય [illegible]
[illegible] દીઠું તે હરદય[illegible] લીધું ને [illegible]
[illegible] લાગી જે આ દરશન [illegible] તેમ થાય વળી [illegible]
[illegible] એ કપુરદાસ વીના [illegible] થાય તેથી [illegible] પાસે
[illegible] એમને મળીએ ત્યારે કા[illegible] થાય [illegible]
[illegible] મનમાં વિચારીને તતકાળ ઉઠીને [illegible]
[illegible] શ્રીજમુનાજીના તીર ઉપર આવીને ઉભા [illegible]
[illegible]નો સમય હતો પેહેલું [illegible] આવતું હતું [illegible]
[illegible] આગળ [illegible] જુવે તો [illegible]
[illegible]મહાપ્રભુજી [illegible] કરીને [illegible]
[illegible]સ્વામીને શ્રીઆચારજી મહાપ્રભુજીનું દરશન થયું
[illegible] કે સાક્ષાત પુરણ પુરૂષોત્તમ શ્રીકૃષ્ણચંદ્ર [illegible]
[illegible] પદ્યભાષ્યની ટીકામાં [illegible]
[illegible] દરશન શ્રીઆચારજ[illegible] પરમાનંદ[illegible]
પા ત્યારે શ્રીપરમાનંદસ્વામીના મ[illegible] આવ્યું [illegible]
રજીના શેવક કપુરદાસના ઓળા[illegible] બેઠા હતા [illegible]

શ્રી મહાપ્રભુજી બીરાજે છે પણ પરમાનંદસ્વામીના
માં એવું જે કપુરદાસ મળે તો સારૂ સાથી કે જેના દ
થી શ્રીઆચારજી મહાપ્રભુજીનાં દરશન થયાં તે પછી
આચારજી મહાપ્રભુજીએ પોતાના શ્રીમુખથી કહ્યું જે
રમાનંદ કાંઈ ભગવદ વર્ણન કરો ત્યારે પરમાનદસ્વ
એ વીરહનાં પદ ગાયાં.

તે સાંભળીને શ્રી આચારજીએ પરમાનંદસ્વાતે
કહ્યું કે પરમાનંદ બાળલીલા વરણન કર ત્યારે પરમ
સ્વામીએ કહ્યું કે માહારાજ હું કાંઈ સમજતો નથી ને
શ્રી આચારજીએ કહ્યું કે સ્નાન કરીને આવ હું તને
જાવું તારે પરમાનંદસ્વામીએ શ્રી આચારજીને
જે માહારાજ આપનો શેવક જળભરીઆ કપુરદાસ
છે ત્યારે શ્રી આચારજીએ કહ્યું જે શેવામાં ટેલ
કરતો હશે પછી પરમાનંદસ્વામી શ્રી જુમનાજી
સ્નાન કરવાને ચાલ્યા તે આગળ જુવે તો જુમના
જળની ગાગર ભરીને કપુરદાસ આવતા હતા તે
મલ્યા એમને દેખીને પરમાનંદસ્વામી બહુજ પ્રસન
ને બે હાથ જોડીને એમને નમસ્કાર કરચો ને
રાત્રીએ આપ જાગરણમાં પધારયા હતા તે વખત
ઠાકોરજી આપની ગોદમાં બેસીને મારા કીરતન સાંભળે
આપની કૃપાથી ઠાકોરજીએ મને કહ્યું જે શ્રી આ
ના શેવક જળભરીઆ કપુરદાસના ખોળામાં બેસીને
કીર્તન સાંભળતા હતા તે આપના અનુગ્રહથી મ
રૂપ સીદ્ધ થયું તે વાસ્તે આપનાં દરશનનાં અર્થે જ

એહવું તે આવતાંજ તમારી
સેન થયું તે સાક્ષાત પુરણ પુ…
ને ચરણનુંજ દરસન થયું એ
સાંભળીને કપુરદાસ પરમાનંદ…
કહ્યો શ્રી આચારજી માહારાજ
ને કહુશેને તું એવા છોડીને
ન કરો એવું સાંભળીને પરમા…
જે ધન્ય છે કે જેના ઉપર શ્રી
ગ્રહ છે જે પોતાનું સ્વરૂપ છુપ…
…તા સ્નાન … ગયા અને
જળની ગાગર ભરીને મંદીરમાં ગયા પછી પરમાન
જુમનાજીમાં સ્નાન કરી તતકાળ … શ્રી આચારજી
પાસે જઈ દંડવત કરી હાથ જોડ… શ્રી આચારજીની આ…
ગળ ઉભા રહ્યા ત્યારે શ્રી આચારજીએ કહ્યું … પર…
દાસ આગળ આવ બેશ ત્યારે … પરમાનંદદાસ શ્રી
જીની પાસે આવીને બેઠા ત્યારે શ્રી આચારજીએ
ને નામ સંભળાવ્યું પછી મંદીરમાં પધાર્યા પછી
નીતપ્રીયાજીના સંનીધાન પરમાનંદદાસને …
કરાવ્યો પછી કૃપા કરીને પરમાનંદદાસને અનુ…
સંભળાવી સાથી જે પ્રથમ શ્રી આચારજી માહા…
એ પોતાના શ્રીમુખથી કહ્યું
ન કર. ત્યારે પરમાનંદદાસજીએ
શ્રી આચારજી મહાપ્રભુએ કહ્યું
ત્યારે પરમાનંદદાસજીએ કહ્યું

ને જો સંમજ્યુ તો વીરહનાં પદ કેમ ગાઉં વીરહનાં પદ એ
મ ગાયાં જે ઉપર કહી આવ્યાછે જે શ્રી ઠાકોરજીથી વેગ
ળા થએલા છીએ તે દુઃખની સ્ફુરતી રહી ને સંજોગતા
સુખ વીસ્મરણ થઈ ગયું આથી જે સઘળી લીલા વીશેષ
પુરણ પુરશોતમ શ્રી આચારજી મહા પ્રભુજીને પેર છે તે
થી શ્રી આચારજી મહા પ્રભુજીને પરમાનંદદાસ એકાંત પ
ઇને શ્રી નવનીતપ્રીયાજીનાં દરસન કરાવ્યાં ત્યારે સઘ
ળી લીલાની સ્ફુરતી થઈ ને શ્રીઆચારજી માહા પ્રભુજી
એ અનુક્રમણીકા સંભળાવી તેનું કારણ એજ જે શ્રી
આચારજી મહાપ્રભુજીનું નામ છે જે श्री भागावतापीयुष
समुद्रमथनक्षम તે શ્રી ભાગવતનું શ્રી ગુસાંઈજીએ વર્ણન
કર્યું તે અનુક્રમણીકા પરમાનંદદાસની હૃદયમાં આ
પી ને શ્રી આચારજી મહા પ્રભુજીએ સર્વે કહ્યું તેથી
ગ્નાન રહ્યું ને સુરદાસજી ને પરમાનંદદાસજી સાગર પ
ણા એ વાતથી શ્રી ભાગવતરૂપી અમૃત તેમના હૃદયમાં
આપ્યું તેથી આજ સઘળા તેમને સુરસાગરને પરમાન
દસાગર કહે છે પરમાનંદદાસને આપ શ્રીમુખથી શ્રી આ
ચારજી કેહેતા જે બાળલીલા વર્ણન કરે ત્યારે પરમાનંદદા
સજીએ તતકાળ શ્રી બાળલીલાનાં પદ કરીને શ્રી નવનીત
પ્રીયાજીના સંનીધાન ગાયાં.

એ બાળલીલાનાં પદ પરમાનંદદાસજીએ ગાયાં તે સાંભ
ળીને શ્રીઆચારજી બહુજ પ્રસન્ન થયા પછે પરમાનંદદા
સજી અડેલમાં શ્રીઆચારજી માહપ્રભુ પાસે રહ્યા પછી
શ્રી આચારજીએ પરમાનંદદાસજીને કીરતનની સેવા આપી

ને પરમાનંદદાસજી શ્રીનવનીતપ્રીયાજીના મોં આગ
સં નવાં નવાં ભાત્ત ભાતનાં કીરતન સંભળાવતા
જ્યારે અનુસર થતાં ત્યારે શ્રી આચારજીના મોં આગળ
આવીને કીરતન કરતા શ્રીઆચારજી મહાપ્રભુજી
પા કેહતા તે પ્રસંગ સાંભળીને પરમાનંદદાસ શ્રી
રજીને પદ કહીને સંભળાવતા, એક દીવસ કથામ
કારજીના ચર્ણાવિંદનું માહાત્મ સાંભળીને તેનું કર
આચારજી મહાપ્રભુજીના શ્રી આગળ પદ કરીને પર
સે મુક્યું તે જોઇને શ્રી આચારજી મહાપ્રભુજીએ
જે આગીરા કરીને પરમાનંદદાસ આ પદ સંભળાવ
એવો છે કે વ્રજનાં દરશનની પ્રાર્થના કરી તેથી
અવશ્ય જવું.

હવે શ્રીઆચારજી મહાપ્રભુ ... વીચાર્યું કે હવે
પધારવું એ ઉદ્યમ કરયો તે ... દરસાત
તથા કૃષ્ણદાસ મેઘન પરમાનંદદાસ તથા ...
ડવૈ તથા રસોઇનો સામાન સાથે લઇને ...
વેસવસંગ આપ શ્રી મહાપ્રભુજી ...
માં આવના માર્ગમાં પરમાનંદદાસ ...
ત્યારે પરમાનંદદાસજીએ વિનંતી કરી ...
ર પધારો આપના અનુગ્રહ થકી ...
પુછે હવે મારૂં ઘર આપ પાવન ...
મહાપ્રભુ કૃપાનિધાન ... મનોરથ ...
કરીને પરમાનંદદાસને ઘેર પધાર્યા ...
એ સારી રીતથી શ્રી આચારજી મહાપ્રભુજી ...

પછી શ્રી આચારજી મહાપ્રભુજીએ રસોઈ કરીશ્રીઠાકોરજી ને ભોગ સમર્પિને આપ પોતે ભોજન કરીને ગાદી ઉપર બીરાજ્યા ત્યારે કહ્યું જે પરમાનંદદાસ ભગવદજસ ગાઓ ત્યારે પરમાનંદદાસજીએ વિચારયું જે આ સમે શ્રીઆચાર જી મહાપ્રભુજીનું મનતો બ્રજમાં શ્રીગોરધનનાથજીની પા સેછે તેથી વીરહનાં પદ ગાવાં તે વીરહનાં પદ ગાયાં.

એ પદ પરમાનંદદાસજીએ શ્રીઆચારજી મહાપ્રભુ ના મો આગળ ગાયાં તે સાંભળીને શ્રીઆચારજી માહા પ્રભુજીને મુરછા આવી જે લીલાનાં પદ પરમાનંદદાસજી એ ગાયાં તે લીલાને વીશે શ્રીઆચારજી મહાપ્રભુજી મગ્ન થઈ ગયા. તે ઉપરથી દેહનું ભાન ન રહ્યું તે ત્રણ દીવ શ લગી મુરછા રહી પછી સઘળા શેવક દામોદરદાસજી હર સાણી વીગરે શ્રીઆચારજી માહાપ્રભુજીનાં દરસન કરી બે શી રહ્યા. બેઠે બેઠે જોયા કરયું. ત્રીજે દીવશે પાછલી રા ત્રીએ અને ચોથા દીવસને પ્રાતઃકાળમાં શ્રીઆચારજી મા હાપ્રભુજી આપ સાવધાન થયા. ત્યારે સઘળા વૈશ્નવ પ્રસન થયા ને પરમાનંદદાસજી મનમાં પસ્તાયા. જે હવે આવાં પદ ગાવાં નહી હવેથી સારાં પદ ગાવાં એમ વિચારી સારાં પદ ગાયાં. પછી એક પદ સંજ્યાનું ગાયું. એવા સારાં પ દ સાંભળીને શ્રી આચારજી માહાપ્રભુજી કનોજથી વ્રજમાં પધારયા ત્યારે સઘળા વૈશ્નવ શ્રીઆચારજીની સાથે છે. પ રમાનંદદાસજી પણ સાથે છે તેમાં પ્રથમ શ્રીઆચારજી ગો કુળ પધારયા. ત્યાં આવતાં શ્રીઆચારજી જુમનાજીમાં સ્ના ન કરીને શ્રીજુંમનાજીનાં તીર ઉપર એક ખીજડાના ઝાડ

નીચે બેઠક કરીને ત્યાં બીરાજ્યા. બીજી બેઠક શ્રી
નાથજીનાં મંદીરમાં છે. તે અંદરની બેઠકછે. તે
વીશ્રામ તથા રસોઈ કરવાનું ઠેકાણું છે ત્યાં શ્રીમ
જીનું ઘર હતું. જ્યારે આપ શ્રીગોકુળ પધારતા ત્યારે
ઉતરતા તે અંદર બેઠક કહેવાય છે. પછી સઘળા
એ જમનાજીમાં સ્નાન કરયું. પરમાનંદદાસજીએ
નાજીમાં સ્નાન કરીને શ્રી આચારજી માહાપ્રભુજીના
ળ શ્રી જુમનાજીના જસવર્ણન કરીને પદ ગાયાં.
રાં પદ પરમાનંદદાસજીએ શ્રીજુમનાજીનાં તીર ઉપર
તે ઉપર શ્રી આચારજી મહા પ્રભુએ પરમાનંદદાસ
ળલીલા સહીત શ્રી ગોકુળનાથનાં દરશન કરાવ્યાં
માનંદદાસને એવા દરશન થયાં કે વ્રજભકત શ્રી
જીનું જળ ભરીને લેઇ જાયછે ને શ્રી ઠાકોરજી
ક્રીડા કરેછે એવી રીતનાં દરશન થયાં જે રીતના
નંદદાસજીને જે દરશન થયાં તેવી રીતે પદ
શ્રી આચારજીના આગળ ગાઈ દેખાડયાં.
નંદદાસજીએ શ્રી આચારજીના મોં આગળ બહુ
તે પછી ગોકુળનાં દરશન કરીને પરમાનંદદાસને
ઉપર બહુ આશક્તિ થઈ ત્યારે એવું પદ ગાયુ
શ્રી આચારજીની પ્રાર્થના કરીને કહ્યુ કે મહારાજ
પના ચરણાવંદની તળે રાખો- નિત્યે પ્રભુનાં દ
ને શ્રીજુમનાજીના દરશન કરે ને સરવે લીલા રૂપ
એવા પરમાનંદદાસજીએ પ્રારથનાનાં પદ
ને પછી શ્રી આચારજી કેટલાક દિવસ લગી શ્રી

ખીરાવ્યા. પછી સઘળા વૈશ્નવનો સમાજ સાથે લેઈ પર માનંદદાસજીએ સહવર્તમાન શ્રી ગોવરધનનાથજીનાં દરશનને પધારયા.

હવે શ્રી આચારજી મહાપ્રભુજી શ્રી ગોકુળથી ચાલ્યા તે ઉત્થાપનને સમે શ્રી ગોવરધન આવ્યા શ્રી આચારજી મહાપ્રભુ સ્નાન કરીને પરવત ઉપર શ્રી ગોવરધનનાથજીના મંદીરમાં પધારયા ને પરમાનંદદાસજીએ પરવત ઉપર શ્રી ગોવરધનનાથજીના મંદીરમાં આવ્યા આવતામાંજ પરમાનંદદાસજીએ સાષ્ટાંગ દંડવત શ્રી નાથજીને કરયા શ્રી ગોવરધનનાથજીને નીરખીને નેત્ર માંને ત્યાંજ સામાં રહ્યાં ત્યારે શ્રી આચારજીએ શ્રી મુખથી કહ્યું જે પરમાનંદદાસ કાંઈ ભગવદ લીલાનું ગાન કરો, ત્યારે પરમાનંદદાસજીએ મનમાં વિચારયું કે શું ગાન કરૂં તેમાં એવાં પદ વીચારયાં જે જેમાં પ્રથમ અવતાર લીલા પછી નીકુંજલીલા તે પછી ચરણાર્વિંદની વંદના તે પછી ભગવત સ્વરૂપનું વર્ણન તે પછી બાળક્રીડા શ્રીઠાકોરજીનું માહાત્મ એવાં એવાં પદ કરીને પરમાનંદદાસજીએ ગાયાં. એવાં એવાં પદ શ્રી નાથજીના આગળ બહુજ ગાયાં પછે શ્રીઆચારજી મહા પ્રભુજીએ સયન આરતી કરી ગોરધનનાથજીને પોઢાડયા. અનુસર કરીને નીચે આવ્યા. પરમાનંદદાસજી નીચે આવ્યા. જ્યાં ઠેકાણું બતાવ્યું હતું ત્યાં આવીને બેઠા ત્યારે રામદાસજી ભીતરીઆ પરમાનંદદાસજીને શ્રીનાથજીનો પ્રસાદ ને પ્રસાદી દુધ મોકલ્યું, તે દુધ પરમાનંદદાસજી પીવા લાગ્યા, તો ઉનું લાગ્યું તેથી તે દુધ ટાહાડું કરીને તેમ

ગ્ર પીધુ ત પછી તમને રામદાસજી
જીએ તમને પુછયું કે તમને પ્રસાદ
લયુ. ત્યારે પરમાનંદદાસજીએ કહ્યું કે
હતું એવું ઊનુ દુધ શ્રીનાથજી કેમ
ગ્રહણ થાય ત્યારે જોઈએ. પછી રામદ
સારૂ. આપ ભગવદીઓ માટે જેવી
રા. પછી સવારે સઘળા શેવક સ્નાન
શેવામાં તત્પર થયા, ને શ્રી આચારજી
ન કરીને શ્રી ગીરીરાજ ઉપર પધારી
જગાડયા. પરમાનંદદાસજીએ ત સમે
વાનાં કીરતન ગાયાં. આવાં પદ
શ્રીગોરધનનાથજીનાં મંગળાના દ
રમાનંદદાસજીએ શ્રીગોરધનનાથજીને
દુધ કેમ આરોગો છો! ત્યારે ગોરધન
જે અમને જેવું સમરપે છે તેવું
એ ત પછી પરમાનંદદાસ કીરતન
વાં નવાં પદ સમે સમેનાં શ્રીગોરધન

એક દીવસ કોઈ દેશનો રાજા
વ્રજ યાત્રાને આવ્યો ત કુટંબ સાથ
દરશનને આવ્યો ત રાજાએ શ્રીગોર
રયાં. ફરી આવીને પોતાની રાણીને
ઠાકોર બહુજ સુંદર છે તેથી તું
વ. ત્યારે રાણીએ કહ્યું જે જેવી
તે હોય તો દરશન કર. ત્યારે રાજા

ના દરસનનો શો પડદો, તે વાત રાણીએ માની નહી ત્યા
રે રાજાએ શ્રી આચારજી માહાપ્રભુજીને કહ્યુંને વિનંતી
કરી જે માહારાજ હું તો રાણીને બહુ કહુ છું પણ એ
માનતી નથી આપ જો એને કૃપા કરીને દરસન કરાવો
તો કરે. સ્ત્રીજનને હઠ બહુ છે. ત્યારે શ્રીઆચારજી માહા
પ્રભુજીએ કહ્યું જે ઠીક. એને બોલાવો તે પેહેલા એકાં
તમાં દરશન કરાવીશું ને પછીથી સઘળા લોક દરસન ક
રશે. તેવારે રાજાએ પોતાની રાણીને બોલાવીને શ્રીગોવરધ
નનાથજીનાં દરસન કરાવ્યાં, એ વેળા બધા લોક વેગળા
થઈ ગયા એટલામાં શ્રીઠાકોરજી આવાને શીંગપોળનાં ક
માડ ખોલી દીધાં ત્યારે જે લોકો ઉભેલા હતા તે દોડી
આવીને રાણી ઉપર પડયા. તે વખત રાણીનાં સઘળાં વ
સ્ત્ર નીકળી ગયાં ને બહુજ લજવાઈ ગઈ. ત્યારે રાણીને
રાજાએ કહ્યું જે મે તને કહ્યું હતુ જે શ્રીઠાકોરજીના મં
દીરમાં પડદો કેમ થાય!! આતો વ્રજના ઠાકોરજી છે તે
કોઈનો પડદો રાખતા નથી. તે વખતનું પદ કરીને પરમા
નંદદાસે ગાયું. પછી પરમાનંદદાસજી અનેક લીલાનાં પદ
જેવું ઠાકોરજી કરે તે પ્રકારે ગાય.

એક દીવસ ભગવદી, રામદાસજી, કૃષ્ણદાસજી, સુરદાસજી,
કુંભનદાસજી, વીગરે બીજા વૈષ્ણવો જ્યાંહાં પરમાનંદદાસ રેહે
તા હતા ત્યાં આવ્યા તે ભગવદી પોતાને ઘેર પધાર્યા તે દેખીને
પરમાનંદદાસજી બહુજ પ્રસન્ન થયા. ભગવદી માહારે ઘેર
આજ પધારયા તેથી આજ માહારૂં મોહોટું ભાગ્ય સીદ્ધ થ
યું સાચી કે ભગવદીના-હૃદયમાં સદાકાળ ઠાકોરજી બીરાજે

...ની ક્ષા થાય તો શ્રી ઠાકોરજી કૃપા કરે.
...ર ઘેર પધારયા છે. તે પ્રથમ તમને
...એ. તેથી આપે નોછાવર કરયું તેમાં
... કરીને ગાયું. એ પદ ભગવદીને ભેટ કરયું. અને નોછાવર
આપી આપીને વીદાય કર્યા. પછી એ રીત પરમાનંદદાસ
જી પ્રભુજ દીવશ લગી શ્રીનાથજીને પ્રસન કરયા. એ રી
તે પરમાનંદદાસજીએ શ્રીનાથજીની કીરતન ભકતી કરી
અને શેવામાં રહ્યા. એ પરમાનંદદાસ એવા કૃપાપાત્ર ભગ
વદી હતા તેથી તેમની વારતા કેટલી લખીએ. એમની
વારતાનો પાર નથી.

વારતા ૪૧ મી.

શ્રીઆચાર્જી માહાપ્રભુના સેવક કુમનદાસ ગૌરવા બ્રાહ્મણની વારતા.

કુમનદાસજી ગોરધન પર્વત પાસે જમનાવતા ગામ ત્યાં રેહે
તા હતા. સારસ્વત ... જમનાંજીનો પ્રવાહ એ ગામની પા
સે વેહેતા હતા. ...
માં કુમનદાસજી ...
ઉપર ...
એ ...
ગોર ...
...

હોતા અને શ્રીઆચારજી મહાપ્રભુજી વ્રજમાં પધાર્યા ન હોતા ત્યાં લગી ભગવદી પણ પ્રસીદ્ધ નહોતા.

એક સમે શ્રી આચારજી પૃથ્વી પરીક્રમા કરતાં ઝાડખંડ વૈદનાથમાં શ્રીગોરધનનાથજીએ તેમને આગ્ના આપી કે અમે ગોરધન પરવતમાં ત્રણ સ્વરૂપે છીએ ૧ ઇંદ્રદમન, ૨ દેવદમન, ૩ નાગદમન, તેમાં દેવદમન મધ્યમ, હું ગીરીરાજના ઉપર પ્રગટ્યું તે તમે આવીને પધરાવો અને અમારી શેવાનો પ્રકાર સઘળો પ્રગટ કરો, ત્યારે શ્રી આચારજી મહાપ્રભુ ત્યાં અડધી પરીક્રમા રાખીને ઉતાવળા વ્રજમાં આવ્યા. ત્યાં વૈશ્નવ દામોદરદાસ હરસાણી, ક્રમદાસ મેઘન, ગોવીંદદાસ જગનનાથ જોશી, અને રામદાસ (શીકંદરપુરમાં રેહેતા હતા) એ પાંચ વૈશ્નવ સંગાથે હતા, ત્યાંહાં શ્રીઆચરજી માહાપ્રભુજી શ્રીગોવરધનની તલેટીમાં આવીને સદુપાંડેના ચોતરા ઉપર આવીને બીરાજ્યા. ત્યાંહાં આગળ શ્રીગોરધનનાથજીનુ પ્રાગટ તથા સદુ પાંડેની સ્ત્રી નરો શ્રીઆચારજી મહાપ્રભુજીની શેવક થઇ. તે વારતા સરવે પ્રસિધ છે. તે સમે રામદાથી ચોહાન ગીરીરાજના પાછલા ભાગમાં રેહેતા તે શ્રીઆચારજી મહાપ્રભુજીના શેવક થયા. તમને શ્રીઆચારજી મહાપ્રભુજીએ શ્રીગોરધનનાથજીની શેવા સોંપી ને વ્રજમાં [illegible] આચારજી માહાપ્રભુના શેવક વ્રજવાસી બહુ [illegible] થયા. [illegible] દાસજીએ પોતાના કુટુંબ સહવર્તમાન [illegible] આચારજી મહાપ્રભુજીની સરણ આવ્યા. હવે શ્રીઆ[illegible] મહાપ્રભુ શ્રીગોરધનનાથજીનું ગોવરધન પરવત ઉ

[illegible] કરાવરાવ્યું ને તેમાં પધરાવ્યા ને
[illegible] શેવાની આજ્ઞા આપી ને વરજવાશી
[illegible] ણનો બહુ ભોગ ધરતા તે શ્રીગોર-
[illegible] ને રામદાસજી કાંઈ ભગવદ ઈછાથી
[illegible] શ્રીગોરધનનાથજીને સમર્પતા ને પછી
પોતે ભોગ લેતા વળી વરજવાસી શેવક રૂપા તેમને શ્રી
આચારજી મહાપ્રભુએ આજ્ઞા આપી જે આં ઠાકોરજી
અમારૂં સર્વસ્વ છે એમનો બધી વાતનો પ્રયત્ન
શેવામાં તત્પર રેહેવું. વળી કુમનદાસજી આદિ લે
બ શેવકોને શ્રીઆચારજી મહાપ્રભુજીએ આજ્ઞા
જે તમે દેવદમનના દરસનવિના પ્રસાદ લેશો ન
આજ્ઞા કરીને શ્રીઆચારજી મહાપ્રભુજી પૃથ્વી
ઝાડખંડીમાંથી બાકી રાખી હતી ત્યાં ગયા. હવે કુ
સજી શ્રી આચારજી મહાપ્રભુજીની આજ્ઞાથી નીત
નાંવતા ગામથી શ્રીગોવરધનનાથજીના દરસનને જ
નીત્યે નવીન કીરતન પોતે ગાતા, કુમનદાસજીનો
[illegible] હતો, શ્રીઆચાર જીકુમનદાસજીને નામસ્મરણ કરી
બ્રહ્મસ્મર્ણ કરાવ્યું ત્યારે બધી લીલાની સ્ફુરતી થઈ. તેનાં
કુમનદાસજી નીત્યે નવનવાં પદ કરીને શ્રીગોરધનના
થજી સંભળાવતા. જ્યારે રામદાસજી [illegible]

[illegible]

જી સેવા કરે તેવામાં એક સમે મ્લેચ્છનો ઉપદ્રવ થયો ત્યાંહાં સદુપાંડે, માણિકચંદે, રામદાસ ચોહાન, કુંભનદાસ, અને બીજા શ્રીઆચારજીના શેવક બધાએ મળીને વિચાર કરયો જે આ મલેચ્છ ધર્મનો દ્વેશી છે, તેથી આપણે શું કરવું. ત્યારે બધાએ કહ્યું જે એમાં શું પુછવું છે જે થવાનું હશે તે થશે કાંઈ આપણું વીચારયું થાય છે તેથી શ્રીગોરધનનાથજીને પુછો તેમાં આપની શી આજ્ઞા છે? આપ જેમ આજ્ઞા કરો તેમ કરીએ પછી સઘળાએ પુછયું ત્યારે શ્રીગોરધનનાથજીએ કહ્યું કે અમને અહીથી ઉઠાડીને લેઈ જાઓ. પછી સઘળાએ કહ્યું કે મહારાજ આપ કયાં પધારશો? તે સાંભળી શ્રીગોરધનનાથજીએ કહ્યું કે ટોડની ગફામાં જઈશું. ત્યારે એક મોહોટો પાડો મંગાવીને તે ઉપર શ્રીનાથજીને પધરાવ્યા તે ઉપર બેશીને ટોડની ગફામાં પધારયા. બધાય શેવક સાથે આવ્યા. શ્રીગોરધનનાથજીને રામદાસ એક તરફથી ઝાલી રહ્યા ને એક તરફથી કુંભનદાસ પકડી રહ્યા બીજા સેવકો સાથે ચાલ્યા જાય છે ત્યાંહાં ગફામાં કાંટામાં પેઠા તેથી સઘળાં વસ્ત્ર ફાટયાં ને શરીરમાં કાંટા વાગ્યા વિગેરે બહુજ દુઃખ પામ્યા. તે ગફાની અંદર એક તળાવછે ત્યાંહાં ઝાડનો છાંયડો જોઈને શ્રીગોરધનનાથજી પોતે બીરાજ્યા. પછી રામદાસે ભોગ સામગ્રી ધરી ને જળનો લોટો ભરીને આગળ ધર્યો. ભોગ ધરીને સઘળા આગળ બેઠા. ત્યારે શ્રીગોરધનનાથજીએ કુંભનદાસજીને કહ્યું કે તું કાંઈક ગા. પછી કુંભનદાસજીના મનમાં કાંઈક વાત ખુચી રહી હતી તેનું પદ કરીને ગા

ધ્રુ. તે પદ.

ભાવતહેં તો ટીંટોડકો ધનો, કાંટા લગે ગોખરૂ ફુ઼ટે[illegible] જાત એહ તનો.

અર્થ---તમને આ ગફાના કાંટા ઘણા વાહાલા [illegible]ગે છે; ગોખરૂના કાંટા થકી આ શરીરમાં દુઃખ થાય [illegible] અને વસ્ત્ર ફાટે છે.

એ પદ કુંભનદાસજીએ ગાયું તે સાંભળીને શ્રીગોરધન[illegible] પણ હસ્યા. એટલામાં શ્રીગોરધન થકી ખબર આવી કે [illegible] [illegible]ની ફોજ લેઈને આવ્યો હતો પણ તે પાછો નાહાશી ગયો. [illegible]ારે શ્રીગોરધનનાથજીને પાછા તાંહાંથી શ્રીગોરધન પર્વત ઉપર પધરાવ્યા.

હવે શ્રી ગોરધનનાથજી પર્વત ઉપર બીરાજ્યા ત્યારે [illegible]જના લોકોને બહુજ આણંદ થયો ને બોલ્યા કે માહારા[illegible] આપની કૃપાથી ઉપદ્રવ થયો હતો તે મટી ગયો. પછી [illegible]મનદાસજીએ પ્રસન થઈને પદ ગાયાં.

પદ.

જયતી જયતી શ્રી હરીદાસ વર્ય ધરણી [illegible]

[illegible]ગાયાં તે દીવશથી [illegible]

છે. એમનાં પદને [illegible]

[illegible]તીના મોં આગળ [illegible] ગાયાં તે [illegible]

[illegible]મન પરમેશ્વરમાં લાગ્યું ને [illegible]

[illegible]ગયા છે. જેને પરમેશ્વર [illegible]

[illegible]ળીને બહુજ પ્રસન થયો ને પુછ્યું જે એ [illegible]

[illegible]ે ભાવત કહ્યું જે ગોરધન પર્વતની પાસે [illegible]

મમાં છે. પછી દેશાધીપતીએ કહ્યું કે એમને અહીયાં બો
લાવો તો આપણે મળીએ. પછી દેશાધીપતીએ મનુષ્ય
અસ્વાર વીગરે તેડવાને મોકલ્યા તેઓ કુમનદાસને ઘેર આ
વ્યા તે વખત તે ઘેર હતા નહી. એતો પરસોળી ઠાકોરજીની
સાથે ખેતરમાં બેઠા હતા. તેમને કુમનદાસજીના માણસો
એ સાથે આવીને દેખાડયા તે વખત દેશાધીપતીનાં માણ
સોએ કહ્યું કે માહારાજ આપ પધારો દેશાધીપતી બોલાવેછે;
ત્યારે કુમનદાસજીએ કહ્યું કે હું કાંઈ એમનો ચાકર નથી
માહારૂ દેશાધીપતીને શું કામ છે. પછી ચાકરે કહ્યું કે અ
મને કામની ખબર નથી. અમને તો એવું કહ્યુ છે કે કુમ
નદાસજીને લઈ આવો તેથી અમે પાલખી ઘોડા લઈને
આવ્યા છીએ માટે આપની મરજીમાં આવે તેમાં બેસી
આપ ચાલો. અમેતો આપને લેવા આવ્યા છીએ તે લઈ
નેજ જઈશું. ત્યારે કુમનદાસજીએ મનમાં વીચાર્યું જે ત્યાં
ગયા વીના આપણે ચાલે એવું નથી. તે વખત કુમનદાસ
જી જોડા પેહેરીને ચાલ્યા તે વખત દેશાધીપતીનાં માણ
સે કહ્યું કે માહારાજ આપ સ્વારી ઉપર બેસો ત્યારે કુમ
નદાસજીએ કહ્યું કે હું તો અસ્વારી ઉપર કોઈ દીવસ બેસ
નાર નથી. પછી એમનેએમ ચાલ્યા. ચાલ્યા જ્યાં દેશાધી
પતીનો તંબુ હતો ત્યાં આવી પોહોત્યા તાંહાં આવીને દેશા
ધી પતીને ખબર આપી કે કુમનદાસજી આવ્યા છે. પછી
દેશાધીપતીએ કુમનદાસજીને અંદર બોલાવ્યા. તે દેશાધીપ
તીના મોં આગળ જઈને ઉભા રહ્યા ત્યારે દેશાધીપતીએ પુ
છ્યું જે તમે આવ્યા? બેસો તે ઠેકાણે જડાવની રાવઠી હ

તી, મોતીની ઝાલરો હતી વીગરે નાહાના પ્રકારની
હતી તેમાં કુંભનદાસજી બેઠા પણ ત્યાંહાં મનમાં
ખેદ આવ્યો કે આથી માહારા વરજનાં ઝાડવાં
જેમાં શ્રીગોરધનનાથજી સદાકાળ ખેલે છે. એટલા
શાધીપતી બોલ્યો જે કુંભનદાસ તેં વઇઅવનાં પદ
બનાવ્યાં છે તેથી તાહારા ઉપર કનૈઆની મરજી
તમને મેં બોલાવ્યા છે તે કાંઇ સાંભળવાને
લાવ્યા છે માટે તું વઇઅવનાં પદ ગાઇ સંભળાવ.
કુંભનદાસજી મનમાં રીસાઇ રહ્યા હતા તેથી કહું
ગાઉ માહારી વાણીનો તો ભોગ શ્રીગોરધન ધરાણ
ળી વિચાર્યું કે કાંઇ ગાયા વીના તો છોડે એવો
ને પ્રભુની શેવા ચુકીશ તેથી કાંઇ કઠોર ગાઉ એ
પદ ગાયાં. તે પદ સાંભળીને દેશાધીપતી મનમાં
અને મનમાં વિચાર્યું કે એમને કોઇ વાતની
હોય તો માહારી ખુસામત કરે, એમને તો પોતાના
મેશ્વર સાથે સાચો સ્નેહ છે ત્યારે દેશાધીપતીએ કુંભ
ને શીખ આપી. તે ત્યાંથી ચાલી નિકળ્યા. મારગમાં
પતા મનમાં અતી કળેશ ઉપજ્યો જે શ્રીપ્રભુનું
કયારે જોઉ એવો વિચાર આવ્યો તેનાં પદ કરીને

કુંભનદાસજી મારગમાં ગાતા ગાતા આવીને
રધનનાથજીનાં દરશન કરવાને આવ્યા. પણ બે
સુધી દરશન થયાં નહી તેથી કુંભનદાસજીને બે જુ
ના જેટલું થયું તે પછી શ્રીમુખ જોયું ત્યારે સરવ
વીસર્યું. ને શ્રીમુખ જોયાનાં પદ કરીને ગાયાં. એ

કુંભનદાસજીએ ગાયાં તે સાંભળીને શ્રીનાથજી પ્રસન થયા. ધન્ય છે જેને કે માહારા વીના બીજું કાંઈ સુજતું નથી.

વળી એક સમે રાજા માનસીંગ સરવે ઠેકાણે દીગવીજય કરીને દેશાધીપતીની પાસે આવ્યો તે દેશાધીપતીના પાસેથી શીખ લેઈને પોતાને દેશ જતો હતો તેના મનમાં આવ્યું જે બહુ દીવશથી પાછો આવ્યો છું તેથી મથુરાં વંદ્રાવન થઈને જાઉ. એવું વીચારીને આગેથી ચાલ્યો તે મથુરાં વંદ્રાવન આવ્યો તેમાં પેહેલો મથુરાં આવીને વીશ્રાંતઘાટ ઉપર સ્નાન કરીને કેશવરાયજીના દરશન કરીને વંદ્રાવન ગયો તે દીવશ ઉશ્ણકાળના હતા. તે વંદ્રાવનમાં સઘળા માહંતે જાણ્યું જે આજ રાજા માનસીંગ અમારે ઈહાં દરશનને આવશે, એવું જાણીને શ્રી ઠાકોરજીને સારા સારા ભારે ભારે વાઘા વીગરે આભુષણ, પીછવાઈ, ચંદરવા બાંધ્યા એટલામાં રાજા માનસીંગ દરશનને આવ્યો ને અંદર આવીને શ્રીઠાકોરજીને દંડવત કરયા. તે ઉષ્ણકાળના દીવશમાં બહુજ ગરમી હતી તેથી તે રાજાથી ઉભુ ન રહેવાયું એવા ચાર પાંચ સ્થળમાં દરશન કરીને વીદાય થઈને પોતાને દેરે આવ્યો ને આવીને વીચારયું જે અહીંથી સવારમાં કુચ કરૂ તે ત્રીજે પોહોર શ્રીગોરધન જઈ પોહોચું ત્યાં હરદેવજીનું મંદીર છે, ને માનસીગંગા છે તેનાં દરશન કરૂ, એમ વીચારી ત્યાં આવીને દરશન કરયાં. ત્યાં પણ શેવકોએ જેવો વંદ્રાવનમાં ઠાઠ કરયો હતો તેજ પ્રકારે રાજાને આવતો જાણીને ઠાઠ કરી રાખ્યો હતો. તે રાજા માનસીંગ દરશન

કરીને ત્યાંથી ચાલ્યો, ત્યારે કોઈએ કહ્યું જે રાજાધીરાજ અ-
હીયાં શ્રીગોરધનનાથજી ગોવરધન પરવત ઉપર બીરાજે છે
તે ઠાકોરજી બહુ સુંદર છે ત્યાહાં દર્શનને ચાલશો? ત્યારે
રાજા માનસીંગે કહ્યું જે હાહા ત્યાં તો અવશ્યે જવું જ છે
એ ઠાકોરજી તો સરવ વરજના રાજા છે તેથી એમનાં દર
શન તો અવશ્ય કરવાં છે એમ કહી ત્યાંથી ચાલ્યો તે
ગોપાલપુરમાં આવ્યો. ત્યાંહા આવીને પુછ્યુ જે દરશનનો
શો સમો છે. ત્યારે કોઈએ કહ્યું જે ઈહાં ઉત્થાપનના દર
શન તો થઈ ચુક્યાં. પણ હવે ભોગના દરશન થશે ત્યા
રે એવું સાંભળીને રાજા શ્રીગોરધનનાથજીનાં દરશન કર
વાને ગીરીરાજ ઉપર ચડ્યો પણ ઉનાળાના દીવસ,
મારગનો થાકેલો, વેગળેથી આવેલો, તેથી ગરમીથી રાજા
બહુજ આકુળ બ્યાકુળ થઈ ગએલો એટલામાં જતાંજ
ભોગના કમાડ ખુલ્યાં તેથી રાજા માનસીગને માંહેની
બાજુ લેઈ ગયા. તે દીવસમાં શ્રીનાથજીની શેવા મોટા
વૈભવથી થતી હતી. મંદીર મોહોટું થયું હતું. શ્રીનાથજી
ના આગળ ગુલાબજળનો મંદીરમાં છટકાવ થતો હતો સ
ઘળુ મંદીર શીતળતા થઈ રહ્યુ હતું તે સમે રાજા માન
સીંગ અંદર ગયો, ને શ્રીગોરધનનાથજીનાં દરશન કરયાં
ને ગરમી થકી વ્યાકુળ થઈ રહ્યો હતો તે શીતળતા થઈ
રહી ને શ્રીમુખ દેખીને રાજાને બહુજ આનંદ થયો અને
કહ્યું જે સાક્ષાત શ્રીકૃષ્ણ, શ્રીવંદ્રાવનચંદ્ર શ્રીગોરધનનાથ
જી જે આગળ ભાગવતમાં સાંભળ્યા હતા તે આજ મેં
દીઠા, તેથી આજનો દીવસ ધન્ય છે. એવું વીચાર મનમાં

રીને રાજા પ્રસન્ન થયો. એ ભોગનો શમો છે તે પ્રભુ
ને રાજધાનીનો સમો છે, આગળ વીણા મૃદંગ વાગી ર
હી છે કીરતન ગાય છે; કુમનદાસજી ઉભા ઉભા કીરતન
કરે છે તે કીરતન તથા પદ સાંભળીને રાજા એક ચિત થ
ઈ ગયો ને કોટી કંદ્રપ લાવણ્ય સ્વરૂપ દીઠામાં આવ્યું
કુમનદાસજીએ અધીક પદ ગાયાં.

એવા પદ કુમનદાસ ગાતાં હતા એટલામાં ભોગન દરશન
થઈ ગયાં. પછી રાજા માનસીંગ પોતાના ડેરા ઉપર આ
વ્યો ને કુમનદાસજી સંધ્યા આરતી કરીને પોતાની શેવામાં
પોહોંચીને પોતાને ઘેર ગયા. હવે રાજા માનસીંગ પોતાને
ડેરે જઈને પોતાની પાસે મનુષ્ય હતા તેને શ્રીગોરધનના
થજીના દરશનની વાત કરવા લાગો ને કહ્યું જે આ ઠાકોરજી
ના આગળ ગાતા હતા તે વીસ્નુના પદ ઘણાં સારાં ગાય
છે તે કાંઈ કેહેવામાં આવતુ નથી. ત્યારે કોઈએ કહ્યું જે
રાજાધીરાજ એ વરજવાશી છે, એમનું નામ કુમનદાસછે,
એ મોહોટા ત્યાગીછે, એમને દેશાધીપતીએ મળવા બોલાવ્યા
હતા. ત્યારે રાજા માનસીંગે કહ્યું જે એ અમને પણ મળ
તા સારૂ. પછી રાજા માનસીંગ સવારે ઊઠીને ગીરીરાજની
પરીક્રમા કરવાને નીકળ્યો, તે પરસોળી આવ્યો. ત્યાં કુમ
નદાસજી નાહીને બેઠા હતા એટલામાં શ્રીનાથજી પાસે બે
ઠા તે શ્રીમુખથી કેહેતા હતા કે કુમનદાસ હું તને એક વાત
કહુ. એવામાં રાજા આવ્યા તે કુમનદાસને પ્રણામ કરીને
બેઠા. શ્રીનાથજી ત્યાંથી ચાલીને વેગળા જઈને ઉભા રહ્યા
તેમને એકલા કુમનદાસ દેખે બીજુ એમની ભત્રીજીદેખ

કુમનદાસની દ્રષ્ટીતો જ્યાં શ્રીનાથજી ઉભાછે ત્યાંજ રહી તે વારે ભત્રીજી બોલી કે બાવા આ રાજા બેઠા છે તારે તેમણે કહ્યું જે બેઠા છે તો હું શું કરૂં એ કાંઈ વાત કેહેતા હતા તે જતા રહ્યા તે હવે કેહેશે કે નહી કહે? ત્યારે શ્રીનાથજીએ કહ્યુ કે અરે કુમના હું કહીશ. ત્યારે કુમનાદાસજી પ્રસન થયા. પછી ભત્રીજીને કહ્યુ જે હે અમુકી આરશી લાવ હું તીલક કરૂં. ત્યારે ભત્રીજીએ કહ્યું જે બાવા આરશી તો પડી ગઈ છે ત્યારે રાજાએ પુછયું જે તે શાથી પડી ગઈ છે. પછી તે છોડી એક વાડકી લેઈને પાણી લેવા ગઈ ને વાડકીમાં પાણી ભરી લાવીને કુમનદાસજીના આગળ ધરચું ત્યારે કુમનદાસજી તે પાણીમાં જોઈને તીલક કરવા લાગ્યા એટલામાં રાજા માનસીંગે પોતાની પાસે સોનાની આરસી હતી તે તેમના આગળ ધરીને કહ્યું જે બાવા આનાથી તીલક કરો ત્યારે કુમનદાસજી બોલ્યા જે આને હું કયાં મુકું અમારે તો છાણનાં ઘર છે, આની પછવાડે અમારો જીવ લેવો છે અમારે તો એ ન જોઈએ. ત્યારે રાજા માનસીંગે એક મોહોરની થેલી એમના આગળ મુકી ત્યારે કુમનદાસે કહ્યું કે ભાઈ એ અમારે કામની નથી, મોહોરે તો ખેતી છે તેથી ધાન નીપજે છે ને તે અમે ખાઇએ છીએ માટે અમારે કાંઈ જોઈતું નથી પછી રાજાએ કહ્યું કે ભલે આપનું જે ગામ છે તે ગામ લખી આપને ભેટ કરૂશું માટે આપ રાખો. એનું હાંસલ આપ ના આપશો ત્યારે કુમનદાસજીએ કહ્યું કે હું કાંઈ બ્રાહ્મણ નથી તે જળ લેઊં તારે આ

પડું હોય તો કોઈ બ્રાહ્મણને આપ માહારે તો કશું જોઈતુ નથી ત્યારે ફરીથી રાજાએ કહ્યું કે મને કાંઈક તો આજ્ઞા કરો ત્યારે કુમનદાસજીએ કહ્યુ જે અમારૂ કહ્યુ તુ કરીશ જો અમારૂ કહ્યું કરે તો ફરીથી ઈહાં આવીશ નહી ત્યારે રાજા માનસીંગે કહ્યું જે ધન્ય છે હું બધી પૃથ્વી ફરયો ત માં માયાના ભકતો ઘણા દીઠા પણ ઠાકોરજીનો ભકત તો એકજ જોવામાં આવ્યો એવું કહીને રાજા કુમનદાસજીને દંડવત કરીને ઉઠી ચાલ્યો ત્યારે શ્રીનાથજી આવ્યા ને ત મની સાથે વાતો કરી ત્યારે પ્રસન થયા પછી કુમનદાસ જી શ્રી ગીરીરાજ ઉપર આવીને પોતાની શેવામાં તત્પર થયા.

વળી એક સમે કુમનદાસજીને મળવાને વંદ્રાવનના માહંત એકઠા થઈને મળવા આવ્યા તેગણે જાણ્યું જે એ માહાપુરૂષ છે સાક્ષાત શ્રીઠાકોરજી એમની સાથે વા તો કરે છે, એ પદ ગાય છે તે બહુ સુંદર છે. એ પદ શ્રી ઠાકોરજીની કીરપા વીના થાય નહી એમ જાણીને તેઓ મળવાને આવ્યા તે કુમનદાસજીને મળયા. તેથી બહુજ પ્રસન થયા અને કહ્યુ જે કુમનદાસજી તમે શ્રીઠાકોરજીનાં બહુ પદ કરયાં છે તે અમે સાંભળ્યા છે પણ સ્વામનીજીનાં પદ સાંભળ્યાં નથી. ત્યારે કુમનદાસજી કહે કે સાંભળો એમ કહી તે સ્વામનીજીનાં પદ કુમનદાસજીએ ગાયાં. તે પદ સાં ભળીને માહંત બહુજ પ્રસન થયા ને કહ્યું જે અમે સ્વા મનીજીનાં બહુ પદ કરયાં છે પણ આ ઉપમા આપી નથી તેથી આપ માહંત પુરૂષછો. પછી એમનાથી માહંત, ઘ

રીવંશ આદિ કુમનદાસજીની પ.સેથી વીદાય થઈને પોતાને ઘેર ગયા.

વળી એક સમે શ્રી ગોસાઇજી ગોકુળમાંથી પોતાને ઘેરથી શ્રીનવનીધપ્રીયાજીની આજ્ઞા લેઈને દ્વારકાં વિદેશ જવાને સારૂ નીકળયા ત્યાંથી પ્રથમ શ્રીનાથજીની શેવા શૃંગાર કરયા પછી ભોજન કરીને આપ ગાદી તકીયા ઉપર બીરાજ્યા ત્યારે સર્વ શેવક દરશનને આવ્યા ત્યાં વાતો ચાલતાં કુમનદાસજીની વારતા ચાલી, ત્યારે કોઈ વૈશ્નવે કહ્યું જે માહારાજ તેમને દ્રવ્યનો સંકોચ બહુજ હતો શાથી કે ઘરમાં સાત છોકરા વહુઓ વિગરેનો પરાવાર બહુ હતો ને ઉપજ તો એક ખેતરમાં ધાન આવે એજ તેથી કરી નિરવાહ કરતા એ વાત શ્રીગોસાઇજીએ સાંભળીને પોતાના મનમાં રાખી ત પછી કુમનદાસજી આવ્યા ત્યારે શ્રીગોસાઇજીએ શ્રીમુખથી કહ્યું જે અમે શ્રીદ્વારકાં શ્રીરણછોડજીનાં દરશનને સારૂ જઇએ છીએ ને પ્રદેશ થશે ને વૈશ્નવે બહુ કરોને લખ્યુંછે તેથી તમે ચાલો વિદેશ જતાં ભગવદ વિજોગનો બાદ ન કરચો વિદેશનો કાળ તો થોડાક દીવસમાં જતો રેહેશે ને વળી મેં સાંભળ્યુંછે કે દ્રવ્યનો સંકોચ છે તે કાર્ય પણ સીધ થશે ને તમારી શેવા પણ પ્રસીધ થશે તેથી સર્વથા તમારે ચાલવું જોઇએ, ત્યારે કુમનદાસજીએ કહ્યું જે આપની આજ્ઞા, એટલામાં ઉથાપનનો સમો થયો ત્યારે શ્રીગોસાઇજી આપ સ્નાન કરીને શ્રીનાથજીના મદીરમાં પધાર્યા, શેવા પોહોચ્યા પછી નીચે આવ્યા ને કુમનદાસને શીખ આપીને કહ્યું કે તમે

પેરથી પરવારીને ઉતાવળા કાલે આવજો અમે કાલે રાજ ભોગની આરતી કરીને શ્રીનાથજીની પાસે શીખ માગીને અપછરા કુંડ ઉપર જઈને રહીશું. પછી કુમનદાસજી શ્રી ગોસાંઈજીને દંડવત કરીને જમનાવતા પોતાનેગામ આવ્યા ત્યાંથી સાવારમાં વેહેલા પરવારીને શ્રીગીરીરાજ ઉપર આવીને શ્રીગોરધનનાથજીનાં દરસન કરયા કીરતન કર્યાં ને શ્રીગોસાઈજી શેવા શંગાર કરીને આરતી કરીને આપે શ્રી ગોરધનનાજીની પાસે શીખ માગીને પર્વત ઉપરથી નીચે આવ્યા પછી આપે ભોજન કરયું, સઘળા શેવકોને મહા પ્રસાદ લેવરાવ્યો અને જે વખતનું મુહુરત-હતું તે વખત તતકાળ અપછરા કુંડ ઉપર ડેરા આગળ ગયા હતા ત્યાં પોત આવીને પોહોડયા, એટલામાં સઘળા શેવકનો સમાજ આવ્યો ને કુમનદાસજી પણ આવ્યા તે કુમનદાસજી મનમાં વીચાર કરેછે કે કેહેવાનુંતો છે પણ કોને કહીએ, પ્રાણનાથ વીના કોઈ જાણે નહી. એ વાત વીચારતામાં ઉત્થાપનનો સમો થવા આવ્યો ત્યારે સુધી આવી તાંહાં ગીરીરાજનાં પાછલા ભાગમાં ઉભા ઉભા કીરતન ગાય છે ને આંખોમાં જળનો પ્રવાહ ચાલે છે તે વખત કુમનદાસજીએ પદ ગાયાં તે શ્રીગોસાઈજીએ પોતાના ડેરામાં બેઠે બેઠે સાંભળ્યાં તેથી પોત બાહાર આવ્યા ને કહ્યુ કે કુમનદાસ તમારો પ્રદેશ થઈ ચુકયો તમો ઉતાવળા જાઓ તમારીતો ઈહાંજ દશા છે કોની પેઠે કે શ્રીઅક્રુરજી ગજાવનધાવનને પાન લેવાને મોકલ્યા તે ભગવત આશકતો વીના એક ક્ષણ રેહેવાય નહી તેટલામાં બાહાર આવ્યા ને

જ્વર ચઢી આવ્યો તથી મુરછા ખાઈને પડયા એટલામાં
શ્રીનવનીતપ્રીયાજી આગળ રાજભોગ આવ્યો હતો. ત
વખત ગજાવનધાવનને શ્રી નવનીતપ્રીયાજીએ બોલાવ્યા
પણ ગજાવનધાવન બોલતા સાંભળ્યો નહી તથી શ્રીમુખ
થી કહ્યું જે માહારો ગજન ક્યાંહાં છે ત્યારે શ્રીઅકાંજી
એ કહ્યું જે એતો પાન લેવા ગયો છે ત્યારે નવનીપ્રીયા
પાજીએ કહ્યું કે એ આવશે ત્યારે ભોગ આરોગીશ એમ ક
હી હાથ સંકોરીને બેશી રહ્યા ત જ્યારે ગજાવનને બોલા
વ્યો ને તે ઉતાવળો આવ્યો ત્યારે શ્રીનવનીતપ્રીયાજી
આરોગ્યા. એવી શ્રીઆચારજીના મારગની મર્યાદા છે. જે
ટલો શેવકનો સ્વામી ઉપર સ્નેહ તથી સો ઘણો અધીક શ્રી
ઠાકોરજીનો શેવક ઉપર સ્નેહ હોય છે તે શ્રીભગવદ ગીતા
માં કહ્યું છે. તેથી શ્રીગોસાઈજી આપ શ્રીમુખથી કહ્યું કે
તમારી અવસ્થા છે તથી ઈહાં રહો. એવો કુમનદાસનો
શ્રીનાથજી સાથે વીરહ થતો હતો તથી શીખ આપી ત્યા
રે કુમનદાસજીએ આવીને શ્રીગોરધનનાથજીનાં દરસન કરયાં
ત વખત ભોગનો સમો હતો ત સમે કુમનદાસજીએ આ
વીને પદ ગાયું તથી શ્રીનાથજી બહુજ પ્રસંન થયા. ત જો
ઈને કુમનદાસ પણ પ્રસન થયા.

એક સમે શ્રીગોસાઈજીની પાસે કુમનદાસ બેઠા હ
તા ત્યારે શ્રીગોસાઈજીએ હસીને કહ્યું જે કુમનદાસજી ત
મારે કેટલા છોકરા છે ત્યારે કુમનદાસજીએ કહ્યું જે માહા
રાજ માહારે દોઢ છોકરો છે; છોકરા તો સાત છે. ત્યારે શ્રી
ગોસાઈજીએ પુછયું જે દોઢ છોકરાનું કારણ શું? ત્યારે કુ

રી કુમનદાસે કહ્યું જે માહારાજ આપ કહોછો પણ એક આખો છોકરો ચતુરભુજદાસને અડધો છોકરો ક્રશ્નદાસ જે શ્રીનાથજીની ગાયનની સેવા કરે છે તેથી અડધો કહેવાય ત્યારે શ્રીગોસાઈજીએ કહ્યું કે તમે ક્રશ્નદાસને અડધો કેમ કહ્યો તેનો હેતુ શ્રીઆચારજી માહાપ્રભુજીએ પુષ્ટી માર ગ પ્રગટ કરયો તેનું કારણ એજકે વ્રજ ભકતનો માર્ગ પ્ર ગટ કરયો છે તેમાં કહ્યું છે કે શેવા, રીતી, પ્રીતી, વરજ જનની પ્રગટ કરી છે તે વરજજનની ભકતી છે જે શ્રીઠા કોરજીના સંન્યધાન સેવા કરે ને શ્રીઠાકોરજી વરજમાં પધારે ત્યારે ગુણગાન કરે તે બે વસ્તુ જ્યારે હોય ત્યારે તો આ ખો ને એમાં એક વસ્તુ ન હોય ત્યારે અડધો કહેવાય સે વા ને ગુણ ગાન જેનામાં હોય તે આખો ને ગુણગાન ન હોય અને સેવા પણ ન હોય તો અડધો કહેવાય તેથી ચતુરભુજદાસમાં સેવા ગુણગાન બેય છે માટે તે આખો ને ક્રશ્નદાસમાં એકલી શેવાજ છે તેથી અડધો. ત્યારે શ્રીગો સાઈજીએ કહ્યું જે ભગવદી હોય તેજ છોકરાને બીજાબ ધુ થયા તે શા કામના. ચતુરભુજદાસની વારતાતો જુદી શ્રી ગોસાઈજીના સેવકમાં લખશે. પણ ક્રશ્નદાસની વારતા ઈ હાં લખીએ છીએ.

એ ક્રશ્નદાસ શ્રીનાથજીની ગાયોના ગોવાળ હતા. શ્રી ગોસાઈજીએ સેવાની આગ્ના આપી હતી તેથી ક્રશ્નદાસ શેવા કરતા ખડગમાંથી પોહોચીને ગાયો ચારવા જતા આખો દા હાડો ગાયો સાથે ફરતા. એક દીન ગાય ચારતાં પુછડીની પાછળ ક્રશ્નદાસજી ગાયની સંગાથે આવતા હતા તે બપી

માયો ખડગમાં આવી પણ એક ગાયનું શરીર બહુ મોટું હતું તેથી હીંડી શકાતું નહોતું એનું ઊવાડુ બહુ મોહોડું હતું તેથી આવતામાં અંધારૂ થઇ ગયું ને પરવતમાંથી એક વાઘ નીકળ્યો તે ગાય ઉપર ચડ્યો ત્યારે કૃષ્ણદાસે કહું જે અરે અધરમી આ ગાય તો શ્રી ગોરધનનાથજીની છે જો તને ભુખલાગી હોય તો માહારા ઉપર આવ એટલામાં ગાય તો નાશીને ખડગમાં ગઇ. વળી વાઘને તો કૃષ્ણદાસે અપરાધી કહયો ને ઉપર કહું જે બધી ગાયો ખડગમાં આવી ત્યારે શ્રીનાથજી આપ દોવરાવવાને વાસ્તે પધાર્યા તે વખત બધા ગોવાળો પણ દોતા હતા, શ્રીનાથજી પણ દોતા હતા અને મોહોટી ગાય નાશીને આવી તેને શ્રીનાથજી પણ દોવા બેઠા ને વાછડું કૃષ્ણદાસ ઝાલી રહ્યાછે ને ગાય વાછડાને ચાટેછે એવાં દરસન કુમનદાસને ખડગમાં થયાં પછી શ્રીનાથજી ગાયો દોહીને શ્રીરીરાજ ઉપર પધારયા ત્યારે શ્રીગોસાંઇજીએ સયનભોગ સમરપ્યો અને કુમનદાસજી ખડગમાંથી દંડવત કરીને આવ્યા એટલામાં સમાચાર આવ્યા જે કૃષ્ણદાસને વાઘે મારયા તે સાંભળીને કુમનદાસજી મુરછાખાઇને પડયા, દેહનું ભાન રહયું નહી બધાએ બોલાવવા માંડયા પણ બોલ્યા નહી એ સમાચાર શ્રીગોસાંઇજીને કોઇ વઇશનવે કહયા કે માહારાજ કૃષ્ણદાસને વાઘે મારયા ને ગાયને બચાવી તે કૃષ્ણદાસ ત્યાં પડયા છે ત્યારે શ્રીગોસાંઇજીએ કહું જે અંત સમે સ્મર્ણ જે ને ગાયનું સ્મર્ણ થાય છે તે ઉત્તમ લોકમાં જાયછે તેથી કૃષ્ણદાસે તો શ્રીનાથજીની ગાય બચાવી છે કૃષ્ણદાસને તો

બાપ કેમ છોડીને આવશે. એવું શ્રીગોસાઈજીએ કહ્યું ત્યારે કુમનદાસજી કહે કે કોઈ શેવકને કહેજો જે માહારાજ કુમનદાસજીને તો કળેશ ઘણુ બાધ કરે છે. કુમનદાસજી ઉપર આવતા હતા તે દંડવૃતીશીલાની આગળ કમઃસના સમાચાર કહ્યા તેથી મુરછા ખાઇને પડયા છે તેથી બોલતા નથી, એમને કાંઈ સુદ્ધી રહી નથી ત્યારે શ્રીગોસાઈજીએ શ્રીમુખથી કહ્યું જે કુમનદાસની ખબર લાવો જે કપમછે ત્યારે તેણે આવીને કુમનદાસને પોકારયા પણ તે બોલ્યા નહી ત્યારે પાછા આવીને શ્રીગોસાઈજીને કહ્યું કે માહારાજ તેમને બોલાવ્યા પણ બોલ્યા નહી. પછી શ્રીગોસાઈજી આપ સેવામાં પોહોચીને પોતે નીચે પધારયા તે દંડવૃતી શીલા આગળ આવીને જુવે છે તો કુમનદાસજી પડયા છે ચારે તરફ લોક ઉભા છે. જુવે તો પુત્રશોકમાં બુડયા છે આ પીડામાં કોઈ ખરયા નથી એ વાત શ્રીગોસાઈજી એ સાંભળીને વીચારયુ જે ઈહાં કારણ જુદુ છે ને જ. ગતને ઓર દેખાય છે તે જોઈને શ્રીગોસાઈજીએ કુમન દાસને કહ્યું જે કુમનદાસ સવારે વેહેલા આવજે તને શ્રી નાથજીનાં દરશન વેહેલા કરાવીશ તમારા મનમાં ખેદ ન કરશો. એટલું ગોસાઈજીનું વચન સાંભળીને તરત બેઠા થયા, ને શ્રીગોસાઈજીને દંડવત કરીને ગયા. પછી જે કામ કરવું હતું તે બધું કરયું પછી શ્રીનાથજીનાં દરશનને આ વ્યા ત્યારે શ્રીગોસાઈજીએ શ્રીનાથજીને શૃંગાર કરયા. પછી કુમનદાસજીને દરશન કરાવ્યાં તે કુમનદાસજીએ દરશન કરયા એનું કારણ એ કે કુમનદાસજીએ બધા વેશને ઉ

પગાર કરપો કે સુતકમાં સારવે વઈશ્નવને તે દીવશથી દરશન કરવાનો અધીકાર થયો. સુતકમાં નીત્ય દરશન કરીને પરસોળી જઈને બેસે ત્યાં બેઠે બેઠે પદ ગાતા એમ ગાતાં ગાતાં સુતકના દીન નીવર્ત થયા, પછી કુંમનદાસજી શુદ્ધ થઈને સેવામાં આવ્યા તે જેમ નીત્યે સેવા કરતા હતા તેમ સેવા કરવા લાગ્યા એવી જેને દરશનની પીડા થતી એવી એવી કુંમનદાસની અનેક વારતાઓ છે તે ક્યાં સુધી લખીએ. શ્રીઆચારજીના શેવક કુંમનદાસ એવા કૃપાપાત્ર હતા.

—∘∞∘∞∘∞∘—

વારતા ૪૨ મી.

શ્રીઆચારજીના શેવક વાસુદેવ છકડી સારસ્વત બ્રાહ્મણની વારતા.

એક સમે શ્રીઆચારજીના મોહોટા પુત્ર શ્રીગોપીનાથજી અરેલમાંથી આગરે પધારયા ત્યારે આગ્રાના વૈશ્નવે શ્રીગોપીનાથજીને એક સો મોહોર ભેટ કરી પછી આગરેથી શ્રીગોપીનાથજી શ્રીનાથજીદ્વાર પધારયા. સાથે વૈશ્નવ હતા તેને આગ્ના કરીજે આ સો મોહોરો શ્રીગોસાંઇજીને કોઈ પોહોચાડે ત્યારે વાસુદેવદાસે કહ્યું કે માહારાજ એ મોહોરો મને આપો હું પોંહોચાડીસ ત્યારે શ્રીગોપીનાથજીએ તે મોહોરો વાસુદેવને આપી તે લેઈને લાખનો ગોળો બનાવીને તેમાં મોહોરો ઘાલી ને તેની પુજા કરતા ચાલ્યા જાય છે તે

પાંચ દીવસમાં અડેલ આવ્યા ત્યાં આવીને ગોળો ફોડ્યો
ને મોહોરો લેઇને શ્રીગોસાઇજીને સોંપી ને શ્રીગોપી
નાથજીએ પત્ર આપ્યો હતો તે આપ્યો એ પત્ર
વાંચીને મોહોરો ગણી લીધી ને વાસુદેવદાસને પ્ર
સાદ લેવરાવ્યો. વાસુદેવદાસ પ્રસાદ લેઇ શ્રીગોસાઇજી
પાસે આવી દંડવૃત કરી કહું કે માહારાજ પત્રનો જવાબ
લખો ને મોહોરોની પોહોચ આપો હું સવારે જવાનો છું ત્યારે
શ્રીગોસાઇજીએ જવાબ લખ્યો પોહોંચ આપી પછી વાસુ
દેવ પાછલી રાત ઘડી એક રહી ત્યારે ઉઠીને શ્રીગોસાઇ
જીની પાસે આવ્યા ને દંડવૃત કરીને વિદાય થઇને પાંચ
દીવશમાં અડેલથી શ્રીનાથજી દ્વાર આવ્યા ને પત્ર શ્રી
ગોપીનાથજીને આપ્યો. દસ દાહાડામાં અડેલ જઇને આ
વ્યા એ પત્ર વાંચીને વાસુદેવ ઉપર શ્રીગોપીનાથજી બહુજ
પ્રસન થયા અને પુછ્યુ કે રસ્તામાં તું મોહોરો શી રીત
લેઇ ગયો ત્યારે વાસુદેવદાસે કહું કે માહારાજ લાખનો ગો
ળો કરીને તેમાં ઘાલીને તેની પુજા કરતો લેઇ ગયો ત્યા
રે ગોપીનાથજીએ કહું કે એવી રીતે કોઇ દીવસ કરવુ નહી

વળી એક સમે શ્રીગોસાઇજી મથુરામાં બીરાજતા હ
તા તે એક દીવસ સંગાર સેવાથી પોહોચીને બાહાર બેઠ
કમાં પધારયા ત્યાં બેસીને આગરામાં રૂપચંદને પત્ર લ
ખ્યો ને તેમાં લખ્યું જે વસંતની સામગ્રી મોકલજે. ત
પત્ર વાસુદેવને આપ્યો ને કહ્યું જે તું એટલી સામગ્રી સ
ઇને સંધ્યાકાળે આવજે ને ભંડારીને આગ્ના આપી જે
એક ટોપલો ભરીને આને પ્રસાદ આપો. તેથી ભંડારીએ

છરીરને આશરે પ્રસાદ આપ્યો પછી શ્રી ગોસાંઈજીએ પો
તાનો ઉપરણો આપી તેમાં પ્રસાદ બંધાવ્યો ને કહ્યું કે
તું આની ઝોળી કરીને ગળે બાંધી લે, પતરાળાનું કાંઈ
કામ નથી ખાતો ખાતો ચાલ્યો જજે. તેમ કરતો આગરે
આવ્યો તે જ્યારે આગરે પોહોચ્યો ત્યારે પ્રસાદ ખાઈ ચુ
કયો ત્યારે ઝોળી છોડીને રૂપચંદને ઘેર આવ્યો એ સમે રૂપ
ચંદ પ્રસાદ લેઈ ચુકયો હતો, એટલામાં વાસુદેવદાસ પત્ર
લેઈને આવ્યા તે પત્ર લેઈને માંથે ચડાવ્યો ને પોતાના
ભાઈને કહ્યુ જે વાસુદેવદાસ આવ્યા છે તે ભુખ્યા હશે મા
ટે રસોઈ કરાવો ત્યારે વાસુદેવદાસે કહ્યું જે મારે મથુરાજી
જવું છે તે સમે રૂપચંદ કપડાં પેહેરીને સામગ્રી લેવા ગ
યા ત્યારે વાસુદેવ સાથે ગયા ત્યારે રૂપચંદે પોતાના ભાઈને
કહ્યું જે ઘરમાં જેટલો પ્રસાદ હોય તે સઘળો એકઠો કરો
ને બેસજો અમો સામગ્રી લેઈને આવીએ છીએ. પછી
તે ભાઈ પ્રસાદ એકઠો કરીને લેઈને બેઠો એટલામાં રૂપ-
ચંદ સામગ્રી બજારમાંથી લેઈને વાસુદેવદાસની કેડે બં-
ધાવી પછી તે બંને ભાઈ જ્યાં રૂપચંદના ભાઈ બેઠા હ
તા તે દરવાજે આવ્યા, ત્યાંથી સઘળો પ્રસાદ ઝોળીમાં ભ
રાવ્યો પછી વાસુદેવદાસને વિદાય કરયા, રૂપચંદને નંદ
બંને ભાઈ પોતાને ઘેર આવ્યા ને વાસુદેવદાસ ચાલ્યા તે
ત્રીજે પોહોરે શ્રીગોસાંઈજી ઉઠતા હતા તે સમે સામગ્રી લે
ઈને આવી ઉભા રહ્યા, તેટલામાં શ્રીગોસાંઈજીએ પોતા
ને હાથે વાસુદેવની કેહેડેથી કેહેડ છોડીને તે પ્રસન્ન થયા.
પછી આજ્ઞા કરીજે તાહારે વાસ્તે પ્રસાદની પત્રાળી રાખી

છે તે જ પ્રસાદ લે ત્યારે વાસુદેવદાસ વિશ્રાંત ઉપર સ્ના
ન કરીને પછે આવી પ્રસાદ લીધો. વાસુદેવદાસને ક્ષુધા બહુ
હતી તેમ પરાક્રમ પણ બહુ હતું મથુરાંથી આગરે બે પોહો
રમાં આવ્યા એવા વાસુદેવ હતા.

પછી શ્રીગોસાંઇજી નીત્યે શ્રીઠાકોરજીના શણગાર કરીને
બાહાર આવી ખવાસને કહેતા કે તું પેડાની કોથળી લેઈ
ને વીશ્રાંત ઉપર જજે ને આપ જન્મસ્થાન દરશન
કરવાને પધારતા. પછી વીશ્રાંત સ્નાન કરીને પોતે ઘેર આ
વતા તે એક દીવશ મથુરાંના ચોબે ભેગા થઇને કાજી-
ની પાસે ગયા ત્યાં જઇને ચાડી કરી જે તમે લાગો બાં
ધો તો આમના સેવકના બે ચાર હજાર રૂપીઆ હાથમાં
આવે તે સાંભળી કાજી હથીઆરબંધ મનુષ્ય લઇને જ
ન્મસ્થાન ઊપર આવીને ઊભા રહ્યા એટલામાં શ્રીગોસા
ઈજી કેશવરાયજીનાં દરશન કરીને બાહાર આવ્યા પછી
ઘોડે અસવાર થયા. ત્યારે કાજીએ પુછયુ જે તમે કયાંહાં
જાઓછો. ત્યારે વાસુદેવદાસે શ્રીગોસાંઇજીને વીનતી કરી
કે માહારાજ આ કાજી ખોટી નજરથી અહીંયાં આવ્યા
છે ત્યારે શ્રીગોસાંઇજીએ શ્રી મુખથી કહ્યું જે તાહારે
એ શું કરશે તાહરે કરવું હોય તે તું એ કર.
પછી વાસુદેવદાસે આગળ આવીને જોયું તો એકના હા
થમાં ઢાલ ને એકના હાથમાં ભાલો દીઠો તેને જોઇને
એક થપડ મારો તેથી તે થપડ મારતામાંજ પડી ગયો ત્યા
[illegible]લ તથા ભાલો લેઈને વાસુદેવદાસે વીશ પચાસ
[illegible]ડ્યા તેથી તે સઘળા નાહાસીને છુપાઈ

ગયા. પછી શ્રીગોસાઈજીએ ઘોડા ઉપર અસ્વાર થયેલા હતા તેમને વાસુદેવદાસે કહ્યું કે હવે પધારો. આજ્ઞા હોય તો એનો દરવાજો પણ તોડી પાડુ ત્યારે શ્રી ગોસાઈએ ના કહી અને કહ્યું જે તાહારૂં શું લે છે પછી આપ વીશ્રાંત જઈને સ્નાન કરીને ઘેર પધારા. ત પછી બીજે દીવસે શ્રીગોસાઈજી જન્મસ્થાન પધારવા લાગ્યા ત્યારે કાજી વધારે મનુષ્ય લેઈને ગળામાં પટકો લેઈને શ્રીગોસાઈજીની પાસે આવીને વીનંતી કરી કે માહારાજ અપરાધ ક્ષમા કરો આજ અમેતો સાક્ષાત કનૈયાજી જોયા ને પાંડવનો ભીમ જોયો. જેના પ્રતાપ વડે કરી સરવે ડરયા. ત્યારે શ્રીગોસાઈજીએ કહ્યું જે એતો એવો હતો કે જો ફરી તમે એને બોલો તો એ એકલો સઘળાને ઠેર મારે. એવો એ બળવાનછે એના મનમાં તો બહુજ રીસ આવી હતી પણ મેં ના કહી તેથી બધ રહ્યો. પછી કાજીને સમાધાની કરીને ઘેર મોકલ્યો. શ્રીગોસાઈજી તથા શ્રી આચારજીના પ્રતાપથી વાસુદેવદાસ એવા સમરથ હતા.

વળી વાસુદેવદાસે શ્રીગોસાઈજી પાસે આજ્ઞા માગીને અપરપક્ષ ઉપર આગરે આવ્યા. ત્યા ક્ષત્રી વાસુદેવદાસના જજમાન હતા તે અપરપક્ષમાં જમાડતા તે વાસુદેવદાસ જમતા અને તે ઉપર દક્ષણા પણ લેતા. એ બધાં એકઠું કરીને અપરપક્ષ વીત્યા પછી ઘોતી ઉપરણાં વીગરે બાંધી લેતા ને જે દક્ષણાના પઈસા આવે તેની ખાંડ સાકર વીગરે સામગ્રી લેતા ને ત માથે ઊચકીને ગોકુળ આવતા ને ત્યાં સામગ્રી ભંડારમાં સોંપતા ઘોતીયું ઉપરણાં પેલા જળભરી

આને આપતા ને કેહેતા જે આ ધોતીઉ ઉપરણા મંદીર વસ્ત્ર કરજો, ગયણાં કરજો, એમ કેહેતા તે એક દીવસ શ્રીગોસાઇ જી જળધરામાં પધારયા ત્યાં જઇ જુવે તો ઉજળાં વસ્ત્ર ગયણાં જોયા. પછી જળભરીયાએ કહયું કે મહારાજ આ ગયણાં તથા મંદીર વસ્ત્ર વાસુદેવદાસ લાવ્યા છે ને ખાંડ, સાકર, ચોખા, વિગરે ભંડારમાં આપ્યાં છે. ત્યારે શ્રી ગોસાંઇજીએ વાસુદેવદાસને પુછયું કે એ વસ્ત્ર અને સામગ્રી તું ક્યાંથી લાવ્યોછું વાસુદેવદાસે કહયું જે મહારાજ

૧. અપરપક્ષ એટલે સરાધપક્ષ.

તે અપર આગરામાં મહારા ક્ષત્રી વૈસ્નવ જજમાન છે તે અપર પક્ષમાં જમાડે છે, અને ધોતીયુ ઉપરણાં તથા દક્ષણા આપે છે તે દક્ષણાની સામગ્રી લેઉછું ને ધોતીયું ઉપરણાનાં મંદીરવસ્ત્ર કરૂંછું ત્યારે શ્રીગોસાઇજીએ કહયું જે લોકીક વસ્તુ અલોકીકમાં નાખે છે એવી શ્રીગોસાઇજીની કૃપા વાસુદેવદાસની ઉપર હતી.

વળી સીહાનંદમાં મોટા મોટા ઓછવ થતા ત્યારે વાસુદેવદાસને પ્રસાદ લેવા બોલાવતા પણ નાહાના ઓછવમાં ન બોલાવતા ત્યારે એક સમે સીહાનંદના સરવે વૈસ્નવ મળીને શ્રીગોસાઇજીનાં દરશન કરવાને આવ્યા તેની સાથે વાસુદેવ પણ આવ્યા. સરવે વૈશ્નવો દરશન કરીને ત્યાં રહ્યા પછી કોઇ સમો જોઇને વાસુદેવદાસે શ્રીગોસાઇજીને વીનંતી કરી કે માહારાજ એ વઇશ્નવ મને ઉચ્છવમાં બોલાવતા નથી ત્યારે શ્રીગોસાઇજી ચુપ થઇને રહ્યા પછી રાત્રીએ વઇશ્નવને વીદાય કરવા લાગ્યા તેમાં ચાર, પાંચ

વઈશ્નવ મુખ્ય હતા તેને રાખ્યા ને બીજા બધાને મોક-લ્યા ત્યારે શ્રીગોસાઈજીએ વઈશ્નવને પુછયું જે તમે વાસુદેવદાસને આછવ કીરતનમાં કેમ બોલાવતા નથી ત્યારે વૈશ્નવે વીનંતી કરી જે માંહારાજ મોટા ઓછવમાં તો બોલાવીએ છીએ પણ નાના ઓછવમાં બોલાવતા નથી ત્યારે શ્રીગોસાઈજીએ શ્રીમુખથી આગ્ના કરીકે તમે બંદોબસ્ત કરો કે સઘળા વઈશ્નવો એને બોલાવે, ચાહાતો પચાસ વઈશ્નવને બોલાવતા હોય તો પચીસને બોલાવો; પચીસને બોલાવતા હોય તો દસને બોલાવો એ રીતે ગમે તો અડધા બોલાવો પણ વાસુદેવદાસને તો બોલાવવોજ. એવી માહારી આગ્ના છે. ત્યારે વઈશ્નવોએ કહ્યું જે માહારાજ જો એમ કરશો તો એ ભુખ્યા રેહેશે. ત્યારે શ્રીગોસાઈજીએ કહ્યું કે તેમાં તમે શું કરશો. માહારી આગ્ના એ પ્રકારની થઈ તો તેમાં તમારે કાંઈ બાધ નથી એ શ્રીઆચારજીનો શેવક છે. માટે એને બોલાવ્યા વીના ઓછવ કીરતન તમારે ન કરવું. ત્યારે વઈશ્નવે કહ્યું માહારાજ તમારી આગ્ના છે તો તેમજ કરીશું. પછી તે વઈશ્નવ સીહાનંદમાં ગયા અને તે પ્રમાણે કરવા લાગ્યા. શ્રીગોસાઈજી વાસુદેવદાસ ઉપર એવી કૃપા રાખતા. વાસુદેવ એવા ભગવદ ભકત હતા એમની વારતા કયાં સુધી લખીએ.

વારતા ૪૩ મી

શ્રીઆચારજીના શેવક માધવદાસ અને વેણાદાસ બે ભાઈની વારતા.

વેણીદાસ મોહોટા ભાઈ હતા અને માધવદાસ નાહાના ભાઈ હતા તે માધવદાસ બહુજ વીષઈ હતા તેથી તેમણે ઘરમાં વેશ્યા રાખી હતી તેથી સઘળા વૈશ્નવ તેની નિંદા કરતા હતા તે વાત શ્રીઆચારજીએ જાણી ત્યારે તેમણે માધવદાસને પુછયું કે તેં વેશ્યા રાખી છે? ત્યારે માધવદાસે કહ્યું કે માહારાજ માહારૂં મન એના ઉપર આશક્ત છે તેથી રાખી છે. ત્રણ વાર પુછયું તો ત્રણે વાર હા કહી પછી શ્રીઆચારજી છાના રહ્યા. ત્યારે તેમને વૈશ્નવે કહ્યું જે આજ લગી તો આપની આડી હતી ને હવે તો આપ આગળ પણ કહી ચુકયો આપ ચુપ થઈ ગયા પણ એને કશું કીધુ નહી. ત્યારે શ્રીઆચારજીએ કહ્યું જે એનું મન એ ઉપર લાગ્યુંછે તે શ્રીઠાકોરજી ફેરવાવશે ત્યારે ફેરવશે. શ્રીઠાકોરજીને ફેરવતા વાર લાગશે નહી. એ ગદાધરદાસનો આશીરવાદ લેઈ આવ્યો છે જે તને હરીની ભકતી દ્રઢ થશે તે આશીરવાદથી કેટલાએક દીવશ પછી બુધ્ધિ નીર્મળ થઈ ત્યારે વેશ્યા છોડી દીધી.

વળી એક સમે એક મોતીની માળા બહુ કીંમતની બહુજ સુંદર વેચવાને આવી તે જોઈને માધવદાસે પોતાના મોહોટા ભાઈ વેણીદાસને કહ્યું કે આ માળા લો. એ ઠાકોરજીને લાયક છે ત્યારે વેણીદાસે કહ્યું જે ઘરમાંછે

તે ઠાકોરજીનું છે એમ કહીને માળા લીધી નહી, પછી મા
ધવદાસે કહ્યું જે કોહોછો ઠાકોરજીનું તો માળા કેમ નથી
લેતા. ત્યારે વેણીદાસે કહું કે અમે ગ્રહસ્થ છીએ તેથી એ
મ લીધે બને નહી. ત્યારે માધવદાસે કહું જે હું જુદો ર
હીસ. પછી જુદા રહ્યા ને દ્રવ્ય અડધો અડધ વેહેચી લી
ધું. એ દ્રવ્યનો માલ લેઈને માધવદાસ દક્ષીણ ગયો. ત્યાં
માલ વેચ્યો તેમાં નફો બહુ રહ્યો તેથી એક મોતીની મા
ળા બહુ મુલની લીધી તે માળા લેઈને ઘેર આવ્યો. આ
વતાં નાવમાં બેઠા તાંહાં શ્રીનવનીધપ્રીયાજી હાથમાં લા
કડી લેઈને આવ્યા ને કહું કે અરે લાવ તારે માધવદાસે કહયું
કે જેમ આપની ઈચ્છા હશે તેમ કરીસ. ત્યારે શ્રીઠાકોર
જીએ કહું જે તું શું કરવા ગયો હતો. ત્યારે એણે કહું કે
હું માળા લેવાને ગયો હતો ત્યારે કહેકે ઈહાં માળા નોહ
તી. ત્યારે માધવદાસે કહું કે તમારે તો બહુ છે પણ સેવક
ને ઉદ્યમ વિના મનોરથ કેમ સંપુર્ણ થાય તે વખત નાવ
ડુબતી હતી તે રહી ગઈ જેટલાં મનુષ્ય નાવમાં બેઠાં હતાં
તેટલાનો જીવ ગભરાવા લાગ્યો ને માધવદાસનું મન પ્રસ
ન દેખીને સઘળા લોકોના મનમાં એમ આવ્યું જે આ
કોઈ મોહોટો પુરૂષ છે. પછી ત્યાંથી ઉતરીને અડેલ આ
વ્યા. ત્યાંથી આવી શ્રી આચારજીને દંડવ્રત કરીને માળા
આપી ત્યારે શ્રી આચારજીએ પુછયું કે નાવ ડુબતી હતી
તે કેમ રહી? ત સાંભળી સરવે સમાચાર કહ્યા તે બીજા
વૈશ્નવ બેઠા હતા તેમણે સાંભળયા ત્યારે શ્રી આચારજીએ
કહ્યું કે એનો એ માધવદાસ છે. પણ હવે કેવો ભાવ ઉપ

ન થયો છે. એવી કૃપા શ્રી આચારજીની થઈ તો એનુ મન ફેરવ્યુ. જેના ઉપર આશક્તી હતી ત મટી ગઈને શ્રીઠાકોરજી ઉપર થઈ એવા માધવદાસ ભગવદી કૃપાપાત્ર હતા તેમની વાત ક્યાં સુધા લખીએ.

વારતા ૪૪ મી.

श्रीआचारजीना सेवक हरिवंश पाठक सारस्वत ब्राह्मण बनारसना रेहेनारनी वारता.

ત કાશીમાં રેહેતા હતા. ત પટણમાં વેહેપારને સારૂ ગયા હતા એમને ત્યાંના હાકેમ સાથે મેળાપ થયો હતો ત એમ જાણતા હતા કે આ માહારી પાસે કાંઈ માગે તો હું આપુ પણ એ કાંઈ માગે નહી. એમ કરતા ધુળે ટીનો ઓછવ આવ્યો તેના બે દીવશ રહ્યા ત્યારે એમના સેવ્ય ઠાકોરજીએ પુછચું જે ધુળેટીનો ઓચ્છવ કરોશ કે ન હી ત્યારે એમણે ચાલવાનો વિચાર કરયો હતો. ત હાકેમ પાશે ગયા. ત્યાં જઈને કહ્યું કે હું તારી પાશે કાંઈ મા ગવા આવ્યો છું ત આપવું જોઈએ. ત્યારે હાકેમે કહું કે કહો. પછી એમણે કહ્યું જે બે દાહાડામાં મને કાશીએ પોહોચાડવો જોઈએ ત્યારે એણે કહ્યું કે ઠીક પછી એક ઘોડો તથા મનુષ્ય આપ્યું ત ગામડાંમાંથી મનુષ્ય લેતા લેતા બે દાહાડામાં ઘેર આવી પોહોત્યા. પછી આપ સ્નાન કરી મંદીરમાં જઈ ધુળેટીની સામગ્રી સીધ કરી હતી તેથી જઈ

ને શ્રીઠાકોરજીને હિંડોળે પધારયા. પછી પોતે બહુ પ્રસન થયા પછી ત્યાં થોડા દીવશ રહીને પાછા પટણ આવ્યા ત્યારે હાકેમે પુછ્યું કે તમારે શું કામ હતું ત્યારે એમણે કહ્યું કે કાંઈ કામ હતું પણ મનની વાત તેને કહી નહી એવા એ ભગવદી કૃપાપાત્ર હતા એમની વાત કયાં સુધી લખીએ.

વારતા ૪૫ મી.

શ્રીઆચારજીના શેવક થાનેસરના વાસી ગોવીંદદાસ ભલ્લાની વારતા.

એની પાસે દ્રવ્ય ઘણું હતું, તે શ્રી આચારજીના શેવક થયા ત્યારે શ્રીઆચારજીને પુછ્યું કે માહારાજ હું દ્રવ્યને શું કરૂ, માહારી પાસે દ્રવ્ય બહુજ છે; ત્યારે શ્રી આચારજીએ કહું કે તું શેવા કર, એણે કહું કે શેવા કેમ કરૂ સ્રીનું અનુકુળ નથી ત્યારે કહે કે એને ત્યાગ કર, ત્યારે સ્રીને ત્યાગ કરી. પછી પુછ્યુ કે દ્રવ્યને શું કરૂ ત્યારે કહું કે દ્રવ્યનો એક ભાગ શ્રીનાથજીને સમરપણ કર ને એક ભાગ સ્રીને અરપણ કર ને એ ભાગ તુ સેવાને અરથે રાખ. ત્યારે એણે કહું કે માહારાજ એમાંથી આપ કાંઈક અંગીકાર કરો ત્યારે કહું કે ભલે એક ભાગ અમને આપ. પછી સરવ દ્રવ્યનો વીભાગ કરી પોતે સરવેને વેંહેચી આપી માહાવન આવ્યા તે શ્રીમથુરાંનાથજીની શેવા કરવા લાગ્યા તે નીત્ય ટકા ચોવીસની સામગ્રી લેઈને સંમરપે તે માહાપ્રસાદ વૈશ્નવને લેવરાવે ને તમાંથી એક

કણ સરખુ પણ આપ ન લે. વઈશ્નવ ન મળે તો ગાયને ખવરાવી દે. પોત તો જુદી બાટીઓ કરીને સમરપીને પ્રસાદ લે. એવી રીત શેવા કરતાં દ્ર૦૫ આચ્છું થયું. પછી શ્રીનાથજીની રસોઈની પરચારગી કરવા લાગ્યા. બે વાર પાત્ર માંજે; પાછલી પોહોર રાત રહે ત્યારે ઉઠે, એક લોટા ખભે બાંધીને વીશ્રામઘાટ ઉપર આવે ત્યાંથી સ્નાન કરીને ગાગર એક ભરીને ચાલે, તે રાજભોગ પેહેલાં આવી પોહોચે. તે રસોઈનાં પાત્ર સરવે માંજે તથા ચુલા અખોટ કરે, પોતાની સેવાથી પોહોચીને હેઠળ આવે, તે તીલક ધુવે, માળા ઉતારે, ગાંઠે બાંધે, પછી નજીકના ગામમાંથી કોરી ભીક્ષા માગી લાવે, એમનો આચરે ચાર પાંચ શેરનો આહાર હતો તેટલું ભેગુ થાય ત્યારે પોતે આવે તે પોતાને હાથે દળીને બાટીઓ કરે, ને તે શ્રીનાથજીની ધજાને ધરે; પછી ચરણામૃત મેળવી પ્રસાદ લે, એવી રીત પોત નીરવાહ કરે પણ એ વાત શ્રીનાથજીને ન ગમે ત્યારે શ્રી આચારજીને શ્રીનાથજીએ કહ્યું કે તમારો શેવક મને બહુજ દુઃખ દે છે ત્યારે શ્રીઆચારજી અડેલથી આગરે પધાર્યા ત્યાં વઈશ્નવ સામા આવ્યા ત્યારે શ્રીઆચારજીએ પુછ્યું કે શ્રીઠાકોરજીને કોણે રીસાવ્યા છે! ત્યારે વઈશ્નવે કહ્યું કે માહારાજ અમે તો કાંઈ જાણતા નથી ત્યાંથી મથુરાં આવ્યા ત્યાં આવી વઈશ્નવને પુછ્યું પણ તેઓને કાંઈ સમજાણ પડી નહી. પછી નાથજીદ્વાર પધારયા પછી સ્નાન કરીને શ્રીગીરીરાજ ઉપર પધારયા. ત્યાં શ્રીઠાકોરજીનું કપાળ (મુખારવીંદ) પોતાને હાથેથી લોહી નાખ્યું. પછી કહ્યું કે

માહારાજ આપ રીસાએલા કેમ બેઠાછો? ત્યારે શ્રીનાથજી એ કહું કે તમારો એક શેવક મને બહુ દુખ દેછે ત્યારે શ્રી આચારજીએ શેવકને પુછ્યુ કે તમે શી શેવા કરોછો અને પ્રસાદ કયાંહાં લોછો. ત્યારે વૈશ્નવોએ પોત પોતાની શેવા બતાવી. પછી ગોવીંદદાસને પુછ્યુકે તું શી શેવા કરે છે ને પ્રસાદ ક્યાંહાં લે છે ત્યારે ગોવીંદદાસે જેવું હતું તેવુ કીધું તેથી શ્રીઆચારજીએ જાણ્યું કે આણેજ શ્રીનાથજીને રીસાવ્યા છે. પછી તમણે ગોવીંદદાસને કહ્યું કે તું શ્રીઠાકોરજીની રસોઇનો પ્રસાદ લે ત્યારે તેણે કહ્યું હું દેવનું અન કેમ ખાઊ ત્યારે તેમણે કહ્યું કે માહારી રસોઈનો પ્રસાદ લે તો કહે કે હું ગુરૂજીનું અંન કેમ ખાઉ એ ક્ષત્રી અહંકારી હતો તેથી શેવા છોડી દેઇને મથુરાં આવ્યો ને ત્યાં શ્રીકેશવનાથજીની શેવા કોઈક જાડા પઠાણ પાસેથી લીધી ને તેની શેવા કરવા લાગ્યો. પછી એક વાર શ્રીકેશવનાથજીની સજ્યા મેવો ખવરાવી ખવરાવીને સારી બનાવરાવી તે સારી થઈ ને ઉપર શ્રીઠાકોરજી પોઢવા લાગ્યા. પછી ગામના હાકેમે સજ્યા બનાવરાવી પણ તે એના જેવી થઈ નહી ત્યારે તેણે કહ્યું કે તમારા ઠાકોરજીની સજ્યા અમારે જોવી છે પછી તે દેવના સ્થાનકમાં જઇને સજ્યા ઉપર ચડી બેઠો તેથી ગોવીંદદાસે ગુપ્તી લેઇને તેની પાસે આવીને તેને ગાળો દીધી ને કહ્યું જે અમારા ઠાકોરજીની સજ્યા ઉપર તું કેમ બેઠો તું એવો કેવો મનુશ્યછે પછી ગુપ્તી મારીને તેને એજ ઠેકાણે મારી નાંખ્યો ને પછી પોતાની દેહ પણ છુટી ગઇ એ વાત કોઈ વૈસ્નવે શ્રીઆચા

રજીને કહી કે માહારાજ એ વૈશ્નવની એવી ગતી કેમ થ ઈ ત્યારે શ્રીઆચારજીએ કહ્યું કે પરલોકમાં કાંઈ હાંની ન થી પણ એણે માહારી આગ્ના ન માની તેથી એ રાત ત ની દેહ છુટી એ ગોવીંદદાસ પેહેલા જન્મમાં શ્રીનંદરાય જીને ઘેર પાડો હતો તેના ઉપર શ્રીઠાકોરજી ચડી બેસતા તથા જ્યારે શ્રીનાથજીનું મંદીર થયું ત્યારે પાણી માટી વી ગરે એની પીઠ ઉપર ભરીને બહુ લાવ્યા છે. ગોવીંદદાસ એવા ભગવદી હતા.

વારતા ૪૬મી.

श्री आचारजीनी शेवक अमाद्मराणी कन्नामां रेहेती तेनी वारता.

એનો છોકરો એને અમા કેહેતા તેથી એના સેવ્ય શ્રીઠાકોરજી પણ અમા કેહેતા. બીજા વૈષ્નવ પણ અમા કેહેતા પછી એનો એક છોકરો મરી ગયો ત્યારે તે રોવા બેઠી તેથી ઠાકોરજી ખેદ પામવા લાગ્યા ને કહ્યું કે અરે અમા તું રોઇશ નહી પણ એ રોતી બંધ રેહે નહી. એ મ કરતાં બીજો છોકરો પણ મરી ગયો ત્યારે તો તે બહુજ રોવા લાગી ત્યારે પણ ઠાકોરજીએ કહ્યું કે અમા તું રોઈ શ નહી. તોએ તે રોતી રેહે નહી ત્યારે શ્રીઠાકોરજીએ શ્રી ગોસાઈજીને કહ્યું કે અમા રૂવે છે ને તેથી હું દુઃખ પા મુછુ ત્યારે શ્રીગોસાઈજી અમાને ઘેર પધારયા. ત્યાં આવીને અમાને શેવા કરવાની ના કહી કે જો તું

રવે છે તો શેવા ન કરીશ શ્રીઠાકોરજીને જેઃ આવે છે ત્યારે રોતી રહી પછી અમા શેવાનું સરવે કામકાજ કરી સ્નાન કરી સજ્યામાં જઈ હાથ ધુવે, શ્રીઠાકોરજીને ઉઠાડે. એમ કરતાં એક દીવશ શ્રીઠાકોરજીના મો આગળ દુધનો કટોરો ભરી રાખ્યો હતો તે સમે શ્રીગોસાઈજી અમાને ઘેર પધાર્યા. તે ત્યાં આવીને મંદીરનો પડદો જે આ સેઈને દરશાન કરવા લાગ્યા ત્યારે જુવે તો શ્રીઠાકોરજી દુધ પીએ છે તેથી તે જોઈને શ્રીગોસાઈજી પાછા ફરયા ત્યારે અમાએ કહું કે બાવા કેમ પાછા ફરયા. ત્યારે કહું કે શ્રીઠાકોરજી દુધ પીએ છે. ત્યારે-અમાએ કહું કે એતો બાળક છે તમે જાણતા નથી. શ્રીગોસાઈજી પાછા ફરયા ત્યારે અમાને કહું કે એમાંથી થોડુક દુધ માહારે ઘેર મોકલીદેજો. ત્યારે અમાએ કહું કે તમારે આરોગવું હોય તો અહીયાં આરોગો ચાહે તો તાંહાં આરોગજો. પછી એ દુધ શ્રીગોસાઈજીને ઘેર મોકલાવી દીધું. અમાની સાથે શ્રીઠાકોરજી સાક્ષાત વાતો કરતા હતા. ઠાકોરજી શ્રીગોસાઈજીને ઘેર પધારે તારે શ્રીનવનીધપ્રીયાજીની પાસે જઈને બેસતા. એવી અમા કૃપાપાત્ર હતીઃ

વારતા ૪૭ મી.

શ્રીઆચારજજીના શેવક ગજાનનધાવાન આગરામા રેહેતા તેની વારતા.

એ નવનીધપ્રીયાજીની શેવા કરતા શ્રીઠાકોરજી એની

સાથે પ્રતક્ષ બોલતા કોઈ દીવશ એને ગાય કરતા ને કોઈ
દાહાડો વાછડો કરતા, તો કોઈ દાહાડો ઘોડો કરીને એ
ની પીઠ ઉપર ચઢી બેસતા. એમ કરતાં તેના ઢીંચણ ઘ
સાઈ ગયા ભુખ્ય સામગ્રી જે જોઈએ તે માગી લેતા એ
એવી કેટલીક વાતો છે તે કયાં સુધી લખીએ. પછી એ
ક દીવસ શ્રીનવનીધપ્રીયાજીએ કહ્યું કે મને શ્રીઆચારજી
ને ઘેર પધરાવ. ત્યારે શ્રીઆચારજી ગોકુળમાં હતા તેમ
ની પાશે ગજાનન આવીને કહે જે માહારાજ મનેતો શ્રી
નવનીધપ્રીયાજીએ આવી આજ્ઞા કરી છે. ત્યારે શ્રીઆ
ચારજીએ કહ્યું કે અહીંયા તો શીંહાસન નથી પાત્ર ન
થી ને એ કેમ બનશે ત્યારે ગજાનને કહયું કે આજ્ઞાતો
એવી છે. ત્યારે આચારજી કહે ભલે પધરાવ. પછી ગજા
નનધાવને શ્રી નવનીધપ્રીયાજીને શ્રી આચારજીને ઘેર પધ
રાવ્યા ત્યારે શ્રી આચારજીએ તે દીવશે પાટ ઓચ્છવ કરી
ને બેસારયા ભોગ સમરપ્યો ને જ્યાં પોતે રાત્રીએ પોહો
ડયા ત્યાં તેમને પણ પોતાની સેજ ઉપર પોઢાડયા. બીજે
દાહાડે નવી સજ્યા કરીને પોઢાડયા તારે શ્રી નવનીધપ્રી
યાજીએ કહ્યું કે હુંતો તમારી પાશે પોહોડીશ. તારે કહ્યું કે એ
વું કેમ થાય. તારે શ્રીઠાકોરજીએ કહ્યું કે એમાં બાધક ન
થી. પછી શ્રીઆચારજી પાશે પોઢાડતા. પછી થોડાક દીવ
શ પછી નવી સજ્યા બનાવી પછી તે ઉપર પોઢાડયા. પ
છી થોડાક દીવશ રહીને શ્રીઆચારજી ગોકુળથી અડેલ
પધારયા. તાં ગજાનનધાવન સાથે ગયા. એ ગજાનન વિ
ના નવનીધપ્રીયાજી એક ક્ષણ પણ રહેતા નહી. પછી એ

કે દીવશ શ્રીઅકાંજીએ ગજન પાસે પારાણુ મંગાવ્યું. તારે ગજન શ્રીઅકાંજીને કાંઇ કહી શકયો નહી ને ઉઠીને ચાલ્યો ને થોડેક છેટે ગયો એટલે તાવ આવ્યો તેથી તાંહાંજ પડી રહ્યો. અહીયાં શ્રી અકાંજીએ શ્રીઠાકોરજીને ભોગ સમરપ્યો તારે શ્રી નવનીધપ્રીયાજીએ કહ્યુ જે ગજનને બોલાવો એ આવશે તારે હું ભોગ આરોગીશ. પછી શ્રીઅકાંજી એ માણસોને બોલાવવા મોકલ્યા તે ગયા ને જુવે તો તે થોડેક દુર જઇ પડયોછે તાંથી બોલાવી લાવ્યા પછી ગજન સ્નાન કરીને મંદીરમાં ગયો એટલે તરત તાવ ઉતરી ગયો તારે ગજને શ્રીઠાકોરજીને કહ્યું કે ખાવા ભોજન કેમ નથી કરતા પછી શ્રીનવનીધપ્રીયાજીએ ભોજન કરયું. એવી રીત ગજનનો શ્રીનવનીધપ્રીયાજી ઉપર ભાવ હતો. એની વારતા કયાં સુધી લખીએ.

વારતા ૪૮ મી.

શ્રીઆચારજીના શેવક નારણદાસ બ્રહ્મચારીની વારતા

તેને શેવા કરવાના શ્રીગોકુળચંદ્રમાજી ઠાકોર હતા તેની શેવા ભલી રીતે કરતા. ગાયોને ઘાસ ખવરાવતા, તે ધોઇને લોઢીને પછી ખવરાવતા શાથી જે દુધમાં રજ આવે નહી. એનું કારણ કે એ દુધ શ્રીઠાકોરજી આરોગે છે. સ્નાન કરીને સર્વે કામ કરે. જ્યારે શ્રીઆચારજી ગોકુળ પધારે ત્યારે નીત્ય પ્રાતઃકાળે ત્યાં શેવા કરવાને આવતા. ત્યાંથી ભોગ સમરપીને પછી પાછા ગોકુળ આવતા ને ના

રણદાસ જ્યાં હાથપગ ધોવાને માટી ઓતરતા એ ઠેકાણે
દ્રવ્ય નીકળતું ત્યારે તે ઉપર માટી ઢાંકતા પણ એ દ્ર-
વ્યનો સ્પર્શ ન કરતા. તે એક દીન નારણદાસે પોતાના
ખાટલાની પાસે બહુજ દ્રવ્ય પડેલું દીઠું ત્યારે ભત્રીજીને
કહ્યું કે વેહેલી ઉઠ ઘરમાં બીગાડ પડ્યો છે તે સાવરણી
થી કાહાડી નાખ. ત્યારે હું ઉઠીને બારણે આવું. પછી ભ
ત્રીજીએ એવુંજ કરયું ત્યારે આપ સ્નાન કરીને મંદીરમાં
ગયા. પછી શેવા શણગાર કરીને શ્રી ઠાકારજીના સામુ જો
યું ને કહ્યું કે આ ઘટા કોણ જાણે કયાં વરસશે ત્યારે
એમણે કહ્યું કે આ ઘટા શ્રીમહાપ્રભુજીનું સરવસ્વ છે.
પછી નારણદાસ રાજભોગ સમરપીને બાહાર આવીને બેઠા
તે વખત પોતાનું હૃદય ભરાઈ આવ્યું ને કહ્યું જે શ્રી
ઠાકોરજી શી રીતે આરોગશે એવો વિચાર કરવા લાગ્યા,
ત્યારે ભત્રીજીએ કહ્યું કે શ્રીઆચારજીના શેવક પૃથ્વીમાં
જયાંહાં છે ત્યાંહાં બધાય સમરપે છે ને શ્રીઠાકોરજી આ
રોગે છે તો તમેતો મોહોટા ભગવદીછો તમારૂ સમરપ્યુ
તો કેમ ના લે તમે એવો સંદેહ કેમ કરોછો ત્યારે કહ્યુ જે
બેટી સાંભળ ઠાકોરજી તો આરોગશેજ પણ કોઈ અચાનક
વઈસ્નવ આવીને આરોગેલો પ્રસાદ લે ત્યારે જાણીએ કે
આરોગ્યું. એમનો વૈશ્નવ ઊપર એવો ભાવ હતો.

વળી એક દીવશ શ્રી ગોકુળચંદ્રના શણગાર કરી ર
સોઈમાં ગયા ને શણગારભોગ ધરવાને વાસ્તે ખીર તૈયા
ર કરી તે ટાઢી કરવાને વાસ્તે થાળમાં નાંખી એટલામાં
એક વૈસ્નવ આવ્યો, તેણે નારણદાસ આગળ આવીને વ

ધાઈ ખાધી જે શ્રી આચારજી પધારયા છે તે સાંભળ
તાંજ તે ખીર ડબરામા મેલીને ઠાકોરજીને સમરપીને ગો
કુળ આવ્યા ત્યાં આવીને દંડવત કરયો, ચરણમાં માંથુ
મુકયું તે શ્રી આચારજીએ પોતાને હાથે ઉઠાવ્યું ને પુછયું
જે શ્રીગોકુળચંદ્રના દરસનનો શો સમો છે ત્યારે કહે જે
હમણાં શણગારભોગ સમરપીને માહારાજની પાસે આવ્યો
છું એટલે ઉતાવળાજ શ્રીઆચારજી મહા વનમાં પધારયા
ત્યાં જઈને સ્નાન કરી હાથ ધોઈ મંદીરમાં પધારયા ત્યાં
જુવે તો શ્રીગોકુળચંદ્રજીના શ્રીહસ્ત ખીરથી ભરેલા છે
ને ખીર ઉની લાગે છે તેથી હાથ ખેંચી લેછે ત્યારે શ્રી
આચારજીને કહ્યું જે જુઓ નારણદાસ ઉની ખીર સમ
રપીને તમારા સામો આવ્યો છે ને તેથી આ ઉની ખી
રના છાંટા મંદીરમાં લાગ્યા છે ત્યારે શ્રીઆચારજીએ ગો
કુળચંદ્રમાજીના હસ્ત લોઈને પંખા કરયો પછી ખીર ટા
ઢી થઈ ત્યારે સમરપીને બાહાર આવ્યા પછી નારણદાસ
ને ખીજીને કહ્યું જે ઉની ખીર કેમ સમરપી ત્યારે ના
રણદાસે કહ્યું કે રાજને આવ્યા સાંભળીને ભોગ સમરપી
ને આવ્યો પછી શ્રીઆચારજીએ કહ્યું જે આજ પછી
એવું કામ કોઈ દિવસ ના કરવું પછી ભોગ સરાવી શ્રી
ગોકુળચંદ્રે શ્રીઆચારજીના હાથ પકડીને કહ્યું જે આ
ખીરનો પ્રસાદ તમે લ્યો ત્યારે શ્રીઆચારજીએ કહયું કે મા
હારાજ નાતનો વેહેવાર મહા કઠણ છે ત્યારે ઠાકોરજીએ
કહયું કે માહારી આગ્ના છે માટે તેનો સંકોચ કરશો ન
હી. ને આ ખીર પ્રસાદ લો તે પોતાના આગળજ લે-

વરાવ્યા ત્યારે શ્રીઆચારજીએ લીધો. નારણદાસ શ્રીગોકુળ ચંદ્રમાજીની એ રીત શેવા કરતા તેથી નારણદાસ બહુજ કૃપાપાત્ર ભગવદી હતા.

वारता ४९ मो.

श्री आचारजीनी शेवक एक क्षत्राणी माहा वनमां रेहेती हती तेनी वारता.

એક સમે શ્રીઆચારજી પરીક્રમા કરતા માહાવન આ વ્યા. ત્યારે ચાર સ્વરૂપ પ્રાપ્ત થયાં. તે ક્ષત્રાણીએ આ ચારજીના આગળ લાવીને રાખ્યા તેનાં નામ એક તા નવનીધપ્રીયાજી; એક ગોકુળચંદ્રજી. એક લાડલેજી એક લલીતત્રીભંગજી; એ સ્વરૂપ શ્રીઆચારજીએ વૈશ્નવોને શેવા કરવાને સારૂ જુદાં જુદાં સોંપ્યાં. નવનીધપ્રીયાજી તા ગજ્જનનધાવનને ઘેર પધરાવ્યા, ગોકુળચંદ્રમાજી નાર ણદાસ બ્રહ્મચારીને ઘેર પધરાવ્યા, લાડલેજી. જીદાસસુરા ક્ષત્રીને ઘેર પધરાવ્યા, લલીતત્રીભંગજી દેવાકપુર ક્ષત્રીને ઘેર પધરાવ્યા. એ રીતે ચારે સ્વરૂપ ચારે વૈશ્નવને ઘેર પધરાવ્યા, ને કહ્યું કે આ માહારૂ સર્વસ્ત્ર છે માટે એમની શેવા સારી રીતે કરજો. તમારાથી શેવા ન બની શકે તા અમારે ત્યાંહાં પધરાવી જજો. પછી શ્રીનવનીધપ્રીયાજી તા શ્રીઆચારજીને ઘેર પધારયા ને ગોકુળચંદ્રમાજી નાર ણદાસજીની પછે કેટલાક દાહાડા કમ્ભદાસ સ્વામીની પાસે શેવાને અરથે રહ્યા. પછી શ્રીગોસાઇજીને ઘેર પધારયા

તેમણે શ્રીરંગનાથજીને માથે એ સ્વરૂપ પધરાવ્યું. એવો એક ક્ષત્રાણી ભગવદી હતી.

વારતા ૫૦ મી.

श्रीआचारजीना शेवक जीदास सुरा क्षत्रीनी वारता.

એમને માટે શ્રીઆચારજીએ શ્રી લાડલેશજીની શેવા આપી એ કેટલાક દાહાડા શેવા કરી. એમને બે દીકરા હતા. એક પુરષોતમદાસ ને બીજો છબીલદાસ એમણે શેવા કરી. પછે એમને સંતતી ન થઈ પછી છગલદાસનો મામો ક્રશ્નદાસ ચોપડા તેને માંથે લાડલેશજી પધારયા તે ક્રશ્નદાસે સારી રીત શેવા કરી પછી એક સમે માહામારી (કોગળીયુ) નો ઊપદ્રવ થયો તેથી કૃશ્નદાસના સર્વ કુટંબની દેહ છુટી ગઈ ને પોતે એકલા રહ્યા. પછી એમના મીત્ર હરજીમલ તથા મથુરામલ ક્ષત્રી હતા ત્યાંહાં જઈને રહયા. કેટલા દાહાડા હરજીમલ તથા ક્રશ્નદાસે શેવા કરીને પછી ક્રશ્નદાસની દેહ છુટી ત્યારે હરજીમલે શેવા કરી એ એવા ભગવદી હતા.

વારતા ૫૧ મી

श्रीआचारजीना शेवक देवाकपुर क्षत्रीनी वारता.

તેમને માથે લલીતત્રીભંગજી પધારયા તે એમણે કેટલાક દીવસ શેવા કરી તે પછાં તેમની સ્ત્રીએ શેવા ક

રી તે કેટલાએક દીવસ પછી તેની દેહ છુટી ત્યારે તેનો સં સ્કાર કરી આવ્યા. પછી મંદીર ઉઘાડીને જુવે તો સજ્યા ઉપર શ્રીઠાકોરજી નહી. બીજો સામન બધો એમનો એમ છે પણ શ્રીઠાકોરજી અંતરધ્યાન થઈ ગયા તેની ખબર ન પડી કે કયાં પધારયા. એમને ચાર છોકરા થયા પણ એમની પાસે શેવા ન કરાવી એવી ભગવતની ઈચ્છા તેથી તેમની વારતા કયાં સુધી લખીએ.

વારતા ૫૨ મી

श्री आचारजीना शेवक दीनकरदासनी वारता.

દીનકરદાસને કથા ઉપર બહુજ પ્રીત રેહેતું. શ્રીઆચારજી કથા કેહેતા તે સાંભળી એક દીન દીનકરદાસ રસોઈ કરતા હતા. તે વખતે આટો ચાળ્યો હતો ને તેની બાટી બનાવી રાખી હતી એટલામાં એક શ્રી આચારજીનો શેવક જળભરીઓ જળ ભરવાને આવ્યો તેને દીનકરદાસે પુછયું જે શ્રીઆચારજી શું કરેછે ત્યારે એણે કહ્યું જે પોથી ખોલીછે ને કથા કહેશે, તે સાંભળી દીનકરદાસે બાટી પુરી શેકી પણ નહી ને અંગારા ઉપરથી કાચી લેઈ વેહેલાસર ખાધી ને ઉઠીને વસ્ત્ર પેહેરીને ગયા તો કથા સાંભળી શ્રીઆચારજી કથા કહી ચુકયા ત્યારે જળભરીઆએ કહું જે માહારાજ દીનકરદાસે કાચી અંગારખી ખાધી સેકી નહી ત્યારે શ્રી આચારજીએ પુછયુ જે દીનકરદાસ તેં કાચી અંગારખી કેમ ખાધી ત્યારે કહું માહારાજ અંગારખી તો નીત્યે ખા

ઈશું પણ આ કથા રૂપી અમૃત કયાંહાં સાંભળીશું ત્યારે શ્રીઆચારજીએ કહ્યું જે હવેથી રસોઇ કરી ઠાકોરજીને ભોગ સમરપી પ્રસાદ લેઈને તું આવીશ તારે કથા કહીશું તું નીત્યે ધીરજથી પોંહોચીને આવજે. પછી દીનકરદાસ નીત્યે ઉતાવળા પોંહોચીને આવતા એવા ભગવદી દીનકરદાસ હતા.

વારતા ૫૩ મી.

શ્રીઆચારજીના સેવક દીનકરદાસ મુકંદદાસ-કાયથની વારતા.

એ પોતે કવીત પદ કરતા શ્રીઆચારજી શ્રીઠાકોરજીનો મુકંદસાગર ગ્રંથ કરયોછે. એક વાર કારકુન થઈ ગયા છે તે તાંહાં પંડીત સરવે આવીને મળ્યા, ને મુકંદદાસને કહ્યું જે તમારી પાસે શ્રીભાગવત સાંભળીશું તારે મુકંદદાસે કહ્યું કે તમે અમારૂ ભગવત જાણો છો તારે પંડીત કહ્યું કે તમારૂ ભગવત શું જુદુછે તારે મુકંદદાસે કહ્યું કે હા અમારૂ તો જુદુ છે પછી મુકંદદાસે એક ભગવતના શ્લોકનું વ્યાખ્યાન કહી સંભળાવ્યું તેમાં કોઈથી બોલાયું પણ નહી ને સાંભળતાંય થાકયા. એમને સુબોધનીમાં બહુ ગમ્ય હતી. એમ કરતાં કરતાં કેટલાક દાહાડા પછી ઉજાણમાં મુકંદદાસની દેહ છુટી ત્યારે કોઈ વઈશ્નવે શ્રીઆચારજીને કહ્યું કે માહારાજ મુકંદદાસ અવંતીકામાં મળ્યા ત્યારે વઈશ્નવને શ્રીઆચારજીએ કહ્યું કે એમ ના કહો જે

અવંતીકાએ મુકંદદાસ પામ્યા. એ મુકંદદાસ એવા કૃપાપા
ત્ર હતા. તેમની સરાહના આપ શ્રીમુખથી કરતા હતા.

વારતા ૫૪ મી.

શ્રીઆચારજીના શેવક પરભુદાસ અસોરા ક્ષત્રીની વારતા.

પરભુદાસ સીહાનંદના જેના સેવ્ય શ્રી મદનમોહનજી
રાજનગર સીકંદરપુરમાં રામદાસ વૈશ્નવના ઘરમાં શ્રીગો-
પીનાથજીએ પોતાના હાથે પાટ બેસારયા હતા તે પ્રભુ-
દાસ એક વાર શ્રીઆચારજી મથુરાંમાં વીશ્રાતઘાટ ઉપર
હતા ત્યાંહાં પ્રભુદાસ અને બીજા ચાર વૈશ્નવ ઉભા હતા
એટલામાં રૂપસનાતનદાસ કૃષ્ણ ચૈતન્યના શેવકને મળી
શ્રીઆચારજીના દરશનને આવ્યા. તેમણે શ્રીઆચારજીનાં
દરશન કરયાં. પછી શ્રીઆચારજીને પુછયું જે એ વૈશ્નવ
કોણ છે ત્યારે શ્રીઆચારજીએ કહ્યું કે અમારા શેવક છે
ત્યારે એમણે કહ્યું કે એ દુબળા કેમ છે. ત્યારે શ્રીઆચા
રજીએ કહ્યું કે મેં એમને બહુ વાતના નીયમ રખાવેલા
છે. તમે આ મારગમાં ન પડશો. એમનું માહારૂં કહ્યું
ન માન્યું તેનું ફળ એ ભોગવે છે ત્યારે રૂપસનાતનદાસ
દરશન કરીને ગયા, કેટલાક દીવશ પછી એક વૈશ્નવ રૂપ-
સનાતનદાસના સાથમાંથી શ્રીજગનનાથજીનાં દરશન ક-
રવાને ગયો ત્યાંહાં કૃષ્ણચૈતનને મળ્યા. તમણે શ્રીઆચા-
રજીના સમાચાર પુછયા કે સારા છે. કયાં મળ્યા હતા, શું

કરતા હતા, ત્યારે એ વૈષ્ણવે કહ્યું કે એ વીશ્રાંત ઉપર સ્નાન કરતા હતા. ત્યારે રૂપસનાતન વૈષ્ણવની વાત પુછી ત્યારે આચારજીએ જે પ્રભુદાસની વાત કહી હતી તે કહી ત્યારે કૃષ્ણચૈતનને મુરછા આવી તે એક બે ઘડી લગી રહી. પછી સાવધાન થઈને ફેર પુછ્યુ ત્યારે કહ્યું જે આ મારગમાં ન પડો ત્યારે બહુ મુરછા આવી તે ચાર ઘડી લાગી રહી એવી ત્રણ વાર પુછ્યુ ત્યારે ત્રણે વાર મુરછા આવી પણ એ વાત રૂપસનાતનદાસ સમજ્યા નહી.

વળી એક દીન પ્રભુદાસે વેહેલા રસોઈ કરી ત્યારે દાળ કાચી રહી, અંગારખા બળી ગઈ, ત્યારે મનમાં એમ આવ્યું કે આજ આવી રસોઈ થઈ માટે શ્રીઠાકોરજીને શું સમરપુ. ચરણોદક મેળવીને પ્રસાદ લીધો. શ્રીઠાકોરજી વાટ જોઈ રહ્યા જે પ્રભુદાસ ભોગ સમરપશે. પણ પ્રભુદાસે તો સામગ્રી બગડી જાણીને ન સમરપ્યો. એ વાત શ્રી ઠાકોરજીએ શ્રીઆચારજીને કહી કે આજ હું બહુ વાર સુધી વાટ જોઈ રહ્યો પણ પ્રભુદાસે ભોગ સમરપ્યો નહી. સમરપે તો આરોગુ. પછી પ્રભુદાસ ઉત્થાપનને સમે શ્રી આચારજીનાં દરશનને આવ્યો ત્યારે શ્રીઆચારજીએ પ્રભુદાસને કહ્યું જે આજ ભોગ કેમ ન સમરપ્યો. ભોગ સમરપ્યા વીના પ્રસાદ કેમ લીધો. ત્યારે એમણે સાચી વાત કહી કે માહારાજ દાળ કાચી રહી, અંગરખાં બળી ગયાં તેથી ભોગ કેમ સમરપુ માટે ભોગ ન સમરપ્યો, ને ચરણોદક મેળવીને પ્રસાદ લીધો ત્યારે શ્રીઆચારજીએ કહ્યું જે આજ શ્રીઠાકોરજીએ બહુ વાર લગી વાટ જોઈ. જાણે

પ્રભુદાસ સમરપે તો આરોગુ તેથી તમે એવી રસોઇ કેમ કરી. પછી પ્રભુદાસ ચીત રાખીને રસોઇ કરવા લાગ્યા.

વળી એક સમે શ્રીઆચારજી વ્રજમાં પધાર્યા ત્યારે પ્રભુદાસ સાથે હતા ત્યારે એક દીવશ શ્રીઆચારજીએ વ્રજ માં ભોગ સમરપ્યો હતો તે ભોગ સરાવ્યો પછી પ્રભુદાસને કહ્યું કે પ્રસાદ લે ત્યારે પ્રભુદાસ કહે કે માહારાજ મેં સ્નાન કરયુ નથી ત્યારે શ્રીઆચારજીએ પ્રભુદાસને કહ્યું જે તું જો હું તને શ્લોક સંભળાવું.

श्लोक.

वृक्षेवृक्षे वेणुधारी पत्रेपत्रे चतुर्भुजाः
यत्रवृंदा वनं रम्यं लक्ष्यालक्ष कथाकुतः ॥ १ ॥
शैलाद्द पिरजःपुण्यं रजसो पिजलं वरं
यत्र वृंदा वनं तत्र स्नांना स्नात कथाकुतः ॥ २ ॥

એવું એમણે વ્રજનું સ્વરૂપ દેખાડ્યું તે પરભુદાસે જોતાંજ દંડવૃત કરયો.

એક સમે શ્રીઆચારજીના મનમાં એવું આવ્યું જે શ્રીઠાકોરજીને આજ દહીનો ભોગસમરપીએ તે શ્રીઆચા રજીના મનની વાત પ્રભુદાશે જાણી એટલ.મ એક આહરડી (ભરવાડણ) મળી તેને કહ્યું જે તું દહી આપીશ ત્યારે તેણે કહ્યું જે તુ મને શું મુકતી આપીશ ત્યારે પરભુદાસે કહ્યું જે જા મેં તને મુકતી આપીઃ ત્યારે એણે કહ્યું જે તું મને લખી આપ ત્યારે પરભુદાસે એને મુકતી લખી આ

પી (હવે કેટલાક દાહાડા પછી તે આહરડીની દેહ છુટી ત્યારે જમના દુત આવ્યા અને પાછળ વીશ્નુદુત આવ્યા તેણે કહું જે શ્રીઆચારજીના સેવકે એને મુકતી આપીછે તેનો કાગળ તેના સાલ્લાને છેડે બાંધ્યો છે. એ વાત આ હીરડીના સગા સહોદરે સાંભળી પણ આંખે કાંઈ જોવા માં આવ્યુ નહી. પછી એને વીસણુના દુત લેઈ ગયા તેથી તેની મુકતી થઈ પછી સગાં કુટંબીએ સાલ્લાને છેડે ચીઠી બાંધી હતી તે વાંચી ત્યારે બધાય રોતા રહ્યા) પછી એ દહી શ્રીઆચારજીએ શ્રીઠાકોરજીને સમરપ્યુ તે અતી સ્વાદીષ્ટ લાગ્યું. પછી એક સમે ગોસાઈદાસ શ્રી આચારજીના દરશનને આવ્યા ત્યારે એ વાત શ્રીઆચારજીને કહી ત્યારે શ્રીઆચારજીએ પરભુદાસને કહ્યું કે તેં આહીરડીને તુચ્છ વસ્તુ આપી. ત્યારે તમણે કહ્યું જે માહારાજ હું શું કરૂ એણે મુકતી માગી તો મુકતી આપી, ભકતી માગી હોત તો ભકતી આપતો પરભુદાસમાં એવું સામર્થ હતું એમ ની વાત કયાં સુધી લખીએ એ એવા ભગવદી હતા.

વારતા ૫૫ મી.

શ્રીઆચારજીના સેવક સાંહાનંદના વાસી

પરભુદાસની વારતા.

એ શ્રીઠાકોરજીની સેવા કરતા તે બહુ દીવશ થઈ ગયા તે વૃદ્ધ થયા તેથી અશકત થયા ત્યાર જાણ્યુ જે આમની દેહ પાંચ સાત દાહાડામાં છુટશે તેવામાં તેમનું

ભાન હતુ તે પણી ગયુ ને અભાન થયા ત્યારે સગાંકુ
ટંબ્યાગ્યો મળીને પ્રમોદક તીરથ છે તાંહાં લેઈ ગયા. ત્યાં
ગયા પછી પરભુદાસ તો સાવધાન થયા અને કહ્યું જે ત
મે આહીયાં મને કેમ લાવ્યા છો? ત્યારે એમણે કહ્યું જે આ
પ્રમોદક તીરથ છે. ત્યારે પરભુદાસે કહું કે મારે પ્રમોદક
તીરથનું શું કામ છે હું શ્રીઆચારજીનો સેવક મને પ્ર-
મોદક તીરથથી શું કૃતાર્થ થવાનું છે. મને તો અહીં આં
એક વરસ દાહાડો રાખો તોય મારી દેહ નહી પડે માટે
મને તો શીહાનંદ લેઈ જાઓ હું જ્યારે શ્રી ઠાકોરજીનાં
ચરણાવિંદ જોઈશ ત્યારેજ મારી દેહ છુટશે, પછી પાંચ
સાત દાહાડા ત્યાં રાખીને સાવધાન થયા ત્યારે સીહાનંદ
માં લઈ આવ્યા. પછી ઘરમાં સેવ્ય શ્રીઠાકોરજીનાં દરશન
કરીને દંડવૃત કરયો પછી કહું જે માહારાજ માહારે માથે તમને
શ્રીઆચારજીએ પધરાવ્યાછે ને આ વખત લોકો તમારો આ
શ્રય છોડાવી તીર્થને આશ્રય લેઈ ગયા પણ આચારજી એવું
કેમ કરે તે માહારી દેહ ત્યાં છુટે. આચારજી એવું કેમ
કરે. પછી ઠાકોરજીને શણગાર કરીને ભોગ સમરપ્યો ભોગ
સરાવી સઘળાને કહ્યું કે તમે હવે ઉઠો વેહેલા પ્રસાદ લો
મારી આજ દેહ છુટશે તેથી તમે વેહેલા પ્રસાદ લો. પછી
સઘળાને જેગોપાળ કહ્યા એટલામાં દેહ છુટી ગઈ. પછી
સીહાનંદ ગામમાં એક કીરત ચોધરી હતો તે તેની નીંદા
કરવા લાગ્યો. કહું જે એ પ્રભુદાસ તીરથ ઉપર તો ન
મુવો ને પાછો સીહાનંદમાં આવીને દેહ છોડી એવી ની
ત્યે નિંદા કરે તેવી નિંદા કરતાં એક દાહાડો

રાત્રીએ સુતા હતા ત્યાં કોઈ ચાર જણા હાથ માં ગરજા લેઈને આવ્યા તે ફીરત ચોધરીને મારી હાથ પગ ચકચુર કરી નાંખ્યા. બહુજ મારયો ત્યારે એણે કહ્યું કે મને કેમ મારો છો તે સાંભળી એમણે કહું જે તું પરભુદાસની નિંદા કેમ કરે છે જો પરભુદાસની નિંદા કરીશ તો તને નિત્યે એમ મારીશું. પછી તે ચોધરીએ કહ્યું કે હું આજથી એમની નિંદા કોઈ દીવશ કરીશ નહી. પછી ફરી પરભુદાસની વાત ચાલે તારે એ કહેતા જે એતો ભગવદી છે. તેથી સઘળા લોક પુછવા લાગ્યા કે પેહેલા તો તું એમની નિંદા કરતા હતા અને હવે એમની બડાઈ કરે છે તેનું કારણ શું? તારે ચોધરીએ કહું કે મને આ રીતે મારયો છે તેથી હું ચકચુર થઈ ગયો છું તેથી ભગવદી ની નિંદા ન કરવી એ પરભુદાસ એવા ભગવદી કૃપાપાત્ર હતા એમની વારતા કયાં સુધી લખીએ.

વારતા ૫૬ મી

શ્રીઆચરજીના સેવક આગરાના

પુરશોતમદાસની વારતા.

એક સમે શ્રીગોસાઈજી આગરે પધારયા તે પુરશોતદાસને પેર ઉતરયા તારે તેમની સ્ત્રી છુપાઈ રહી તારે શ્રીગોસાઈજીએ પુછયું કે તાહારી સ્ત્રી કયાંહાં છે? તણે કહું જે કાંઈ કામમાં હસે ત્યારે શ્રીગોસાઈજી જાણે જે બીહીછે પછી શ્રીગોસાઈજી ઉતાવળા સ્નાન કરીને રસોઈ બનાવી

દાળ ભાત વિગરે ચાર પાંચ શાક કરયાં અને જ્યારે રોટ
લી કરતાં વાર થઇ તારે પુરશોતમદાસની સ્ત્રી આવી તે
ને શ્રીગોસાંઇએ પુછયું કે અતાર લગી તું ક્યાંહાં હતી.
તેણે કહું કે માહારાજ કાંઇ કામ કરતી હતી. પછી તેને રોટલો
વણવા આપી તે જ્યારે રસોઇ તૈયાર થઇ તારે પ્રભુને ભો
ગ સમરપ્યો. ભોગ સરા-યા પછાં એજ થાળ કટોરામાં
શ્રીગોસાંઇજીને કહું જે આપ પણ ભોજન કરો. તારે તેમ
ણે કહું જે આતો શ્રી ઠાકોરજીનાં પાત્રછે તેથી એમાં ભો
જન કયમ કરૂં. તારે એણે કહું કે હજુ તો દ્રવ્ય કાંઇ ઘ
ટયું નથી ને કંસારા પણ મરી ગયા નથી બીજાં નવાં પા
ત્ર મંગાવીશું. પછી શ્રી ગોસાંઇજી એજ પાત્રમાં ભોજ
ન કરવા બેઠા તારે પેલી પાસે બેશીને પંખો કરવા લાગી
પછી તેણે કહું જે બીજી સામગ્રી લો, તારે શ્રીગોસાંઇજી
એ કહું કે મને રૂચી લાગસે તો લેઇશ. પછી એણે કહું
માહારાજ આપ નંદરાયજીને ઘેર તથા બીજા વૈશ્નવને ઘેર
કયમ લોછો એમ કહી કહીને બહુ સામગ્રી લેવરાવી એ
ના આગ્રહથી આપે કહું કે તું કહીશ તેમ કરીશું. ભો-
જન કરયા પછી પોતાના શેવ્ય શ્રી ઠાકોરજીની સજ્યા ત
થા બીછાના ઉપરજ શ્રીગોસાંઇજીને પોઢડયા. પછી આપ
પાશે બેશી પંખો કરવા લાગી તારે તમણે કહું કે તું બ પ્ર
સાદ લે તેણે કહું કે માહારાજ પ્રસાદતો નિત લેઉછું પણ
આપની શેવા કયારે કરૂં એવાં સ્ત્રી પુરૂષ બે ભગવદી કૃ
પાપાત્ર હતાં.

વારતા ૫૭ મી

श्रीआचारजींना सेवक सेरगढना वासी कायस्थ त्रीपुरदासनी वारता.

શ્રીનાથજીને વિશે એમનો બહુ પ્રેમ હતો જ્યાં ઉભા રહે, વા બેસે, ત્યાં શ્રીનાથજીના સામે પુંઠ કરતા નહી મોં સામુ રાખીને બેસતા તે એક અસુરના ચાકર છે. તે પ્રમાણે ફરવાથી બહુ દ્રવ્ય કમાયા જે નવીન વસ્તુ એમના દીઠામાં આવે તે શ્રીનાથજીને પોહોચતી કરે એમ કરતાં બહુ દીન પછી તે અસુરે તેમને બંધીખાનામાં નાંખ્યા અને કહ્યું જે તેં મહારૂ દ્રવ્ય બહુ ખાધું છે. ત્યારે રાત્રીએ જ્યારે એ અસુર સુતા ત્યારે કોઈ ચાર જણ ત્યાં આવ્યા તેમણે એના ખાટલાને ઊંધો કરીને ફેંકી દીધો તેથી તેણે કહ્યું કે અરે મને કેમ મારોછો ત્યારે પેલાઓએ કહ્યું કે તમે ત્રીપુરદાસને બંધીખાનું કેમ આપ્યું છે તેથી તેને મારીને નરમ કરી નાંખ્યો. ત્યારે તે બહુજ બરબડ્યો અને પૃથવીમાં બહુજ નાક લીસોટી તાણીને કહ્યું જે મને મારશો નહી હું એને છોડી દઈશ પછી એ અસુરે પોતાના ચાકરને કહ્યું જે ત્રીપુરદાસને છોડી લાવો, પછી દરવાન ત્રીપુરદાસને છોડવાને ગયો ત્યારે ત્રીપુરદાસે કહ્યું કે હવે રાત્રી બહુ ગઈ છે માટે સવારે છોડજો તેથી દરવાને પાછો આવીને અસુરને કહ્યું જે એતો કહે છે કે રાત્રી બહુ ગઈ છે માટે સવારે છોડજો પછી એણે કહ્યું જે એને તો હમણાંજ છોડી લાવો પછી એને ઉતાવળા છો

ડી લાવ્યા. ત્યારે અસુરે ત્રીપુરદાસને કહ્યું જે તમે ઘેર જાઓ ત્યારે ત્રીપુરદાસે કહ્યું કે હું અત્યારે ક્યાંહાં જાઉ રાત્રી બહુ ગઈ છે માટે સવારે જઈશ. ત્યારે પેલા અસુરે કહ્યું કે તું કોઈનો જીવ લેઈશ માટે તું આ વખતે જ ઘેર જા. ત્યારે ત્રીપુરદાસ તેજ વખતે અસુરના આગ્રહથી પોતાને ઘેર આવ્યા.

હવે એક દીન રસોઈઆએ કહ્યું કે ચરણોદક નથી ને પ્રશાદ પણ ધટ્યો છે. ત્યારે ત્રીપુરદાસે કહ્યું કે કાંઈ રહ્યો છે ત્યારે રસોઈઆએ જવાબ દીધો કે લગારે નથી. પછી રસોઈઆને કહ્યું જે ભલા આદમી તેં અમને પેહેલું કપમ ના કહ્યું અમે ચરણોદક તથા માહાપ્રસાદ વધારી લેત પણ હવે શું કરીએ. તારે તે ચુપ કરીને રહ્યા. પછી સવારે અસુરને દરબાર જવા લાગ્યા. ત્યારે એ રસોઈઆને કહ્યું જે તું રસોઈ કરી ભોગ સમરપીને પ્રસાદ લેજે માહારી રાહા ન દેખીશ કેમકે માહારૂ આવવું નહી થાય મનમાં એવો નિશ્ચય કરયો જે જ્યાં લગી દેહ ચાલશે ત્યાં લગી કામકાજ કરીશ અને જ્યારે દેહ નહી ચાલે ત્યારેજ પડી રહીશ પણ ચરણોદક માહાપ્રસાદ લીધા વીના જળપાન હું નહી કરૂ. એવો વિચાર મનમાં કરયો. પછી દરબારમાં ગયા તેમના ગયા પછી રસોઈઓ સ્નાન કરીને રસોઈમાં ગયો તે રસોઈ વધારે થઈ એટલામાં એક છોકરો ત્રણ થેલીઓ લેઈને ત્યાં આવ્યો તે એક થેલીમાં શ્રીઆચારજીનું ચરણામૃત, એકમાં શ્રીનાથજીનું ચરણામૃત ને એકમાં માહાપ્રસાદ હતો તે આપીને કહ્યું

જે આ ત્રીપુરદાસે મોકલી છે માટે તું લે પછી તે થેલી એ આપીને તે બાળક તો ગયો. પછી રસોઈ તઇયાર થઈ તારે શ્રીઠાકોરજીને સમરપણ કરી તારે તે આરોગ્યા પછી રસોઈઆએ ત્રીપુરદાસને અનુષ્ય બોલાવા મોકલ્યું પણ તે આવ્યા નહી તાંણે બે ત્રણ જણને બોલાવા મોકલ્યા તારે તેમણે આવીને કહું જે તું મને બોલાવે છે પણ હું તો ચરણોદક તથા માહાપ્રસાદ લીધાવિના જળપાન નહી કરૂં. તારે રસોઈઆએ કહું કે ચરણોદકની થેલી તમે હમણાંજ એક છોકરા જોડે મોકલીછે ને તે થેલ આપો ત્રણ આપી ગયોછે તારે ત્રીકમદાસે જાણ્યુંજે એતો શ્રીઠાકોરજીનું કામછે ત્યારે તે પોતાના મનને ધિક્કારવા લાગ્યા ને વિચાર્યું જે મેં હઠ કયમ કરી પ્રભુજીને શ્રમ કરાવ્યો એવી રીતે પોતે પોતાની નીંદ્યા કરવા લાગ્યા. પછી કેટલાક દાહાડા વીત્યા પછી ચાકરી છુટી તેથી તે ઘેર બેશી રહ્યા તેથી ખરચનો સંકોચ બહુ થયો. એમ કરતાં શીતકાળના દીવશ આવ્યા ત્યારે શ્રીનાથજીને શીતકાળની સામગ્રી મોકલવી તે ઘરમાં સામાન નહી. પછી ઘરમાં એક પીતળની દવાત હતી તે વેચીને તેની એક રંગીન લેઈને મોકલી તે ભંડારીએ ભંડારમાં મુકી છાંડી. પછી કેટલાએક દીવશ પછી શ્રીનાથજીદ્વાર શ્રીગોસાઈજી પધાર્યા ત્યાં સ્નાન કરીને પરવત ઉપર પધાર્યા ને શૃંગાર કરવા લાગ્યા ત્યારે શ્રીનાથજીએ કહ્યું કે મને તો ટાઢ વાયછે ત્યારે શ્રીગોસાઈજીએ ભંડારીને કહ્યું કે બીજી અંગીઠી લાવો. તે લાવ્યા તોપણ કહ્યું કે હજી પણ ટાઢ વાય છે ત્યારે શ્રીગોસાઈજીએ ભંડારીને કહ્યું

કે ગોદડ લાવો ત્યારે તે ગોદડ ઓઢાડયું તોએ કહે કે મને શીત લાગે છે-ત્યારે શ્રીગોસાંઈજીએ ત્રીજી અંગાકી મંગાવી તોપણ ટાઢ ન ગઈ. પછી શ્રીગોસાંઈજીએ ભંડારીને બોલાવીને પુછ્યુ જે કોઈ વઈષ્ણવની કાંઈ કમાઈ આવી છે ત્યારે તેણે પાંચ સાત નામ દીધાં ત્યારે શ્રીગોસાંઈજીએ પુછ્યું કે ત્રીપુરદાસની કાંઈ કમાઈ આવી નથી? ત્યારે ભંડારીએ કહ્યું જે તેમની તો હમણાં એક રંગીન આવી છે તે ભંડારમાં પડી છે. ત્યારે શ્રીગોસાંઈજીએ કહ્યું કે તે લાવ પછી તે લાવ્યો ને જુવે તો મેલી થઈ ગઈ છે. પછી તેના કડકા કરીને ખંખેરીને દરજીને બોલાવીને તેને ઓઢવા જેવી કરાવીને તે શ્રીનાથજીને ઓઢાડી ત્યારે તેમણે કહું જે હવે ટાઢ ઓછી થઈ એવો ભકતનો પક્ષ હતો. તેથી તે ભકતીભાવને અંગીકાર કરયો. બીજી કોઈ વસ્તુ નહી. ત્રીપુરદાસ શ્રીઆચારજીના એવા કૃપાપાત્ર શેવક હતા તેની વારતા કયાં સુધી લખીએ.

વારતા ૫૮ મી.

श्रीआचारजीना शेवक अमालना रेहेनारा पुरणमल जवलनी वारता.

એમની પાસે દ્રવ્ય બહુજ હતું તારે એને શ્રીનાથજીએ આગ્ના કરી જે તું મહારૂં મંદીર સમરાવ શ્રીઆચારજીને કહું કે મહારૂ મંદીર નવું બનાવરાવો તારે પછી મંદીર ઉઠાવવા લાગ્યા. તે નવું બના

વતો ખરચ બહુ થયું. પછી પોતે પુરવ તરફ ચાકરીમાં ગયો પછી ઇહાં કેટલાક રાજવંશી લોક હતા તે શ્રી આચારજીને પુછે કે માહારાજ આજ્ઞા હોય તો અમે મંદીર સમરાવીએ. તારે તેમણે શ્રીનાથજીને પુછયું જે વઇશ્નવને મંદીર સમરાવવાનો મનોરથ છે તારે શ્રીનાથજીએ કહું કે પુરણમલ આવીને સમરાવશે તથી શ્રીઆચારજીએ પેલા રાજવંશીઓને ના કહી તેથી તેઓ પાછા ગયા. પછી કેટલાક દીવશ પછી પુરણમલ બહુંજ દ્રવ્ય કમાઇને લાવ્યો તેથી તે મંદીર શીધ કરાવ્યું. તે મંદીર શીધ થયું તારે શ્રીઆચારજીએ શુભ મુહુરત જોઇને શ્રીનાથજીને મંદીરમાં પાટ બેસારયા. બહુ દ્રવ્ય ખરચ્યો તેથી પુરણમલ બહુજ આનંદમાં રહ્યો.

હવે એક દીવશ શ્રીગોસાઇજીએ પુરણમલને કહયું જે આજ તાહારા મનમાં મનોરથ હોય તે મનમાં ન રાખીશ તારે પુરણમલે કહ્યું કે માહારાજ મારા મનમાં એક મનોરથ છે જે માહારે હાથે અતી ઉતમ સુગંધનો અરગજા શ્રીનાથજીને સમરપુ. ત્યારે શ્રીગોસાઇજીએ આજ્ઞા દીધી જે જઇને સમરપ. ત્યારે પુરણમલ બહુજ સુગંધી અરગજા લઇને શ્રીનાથજીના અંગ ઉપર સમરપીને ઘણોજ ખુશી થયો પછી શ્રીગોસાઇજીની પાસે આવ્યો ત્યારે તે બહુજ પ્રસન થયા ને આપે ઓઢેલો ઉપરણો પુરણમલને ઓઢાડયો તારે પુરણમલને બહુ આનંદ થયો. શ્રીગોસાઇજીએ શ્રી નાથજીને પંચામૃત કરાવીને પછી શૃંગાર કરયો, ભોગ સમરપ્યો; પછી પ્રસાદી દગડ

પુરણમલને ઓઢાડયું. પછી તે દાહાડાથી પુરણમલને વર
સ વરસ દાહાડે દગડ આપતા પુરણમલ એવા કૃપાપાત્ર
હતા. શ્રીનાથજીએ તેના મનોરથ પુરણ કરયા એવા એ
ભગવદી હતા તેથી એમની વારતા કયાં સુધી લખીએ.

વારતા ૫૯ મી.

श्रीआचारजीना शेवक यादवेंद्रदास कुंभा रनी वारता

શ્રીઆચારજી તથા શ્રીગોસાંઈજી પરદેશ પધારતા ત્યારે
યાદવેંદ્રદાસ એમની સામગ્રી લઈને સાથે ચાલતા એક
તો સજ્યા, તથા વાસણ, તથા કનાત, તથા વાંસ વીના
ની રાવઠી તથા એક દાહાડાનું સીધું એટલી સામગ્રી
લઈને સાથે ચાલતા. રસોઈની પરચારગી કરતા ને રાતરે
પેરો કરતા એક દાહાડો ગોકુળમાં રાત્રી દોહોડ પોહોર
ગઈ ત્યારે શ્રીગોસાંઈજીએ કહ્યું જે આ વેળા મંદીરની
લીંબડી ઓઢી હોય તો મંદીર બહુ મોટુ થાય આ મુહુર
ત સારૂ છે એમ કહીને આપતા પોહોડયા. ને પછી યાદ
વેંદ્રદાસ એકલા તે લીંબડી ઓઢી નાંખી પછી પાછલાં
રાત શ્રીગોસાંઈજી ઉઠીને જુવે તો માટીનો ઢગલો પડયો
છે ત્યારે પુછયું જે આ માટી શાની ત્યારે વૈશ્નવે કહ્યું કે
યાદવેંદ્રદાસે લીંબડો ઓઢયો છે પછી યાદવેંદ્રદાસને પુછયું
કે તમે ઓઢયો ત્યારે તેમણે કહ્યું જે જે વેળા આ

ના આપી તજ વેળાએ ખોદ્યો છે. તે લીંબડુ એટલો ખોદ્યો જે એક મહીના લગી દસ પંદર મજુર લાગે ત્યારે ખોદાય. એમનું એવું સામર્થ હતું ને શ્રીનાથજી દ્વારનો કુવો આપે હાથે ખોદ્યો. ને માટી નીકળી તે પ કવી ને આપે હાથે કુવો ચણ્યો પણ જળ ખારૂ નીકળ્યુ ત્યારે આપ એ જળ ગંગાજીમાં નાખે ને કહે જે આપ ના જેવું જળ કરો એવું કહી તરપણ કરે. એમ કરતાં જ્યારે જાણ્યું જે જળ મીઠુ થયુ ત્યારે શ્રીગંગાજીમાંથી નીકળીને શ્રીનાથજીદ્વાર આવ્યા. કુવાનું નામ જળધરા પાડ્યુ. શ્રીનાથજીએ કુવાનું જળ અંગીકાર કર્યુ. પાદ્દવેં દ્રદાસ એવા ભગવદી હતા તેની વારતા કયાં સુધી લખીએ.

વારતા ૬૦ મી

श्रीआचारजीना शेवक गोसाइदास सारस्वत ब्राह्मण वरकतनी वारता

એક સમે શ્રીઠાકોરજીનું સ્વરૂપ શ્રીઆચારજીને પ્રાપ્ત થયું તે સ્વરૂપ શ્રીગોસાઈદાસને માથે પધરાવ્યું ને કહ્યું જે તમે શેવા સારી રીતે કરજો પછી શ્રીગોસાઈદાસ શેવા કરવા લાગ્યા. એમ કરતાં કેટલાક દીવસ પછી એક વઈશનવ નીત્યે દરસનને આવે તેને ગોસાઈદાસ કહે જે તું ઈહાં રેહે તો મને સાહતા થાય હું ને તું મળીને શેવા કરીએ. પણ તે વઈશ્નવ હા ન કહે પછી એક દીવસ સેવ્ય ઠાકોરજીએ શ્રીગોસાઈદાસને કહ્યું તું મને એ

વઈશ્નવને માથે પધરાવ્યા પછી એ વઈશ્નવને ગોસાઈદાસે કહ્યું કે શ્રીઠાકોરજીની આજ્ઞા માહારા ઉપર એવી થઈછે કે તું મને વઈશ્નવને માથે પધરાવ તેથી ભગવદ ઈછા એવી દેખાય છે. ત્યારે વઈશ્નવે ગોસાઈદાસને પુછ્યું જે તમે શું કરશો ત્યારે ગોસાઈદાસે કહ્યું જે હું બદ્રીનારણ જવાનો છું તાંહાં માહારી દેહ પડવાની છે. ત્યારે વઈશ્નવે કહ્યું કે ઠાકોરજીની ગતી કોઈ જાણી ન પડે ને તમારી દેહ તાંહાં છુટે ને તમે તાંહાંથી ફરી આવો તો તમને શ્રીઠાકોરજી ના આપુ ત્યારે ગોસાઈદાસે કહ્યું કે શ્રીઠાકોરજી એવું કરેજ નહી ને કદાચ ફરી આવું તો તાહારા બાર ણા આગળ પોળીઆ થઈને રહોશ ને પ્રભુનાં દરશન કરીશ એવું નીરધાર કરયું ત્યારે વઈશ્નવે શ્રીઠાકોરજી પોતાને માથે પધરાવ્યા પછે ગોસાઈદાસ બદ્રીકાશ્રમ ગયા. તાંહાં દેહ છુટી તે છુટયાની ખબર આવી ત્યારે વઈશ્નવ સુખે શેવા કરવા લાગ્યો એ એવા ભગવદી હતા.

વારતા ૬૨ મી.

શ્રીઆચારજીના શેવક કાશીના માધવ ભટની વારતા

એ માધવભટ પ્રથમ કેશવભટના શેવક હતા તે કેશવભટ શ્રીઆચારજીની પાસે આવ્યા તે બહુજ દાહાડા શ્રીભાગવત સાંભળતા ત્યારે માધવભટ શ્રી આચારજીના શેવકમાં જઈને બેસતા ત્યારે તેમને કેશવભટે કહ્યું જે

તું માહારો સંગ છોડીને એમના શેવકમાં કેમ જાય છે ત્યારે માધવભટે કહ્યું કે તમારી કથા ખાજી તમારા સીધાં તથી મને એમનું ઠીક લાગે છે. તારે કેશવભટે મનમાં જાણ્યું કે તું અમારા કામનો નહી પછી કેશવભટે શ્રી આચારજીને કહ્યું જે મેં તમારી પાસે ભાગવત સાંભળ્યુ પણ મને બોધ થયો નહી. ત્યારે શ્રીઆચારજીએ કહ્યું જે તેં માહારી બરોબર બેસીને સાંભળ્યું તેથી બોધ ન થયો. તાંહાં માધવભટને સ્ફુરતી થઇ. એ દૈવી જીવનો પ્રકાર જાણવો. તે કેશવદાસ શ્રીઆચારજીની પાસેથી વીદાય થયા ત્યારે માધવભટ શ્રીઆચારજીને ભેટ કરયા પછે માધવભટને શ્રીઆચારજીએ, નામ સમરપણ ફરી સેવરાવ્યું જે ગામમાં માધવભટ રેહેતા હતા તાંહાં એક મોહોટો ગ્રહસ્થ રેહેતા હતા તેને એક છોકરો હતો તે મરી ગયો તેથી એ બહુ દુખી થયો તે સમે કોઇ એક માહાપુરૂશ આવ્યો તેણે કહ્યું જે જે ગામમાં માધવભટ સરીખા પુરૂષ રેહેછે તે ગામમાં તેનો બેટા મરવો ન જોઇએ. તે ગ્રહસ્થે માહાપુરૂષનું વચન સાંભળ્યું. તે સાંભળીને ઉઠીને માધવભટ પાસે આવ્યો. તેને બહુ દુખીને આકુળ દેખીને માધવભટને દયા આવી તેથી મંદીરમાં જઇને શ્રી ઠાકોરજીના આગળ વીનંતી કરીને એક શ્લોક કરી શ્રી ઠાકોરજીના આગળ મુકયો તે શ્લોક.

શ્લોક

दयालो रसमर्थस्य दुःखा यैव दयालुना:

विशोपरण इस्यस्य सातवैकस्य सोजतेः ११॥

એ શ્લોક દેખીને શ્રીઠાકોરજી બહુ પ્રસન થયા તેથી કે હ્યું જે એ છોકરો જીવશે તો કાંઈ સારૂ નહી કરે. પણ એ છોકરો જીવ્યો. ત્યારે વધાઈઆ દોડીને આવ્યા તેથી ગ્રહસ્થ ઉઠીને ગયો પછે જ્યારે રાત અડધી ગઈ ત્યારે શ્રીઠાકોરજીને પધરાવીને માધવભટ બીજે દેશ જતા રહ્યા દયા કરવા થકી સ્થળ છોડવું પડ્યું, શ્રીઠાકોરજીને અડધી રાત લેઈને નાસવું પડ્યું તેથી ભગવદીને કાર્ય કરવું તે વીચારીને કરવું જ્યારે શ્રીઆચારજી સુબોધની ટીકા ક રતા ત્યારે માધવભટ ઉતાવળા લખતા. જ્યારે ન સમજ તો ત્યારે લખવું છોડી દેતા ને બેસી રેહેતા. તે જ્યારે આપ શ્રીઆચારજી સમજાવીને અર્થ બતાવતા ત્યારે સમજીને લખતા એવા સાવધાન રેહેતા હતા.

વળી શ્રીઆચારજી પરદેશ જતા ત્યારે માધવભટસા થે રેહેતા. તે એક દાહાડો મજલમાં એક ગામમાં ઉત રયા હતા ત્યાં રાત્રી દોઢ પોહોર ગઈ હતી ત્યારે માધવભ ટ ઉઠીને ડેરાની બાહાર લઘુશંકાને આવ્યા ત્યાંહાં એક ચોરે તીર મારયું તે તેમને વાગ્યુ કે તરત શ્રીઆચારજી નુ નામ લેતાંજ દેહ છુટી. એટલામાં શ્રીઆચારજી તથા વઈશ્નવ તાંહાં આવી પોહેચ્યા ત્યારે ત્યાંથી ઉપાડીને માધવભટનો સંસ્કાર કરયો. ત્યારે વઈશ્નવના મનને સંદેહ થયો કે માધવભટની આ ગતી કયમ થઈ. પછી ત્રણ દાહાડા વિત્યા ત્યારે શ્રી આચારજી પ્રસંતામાં બેઠા હતા ત્યારે

વિનંતી કરીકે માહારાજ માધવભટ સરીખા વૈશ્નવની આ
વી ગતી કયમ થઈ ત્યારે શ્રી આચારજીએ કહ્યું જે
માધવભટ તો શ્રીજીના ચરણારવીંદમાં પોહોચ્યા. એમ
ને કોઈ કરવાનું નોહોતું એ મોહોટા ભગવદી હતા. એ
તો ભગવદ પરાક્રમનો દંડ થયો. એ પેહેલાં એક દાહા
ડો પોતાના સેવ્ય ઠાકોરજીની સજ્યા ઉપર ફુલ પાથરયાં
હતાં તેમાં અજાણમાં એક શુળ રહી ગઈ હતી તે શુ
ળ ઠાકોરજીના અંગમાં સ્પર્શ થઈ ગઈ તે અપરાધથી
આવું થયું. તે પછી આગળ એમને કશું કાંઈ થવાનું
નહી. શ્રીનાથજીની પાસે માહારી આસ્તાથી ઘુરી ગતી થા
યજ નહી આપ પાસે રાખશે શ્રીઠાકોરજીની એવી ઇચ્છા
થઈ તેથી શ્રીઠાકોરજીની સેવામાં સાવધાન રેહેવું એવી
વાત છે. એ માધવભટ એવા કૃપાપાત્ર હતા તેમની વારતા
કયાં સુધી લખીએ.

વારતા ૬૨ મી.

श्रीआचारजीना सेवक गोपाळदास वांसवाडानी पासे एक गाममां रेहेता हता तेनी वारता.

એમના ઘરની પાસે ચાલવાનો રાજમાર્ગ હતો તે
મા એક વિસામો બેસવાને કરી રાખ્યો હતો તે મારગમાં
ચાલતાં આવીને વીસામો કરે તેનો હેતુ એ જે કદાચીત
કોઈ ભગવદ ભકત વઈશ્નવ આવીને બેસે તો તેની સાથે

ભગવદ વારતા કરીએ તેને લીધે એ સ્થળ કરી રાખ્યું હ
તું. ત્યાંહાં એક સમે ઉજેણનો સાથ દ્વારકાંથી આવતા
રાત્રીએ એ ગામમાં એ ઠેકાણે આવીને રાત રહ્યો ત્યાં
ગોપાળદાસ સેવાથી પોહોંચીને એમની પાસે આવીને બે-
ઠા ત્યારે પદમરાવળને પુછ્યું કે તમે કયાંથી આવ્યા ત્યારે
પદમરાવળે કહું કે અમે દ્વારકાંથી આવ્યા ત્યારે ગોપાળ
દાસે શ્રી રણછોડજીના સમાચાર પુછ્યા તે એમણે કહ્યા
ત્યારે પદ્મરાવળની જે બાળપણાની અવસ્થા હતી તે વા
રતા ચાલી. પદમરાવળ દ્વારકાંમાં ઘણુજ રહેતા. જ્યારે બ
રચી ખુટતી ત્યારેજ પોતાને ઘેર આવતા એમના જજમા
ન ઉમાજી પટેલ આંજણા કણબી ગામમાં દેશાઈ હતા તે
જ્યારે પદમરાવળ દ્વારકાંથી આવતા ત્યારે તેમને ખરચી
આપતા તે લેઈને ફરી દ્વારકાંજી જતા. એવું વરસ દાહા
ડામાં ત્રણ વાર દ્વારકાંમાં જતા શ્રીરણછોડજી વિસે આશ
કતી વિશેશ હતી. તે શ્રીરણછોડજીની વારતા કરી તારે
ગોપળદાસે મનમાં કહ્યું જે એને શ્રીરણછોડજી વિશે
આશકતી છે એટલી જો શ્રીઆચારજી વિશે એને આ
શકતી હોય તો કાર્ય થાય તેથી એને કહીએ તારે ગો-
પાળદાસે પદમરાવળને કહ્યું કે શ્રીરણછોડજી તમારી સાથે
કાંઈ બોલે છે કાંઈ માગે છે ત્યારે તેણે કહ્યું કે એતો
મને કાંઈ કેહેતા નથી ત્યારે ગોપાળદાસને પદમરાવળે
પુછ્યું જે શ્રીરણછોડજી કોઈની સાથે બોલે છે ત્યારે ગો
પાળદાસે કહ્યું કે હા શ્રીરણછોડજી બોલે છે પછી શ્રીઆ-
ચારજીની વારતા કહી ને કહ્યું જે તમે આટલા દાહાડા

શ્રીરણછોડજી ગયાં પણ શ્રીરણછોડજી પ્રગટ થયા છે ત્યારે રાવળે કહ્યું કે કયાંહાં છે? તે કહે કે અડેલમાં છે ત્યારે પદમરાવળે કહ્યું કે જેવાં શ્રીરણછોડજી દરશન દેછે તેવાં દરશન દેશે ત્યારે ગોપાળદાસે કહ્યું કે હા. ત્યારે પદમરાવળ ના મનમાં વિશ્વાસ આવ્યો કે આ વાત સાચી છે માટે તે દીવશથી એને આતુરતા થઈ ને કહ્યું જે હવે કયારે હું જઈને એમના દરસન કરૂ. તે ત્યાંથી મારગમાં વિચાર કરતા જાયછે જે હું કયારે જઈ પોહોચુ એવો વિચાર કરતાં પોતાને ઘેર આવી પોહોત્યા. ચિતમાં ઉદાશ રેહે. પછી માહાવજી પટેલને મળ્યા. ત્યારે પટેલે પુછયું જે ગોર હવે તમારૂ મન કેમ પ્રસન દેખતા નથી ત્યારે પદમરાવળે પેલી વાત હતી તે કહી જે રણછોડજી અડેલમાં પ્રગટ થયા છે એમના દરશનનો મનોરથ છે તેથી જાણું છું કે કયારે જાઉ. ત્યારે પટેલે કહ્યું કે તમે શ્રીરણછોડજીના દરશનને જાઓ છો તો મને પણ લેઈ જાઓ ત્યારે તેમણે કહ્યું કે તમે રાજવંશી લોક છો તમારી સાથે લોક ઘણુ હોય ને એ દરશનનું કામ સ્વસ્થ ચિતનું છે. તેથી એ વાત મને ભાવતી નથી. ત્યારે માહાવજી પટેલે કહ્યું જે હું એકલોજ પગે ચાલતા આવીશ. ત્યારે પદમરાવળે કહ્યું ભલે. ત્યારે માવજીપટેલે સઘળા સમાચાર પોતાની સ્ત્રી આગળ કહ્યા ને કહ્યું જે પદમરાવળની સાથે અડેલ દરશનને જાઉ છું ત્યારે સ્ત્રીએ કહ્યું કે ત્યાંહાં શું છે ત્યારે પટેલે કહ્યું જે ત્યાંહાં વલભાચાર્ય પ્રગટ થયા છે એ વાત સાંભળીને સ્ત્રીને ઘણુ ઉત્સાહ થયો ત્યારે કહે જે હું પણ ત-

મારી સંગાથે દરશનને આવીશ ત્યારે પટેલે કહું જે હું તો એકલો પગે ચાલતો જવાનો છું તું શી રીત આવીશ ત્યારે સ્ત્રીએ કહું કે હું પણ પગે ચાલીને આવીશ. માહારે કોઈ છોકર તો છે નહી. ત્યારે પટેલે કહું જે આપણે બ જણાં જઈએ સો ઘર કોને ભરસે. મુકીએ ત્યારે સ્ત્રીએ કહું જે માહારે કોઈ ઘરનું પ્રયોજન નથી હું તો તમારી સાથેજ આવીશ. ત્યારે પટેલે વિચારંચુ જે એને આતુરતા બહુ છે એને દરશાન કરવાનો મનોરથછે તો ભલે સાથે ચાલ. આપણું ઘર કોઈ ભલા આદમીને સોંપીને ત્રણે જણાં ચાલીશું તે ચાલતાં ચાલતાં પ્રયાગ આવી પોહોચ્યાં. ત્યાંથી અડેલનાં દરશાન થયાં. પણ તમને બહુજ આતુરતા થઈ કે ગંગાજી ઉતરીને શી રીત જઈએ તે સમે શ્રી આચારજી મધ્યાનની ઝારી ભરવાને ગંગાજી ઉપર પધાર્યાં છે તેથી શેવક બે ચાર સાથે છે તેમનાં દરશાન થયાં ત્યારે બહુજ આતુરતા થઈ કે જમનાજીમાં થઈને ચાલ્યાં જઈએ. તે સમે શ્રીઆચારજીએ તેમને જોયા તેથી શેવકને કહું જે નાવ પેલે પાર તાકીદથી લેઈ જાઓ. પદમરાવળ શ્રીરણછોડજીના શેવક આવ્યાછે એ ત્રણ જણાને નાવમાં બેસારીને વેહેલા લાવો. પછી તે નાવ લેઈને વૈશ્નવ આવ્યા. એમણે કહું કે પદમરાવળ તમે ત્રણે જણા આવો આ નાવમાં બેસો. શ્રીઆચારજીએ તમોને નાવ મોકલ્યું છે. પછી ત્રણે જણ તે નાવમાં બેસીને પાર ઉતરયા ત્યાર શ્રીઆચારજીનાં દરશન થયા. જેવું ગોપાળદાસે કહું હતું તેવાં દરશન પામ્યા. શ્રીરણછોડજીનાં દરશન

થયાં ત્યારે નામ પામ્યા જ્યારે નામ પામીને ઉઠ્યા ત્યારે દ્વારકાંમાં શ્રીરણછોડજીનાં દરશન કરતા હતા તેવાં અહીંયાં દરશન થયાં પછી વિનંતી કરી જે માહારૂ અંગીકાર કરો ત્યારે શ્રીઆચારજીએ પ્રસન થઈને કહું જે તું શું કહે છે ત્યારે પદમરાવળે કહું જે ગોપાળદાસે કહું હતુ જે નીવેદન કરશે માટે નીવેદનની કૃપા કરો. ત્યારે શ્રીઆચારજીએ નીવેદન કરાવ્યુ. પછી પદમરાવળે વિનંતી કરી જે માહારજ માહવજી પટેલ શીંધીયાને એમની સ્ત્રી વીરજન એ ત્રણ જણાં શરણ આવ્યાં છે તારે એમને પણ નામ સમરપણ આપ્યું પછી શ્રીઆચારજી ભીતર પધાર્યા. પદમરાવળને કહ્યું જે આજ તમે પ્રસાદ અહીંયાં લેજો ત્યારે પદમરાવળે કહું જે મને શ્રીરણછોડજીનાં દરશન કરાવો તે સ્વરૂપને ધરીને હું પ્રસાદ લેઈશ. ત્યારે શ્રીઆચારજી ભોજન કરતાં શ્રીરણછોડજીનું સ્વરૂપ દીઠુ ત્યારે એને દ્રઢ વિશ્વાસ થયો. ત્યારે શ્રીઆચારજીએ ભોજન કરીને પાતળ માહાપ્રસાદ પદમરાવળને માહા કૃપા કરીને આપી. પછી રાવળે વિનંતી કરી કે હવે અમને સી આજ્ઞા છે ત્યારે શ્રીઆચારજીએ આજ્ઞા દીધી કે તમે શ્રીઠાકોરજીની સેવા કરો ત્યારે પદમરાવળે કહું કે મારૂં મન તમારા સ્વરૂપમાં લાગી રહું છે તેવું મન શેવામાં લાગે તો શેવા કરૂં નહી તો ન કરૂં. ત્યારે શ્રીઆચારજીએ કહું જે શેવા કરો તમારો મનોરથ શ્રીઠાકોરજી સંપુર્ણ કરશે. પછી પોતાને દેશ જઈને શેવા કરવા લાગ્યા. તાંહાં એક સજ્યા સેગ્ય શ્રીઠાકોરજીની કરાવી તે સજ્યા નાહાની થઈ ત્યારે બીજી મો

ટી કરાવી તે ઉપર પોઢાડવા લાગ્યા તારે શ્રીઠાકોરજી સા નુભાવતા દેખાડવા લાગ્યા.

એક સમે રાવળની સ્ત્રીએ ભોગ સમરપ્યો હતો તે ખીર ઉની સમરપી હતી તે બહુ ઉની લાગી તેથી શ્રીઠા કોરજીના હસ્ત લાલ થઈ ગયા. તારે શ્રીઠાકોરજીએ શ્રી આચારજીને દેખાડયા તારે તે દરશનને સારૂ આવ્યા ને ત્યાં રાવળને કહું જે તારી સ્ત્રીએ ખીર ઉની કેમ સમરપી કે તેથી શ્રીઠાકોરજીના હાથ લાલ થઇ ગયા માટે ખીર ઊ ની ન સમરપવી ટાઢી કરીને સમરપીએ. ઉની સમરપી એ તો હાથ લાલ થઇ જાય ત્યારે રાવળે શ્રીઆચારજીને કહું જે શ્રીઠાકોરજીએ લગારે વાર કપમ ન થવા દીધી ત્યા રે તેમણે કહું કે એતો બાળક છે તે ભોગ સમરપ્યા પછી ધીરજ કેમ ખમે તેથી ખીર તથા દુધ તાતુ ન સમરપવું બીજી સામગ્રી હોય તો ફીકર નહી. એવી રીતે શ્રીઆચા રજીએ રાવળને શીક્ષા આપી શ્રીઠાકોરજીનો અનુભવ બતા વ્યો. જ્યારે રાવળ ઘેર આવ્યા ત્યારે પોતાની સ્ત્રીને સરવે હકીકત કહી પછી સાવધાનીથી સેવા કરવા લાગ્યા શ્રીઆચારજીની પ્રસનતાથી સેવામાં શ્રીઠાકોરજી સરવે દે ખાડતા, સેવ્ય ઠાકોરજી સાનુભાવતા દેખાડતા માગી માગી ને આરોગતા, પોતાની વાત કહેતા, એ પદ્મરાવળ ભગવ દી એવા કૃપાપાત્ર હતા એમની વારતા કયાં સુધી લખીએ.

વારતા ૬૩ મી.

શ્રીઆચારજીના સેવક સાચોરા બ્રાહ્મણ પદ્મરાવળ અમેડામાં આવીને સેવક થયા તેમની વારતા.

તે અડેલમા આવીને સેવક થયા. તે કેટલાક દાહાડા તાંહાં રહા પછી પોતાને દેશ ચાલવા લાગ્યા ત્યારે શ્રીઆચારજી આગળ વિનંતી કરી જે માહારાજ હું તો મુરખો છું હું કાંઈ જાણતો નથી, કાંઈ ભણ્યો નથી ને અમારી નાતના બ્રાહ્મણ માંહા સ્માર્ત કર્મવાળા છે. ત્યારે શ્રીઆચારજીએ ચરણારવિંદનું ચરણોદક આપ્યું ને કહું જે તને બધો સીધાંત જણાશે ચંદન ચરણામૃત લીધું એટલામાં વિદ્યાની સ્ફુરણા થઈ ગઈ. પછી તે પોતાને ગામ આવ્યા તેમને મોટા મોટા પંડીત પુછવા લાગ્યા ત્યારે તે જે પુછે તેનો જવાબ દેઈને સમાધાન કરે. વળી પદ્મરાવળ એક વાર દ્વારકાંનાથના દરશનને ચાલ્યા ત્યારે દ્વારકાંનાથજીએ કહું જે અમારો એક શેવક રાજનગરમાં છે તેને ઘેર તું જજે ને રસોઈ ત્યાં કરજે ત્યારે પદ્મરાવળે કહું કે હું તો કાંઈ જાણતો નથી ને વગર બોલાવે કોને ઘેર જાઉ ત્યારે દ્વારકાંનાથે કહું જે એ આપે બોલાવા આવશે. પછી રણછોડજીએ પેલા શેવકને પણ સ્વપ્નમાં જણાવ્યું કે પદ્મરાવળ અહીયાં આ ગામમાં આવવાના છે તેની શેવા આદરમાન સારી રીત કરજે, ઘેર પધારે એટલે રસોઈ સારી રીત કરાવજે. ત્યારે એણે કહું કે હું એને કેમ ઓળખીશ. ત્યારે પોતે કહું કે એ પ્રસીધજ છે તેથી

તું તારી મેળે જાણીસ. પછી કેટલાક દીવશે રાવળ ત્યાંહા આવ્યા ને બાગમાં ઉતર્યા તેમની સાથે એક વિદ્યારથી હતો તેને કહું કે તું ગામમાં જઈને કોરી ભીક્ષા માગી લાવ. પછી તે ગામમાં ગયો. બે ચાર ઠેકાણે જઈ કોરી ભીક્ષા માગી લાવ્યો ત્યારે રાવળે કહું કે એ અંન જેનું લાવ્યો હોય તેનું જ પાછું આપી આવ ત્યારે તે ગામમાં જઈ જેનું અંન લાવ્યો હતો તેનું તેને પાછું આપ્યું. ત્યારે એક જણે પુછ્યું જે તમે કોણ લોક છો હવે પાછું કેમ આપવા આવ્યા છો ત્યારે વિદ્યારથીએ કહું કે અમે શું જાણીએ. અમારે માથે એક મોહોટા ગુરૂ છે તેની આગ્ના પ્રમાણે કરીએ છીએ. ત્યારે તેણે પુછ્યું કે તમારા ગુરૂનું નામ શું છે? ત્યારે તેણે કહું કે એમનું નામ પદ્મરાવળ છે. પછી એ વૈશ્નવ વિદ્યારથીની સાથે આવ્યો ને એણે કહું જે મને શ્રીરણછોડજીની આગ્ના છે જે પદ્મ રાવળને તું તાહારે ઘેર પધરાવજે તેથી હું તમને બોલાવા આવ્યો છું. પછી પદ્મરાવળને પોતાને ઘેર બોલાવી લાવ્યો. તેમને રસોઈ સારી રીતે કરાવી. પછી શ્રીઠાકોરજીને આરોગાવી પ્રસાદ લેવરાવ્યો. પછી પદ્મરાવળ સવારે ચાલવા લાગ્યા ત્યારે તે વૈશ્નવ તેમને રાખવા લાગ્યો પણ તે રહ્યા નહી.

વળી એક દાહાડો ભીક્ષામાં આટો બહુજ માગ્યો પણ તેમાંથી જેટલી રોટલી ઘીએ ચોપડાઈ તેટલી ચોપડી ને બીજી કોરી રહી. ચોપડેલી ચોપડેલી ઉપર મુકી ને વગર ચોપડેલી હેઠળ મુકીને ભોગ સમરપ્યો. પછી શ્રીઠાકોરજીને કહું કે માહારાજ લુખી લુખી રહેવા દેજો ને ચોપડેલી હો

ય તે આરોગજો, પછી ઠાકોરજીએ તો બધી આરોગી ત્યારે પદમરાવળે શ્રીઠાકોરજીને કહું જે માહારાજ લુખી રોટી કેમ આરોગી ત્યારે ઠાકોરજીએ કહું કે તેં માહારા આગળ કેમ ધરી. માહારા આગળ જેટલું મુકીશ તેટલું બધું આરોગીશ પછી એ રોટલીનો બહુજ અલૌકીક સ્વાદ થયો તેથી તે રાવળે કેટલીક સાથે બાંધી લીધો તે જ્યારે રસોઈ કરીને શ્રીઠાકોરજીને ભોગ સમરપે તે પછી જ્યારે પ્રસાદ લેવા બેસે ત્યારે તેમાંથી કડકો કડકો મેળવીને પ્રસાદ લે મહા પ્રસાદના ભાવથી કોઈ સખડી ગણે નહી. માહા પ્રસાદનો ભાવ એવોછે તે પદમરાવળ એવા ભગવદી હતા તેથી તેમની વારતા ક્યાં સુધી લખીએ.

વારતા ૬૪ મી.

श्री आचारजीना शेवक साचोरा ब्राह्मण पुरुशोत्तम जोशीनी वारता.

એક સમે પુરશોતમ જોશી કાશીએ ચાલ્યા તે ઊજેણમાં આવ્યા તારે પુછ્યું જે અહીંયાં પદમરાવળનો છોકરો ક્યાં રહે છે. ત્યારે તેને ચાર છોકરા હતા તેમાં ત્રણ એકઠા રેહેતા હતા ને મોહોટો કંભટ હતો તે જુદા રેહેતા હતો. પછી પુરશોતમજોશી જે ત્રણ છોકરા એકઠા રેહેતા હતા તેને ઘેર ગયા. ત્યારે એમણેતો તેને થોડુંક અંન આપ્યું તેથી તે ભુખ્યા રહ્યા તેથી વીચાર કરયોકે આ પદમ રાવળના છોકરા આવા કેમ હશે. એતો સારા આ

ક્ષણ હતા પછી એ વાત કૃષ્ણભટે સાંભળી ત્યારે જોશીને પોતાને ઘેર લેઈ ગયા ને રસોઈ કરી ભોગ ધર્યો. પછી પ્રસાદ ભલી રીતે લેવરાવ્યો તેથી જોશી બહુ પ્રસન થયા તેમને ચાર દીવસ લગી તાંહાં રાખ્યા પછી તે ચાલવા લાગ્યા ત્યારે કૃષ્ણદાસ પણ સાથે ચાલ્યા તે મજલ જ્યાં ને ઉતર્યા તે રાત્રીએ જ્યારે સુતા ત્યારે જોશીએ પોતાની સ્ત્રીને કહ્યું કે કૃષ્ણભટ સુતા છે તેથી તું અહીંયાં સુઈ રેહે પછી જોશીએ શ્રીઆચારજીની એક વારતા તેના મોં આગળ કહી પણ તે કૃષ્ણભટના સાંભળતાં ન કહી. જો શીએ જાણ્યું જે કૃષ્ણભટની યોગ્યતા નથી એમ કરતાં ક રતાં ગયાજી જઈ આવ્યા પણ કૃષ્ણભટના સાંભળતાં કાંઈ વાત ન કરે. ત્યારે કૃષ્ણભટે જાણ્યું જે જોશીએ માહારા આગળતો વારતા ન કરી પણ હું કાંઈ વારતા ચલાવુ. તે જ્યારે ગોકુળ બે ચાર મજલ રહ્યું ત્યારે કૃષ્નભટે એક વારતા ચલાવી તે સમે જોશીની સ્ત્રીને કહ્યું કે એક તર ફથી તું ઝાલી રેહે ને એક તરફથી હું ઝાલું પછી કૃષ્ન ભટે વારતા ચલાવી તે સાંભળતાં જોશી પરવશ થયા. ઘો ડા ઉપર રહ્યું ન જાય, એમ કરતાં મજલ આવ્યા ત્યારે ઘોડા ઉપરથી ઉતારવા લાગ્યા ત્યારે કહે કે મને કેમ ઉતા રોછો. મજલ આવી તે સુધી નથી ભગવદ વારતામાં એક મન લાગી ગયું તેથી તે આખો દીવસ પરવશ ર હ્યા. પ્રસાદ લેવાની પણ કાંઈ સુધી રહી નહી. એમ ક રતાં ગોકુળ આવ્યા ત્યારે જોશીએ શ્રીગોસાંઈજીને પુછયું જે કૃષ્નભટ ઉપર એવી કૃપા શાથી ત્યારે તેમણે કહ્યું જે

એને હરીવંશનો સંગ છે તેથી એને શીધાંત સ્ફુરે છે ત્યારે જોશી બહુ પ્રસન થયા. તેઓ પાછા ઉજેણ આવ્યા તેમારગમાં ભગવદ વાત કરતા કરતા આવ્યા. એ બહુ જણા અત્યંત પ્રસન થયા. એ પુરૂશોતમ જોશી એવા કૃપાત્ર ભગવદી છે.

વારંતા ૬૫ મી

શ્રીઆચારજીના શેવક ખેરાળુના રેહેનાર જગનનાથ જોશીની વારતા,

શ્રીઠાકોરજીના શણગાર કરીને રાજભોગનો થાળ લાવીને રાખ્યો ત્યારે જોશીના મનમાં એમ આવ્યું જે શ્રીઠાકોરજી વાઘો પેહેરીને આરોગશે તેથી થાળ અભડાઈ જશે એ એમના મનની વાત શ્રીઠાકોરજીએ જાણી તેથી લાત મારીને થાળ હેઠી પાડી નાંખી ત્યારે બીજીવાર પાક કરીને ઉતાવળા ઉતાવળા થાળ પીરશીને આગળ મુકયો ત્યારે પણ પાછું એવું મનમાં આવ્યું તેથી થાળ નાંખી દીધી એવી રીતે ત્રણ વાર નાંખી દીધી તેથી ચોથી વાર પાક બનાવવા લાગ્યા ત્યારે બહુજ થાક લાગ્યો ત્યારે નીચું માથુ કરીને વીચાર કરવા લાગ્યો જે શા અપરાધથી ઠાકોરજી આરોગતા નથી ને ચોકી ઉપરથી નાંખી દેછે તેથી દીનતા બહુજ કરવા લાગ્યા ત્યારે શ્રીઠાકોરજીએ એ વાત બતાવી જે તું થાળ અભડાવાની બીક બહુ રાખેછે તો તું ફરી ફરી અમારા મોં આગળ શું કરવા મુકે છે

એટલુ સાંભળતાંજ જોશી ચોંકી ઉઠયા. ઉઠીને ભોંય સા
થે નાક ઘશીને દંડવૃત કરવા લાગ્યા પછી શ્રીઠાકોરજીની
બહુજ મનવેર કરીને કહ્યું કે માહારાજ હું કશુ જાણતો
નથી તેથી માહારો અપરાધ ક્ષમા કરો ત્યારે ઠાકોરજી આ
રોગ્યા એવા સરળ ભાવવાળા હતા.

વળી શ્રી ઠાકોરજીને ભોગ સમરપતા ત્યારે ખીર બહુ
જ ઊંની રાખતા તેવી પણ શ્રીઠાકોરજીને આરોગવી પડ
તી. પછી કેટલાક દાહાડા પછી શ્રીઆચારજી ગુજરાત પ
ધાર્યા ત જોશીને ઘેર ઉતરયા ત્યા ઠાકોરજીનાં દરશન
કરીને જુવે તા શ્રીઠાકોરજીના હોઠ ને જીભ રાતી થઇ ગ
ઇ છે તેથી તેમણે પુછયું જે આ હોઠ ને જીભ રાતી કે-
મ થઇ ગઇ છે ત્યારે શ્રીઠાકોરજીએ કહ્યું કે જગનનાથ
જોશી ઊની ખીર સમરપે છે ત હું લેઉછું તેથી રાતી
થઇ ગઇ છે ત્યારે શ્રીઆચારજીએ જોશીને પુછયું કે તું
ઊની ખીર કેમ સમરપે છે ત્યારે જોશીએ કહ્યું કે અમે
શું જાણીએ જે આવી વાત છે અમે તા જાણીએ જે
ઊનું આરોગાવીએ તા સારૂ. ત્યારે શ્રીઆચારજીએ કહ્યું કે
બીજી વસ્તુ ઊની હોય તા ભલે પણ ખીર તથા દુધ તા
આપણી આંગળીએ સેહેવાય ત્યારેજ ભોગ ધરીએ ત
વાત સાંભળી જોશી તેમ કરવા લાગ્ય.

પછી એક દીવસ જોશી શ્રીઆચારજીનાં દરશન સા
રૂ અડેલ જવા લાગ્યા ત્યારે મારગમાં અનકુટ (દીવાળી
નો બીજો દીવસ) નો દાહાડો આવ્યો ત્યારે સાથે શેવક
હતા તેમને કહ્યું જે આજે ચોખા દાળ વીગરે સારી સા

રી સામગ્રી લાવ. ત્યારે શેવકોએ ગામમા જઈને જોયું જે અહીંયા કાંઈ મળે છે પણ કાંઈ મળયું નહી ત્યારે પાછા આવીને કહ્યું કે અહીંતો કાંઈ મળતુ નથી આ ગામતો નાહાનું છે માટે ફકત જાર મળે છે ત્યારે જોશીએ કહ્યું કે ભલે જાર લાવો તે જાર ખાંડીને લેઈ આવ્યા પછી જોશીએ તેનો ઠોમર બનાવ્યો ને શેવકને કહ્યું કે જવારનો ભુકો નીકળ્યો છે તેનું ઢોકળુ કરીને હાંડી ઉપર રાખો તો એના બાફથી વેહેલું થઈ આવશે. ત્યારે તેમ કરયું. તે જ્યારે ખદ ખદવા લાગ્યું ત્યારે તે ઢોકળાં તે હાંડીમાં પડી ગયાં તેથી તે બધુ એકઠું મળી ગયું. ત્યારે મનમાં બહુ ખેદ પામ્યા. ત્યારે કહ્યું કે ભગવદી ઇચ્છા, પછી ભોગ સમરપ્યો પછી પ્રસાદ લીધો પછી રાત્રીએ શ્રીઠાકોરજીએ કહ્યું જે માહારા પેટમાં દુખે છે ત્યારે જોશીએ સુંઠ, અજમો સમરપ્યો ને મનમાં પસ્તાવો થયો. પછી શ્રીઠાકોરજીએ કહ્યું જે હવે માહારા પેટમાં સુખ થયું.

વળી એક સમયે ત્રીજે પોહોરે પોતાના સેવ્ય શ્રીઠાકોરજીનાં દરશન થતાં હતા તે વખતે જોશી પાસે ઉભા ઉભા મોરછલ કરતા હતા ને વઈશ્નવો દરશન કરતા હતા તે સમે એક રજપુત ગરાશીઓ આવીને ઉભો રહ્યો તે સમે એક દાસીએ શ્રીઠાકોરજીના ઉપર એક ફુલની માળા વેગળેથી નાંખી તેથી જોશીને રીસ ચડી તથા તે માળા લેઈને વૈષ્ણવ ઉપર નાંખી તે વૈશ્નવના ગળામાં જઈને પડી ત્યારે એ રજપુતને રીસ ચડી ને મનમાં વી

ચારયું જે જોશીએ માળા મને ન અપી તો ભલે. પણ હું રજપુતં ખરો કે જોશીને ઠેર મારૂ ત્યારે ત રજપુત મારવાને તકાવતો ફરે પણ કાંઈ દાવ આવે નહી ત્યારે એક દીવસ જોશી બહારથી આવતા હતા તેવામાં પછવાડેથી ત રજપુતે જોશી ઉપર તરવાર ઉગામી ત્યારે શ્રીઠાકોરજીએ પછવાડેથી તરવાર ઝાલી રાખી અને કહ્યું કે એને માર નહી ત્યારે એ રજપુત મારતો રહી ગયો પછી જોશીએ પછવાડે જોયું તો શ્રી ઠાકોરજીને થાક લાગી ગયોછે ત્યારે જોશીએ રજપુતને કહું જે ફટ પાપી આ શું કરયું ત્યારે પેલો તરવાર નાખી દેઈને જોશીને પગે પડવા આવ્યાં ને કહેવા લાગ્યો કે માહારા ઉપર કૃપા કરો એવી હઠ કરી તારે જોશીએ એને નામ સમરપણ કરયું તેથી ત ભલો વૈશ્નવ થયો પછી જોશીએ શ્રીગોસાઈજી પાસે એને નામ નીવેદન કરાવ્યું. તેથી એ શ્રીગોસાઈજીનો ભલો વઈશ્નવ થયો એ જોશી શ્રીઆચારજીના એવા કૃપાપાત્ર ભગવદી હતા તેથી એમની વારતા ક્યાં સુધી લખીએ.

વારતા ૬૬ મી.

શ્રીઆચારજીના શેવક જગનનાથ જોશીની માની વારતા.

એમને બે દીકરા હતા મોહોટા નરહર ને નાહાના જગનનાથ જોશી ખેરાળુના વાસી તે બંનેને તેમની માતાજીએ કહું કે તમે શ્રીઆચારજીની પાસેથી નામ પામી

આવો ને આ એક મોહોર ભેટ લેતા જાઓ તે મોહોર લાકડીમાં મેલીને બે ભાઈ એ ડેલ ચાલ્યા. શ્રીઆચારજી તો પુરૂષોતમક્ષેત્ર એટલે જગનનાથ રાઅજીના દરશનને પધારયા છે. પછે બંને ભાઈઓએ વીચાર કરયો જે આ પણે પાછા જઈશુ તો મા ખીજશે ને કહેશે કે તમે નામ પામ્યા વીના કેમ આવ્યા તેથી આપણે પણ પુરૂષાતમં ક્ષેત્ર જઈએ એવો વીચાર કરીને ચાલ્યા તે થોડા દાહાડામાં ત્યાં જઈ પોહોચ્યા તે પુરૂષોતમક્ષેત્રને દરવાજે જઈને પુછ યું જે શ્રીઆચારજી ક્યાં રહે છે. તારે એક વૈશ્નવે ઘર બતાવી દીધુ પછી તીહાં ગયા ને શ્રીઆચારજીને દંડવરત કરયા. આચારજીએ પુછયુ કે તમારી મા સારી છે ત્યારે એમને આશ્ચર્ય લાગ્યું જે અમને તો એ ઓળખેછે અને અમેતો એમને કાંઈ જોયા નથી. ફરી પુછયું કે શ્રીઠાકોરજી નાં દરશન કરી આવ્યા પછી તે દરશન કરવાને ગયા તે ન થયા તેથી કહું કે નથી થયાં તારે આપે આજ્ઞા કરી કે જઈને દરશન કરી આવો પછી પાછા દરશનને ગયા તીહાં જુવે તો જગનનાથ રાયજીની પાસે શ્રીઆચારજી બેઠા છે તેથી એમને આશ્ચર્ય લાગ્યું જે આ શું હમણાં તો ઘર માં બેઠેલા જોઈને આવ્યા છીએ ને આ શુ તારે ફરી મનમાં આવ્યુ જે આ કાંઈક બીજી વાત છે તીહાંથી આવીને તો નહી બેઠા હોય એ વાતનો મનમાં સંદેહ રહ્યો. હવે દરશન કરીને પાછા આવ્યા ને જુવે તો શ્રીઆચારજી ઘ રમાં બેઠાં છે તીહાં આવીને દંડવરત કરીને બેઠા પણ બંને ભાઈ વીસ્મય થઈ ગયા. આચારજીએ પુછયું જે ત

મે દરશન કરી આવ્યા તારે એમણે કહું કે હા માહારાજ દરશન તો કરી આવ્યા પછી આચારજીએ કહું કે હવે ત મારા મનનો સંદેહ નીવૃત થયો તારે એમને કહું કે માહારાજ સંદેહ નીવૃત થયો તારે કહું જે તમારી પાસે મોહોર છે તે લાવો. પછી બંને ભાઈઓએ લાકડીમાંથી મોહોર કાહાડીને શ્રીઆચારજીના આગળ મુકી દંડવત કરયો પછી નામ પામી નીવેદન કરી આગ્ના માગી પાછા પોતાને દેશ આવ્યા થોડા દાહાડામાં ખેરાળુ આવ્યા ને માતાને સમાચાર કહ્યા તે ભલા ભગવદી થયા. એમની વારતા કયાં સુધી લખીએ.

વારતા ૬૧ મી

श्रीआचारजीना शेवक खेरालुना वाशी जगंनाथ जोशी तथा नरहर जोशीनी वारता.

તે એક સમે જગનનાથરાયજીનાં દરશનને સારૂ જતા હતા તે રસ્તામાં પટણા ગામથી આગળ ચાલ્યા તે મજલ જઈને ઉતરયા. ત્યાં સ્નાન કરી રસોઈ કરીને શ્રીઠાકોરજીને ભોગ સમરપ્યો પછી ત્યાં જુવે તો એક બાળક વરસ દશેકનો એક ઝાડથી ઉતરી આવીને આગળ ઉભો રહ્યો તેને જોઈને જોશીને આશ્ચર્ય લાગ્યું કે અહીયાં આ બાળક કયાંથી. પછી તે બાળકે જોશીના પાસે આવીને હાથ ધરયો ત્યારે જોશીએ મનમાં જાણ્યું જે આ સુંદર બાળકે આવીને માહારા આગળ હાથ શા વાસ્તે ધરયો પછી જો

શીએ તે બાળકના હાથમાં ચોપડેલી રોટલીઓ ને દાળ આપી તે લેઈને એ બાળક આંબલીના ઝાડ ઉપર ચડી ગયો, ને જોશીએ પાછું વાળી જોયું તો એ બાળકને દીઠો નહી. પછી બીજી મજલે જઈને ઉતરયા, ત્યાં સ્નાન કરી અંગારખી કરી ભોગ સમરપ્યો ત્યારે એવોજ બાળક ફરી વૃક્ષ ઉપરથી ઉતરી આવીને તેમજ છાનો રહીને હાથ ધરયો ત્યારે જોશીને સંદેહ થયો જે રખેને આ બાળક મને કાંઈ છેતરવા આવ્યો હોય માટે તેને કેમ આપુ, ને કદાચીત ભગવત સ્વરૂપ લેઈને આવ્યો હોય તો તેને પ્રસાદ કેમ અપાય. એવો સંદેહ પડવાથી એને કાંઇ આપ્યું નહી. પછી જોશી પ્રસાદ લેઈને સુઈ રહ્યા. પછી શ્રીઠાકોરજીએ જગનનાથ જોશીને સ્વપ્નામાં કહ્યું જે આજ હું નરહર જોશી પાસે ગયો હતો ત્યાં મેં હાથ ધરીને માગ્યું પણ મને કાંઈ આપ્યું નહી ત્યારે જગનનાથ જોશીએ તે દાહાડો તે વરસ અને મહીનો બરોબર લખી રાખ્યો એ વાત જોશી આવશે ત્યારે કહીને સંભળાવીશું. પછી કેટલાએક દાહાડે જોશી પોતાને ઘેર આવ્યા ને માતાજી તથા ભાઈને મળ્યા, પછી તે બે ભાઈ સેવામાં ગયા ત્યારે જગનનાથ જોશીએ નરહર જોશીને શ્રીઆચારજીના સમાચાર પુછયા ને માધવ મીશ્ર તથા સમસ્ત વૈશ્નવના સમાચાર પુછયા પછી જગનનાથ જોશીએ મોહોટા ભાઈને પુછયું કે તમે જાતરાએ ગયા તે વરસમાં ફલાણા મહીનામાં ફલાણે દીવસે પટણાથી આગળ ચાલ્યા ત્યારે રસ્તામાં મજલ ઉતરયા હતાં ત્યાંહાં ભોગ સમરપતી વેળા તે

સમયે હાથ ધરવા કોઈ બાળક દીઠો હતો ત્યારે નરહર જોશીએ કહ્યું કે હા હા દીઠો તાતા ખરો. પણ મેં સારૂ બાળક દીઠુ તેથી રોટલી ચોપડીને તેને આપી હતી ને બી જે દાહાડે તો મને સંદેહ થયો તેથી ના આપી. ત્યારે જગનનાથ જોશીએ કહ્યું જે ના આપી એ તમે બહુજ ખોટુ કરયું. એતો સાક્ષાત પ્રભુ હતા. આપણે બે ભાઈ જ્યારે શ્રીઆચારજીની પાસે ગયા હતા ત્યારે માતાએ મા-હારા હાથમાં ભેટ મોકલી હતી તે મેં સંદેહ રાખીને પાસે રાખી હતી તે શ્રીઆચારજીએ પોતે પાછી માગી લીધી તેથી આપણા ઠાકોરજીનું તથા શ્રીઆચારજી વના ગનમાં કોઈનો સંદેહ કરવો નહી. આપણે એમના વીના બીજુ કોઈ નથી તેથી એવું મનમાં નિશ્ચય કરી સંદેહ કશો લાવવો નહી.

વળી એક સમે નરહર જોશીના અલીણા ગામમાં ક્ષત્રી જજમાન હતો તેનું નામ મહીધર હતુ. ને બ્હેન નું નામ ફુલબાઈ હતું તેને નરહર જોશીએ કહ્યું જે તમે શ્રીગોસાઈજી પાસે નામ પામો ને વૈશ્નવ થાઓ. ત્યારે તેણે કહ્યું કે હવે અવશ્ય શ્રીગોસાઈજીને પધરાવીએ. પછી જોશી આગળ આવીને શ્રીગોસાઈજીને અલીણા ગામમાં પધરાવી લાવ્યા. પછી મહીધર તથા ફુલબાઈને જોસીએ કહ્યુ જે શ્રીગોસાઈજી પધારયા ત્યારે બંને ભાઈ બ્હેન સારી રીતે પ્રસન થયાં. પછી જોશીને મહીધરે કહ્યું જે હું શ્રીગોસાઈજીને શો મનોરથ કરીને પધરાવુ? પછી તેણે રૂપીયા તથા મોહોરો ભે

ગાં કરી મુઠીએ મુઠીએ ભરીને શ્રીગોસાઇજી ઉપર ઓવા
રણાં કરી કરીને આપી. એ રીત પધરાવ્યા. પછી શ્રીગો
સાઇંજીએ ભાઇ બેહેનને તથા તેમના સરવ કુટંબને નામ
સમરપણ કરાવ્યુ. તાર પછી તેમણે શ્રીગોસાઇજીની ભલી
રીત શેવા કરી ત્યાર પછી શ્રીગોસાઇજી દ્વારકાં પધારયા.
અને જોશી ગામ ખેરાળુ આવ્યા. પછી થોડાક દીવશ કેરું
અલીણા ગામમાં આગ લાગી. તે દીવશે નરહર જોસી
ખેરાળુમાં તળાવ ઉપરથી નીત્યક્રમ કરી તુળશી, ફુલ,
વિગરે હાથમાં લેઇ ઘેર આવતા હતા તે સમે જોશીના મ
નમાં એમ આવ્યું જે અલીણામાં આગ લાગી છે તે
થો જોશી રસ્તામાં ઉભા રહી તુળસીદળ મુકીને ઝારીમાંથી
જળ લેઇ અંજળી વત તુળશીદળની આસપાસ કુંડાળુ ક
કરયું. એટલામાં અલીણામાં અગની સમાઇ ગઇ. મહીં
ની હવેલી તથા ઘર સઘળાં બચી ગયાં. તે પછી કેટલેક
દીવશે નરહર જોસી તે ગામમાં આવ્યા ત્યારે ફુલબાઇએ
જોશીને કહ્યું જે અહીંયાં તો અગ્નિનો ઉપદ્રવ બહુ થયો હતો
પણ શ્રીગોસાઇજીની કૃપાથી કલ્યાણ થયુ. ત્યારે જોસીએ
કહ્યું કે પ્રભુની કૃપાથી સદાકાળ કલ્યાણજ હોય. એટલું
કહીને જોશી ઘેર આવ્યા ને પ્રસાદ લીધો પછી બે ભા-
ઇ એકાંત બેઠા તારે નરહર જોશીએ જગન્નનાથ જોશીને વાર
તા કહી જે હું એક દીવશ નીત્યક્રમ કરીને તળાવથી આવ
તા હતા ત્યારે માહારા મનમાં એમ આવ્યુ જે આ વખ
તે અલીણામાં આગ લાગી છે તેથી મેં રસ્તામાં ઉભો
રહીને તુળશીદળ હેઠાં મુકી શ્રીઆચારજીનું નામ સ્મરણ

કરીને પાણીનું કુંડાળુ આસપાસ કરયું. એટલામાં ત્યાંહાં અગ્નિ સમાઈ ગઈ ને મહીધરનું ઘર તથા હવેલી સઘળુ બચ્યું ત્યારે નાહાનાભાઈએ કહ્યું જે આપણે પ્રભુની સંગાથે એટલી હઠ ન કરવી ત્યારે નરહર જોશીએ કહ્યું જે મેં શ્રીઠાકોરજીને શ્રમ કરાવ્યા નથી મારા મનમાં એવું આવ્યુ જે હમણાંજ વૈશ્નવ થયા છે તેથી તે એમ કહેતા જે વૈશ્નવ થયા તો ઘરમાં આગ લાગી માટે એમ કરવું પડ્યુ પછી બે ભાઈ હશીને પરસ્પર છાના રહી ગયા. એ પ્રભુનું પરમ કૌતક છે એમની ઈચ્છાથી ભલુજ થાય. પણ આપણે હઠ ન કરવી. શ્રીવલ્લભરાજકુમારની અદ્ભુત લીલા છે જે શરણે આવે તેને અત્યંત કલ્યાણ છે. તે નરહર-જોશી શ્રીઆચારજીના એવા કૃપાપાત્ર હતા એમની વારતા ક્યાં સુધી લખીએ.

વારતા ૯૮ મી.

શ્રીઆચારજીના શેવક રાણાવ્યાસની વારતા.

જગન્નાથ જોશી પ્રથમ રાણા વ્યાસ પાસેથી નામ પામ્યા હતા ને ફરીથી શ્રીઆચારજી પાસે નામ પામ્યા. જોશી રાણાવ્યાસ પાસે આગળ બહુ રેહેતા હતા તેવામાં એકવાર રાણાવ્યાસે ગોધરાના દેસાઈની સ્ત્રીની સાથે ભગવત ઈચ્છાથી મેળાપ કરયો હતો તે વાત રાજદ્વારમાં સાંભળી ત્યાં હાકેમના માણશો રાણા વ્યાસને લેવા આવ્યા ત્યારે જોશીએ રાણાવ્યાસને તથા દેશાઈની સ્ત્રીને

બીજે ગામ નસાડી દીધાં. પછી દેશાઈની સ્ત્રી પોતાને ગામ આવી ત્યારે જોશીએ આદમીને કહ્યું જે રાણાવ્યાસ તો અહીયાં નથી માટે ચાલો હું આવીને ઉત્તર દેઈશ. પછી જોશીને લેઈ જઈ હાકેમની પાસે ઉભા કરયા. ત્યારે હાકેમે કહ્યુંકે રાણાવ્યાસને લેઈ આવો એમણે પરસ્ત્રી સાથે અન્યાય કરયો છે માટે એમને લેઈ આવો હું જોશીને તો સારા જાણું છું. જોશી જેનું નામ હોય તતો અન્યાય કરેજ નહી પણ રાણાવ્યાસે અન્યાય કરયો છે. ત્યારે જોશીએ કહ્યું જે રાણાવ્યાસે અન્યાય કરયો નથી ત્યારે હાકેમે કહ્યું જે એમ કેમ જાણીએ. ત્યારે જોશીએ કહ્યું જે આપ કોહો તો એમને બદલે અમને જે કહો તે અમે કરીએ. પછી એક ગાડના પઈસાનો ગોળો મંગાવીને તે અગનીમાં હુનો કરીને જ્યારે લાલ થયો ત્યારે સ્નાન કરી આવ્યા ને કહ્યું જે રાણાવ્યાસે અન્યાય કરયો હોય તો મને આ અગની બાળજો. નહીતો તાહાડો થઈ જજો. પછી તે ગોળો અગનીમાંથી કાહાડી બે હાથે વતી ગળા ઉપર મુકયો. તે ઘડી એક રાખ્યો ત્યારે બધા બોલ્યા જે જોશી કાહાડી નાંખ કાહાડી નાંખ. ત્યારે જોશીએ કહ્યું જે હવે આ કોના ગળામાં નાખું એમ કહી તેને પૃથ્વી ઉપર નાખી દીધો તેથી પૃથ્વી બળી ગઈ. ત્યારે બધા કહેવા લાગ્યા જે જોશી તુને ધન્ય ધન્ય તું સાચો છુ તમારે તમારા ધણી સાથે આવી સાચી પ્રીતીછે એવું કહીને પાછો હાકેમ મનમાં સમાધાન કરીને જોશીને કહ્યું જે તું માગ માગ તાહારા ઉપર હું પ્રસન થયોછું ત્યારે જોશીએ

કહ્યું કે હું એટલું માગુ છું કે જેણે ચાડી કરી હોય તેને તમારે કશું કહેવું નહી ત્યારે બધા બહુજ પ્રસન્ન થયા ત્યાર પછી જોશીને વીદાય કરયા તે ઘેર આવ્યા ને પછી રાણાવ્યાસ પણ પોતાને ઘેર આવ્યા. એ એવા ભગવદી કૃપાપાત્ર હતા.

વારતા ૬૭ મી

શ્રીઆચારજીના શેવક રામદાસ સાચોરા બ્રાહ્મણ રાજનગરમાં રહેતા હતા તેની વારતા.

રામદાસને માથે નટુવા ગોપાળજીનું સ્વરૂપ ને શ્રીઆચારજીની પાદકા શેવા કરવા સોંપી છે તે રામદાસ વીવાહ કરીને પૃથ્વી પરીક્રમવાને ચાલ્યા. તે પૃથ્વી પરીક્રમા કરી આવ્યા તારે રામદાસનો સસરો પોતાની છોડીને લેઇ આવીને જોરાવરી સોંપી ગયો. પણ રામદાસ એને અંગીકાર કરે નહી. પછી બે ચાર દાહાડા રહીને પોતે શ્રીદ્વારકાં ચાલ્યા તારે સ્ત્રી સાથે ચાલી પણ એને નજીક આવવા દે નહી છેટથી મારે તોપણ વેગળી વેગળી ચાલી જાય ને પતરાળામાં એઠું પડી રહે તો ખાય નહી તો છાની માની પડી રહે. પછી રણછોડજીએ એક દીવશ રામદાસને કહ્યું જે તું સ્ત્રીને અંગીકાર કેમ નથી કરતો ને ત્યાગ કેમ કરે છે ત્યારે તેણે કહ્યું કે હું વેરાગી છું મારે સ્ત્રીનું શું પ્રયોજન છે તારે શ્રીરણછોડજીએ કહ્યું જે તારે તાહારે વીવાહનું શું કામ હતું. તું શ્રીઆચારજીનો શેવક છે તો

આટલું કઠોરતાપણું ન જોઈએ તું એવું ન કર. હું તને
શ્રીઆચારજીનો શેવક જાણીને કાંઈ કરતા નથી માટે તું
હવે સ્ત્રીને અંગીકાર કર. તારે રામદાસે સ્ત્રીને કહું જે તું
માહારી સાથે સાથે ચાલી આવ તારે તે નજીક ચાલવા લાગાં
પછી મજલ જઈને ઉતરયાં ત્યારે સ્ત્રીને કહ્યું જે તું સા
માનની રખવાળી કર, હું છાંણાં વીણી લાવું. ત્યરે સ્ત્રીએ
કહ્યું કે મને આગના દો તો હું વીણી લાવું. ત્યારે રામદા
સે કહ્યું કે એ સ્ત્રીનું કામ નથી પછી પોતે લાવ્યા ને ર
સોઈ કરીને શ્રીઠાકોરજીને ભોગ સમરપ્યો ત્યારે પ્રસાદ લી
ધો અને સ્ત્રીને પણ આપ્યો. એમ કરતાં કેટલાક દીવશ
ચાલ્યા ગયા ત્યારે એક દીવશ શ્રીરણછોડજીએ રામદાસ
ને આગના આપી જે તું સ્ત્રી પાસે રસોઈ કરાવ્ય ત્યારે
રામદાસે કહું કે એણે નામ પામ્યું નથી ત્યારે શ્રીરણછોડ
જીએ કહું કે તું નામ દે ત્યારે એણે કહું કે હું નામ દેઉ
મારાથી દેવાય ત્યારે શ્રીરણછોડજીએ કહું કે માહારી આ
ગના છે તેથી તું નામ દે પછી શ્રીઆચારજીનું નામ દે
ઈને તેણે સ્ત્રીને નામ આપ્યું. પછી સ્ત્રીને હાથે પ્રસાદ
લેવા માંડયો. એમ કરતાં કેટલાક દીવસ વીત્યા પછી ઘેર
આવ્યાં ને શ્રીઆચારજીનાં દરશન કરયાં ત્યારે રામદાસે
કહ્યું કે માહારાજ સ્ત્રીને નામ સમરપણ આપો ત્યારે તે
મણે કહું કે નામતો આપ્યું છે. ત્યારે રામદાસે કહું જે
શ્રીરણછોડજીની આગનાથી નામ આપ્યું છે પછી શ્રીઆ
ચારજીની પાસે નામ દેવરાવ્યુ તેથી તમણે નામ સમરપણ
આપ્યું. પછી ઘેર આવી ગ્રહસ્થાશ્રમ કરવા લાગ્યા એ રા

મહાદાસ વૈશ્નવ એવા કૃપાપાત્ર ભગવદી હતા એમની વારતા કયાં સુધી લખીએ.

વારતા ૭૦ મી.

श्रीआचारजीना सेवक गोवींददवे साचोरा ब्राह्मण वहाळीना वासी तेनी वारता.

શ્રી ઠાકોરજીની શેવા કરતાંમાં તેનું મન ઉદાશ રેહે તથી તણે એક વિનંતીનો પત્ર શ્રીઆચારજીને મોકલ્યો જે માહારાજ માહારૂ મન ઉદાશ રહે છે તે હું શું કરૂ તારે શ્રીઆચારજીએ નવરત્ન ગ્રંથ લખીને મોકલ્યો ને લખ્યું જે આનો પાઠ કરજે એટલે ચીંતા મટી જશે. તારે કેટલાક દીન પછી દવે મીરાંબાઈને ઘેર ગયા હતા તાંહાં એમની સંગાથે વાતો કરતાં કોઈ દાહાડા અટક્યા તે વાત શ્રીગોસાઈજીએ સાંભળી કે દવે મીરાંબાઈને ઘેર અટક્યા છે તથી એક સ્લોક લખીને મોકલ્યો તે સ્લોક.

श्लोक.

भगवत पक्षपरागेशु युशो नही युक्त तरंः
तरासेरं गजराज गतो नहि रासत्र मप्यु पराक्रतः १

એ સ્લોક લખીને કોઈ વ્રજવાશીની સાથે મોકલ્યો તે સમે દવે તળાવ ઉપર સંધ્યા વંદન કરતા હતા તે દવેના હાથમાં વ્રજવાશીએ આવીને પત્ર આપ્યો તે વાંચીને તાંહાંથી ઉઠીને ચાલ્યા, તે મીરાંબાઈને જે જોઈએ તે

ત મોકલે પણ તાંહાં રેહે નહી.

એક સમે શ્રીઆચારજી દ્વારકાં પધારયા તારે ગોવિંદ દવે તથા જગન્નનાથ જોશી વિગેરે બીજા વૈશ્નવ પણ પાંચ સાત પાસે હતા ત પણ દ્વારકામાં પધારયા. પછી ગોવિંદદવે એ શ્રીઆચારજીને કહયું કે માહારાજ કાંઇ કથા કહો ત્યારે તમણે કહ્યું કે હમણાં માહારે અવકાશ નથી ત્યારે દવે કહે કે માહારાજ થોડી પણ કહો. ત્યારે શ્રીઆચારજીએ કથા કહેવાને પોથી ખોલી. એટલામાં ગોવિંદદવેની સાથે શ્રીરણછોડજી વાત કરવા લાગ્યા તારે શ્રીઆચારજીએ કહું કે પોથી ખોલાવીને હવે વાત ઊની સાથે કરોછો. પછી શ્રીઆચારજીએ ફરી સામુ જોયું તો શ્રીરણછોડજી વાત કરેછે તથી આપે પોથી બાંધી. બીજા વૈશ્નવ શ્રીઆચારજીના થાળમાંથી પ્રસાદ લેતા ત દાહાડે શ્રીઆચારજીએ ખવાસને કીધુ જે આજથી એમને થાળમાંથી પ્રસાદ ન આપીશ ત્યારે બીજે દાહાડે પેલા વઇશ્નવોને થાળમાંથી પ્રસાદ ન આપ્યો ખવાસે થાળને અડી ધોઇને મુકયો ત દીવશ પેલા વૈશ્નવોએ અપવાસ કરયો. તેજ દીવસે શ્રી રણછોડજીએ શ્રીઆચારજીને કહું કે તમે એ વૈશ્નવોને થાળનો પ્રસાદ આપતા તેમજ આપો બીજે દાહાડે શ્રીઆચારજીએ જોશીને પુછયું કે તમે કાલે પ્રસાદ કેમ ન લીધો તારે એમણે કહું કે માહારાજ કાલે થાળનો પ્રસાદ ન મળ્યો તથી ન લીધો તારે શ્રીઆચારજીએ કહું કે તમને થાળનો પ્રસાદ તો ન આપત પણ તમારી સીફારસ મોહોટે ઠેકાણેથી થઇછે તેથી આપવો. પછી નિત પ્રસાદ આપતા તેમજ

આપવા માંડ્યો એવી કૃપા થઇ એ એવા ભગવદી કૃપાપાત્ર હતા. તેની વારતા ક્યાં સુધી લખીએ.

વારતા ૭૧ મી.

શ્રી આચારજીના શેવક રાજાદવે ને માધવદવે બે ભાઇ સાચોરા બ્રાહ્મણ માનકુ ગામના વાસી તેની વારતા,

તે ગામમાં બે ભાઇ સાચોરા બ્રાહ્મણ રેહેતા ને બીજા પણ રેહેતા તેમાં એક ભાઇ ભણ્યો હતો તે ગામમાં પટેલની આગળ બેશીને કથા કેહેતો હતો ને બીજો મુરખ હતો તે ખેતી કરતો ને હળ હાંકતો એટલામાં મોહોટો ભાઇ કાંઇક ગયો તે દીવશથી કથા રહી પછી એક દીવસ વરસાદની વૃષ્ટી બહુ થઇ તેથી નાહાનો ભાઇ ખેતરમાંથી પલળતો આવ્યો તારે તેની ભાભીએ કહ્યું જે રોટલા જમો તારે તેણે કહ્યું કે મને બહુ ટાઢ વાયછે તેથો કાંઇ ઊનુ કરી આપો તો ખાઉ તારે ભોજાઇએ કહ્યું કે આ ખાઓ તો ખાઓ નહીતો હુંતો જઇને સુઇ રહુ છું તેમે શું ગામમાં ચોતરે બેશીને પટેલને કથા સંભળાવશો તે તમને ઉનું કરીને આપુ જેવું છે તેવુ ખાઓ હવેતો માહારાથી થાય નહી તાહારી નજરમાં આવે તે કર. તારે દીયરને બહુ દુઃખ લાગ્યું તેથી મનમાં વીચાર્યું જે હું દેહ ત્યાગ કરૂં કે ક્યાંઇ નીકળી જાઉ, પછી તે ઘરમાંથી ની

કળીને વીચાર કરવા લાગ્યો કે રાજાદેવે ને માધવદેવે એ ભાઈ મોહોટા માહાપુરૂશ છે તેથી એમને નમસ્કાર કરીને જાઉં પછી તાંહાં તે આવ્યો ને બને નમસ્કાર કરીને રોવા લાગ્યો. તારે દેવેએ પુછયું જે તું કોણ છું પછી જોયો તારે ઓળખ્યો તારે તેને કહ્યું કે તું ફલાણાનો છોકરો છે તું તો અમારી નાતનો છે તને દુઃખ શું છે? ત્યારે એણે કહ્યું કે માહારે દુખનો પાર નથી ત્યારે દેવેએ કહ્યું કે તું તો હારૂં દુખ કહે ત્યારે તેણે કહ્યું કે તમે તો મોહોટા છો તે માહારૂં દુખ દુર કરો તો કહું ત્યારે દેવેએ કહ્યું કે શ્રીઠાકોરજી સારૂંજ કરશે. પછી એનું સમાધાન કરીને પ્રસાદ સેવરાવ્યો પછી રાત્રે દેવ ત્યાંજ સુઈ રહ્યા. તે પ્રાતઃકાળે દેવ ઉઠયા ત્યારે તેને પણ ઊઠાડયો ને કહ્યું જે તું જઈને સ્નાન સંધ્યા કરી આવ. તારે એ જઈને સ્નાન સંધ્યા કરી આવ્યો પછી માધવદેવેએ રાજાને કહ્યું જે હવે શું કરીએ ત્યારે રાજાદેવેએ કહ્યું કે તમે જાણો તમારી જીભ ચાલી છે તે કાંઈ કરયા વિના છુટશો કેમ. ત્યારે માધવદેવેએ કીધું કે હવે તો એ તમારે સરણ આવ્યો છે. ને તમે શ્રી આચારજીના સેવક છો. તેથી એમનું કામ કરેજ સીધી છે પછી તે છોકરાનું માંથુ મુડાવરાવ્યું ને નવરાવ્યો, પછી તેને મંદીરના બારણા આગળ બેસારયો. પછી માધવદેવેએ રાજાદેવેને કહ્યું કે એને કશું કેહેવું હોય તે કહો. ત્યારે રાજાદેવેએ કહ્યું કે એ માહારૂં કામ નથી એતો તમારૂં કામ છે તે તમે કરો ત્યારે માધવદેવેએ કહ્યું કે તમે મોહોટા છો તેથી તમે કહો

ત્યારે રાજાદેવે કહ્યું કે માહારી આજ્ઞા છે તેથી તમે કહો. ત્યારે માધવદેવેએ એને ઉપદેશ આપ્યો. અક્ષર કાનમાં કહ્યો પછી એકસોને આઠવાર જપ કરાવ્યો ત્યારે એ સંસ્કૃત બોલવા લાગ્યો. ત્યારે માધવદેવેએ રાજાદેવેને હસીને કહ્યું જે હવે આને ફરીથી આજ્ઞા આપો તો બીજીવાર જપ કરાવું ત્યારે શ્રીભાગવતપુરાણમાં ગમ્ય થઈ ત્યારે માધવદેવેએ હસીને કહ્યું જે હવે એકવાર આજ્ઞા હોય તો ફરીથી કરાવું ત્યારે રાજાદેવેએ કહ્યું કે હવે નહી એ એટલુજ પાત્ર છે. અધીક માંહી માય નહી પછી રાજાદેવેએ માધવદેવેને કહ્યું જે તમે મનમાં કાંઈ એમ ન લાવશો જે અમારાથી કાંઈ થયું છે જે થયું તે શ્રી આચારજીની કૃપાથી થયું છે. અમારૂ તમારૂ સ્વરૂપ તો તમે જાણોજછો પછી તે બ્રાહ્મણ પોતાને ઘેર ગયો. પછી તે જઈને પટેલના ચોતરા ઉપર બેસીને કથા કહેવા લાગ્યો. પેહેલાં એનો મોટો ભાઈ કથા કહેતા તે મોટો ભાઈ પ્રગણામાં ગયો છે એમ જાણીને કોઈ ચોતરા ઉપર આવતું નહી તેવામાં એક દાહાડો એ ગામમાંથી એક શેવક ત્યાંહાં આવ્યો તેણે નાહાનાભાઈને કથા કહેતા જોયો ત્યારે પટેલને જઈને કહ્યું જે તમે કથા સાંભળવાને કેમ નથી ગયા. ભટજી તો કથા કહે છે ત્યારે પટેલ તથા બીજા લોકોએ આવીને કથા સાંભળી તેથી બધાએ પ્રસન્ન થયા ત્યારે પટેલે કહ્યું જે તમે આટલા દાહાડા કથા કેમ ના કહી ત્યારે ભટે કહ્યું જે માહારો માહોટો ભાઈ આવતો તેથી હું ન આવતો ૫

ણ હવે એ ગામ ગયો છે તથી હું આવું છું. એ સારી રીત કથા કહેવા લાગ્યો તથી એ સઘળા બહુજ પ્રસન થ યા ને કહું જે અમારૂં મોહોટું ભાગ્ય ત અમોને આવો બ્રાહાણ મળ્યો. પછી બધાએ મળીને ભટની પુજા કરી ને કહું જે હવે તમેજ નીત્યે કથા કહેજો. પછી એ બ્રા મ્હણ માધવદેવેની પાસે ગયો ને ત્યાં વીનંતી કરી કે માહારાજ તમારી કૃપાથી કથા કહી માટે આ માહારૂ દ્ર વ્ય છે ત તમે લો તમે માહારા ગુરૂછો ત્યારે માધવદેવેએ ને રાજાદેવેએ કહું કે અમારે ને તમારે ગુરૂ શ્રીઆ- ચારજી છે તથી એ દ્રવ્ય એમનું છે. એમાં અમારૂં કાંઈ નથી પછી ત દ્રવ્ય શ્રી આચારજીને અડેલ પોહોચાડયું જગનનાથ જોશી અને રામદાસ વૈશ્નવ શ્રીઆચારજીના દરશનને સારૂં અડેલ જતા હતા તેમની સાથે મોકલી દીધું. પછી એનો મોહોટો ભાઈ ગામથી આવ્યો ત્યારે તે રાજાદેવેને માધવદેવેની પાસે ગયો અને કહ્યું કે આજ્ઞા આપો તો માહારાં બાપની વૃતી ગઈ છે ત પાછી લાવું ત્યારે દેવેએ કહ્યું કે એમાં શો સંદેહ છે જા તાહારૂ કાર્ય સીધ થશે. ત્યારે પેલો ભટ ગામ ચાલ્યો ત ત્યાંહાં જઈ પોહોચ્યો ને ત ગામના રજપુતને મળ્યો ને આશીરવાદ દીધો. ત જોઈને પેલો પ્રસન થયો ને કહ્યું કે અમારૂ ભા ગ્ય તથી કૃપા કરીને તમે આવ્યા. પછી તેમને ઉતારો આપ્યો ને રસોઈની સામગ્રી પોહોચાડી. પછી ભટ પાસે બધા લોક આવીને બેઠા. ત્યારે ભટે એક શ્લોકનું બાખ્યાન કરયું. તે સાંભળી સવળા પ્રસન થયા અને ભટને કહ્યું કે

તમે પાંચ રાતો અહીયાંજ રહો અમે તમને બહુ રીત
વીદાય કરીએ ત્યારે જજો એવું કહીને એ લોક તો
પોત પોતાને ઘેર ગયા. પછી બીજે દાહાડે એકઠા થઇને
વીચાર કરવા લાગ્યા કે ભટજી ઘણે દાહાડે આવ્યા છે
માટે એમની વીદાયગીરી કરીએ. ત્યારે એમાં એક ઘરડો
હતો તેણે કહ્યું કે સો મણ અનાજ હું આપીશ ને સો
રૂપીયા આપીશ. પછી કહ્યું જે એના બાપની ભોંય ગરાસ
વીધા સો છે તે પાછી લખી આપીશ. ને હું બ્રાહ્મણથી
છુટીશ ત્યારે બધાએ કહ્યું કે ઘણી સારી વાત છે. પછી
બધાએ મળીને એને કાગળ લખી આપ્યો અને કહ્યુ કે
અનાજ તૈયાર છે તે લેઈ જાઓ. ત્યારે ભટજીએ કહ્યુ કે
એ અનાજ માહારે ઘેર શી રીત પોહોચે. ત્યારે બધાએ
મળીને પેહેરવાનાં વસ્ત્ર, તથા એક ગાય, એક ભેંશ, એક
ઘોડી, ને એક સો રૂપીઆ રોકડા એ બે ગાડામાં અનાજ
ભરીને વીદાય કરયા. અને કહ્યું જે માહારાજ વરસે વરસ
દશ દાહાડે આટલું લેઈ જજો. ત્યાંથી ભટજી ચાલ્યા તે
પોતાને ઘેર આવી પોહોચ્યા. ત્યારે બારણે રહીને પોકારયું
કે ભાભી કમાડ ઉઘાડો મેં પટેલને ચોતરે બેશીને કથા
કહી. અને બાપનો ગરાસ ગએલો પાછો લાવ્યો છું માટે
હવે તો કમાડ ઉઘાડો. ત્યારે તેણે કમાડ ઉઘાડયાં ને જોયું
તો કહે છે તેજ પ્રમાણે ઉભેલો દીઠો એટલે ઘરમાંથો
મોહોટો ભાઈ ઉઠીને આવ્યો ને તે જુવે તો ભાઈના મો
હોડા ઉપર ભગવત તેજ જણાય છે. તેથી ડરવા લાગ્યો
ને જાણ્યું જે રખેને માહારા વિશે એના મનમાં કાંઈક

અભાવ થાય. પછી તેણે કહ્યું કે ભાઈ ઉઠો સ્નાન કરો, પ્રસાદ લો, ત્યારે એણે કહ્યું જે દેવને નમસ્કાર કરયા વીના તો જળપાન પણ નહીં કરૂં. ત્યારે મોહોટા ભાઈએ કહ્યું કે એવું શું છે જે જળપાન નહી કરૂં. ત્યારે એણે કહ્યું કે જે થયું તે એમની કૃપાથીજ થયું છે. મને તો તમે જાણતાજ હતા. ત્યારે મોહોટા ભાઈએ કહ્યું કે હું સાથે આવું. ત્યારે કહે ચાલો. પછી તે બે ભાઈ સાથે જઈ દેવજીને નમસ્કાર કરયા. ત્યારે માધવદેવે રાજા દેવને હશીને કહ્યું જે તમારો શેવક આવ્યો છે ત્યારે રાજા દેવે માધવદેવને કહ્યું કે આ પ્રસંગ બીજા કોઈને કહેવો નહી પછી દેવજીએ બંને ભાઈને કહ્યું કે આવો બેસો. પછી નાહાનાભાઈએ દેવજીને બધી વાત વીસતારીને કહી ત્યારે દેવે કહ્યું કે તાહારે માથે શ્રીઆચારજી છે તો એવું કપમ ન થાય. પછી મોહોટા ભાઈએ કહું કે અમે તો આચારજી દીક્ષા નથી, હવે મને કૃપા કરો ત્યારે એને પણ કૃપા કરીને નામ આપ્યું પછી બંને પ્રસાદ લેવરાવ્યો ત્યારે નાહાના ભાઈએ કહું જે આગ્યા હોય તો અંન તથા રૂપીઆ તમારે ઘેર આવે ત્યારે દેવજીએ કહું કે તમે જાણોજ છો કે એ દ્રવ્યના ધણી શ્રીઆચારજી છે. પછી એમની આગ્યા પ્રમાણે અનને વેચીને દ્રવ્ય કરયું અને બીજુ જે રોકડું હતું તે બધું એકઠું કરીને રાખ્યુ. પછી થોડા દીવશે શ્રીઆચારજી દ્વારકાં પધારયા ત્યારે સીધપુરમાં રાણાબાસને ઘેર ઉતરયા હતા. ત્યારે રાજાદેવે ને માધવદેવે બે ભાઈને લેઈને તથા બીજુ દ્રવ્ય બધું સાથે

લેઈને શ્રીઆચારજીના દરશન કરયાં. પછી એ બભા-ઈને નામનિવેદન કરાવ્યાં. ને બીજું દ્રવ્ય હતું તે ભેટ કરાવ્યું પછી દીવશ બ કેડે શ્રીઆચારજી દ્વારકાં પધારયા ત્યારે એ બ્રાહ્મણો સાચા વૈશ્નવ થયા. એવા એ રાજાદવે તથા માધવદવે ભગવદી હતા. તેમની વારતા ક્યાંહાં સુધી લખીએ.

વારતા ૭૧ મી.

श्री आचारजीनी शेवक एक क्षत्राणीनी वारता.

એ ક્ષત્રાણી પોતે રેંટીઓ કાતીને જે સુતરના પઈશા બ ત્રણ આવતા તેની સાગરી લાવીને તેની રસોઈ બાળભોગ શ્રીઠાકોરજીને સમરપતી ને નીરવાહ કરતી. પછી તે દાહાડે દાહાડે વધારે સુતર કાતે તે એકઠું કરતી જાય ને તે ટકા દસબારનું સુતર એકઠું થયું ત્યારે તે વેચી ને તેના પઈશાનું ખાંડ અને ઘીઈ લાવી અને પછી ઘેર આવીને મેદો આણ્યો. પછી બીજે દાહાડે શેવના લાડુ તૈયાર કરયા. મનમાં વિચારયું જે દસબાર દીવશની સામગ્રી તો થઈ છે તેથી દસબાર દીવશની તો નીરાંત થઈ પછી તે દીવશે શ્રીઠાકોરજીને આરોગાવ્યા ને બીજી સામગ્રી એક હાંલ્લામાં ધાલીને ઢાંકી રાખી ને તે મંદીરમાં મુંકી છાંડી. પછી શ્રીઠાકોરજીને ભોગ સરાવીને આરતી કરી અનુસર કરયા. પછી પોતે માહાપ્રસાદ લીધો પછી રેંટીઓ કાતવા બેઠી ત્યારે શ્રીઠાકોરજી શ્રીબાળકૃષ્ણજી આપ સીહાસ

નથી ઉઠીને સામગ્રીની હાંડી જ્યાં મુકી હતી ત્યાંથી હાંડી લેઈને સીંહાસન ઉ ! આવીને બેઠા ત્યાં તે હાંડી ઉઘાડીને તેમાંથી લાડવા લેઈને આરોગવા લાગ્યા તારે મંદીરમાં હાંડી ખખડવા લાગી તેનો શબ્દ થવા માંડ્યો તે ક્ષત્રાણીએ સાંભળ્યું ત્યારે મનમાં કહ્યું જે મંદીરમાં હાંડી ખખડેછે તે શું. રખેને ઊંદરડો હોય તો ભગાડું. પછી તે ક્ષત્રાણી કાતતી હતી ત્યાંથી ઉઠીને મંદીરમાં જોવા ગઈ ને તેનાં કમાડ ઉઘાડીને જોયું તો શ્રીઠાકોરજી આપ હાંડી લેઈને સીંહાસન ઉપર બેઠા છે, ને તેમાંથા લેઈ લેઈને આરોગતા જાય છે. ત્યારે એ ક્ષત્રાણી જોઈને છાતી કુટવા લાગી અને કહ્યું જે આ સામગ્રી તમારે માટે દસ્સગ્યાર દાહાડાની કરી રાખી હતી. ને તમે આ શું કરયું. આજને આજ બધી આરોગ્યા. ત્યારે શ્રીઠાકોરજીએ કહ્યું કે તેં આળસને લીધે દસબાર દાહાડાની એકઠી કેમ કરી રાખી. નીત નવી થતી નહોતી. ત્યારે ક્ષત્રાણી બોલી જે માહારાજ મારો અપરાધ ક્ષમા કરો. હવેથી દરરોજ નવી નવી સમરપીશ. શ્રીઠાકોરજીએ આપે લેઈને આરોગી. શાથી કે એ દસ દાહાડાની નીરાંત કરીને બેઠી તેથી એને કંઈ ફીકર રહી નહી. ને જો નીત્ય નવી સામગ્રી કરે તો એને ચીવટ રહે. ને મનમાં એમ રહે કે શ્રીઠાકોરજીની સામગ્રી કરવાની છે તેને લીધે શ્રીઠાકોરજીએ એમ કરયુ. તેથી શ્રીઠાકોરજીની સામગ્રી બેચાર દહાડાની પણ વધતી કરી મુકવી નહી ને ક્ષત્રાણીએ છાતી કુટી તે શ્રીઠાકોરજી આરોગ્યા તેને લીધે નથી કુટી પણ

શ્રીઠાકોરજી આરોગ્યા તેથી પ્રસન થઈને છાતી કુટી. વળી બીજુ છાતી કુટવાનું કારણ એ કે શ્રીઆચારજીના મારગની મરીયાદા છોડીને શ્રીઠાકોરજી સામગ્રી આરોગ્યા શ્રીઆચારજીના મારગની મરીયદા તે છે જે ભોગ ધરે તેટલી સામગ્રી આરોગે વેગળી મુકી છાંડી હોય તે તે ન આરોગે શ્રીઠાકોરજીએ મારગની મરીયાદા છોડીને માહારે કાજે પોતે ઉઠીને લીધા તેને લીધે હરખથી છાતી કુટી. ત્યારે શ્રીઠાકોરજીએ કહું કે તું મેળ કાહાડીને નવરી થવાને કરી નીત્ય નવી ન કરાય ત્યારે એનો નિશ્ચય થયો કે મારગની મરીયાદા તો શ્રીઠાકોરજીએ ન છોડી. હું દસબાર દાહાડાની નીરાંત કરીને બેઠી તેને લીધે શ્રીઠાકોરજીએ આરોગી. તેથી એ ક્ષત્રાણી એવી કૃપાપાત્ર હતી. જેને ઠાકોરજી સેવાથી નીરાંત બેસવા ન દેતા. સેવામાં મન રહે એવું કરયું. એ ક્ષત્રાણીની સાથે શ્રીઠાકોરજી એવો સાનુભાવ જણાવતા. જેમ છોકરો આડાઈ કરીને માગે તેમ તે માગતા.

—◦◦◦—

વારતા ૭૨ મી.

શ્રીઆચારજીની સેવક ક્રશ્નદાસી ક્ષત્રાણીની વારતા.

તે ક્રશ્નદાસી અડેલમાં રૂખમણી વહુજીની ખવાશી કરતી એક સમે રૂખમણી વહુજીને ગર્ભ રહ્યો ત્યારે ક્રશ્નદાસીએ કહયું જે તમારે દીકરો પ્રગટ થશે તો તેનું નામ ગોકુળનાથજી પાડીશ. જયારે ગર્ભના દાહાડા સંપુર્ણ

થયા ત્યારે શ્રી રૂખમણી વહુજીના પેટમાં દુખવા લાગ્યું ત્યારે ક્રમદાસીએ જઈને જોશીને પુછયું જે હમણાં મુહુરત કેવું છે ત્યારે જોશીએ કહું કે આજે દાહાડો સારો નથી ત્યારે ક્રમદાશીએ આવીને રૂખમણી વહુના પેટ ઉપર હાથ ફેરવ્યો ને કહું જે માહારાજ આજ ન પધારશો આજનો દાહાડો સારો નથી. ત્યારે પેટની પીડા મટી ગઈ. પછી દાહાડા બે ત્રણ વિત્યા ત્યારે ક્રમદાસીએ વિચારયું જે હવે પુછીએ દાહાડો કેવો છે. ફરીથી જોશીને જઈને પુછયું ત્યારે જોશીએ કહું કે આજનો દાહાડો સારો છે ક્રમદાસીએ જઈને વહુજી માહારાજને કહું કે માહારાજ આજ આપ પોહોડી જાઓ કેમકે આજ પ્રગટ થાય તો સારૂ છે. ત્યારે વહુજી માહારાજ પોહોડયાં ને ક્રમદાસીએ તેમના પેટ ઉપર હાથ ફેરવ્યો ને કહું કે માહારાજ પધારો ત્યારે તે વખતેજ પેટમાં દુખવા માંડયું ને બાળકનો જનમ થયો. તે સમે શ્રીગોસાઈજી શ્રીનાથજીદ્વાર હતા, તેથી ક્રમદાસીએ તે સમે શ્રી ગોકુળનાથજી એવું નામ પાડયું. પછી ગોસાઈજીને વધામણીઓ મોકલ્યો તે પછી શ્રીગોસાઈજી અડેલ પધારયા. ત્યારે નામ કરણ કરયુ ત્યારે શ્રીવલ્લભ એવુ નામ પાડયું. પણ ક્રમદાસીની મરજાદથી શ્રીગોકુળનાથજી નામ રાખ્યું એવી કૃપાપાત્ર દાસી હતી કે જેના કહેવાથી બે નામ પ્રશીધ રાખ્યાં.

પછી શ્રીઘનશ્યામજીનો જન્મ થયો ત્યારે નામનો વીચાર કરવા લાગ્યા ત્યારે શ્રી વલ્લભે કહું જે શ્રીગોકુળનાથજી નામ પાડો તે સાંભળી શ્રીગોસાઈજીએ કહ્યુ કે એ ના

મ તો તમારૂં છે તોપણ એનાં એકજ નામ પ્રસીધ રાખ્યાં તમને ગોકુળમાં શ્રીવલ્લભ. નામ કહે ને બીજુ જગત પ્રસીધ શ્રીગોકુળનાથજી નામ થયું. ને જન્મપત્રમાં ક્રશ્ન નામછે તે છાનુ રાખ્યુ તેથી શ્રીગોસાંઈજીએ કહ્યું કે એ નામ તો છાનુંજ રાખ્યું. એ ક્રમદાસી શ્રીઆચારજીની શેવક એવી ક્રૃપાપાત્ર હતી. કે જેને હાથ ફેરવે વડુજી માહારાજને પેટની પીડા બંધ થઈ તે જ્યારે પધારો કહું તારે બાળકનો જન્મ થયો તો તેની વારતા ક્યાં સુધી લખીએ.

વારતા ૧૩ મી

श्री आचारजीना शेवक मीरबाइना गोर रामदासनी वारता.

એક દીવસ મીરાંબાઈને ઘેર રામદાસજી શ્રીઠાકોરજીના આગળ કીરતન કરતા હતા ને રામદાસજી શ્રીઆચારજીનાં પદ ગાતા હતા ત્યારે મીરાંબાઈ બોલી જે શ્રીઠાકોરજીનાં પદ ગાઓને ત્યારે રામદાસજીએ કહ્યું જે ગાંડી રાંડ આ કોનાં પદ છે જા હવે તાહારૂં મોં મારે ન જોવું પછી પોતાનું કુટુંબ લેઈને રામદાસ ત્યાંથી ચાલી નીકળ્યા. તે વખતે મીરાંબાઈએ બહુ રોકવા માંડયા પણ રામદાસ રહ્યા નહી ને ફરીથી એનું મોં પણ ન જોયું. એવા માહાપ્રભુજી સંગાથે પ્રીતી વાળા હતા. એ રામદાસ એવા ક્રૃપાપાત્ર હતા.

વારતા ૭૪ મી.

શ્રીઆચારજીના સેવક રામદાસ ચોહાણ રજપુતની વારતા,

એ રામદાસ શ્રીગોરધનની ગફામાં રેહેતા તે પ્રથમ શ્રીઆચારજી નાથજીદ્વાર પધાર્યા ત્યારે શ્રીનાથજીને પાટણે સારયા ત્યારે રામદાસ ગફામાંથી નીકળી બાહાર આવ્યા ત્યારે શ્રીઆચારજીની પાસે આવી નામ પામ્યા. પછી શ્રી આચારજીએ રામદાસને કહ્યું જે તું શ્રીનાથજીની શેવામાં સાવધાન રેહેજે. ત્યારે રામદાસે ઈંટાનુ એક નાહાનું સરખુ મંદીર કરાવરાવ્યું ત્યારે શ્રીઆચારજીએ શ્રીનાથજીને મંદીરમાં પધરાવ્યા, પેહેલાં શ્રીનાથજીને પરવત ઉપર પધરાવેલા હતા ત્યાં છાણની ઓટલી કરેલી હતી તે ઉપર બેસારતા અને જ્યારે કોઈ દાહાડો દુખ કહી સમરપતા તારે દેવદમન નામ કહેતા, શ્રીગોપાળજી કહેતા તે શ્રીઆચારજીએ મંદીરમાં પધરાવ્યા તારથી શ્રીનાથજી એવું નામ પાડ્યું. તેથી શ્રીનાથજી એવું નામ કહેવા લાગ્યા શ્રી આચારજીના શેવક રામદાસ એવા કૃપાપાત્ર હતા કે જેને શ્રીનાથજીની શેવા આપી.

वार्त्ता ७५ मी.

श्री आचारजीना शेवक थानेस्वरना रेहेनार रामानंद पंडीत सारस्वत ब्राह्मणनी वारता.

એક સમે શ્રીઆચારજી થાનેશ્વર પધારયા ત્યાં રામા
નંદને ઘેર ઉતરયા ત્યાં રાત્રીએ શ્રીઆચારજી પોહોડયા ત
પાછલી રાત થઈ તારે રામાનદ ઉઠયો ને પોતાની સ્ત્રીને
કહું કે વેહેલી વેહેલી ઊઠ ને છાણ છે તે ઠેકાણે કર ન
હી તો વૈષ્નવ ઊઠશે તો પધુ છાણ લેઈ જશે. એ વાત
શ્રીઆચારજીએ સાંભળી તે સમે શ્રીઆચારજી હાથ પગ
ધોઇને ઊઠયા હતા તે એવી વાત સાંભળીને અત્યંત ક્રો
ધાયમાન થયા ને રામાનંદને બોલાવીને આપ લોટામાંથી
જળ લેઇને રામાનંદ પંડીતના હાથમાં વેદ મંત્ર ભણીને
એ જળ એના ઉપર છાંટયું ને શ્રીમુખથી કહું જે તાહારો
ત્યાગ કર્યો તેં માહારા શેવકને કહું જે છાણ લેઇ જશે
તો તું સવારે રસોઇનો સામાન કયાંથી કરીશ. એમ ક
હીને શ્રીઆચારજી તતક્ષણ ઉઠીને ચાલ્યા તે થાનેશ્વરથી
ત્રણ ગાઉ ઉપર એક અમી નામનું તીરથ છે ત્યાં આ
વીને સ્નાન કરયું જ્યારે શ્રીઆચારજી રામાનંદને ઘેરથી
ઉઠીને ચાલવા લાગ્યા તારે ત્યાંના વઇશ્નવોએ બહુ વીનંતી
કરી પણ શ્રીઆચારજી ત્યાં રહ્યા નહી ને કહું જે હું આ
ઠેકાણે રહીને તો જળપાન સરખુ પણ ન કરૂં તે પછી
રામાનંદ પાસે જે કોઇ નામ પામે તેને શ્રીગોસાંઈજી

ગંગોજ કહેતા. પછી રામાનંદની અવસ્થા ખરાબ થઈ ને એને દેહનું ભાન રહ્યું નહી બજારમાં જે વસ્તુ દેખે તે ખાય. કાંઈ મરજાદ રહી નહી. પણ એટલું કરે કે જે ખાય તે સમરપીને ખાતા ને કહે કે શ્રીગોરધનનાથજી તમે આરોગજો. એમ કહીને પોતે મોમાં મુકે.

એક દાહાડો તે બજારમાં થઈને ચાલ્યો જતો હતો ત્યાં એક હલવાઈને ઘેર જલેબી સારી થતી હતી તે દીઠી તથી તે વેચાથી લીધી ને ઘેર આવીને શ્રીનાથજીને સમરપીને કહું કે આપ આરોગજો એવું કહીને પછી પોતે ખાધી તે સમે શ્રી આચારજી મંદીરમાં શ્રીનાથજીને ભોગ સમરપતા હતા ત્યારે શ્રીઆચારજીને શ્રીનાથજીએ કહું જે અમે આજ જલેબી સારી આરોગીએ છીએ ત્યારે શ્રીઆચારજીએ પુછ્યું જે કોણે સમરપી છે ત્યારે તેમણે કહું કે રામાનંદ પંડીત સમરપી હતી તારે શ્રી આચારજીએ કહું જે મેં તો એને વેગળો કરી રાખ્યો છે ને તમે એને ઘેર કેમ આરોગોછો તારે શ્રીનાથજીએ કહું કે તમે મને સોંપ્યો હતો તમારી મરજાદથી મેં તો એને અંગીકાર કરી રાખ્યો છે તમે અમને સોંપીછો તેને હું ત્યાગ કરતોજ નથી તમે ત્યાગ કરોછો પણ હું તો છોડતો નથી. તારે શ્રી આચારજી ચુપ થઈને રહ્યા. પછી એ વાત શ્રીઆચારજીએ દામોદર હરસાણીને કહી તારે દામોદર હરસાણીએ વીનતી કરી કે માહારાજ હવે એને અંગીકાર ક્યારે કરશો તારે શ્રીઆચારજીએ કહું જે કોઈ વૈશ્નવનો અપરાધ પડે તો લાખ જન્મે પણ અંગીકાર કરીશું, શ્રીનાથજીએ અંગી-

કાર કરયો તાએ એટલો અંતરાય પડયો તેથી વૈશ્નને
બોલવું તે વિચાર કરીને બોલવું. એવા એ રામાનંદ
પંડીત હતા તેની વારતા કયાં લગી લખીએ.

વારતા ૭૬ મી.

શ્રીઆચારજીના શેવક વીશ્નુદાસ છીપાની વારતા.

વીસ્નુદાસ વ્રધ થયા પછી શ્રીગોકુળમાં શ્રીગોસાંઇ-
જીની બેઠકના બારણા આગળ ચોકી કરતા ને જે કોઇ
પંડીત દેશ દેશથી શ્રીગોસાંઇજીની સાથે વાદ કરવા આ-
વતા તેને વીસ્નુદાસ પુછતા જે તમે કેમ આવ્યાછો ત્યારે
એ પંડીત કહે કે અમે વાદ કરવાને આવ્યા છીએ ત્યારે
વીસ્નુદાસ એ પંડીતની સાથે વાદ કરીને તેને નીરૂત્તર
કરતા એ પંડીત પોતાના મનનું સમાધાન કરીને
ત્યાંથીજ પાછા વળતા ને બધાએ પંડીત મનમાં કહેતા
જે જેનો ચોકીદાર આવો પંડીત છે તો તેના ધણીની
તો શી વાત હશે. શ્રીગોસાંઇજીની પાસે કોઇ પંડીતને
જવા ન દે બારણેથીજ બધાને ઉત્તર દઇને પાછા વાળે
ત્યારે એક દાહાડો શ્રીગોસાંઇજીએ પુછયું જે હવે કોઇ
પંડીત વાદ કરવા કેમ નથી આવતા. ત્યારે વઇશ્ને કહું
કે માહારાજ એ પંડીતને તો વીસ્નુદાસ નીરૂત્તર કરીને
પાછા કાહાડે છે તેથી એ પંડીત પોતાના મનનું સમાધાન
કરીને બારણેથીજ પાછા જતા રહે છે ત્યારે શ્રીગોસાંઇજી
એ વીસ્નુદાસને બોલાવા મોકલ્યું. તે આવ્યા ત્યારે પોતે

ગોસાઇજીએ શ્રીમુખથી કહું જે તમને તો શ્રીઆચારજી ની કૃપાથી સામર્થ છે તેથી તમે પંડીતને નીરૂત્તર કરો છો પણ બ્રાહ્મણને તો અવળુ થાય છે તેથી પંડીત વાદ કરવાને આવે તો અમારી પાસે આવવા દેજો. ત્યારે તે દાહાડાથી પંડીતને શ્રીગોસાઇજીની પાસે જવા દેતા.

વળી એક ભટ હતો તે શ્રીગોસાઇજીને નીત્યે કેહેતો કે હું તમારા શેવકને જમાડું તે શ્રીગોસાઇજીના સસરા ધનસ્યામનો સગો હતો. તે ભટે એક દાહાડો શ્રીગોસાઇજીને નોતરયા તારે શ્રીગોસાઇજી એમને ઘેર ભોજનને પધારયા. ત્યાં વીસ્નુદાસ જળપાનનો ઘડો લેઇને સાથે ગયો. જ્યારે શ્રીગોસાઇજી ભોજન કરીને ઉઠયા ત્યારે મુખ આચમન કરાવ્યું. પછી શ્રીગોસાઇજી પોતાને મંદીર પધારેયા ત્યારે વીસ્નુદાસને આગ્ના કરી કે તું પ્રસાદ લેઇને આવજે. ત્યારે વીસ્નુદાસે શ્રીગોસાઇજીએ ભોજન કરયું હતું તે થાળમાંથી માહાપ્રસાદ પોતાની થાળમાં મુકયો પછી થાળ ધોઇ નાખીને વેગળી મુકી. પછી પોતે પ્રસાદ લેવા બેઠા ત્યારે ભટે કહું જે બીજી સામગ્રી લાવું ત્યારે વીસ્નુદાસે કહું કે માહારે તો જોઇતી નથી ત્યારે ભટે કહું જે આ એઠી સામગ્રી શું કરવાને લો છો સારી સામગ્રી લો. ત્યારે વીસ્નુદાસે કહું જે માહારી થાળમાં તો ન નાખશો જો નાખશો તો થાળ અભડાઇ જશે. ત્યારે ભટજીને અતી રીસ ચડી. પછી એ ભટે શ્રીગોસાઇજીને આવીને કહું જે તમારા શુદ્ર મને એવું કહું કે માહારી થાળમાં સામગ્રીના

પશો તો માહારી પાળ અભડાઈ જશે તારે શ્રીગોસાઈજી ચુપ કરીને રહ્યા, પછે શ્રીગોસાઈજીએ હશીને ભટને કહ્યું જે તમે અમારા શેવકને જમાડવુ ચાહાતા હતા પણ એક ક્ષુદ્રનેજ જમાડી ન શકયા તો બીજાને શી રીત જમાડી શકો. તારે ભટ હશીને ચુપ કરી રહ્યા. તે વીશ્નુદાસ શ્રી આચારજીના એવા કૃપાપાત્ર ભગવદી હતા એમની વાત કયાંહાં લગી લખીએ.

વારતા ૭૭ મી

श्रीआचरजीना सेवक जीवणदास क्षत्री कपुर सीहानंदना तेनी वारता.

એક સમે સીહાનંદના વૈશ્નવ શ્રીઆચારજીના દરશનને સારે અડેલ આવતા હતા તે એક દાહાડો મારગમાં મજલ ઉતરયા. ત્યાંહાં સઘળા વૈશ્નવ પોત પોતાની રસોઈ કરવાની જગ્યા સુધારીને ત્યાંહાં રસોઈ કરતા હતા તે વખત વરસાદ ચડી આવ્યો ત્યારે વઈશ્નવે કહ્યું જે વરસાદ આવ્યો તેથી આપણું કામ બગડશે ત્યારે જીવણદાસ બોલ્યા જે ચિંતા ન કરો. પછી જીવણદાસે શ્રીઆચારજીની આણ દીધી ને કહ્યુ જે તું વરસે તો તને શ્રીઆચારજીની આણ છે ત્યારે વરસાદ રહી ગયો. પછી સઘળા વઈશ્નવ અડેલ આવ્યા ત્યાં શ્રીઆચારજીનાં દરશન કરયાં. પછી વઈશ્નવે શ્રીઆચારજીને કહ્યું જે મ-

હારાજ એક દીવશ મારગમાં રસોઈ કરતા હતા તે સમે વરસાદ ચડી આવ્યો ત્યારે જીવણદાસે આપની આણ દેઈને રાખ્યો. ત્યારે શ્રીઆચારજીએ જીવણદાસને કહ્યું જે તેં અમારી આણ દેઈને વરસાદ રાખ્યો ને કદાચીત વરસાદ આવત તો તું શું કરત. ત્યારે જીવણદાસે કહ્યું કે મહારાજ એવો કોણ છે તે આપની આણ દાધે વરસે. એ વાત સાંભળીને શ્રીઆચારજી હશીને ચુપ થઈ રહ્યા. જીવણદાસ શ્રીઆચારજીના એવા કૃપાપાત્ર હતા કે જેને આચારજી સાક્ષાત પુરૂષોતમ છે એવો દ્રઢ વિશ્વાસ હતો.

વારતા ૭૮ મી.

श्रीआचारजीना शेवक भगवानदास सारस्वत ब्राह्मण पटणानी पासे हाजीपुरमां रहेता तेनी वारता.

એક સમે ભગવાનદાસે શ્રીઆચારજીની શેવા સારી રીત કરી ત્યારે શ્રીઆચારજી ભગવાનદાસ ઉપર બહુ પ્રસન થયા ત્યારે શ્રીઆચારજી આપ કૃપા કરીને ભગવાનદાસને આપના પાદુકાજી (પાવડી) ની સેવા કરવા આપી ને ભગવાનદાસને આગ્ના આપી જે તું આની શેવા સારી રીતે કરજે ત્યારે ભગવાનદાસ શ્રીપાદુકાજીને પોતાને ઘેર પધરાવા લેઈ ગયો. ને તેની એવી રીત શેવા કરવા લાગ્યો જે શ્રીઠાકોરજી સાનુભાવતા જણાવવા લાગ્યા ને વાતો કરતા.

એક સમે શ્રીઆચારજી ભગવાનદાસને ઘેર પરોણા
પધારયા ત્યારે જે ઠેકાણે શ્રીઆચારજી બીરાજ્યા હતા તે
ઠેકાણે નીત્ય સવારે ઉઠીને ભગવાનદાસ દંડવૃત કરતા. ની
ત્ય એ ઠેકાણે લીંપતા એ ઠેકાણે પગ ન મુકતા. એવા
એમનો ભાવ હતો તેથી ભગવાનદાસની ઉપર પ્રીતી જ
ણાવાથી શેવા કરવાને અરથે પોતાની પાદકાજી આપી એ
એવા ભગવદી હતા.

વારતા ૭૯ મી.

श्रीआचारजीना शेवक श्रीनाथजीना भीतरीआ भगवानदासनी वारता.

એક સમે શ્રીનાથજીના બાળભોગની સામગ્રી કરતાં
ભગવાનદાસથી કાંઈ વસ્તુ બગડી ગઈ ત્યારે શ્રી
ગોસાંઈજી ભગવાનદાસ ઉપર બહું ખીજ્યા ને સેવાથી ભ
ગવાનદાસને જુદા કરયા. પછી શ્રીગોસાંઈજી શ્રીનાથજીને
ભોગ સમરપીને પોતે ગોવિંદકુંડ ઉપર સ્નાનને પધારયા.
ને ભગવાનદાસ તો ગીરીરાજના પાછલા ભાગમાં અચ્યુત
દાસ હતા ત્યાં આવીને સમાચાર કહીને ભગવાનદાસ ત્યાં
બેઠા પછી શ્રીગોસાંઈજી ગોવિંદકુંડ સ્નાન કરીને આવતા હ
તા તેમને આવતા જોઈને અચ્યુતદાસની આંખમાંથી આં
સુનો પ્રવાહ ચાલ્યો તે દેખીને શ્રીગોસાંઈજીએ પુછયું જે
અચ્યુતદાસ તમને આજ આટલું બધું શું દુખછે? ત્યારે અચ્યુ
તદાસે શ્રીગોસાંઈજીને કહ્યું કે, માહારાજ શ્રીઆચારજીને

શ્રીનાથજીએ આજ્ઞા આપી છે જે તમે જીવને બ્રહ્મ સંબંધ કરાવો તે આઠ લાખ જીવ તમારી ધારાએ અંગીકાર કરવાના છે ને શ્રીઆચારજીએ તો તમને સોંપ્યા છે ને તમે તો જીવનો અપરાધ જોવા લાગ્યા ને જીવતો સદા દોષ ભરેલોછે ને જીવને અંગીકાર કરવાનો તો તમારે હાથ છે. ત્યારે તે જીવ અંગીકાર શી રીત થસે એવી વાત સાંભળીને શ્રીગોસાઈજી ત્યાંથી ભગવાનદાસનો હાથ પકડીને ગોરધન પરવત ઉપર લેઈ ચડ્યા જેવી પેહેલી સેવા કરતા હતા તે રીત કરવાની આજ્ઞા આપી ત્યારે ભગવાનદાસે તે સમે શ્રીગોસાઈજીના આગળ એક પદ કહી સંભળાવ્યું તે પદ સાંભળીને શ્રીગોસાઈજી બહુ પ્રસન થયા. પછી ભગવાનદાસ સાવધાનથી શેવા કરવા લાગ્યા. શ્રીઆચારજીના શેવક ભગવાનદાસ એવા કૃપાપાત્ર હતા.

વારતા ૮૦ મી

શ્રીઆચારજીના શેવક સનોઢીઆ બ્રાહ્મણ અચ્યુતદાસની વારતા.

એ અચ્યુતદાસ માનશીગંગા ઉપર ચક્ર તીરથ છે ત્યાં રેહેતા હતા ને નીત્ય શણગારના સમે શ્રીનાથજીનાં દરશન કરીને પોતાને ઠેકાણે જતા તે અચ્યુતદાસ શ્રીગોરધનની પરીક્રમા ત્રણવાર દંડવત કરીને કરી. ત્યારે શ્રીગોસાઈજી બહુ પ્રસન થયા. ને પોતાને શ્રીમુખથી કહ્યું જે

અચ્યુતદાસ મોહોટા ભગવદીછે તેથી અચ્યુતદાસ શ્રીઆચા
રજીના એવા કૃપાપાત્ર હતા.

વારતા ૮૧ મી

श्रीआचारजीना शेवक अच्युतदास गौड ब्राह्मण नी वारता.

એ અચ્યુતદાસ મોહોટા ભગવદી હતા ને શ્રીઆ
ચારજીએ એમને ઘેર શ્રીમદનમોહનજી પાટ બેસારયા હ
તા તે અચ્યુતદાસ મદનમોહનજીની સેવા બહુ સારી રી
તે કરતા. મદનમોહનજી અચ્યુતદાસની સંગાથે સાનુભાવ
થી વારતા કરતા તે જે જોઈએ તે માગી લેતા. અચ્યુ
તદાસ ઉપર શ્રીઠાકોરજી એવા કૃપા કરતા હતા અચ્યુતદાસ
શ્રીનાથજીનાં દરશનને આવ્યા હતા ત્યારે શ્રીગોવરધનની એ
ક પરીક્રમા દંડવતી કરી એવા ભગવદી હતા. જ્ય
રે શ્રીગોસાઈજી પાસ અચ્યુતદાસ આવતા ત્યારે શ્રીગોસા
ઈજી અચ્યુતદાસને દંડવત ન કરવા દેતા ને કેહેતા જે
એતો શ્રીઆચારજીના મોહોટા કૃપાપાત્ર સેવક છે.
પછે જ્યારે શ્રીઆચારજીએ લૌકીકલીલા આસુર વીમોહ
લીલા દેખાડી ત્યારે અચ્યુતદાસે શ્રીમદનમોહનજીની શે
વા શ્રીઆચારજીને ઘેર પધરાવી. પછી ઉઠીને શ્રીબદ્રીના
થજીના દરશનને ગયા. ત્યાં જઈને અંતનો ત્યાગ કરયો
ને પોતાની દેહ છોડી પછે શ્રીમદનમોહનજીને શ્રીનાથ
જીની પાસે બેસાર્યા. એ અચ્યુતદાસ એવા ભગવદી હ

તા કે જેણે શ્રીઆચારજીનું સ્વરૂપ પુરશોતમ કરીને જાણ્યું ને જેને શ્રીઆચારજી ઉપર મોહોટી આશક્તી જે પરોક્ષ થઈને વીરહ કરી દેહ ત્યાગ કરયો. ભક્તીમાર્ગનું સ્વરૂપ કેવળ વીરહાત્મક છે. એ અચ્યુતદાસ શ્રીઠાકોરજીના એવા કૃપાપાત્ર ભગવદી હતા.

વારતા ૮૨ મી.

श्री आचारजीना शेवक अच्युतदास गौमकमामां रेहेता तेनी वारता.

એ અચ્યુતદાસ શ્રીઆચારજીની સંગાથે પૃથ્વી પરીક્રમા કરી એ આચારજીના શેવક અત્યંત કૃપાપાત્ર હતા જેને શ્રીઆચારજીએ પોતાનીપાદુકા આપી તેને અચ્યુતદાસે અતી ઉત્તમ શેવા કરી, પછી શ્રીઆચારજી અચ્યુતદાસને નીત્યે દરશન આપતા. શ્રીઆચારજીએ સન્યાસ ગ્રહણ કરયો તે વીરહના અનુભવને અરથેજ કરયો ત્યારે એક વૈશ્નવ કોટીઉ (નાવડું) કરીને લાવ્યો તે ઉપર ચડીને શ્રીઆચારજી આપ બનારસ પધારયા. ને ત્યાંહાં સન્યાસ દોઢ મહીના લગી રાખ્યો ત્યારે એ વૈશ્નવ શ્રીઆચારજીની સાથે ગયો હતો તે કાશીથી કડામાં આવ્યો ત્યારે સઘળા વૈસ્નવોને કહ્યું જે શ્રીઆચારજીએ સન્યાસ ગ્રહણ કરયો, ફરી કાશીએ પધારયા ને ત્યાંહાં દોઢ મહીના લગી રહ્યા. પછી આસુરવ્યામોહલીલા દેખાડી ત્યારે અચ્યુતદાસે એ વૈશ્નવને કહ્યું કે તને ખબર થઈ હશે, ત્યારે વૈશ્નવે કહ્યું કે હું શ્રીઆચારજીની સાથેજ હતો, ને

કાશીથી જોઈને આવું છું ત્યારે અચ્યુતદાસે કહ્યું કે એ પ્ર
ભુ એવું કોઈ દાહાડો ન કરે; જીવને વ્યામોહ દેખાડે છે
ત્યારે અચ્યુતદાસે મંદીરનાં કમાડ ઝાલીને શ્રીઆચારજીની
પાદુકાનાં દરશન કરાવ્યાં; ત્યારે જુવે તો શ્રીઆચારજી
પોતે બેઠા છે; પોથી ઉઘાડી છે ને તે જુવે છે; ત્યારે એ
વૈશ્નવે ઉઠીને દંડવત કરયો ત્યારે શ્રીઆચારજી માહાપ્રભુ
જીએ એને કહ્યું કે તું મનમાં સંદેહ ન કરીશ. આ પ્ર
ગટ લોકીક રીતે દેહ ધરવાની લીલા છે ને સીંહાસન બે
શીને અલોકીક લીલા તો નીત્યછે તેથી આ લીલા નીત્ય
છે તેથી આ લીલા અવતાર દશા પ્રગટ થતીજ આવીછે
તેથી સંદેહ ન કરવો. આસુરવ્યામોહ લીલા છે. શ્રીગો
સાઈજીએ સરવોતમમાં લખ્યું છે જે પ્રાકૃત દેહ ધરે તે
લીલાછે ને શ્રીઆચારજીતો સાક્ષાત પુરશોતમછે. એ અ
ચ્યુતદાસ એવા સ્વરૂપ નેષ્ટીક શ્રીઆચારજીના કૃપાપાત્ર હતા
ને મોહોટા ભગવદી હતા તેમની વારતા ક્યાંહાં લગી કરીએ.

વારતા ૮૩ મી

श्रीआचारजीना शेवक अंबालयना नारणदास नी वारता.

એ નારણદાસ દેશાધીપતીના ચાકર હતા. તેને રાજદ્વા
રનાં કામ બહુ હતાં તેથી શ્રીઆચારજીનાં દરશનને સારૂ
આવી ન શકતા પણ અંતઃકરણમાં શ્રીઆચારજીનાં દ-
રશનની બહુ આતુરતા ને જાણે જે શ્રીઆચારજીના દ-

રશનને કયારે ભક્ત પણ આવી ન શકતા તેથી નારણદાસે એક ચાકર રાખ્યો તેને મહીનો રૂ૪) નો કરયો ને એને કહી રાખ્યું જે તાહારે આટલું કામ જે મને ઘડી ઘડીમાં એવું કહેવું જે ભાઈ હવે શ્રીઆચારજીનાં દરશન કરવા કયારે જઈશું. એટલું કહીને સંભળાવવું. જેથી અમને શ્રીઆચારજીનાં દરશનની સુચના રેહે. પછી તે ચાકર દર રોજ એ પ્રમાણેજ કરે. જયારે નારણદાસ પોતાના કામમાં બેસે ત્યારે આગળ આવીને ઉભો રેહે ને ઘડીએ ઘડીએ કહે જે ભાઈ શ્રીઆચારજીનાં દરશને કયારે ચાલીશું એવું દરરોજ કહે ને નારણદાસ શ્રીઆચારજીને વરશોને વરશો દાહાડે ભેટ મોકલતા. એ નારણદાસ એવા ભગવદી હતા. એ ચીત સદા આચારજીના ચરણારવિંદમાં રાખતા. શ્રી આચારજી સદા એમના ઉપર પ્રસન રહેતા તેથી એમની વારતા કયાં સુધી લખીએ.

વારતા ૮૪ મી.

श्रीआचारजीना शेवक नारणदास भाट मथुरामां रहेता तेनी वारता,

એ નારણદાસને શ્રીમદનમોહનજીએ આગ્ના આપી જે હું વ્રંદાવનમાં ફલાણી જગ્યાએ છું. તું ત્યાંથી ખો-દીને મને બાહાર પધરાવ્ય. ત્યારે નારણદાસ વરંદાવનમાં જઈને એ ઠેકાણે ખોદીને શ્રીમદનમોહનજીને બાહાર પ-ધરાવ્યા. પછી જયારે શ્રીગોપીનાથજી વરંદાવન પધારયા ત્યારે

ીગોપીનાથજીએ મદનમોહનજીને સીંહાસન પાટ બેસારયા.
છી કેટલાક દાહાડા નારણદાસે શેવા કરી એમની પછ-
ાડે કોઈ નોહોતું તેથી બંગાળી ગોડીયા શેવા કરનાર-
ા. ગોપીનાથજીએ પાટ બેસારયા છે તેથી ગોસાંઈના
ાળક તથા સઘળા વઈશ્નવ લોક દરશન જાય છે એ
નારણદાસ શ્રીઆચારજીના એવા કૃપાપાત્ર ભગવદી હતા
જેને શ્રીમદનમોહનજી આપે કૃપા કરીને શ્રીવ્રંદાવનમાં-
ી પધરાવ્યા શ્રીમદનમોહનજીએ શ્રીઆચારજીના શેવક
નાણી નારણદાસ ઉપર એવી કૃપા કરી તેથી એમની વા-
તા કયાં લગી લખીએ.

સમાપ્ત.

પરચુરણ વારતાઓ.

શ્રીઆચારજીના શેવક ગઙુસ્વામી વ્રંદાવનમાં રહેતા તેની વારતા.

એ ગઙુસ્વામી આપ પેહેલા સ્વામી હતા ત પેહેલા શેવક હતા એ સમે શ્રીઆચારજી વરંદાવનમાં પધારયા હતા ત ગઙુસ્વામીને પેહેલે દાહાડે ભગવદ આગ્ના થઈ જે સવારે શ્રીઆચારજી પધારશે ને તું એનો શેવક થઈ જજે. પછી સવારે શ્રીઆચારજી પધારયા ત્યારે ગઙુસ્વામી સ્નાન કરીને શ્રીઆચારજી જ્યાં ઉતરયા હતા ત્યાં આવીને દંડવત કરીને કહ્યું કે મહારાજ મને શરણ લેજો ત્યારે શ્રીઆચારજીએ હશીને કહ્યું કે સ્વામી તમે છો ને તમને શેવક કેમ કરીએ ત્યારે ગઙુસ્વામીએ કહ્યું કે માહારાજ મને ભગવદ આગ્ના થઈ છે જે તું શ્રીઆચારજીને શરણ જજે તેથી મહારાજ મને શરણ લ્યો ત્યારે શ્રીઆચારજીએ ગઙુસ્વામીને નામ નીવેદન કરાવ્યું પછે ગઙુસ્વામીએ જે શેવક હતા ત સઘળાને શ્રીઆચારજી પાસે નામ લેવરાવ્યું. પછે શ્રીઆચારજી ગઙુસ્વામી ઉપર બહુ પ્રસન રેહેતા હતા ત ગઙુસ્વામી એવા કૃપાપાત્ર ભગવદી થયા.

શ્રીઆચારજીના શેવક કનઈઆ સાળક્ષત્રીની વારતા.

એ કનઈયા સાળ ઉપર શ્રીઆચારજી બહુ કૃપા કરતા શ્રીઆચારજીએ કૃપા કરીને પોતાના ગ્રંથ કનઈઆ

સંધ્યા આવ્યા તે ચર્ચ શ્રીગોસાંઇજી પોતે [illegible] પાસાળ
પાસે બેઠા એ કનક પાસાળ શ્રીઆચાર્યજી ... એવા [illegible]
ભગવદી હતા તેના ઉપર શ્રીગોસાંઇજી ... રહે

શ્રીઆચારજીના સેવક [illegible]

ગોમીપાની [illegible]

શ્રીઆચારજીએ નરહરદાસને ... મોહનમોહનજી
પાટ બેસાર્યા હતા. તે નરહરદાસ ... શ્રીમદનમોહન
ની સેવા સારી રીતે કરતા હતા. આ ... જી સાનુભાવ
હતા. એ નરહરદાસે [illegible] સેવા ... કરી. પછી
[illegible] ... શ્રીગોકુલેશને શ્રીબા
સાહેબે ... પધરાવ્યા તે શ્રીગોસાં ... શ્રીરઘુનાથજી
ને આપ્યા. શ્રીગોકુળચંદ્રમાજીની
ઉપર બિરાજતા હતા. એ નરહરદાસ

શ્રી આચાર્યજીના સેવક

સંન્યાસીની વાર્તા

[illegible] પ્રથમ નરહર [illegible]
[illegible] શ્રીઆચાર્યજી દ્વારા
[illegible] સંન્યાસીને વેણા [illegible]
[illegible] શ્રીઆચારજી [illegible]
[illegible] ત્યારે નરહર સંન્યાસી
વીનંતી કરી કે મહારાજ માહારી ઉપર [illegible]

હું એક પ્રાર્થના કરૂછું. ત્યારે શ્રીઆચારજીએ હસીને કે શી પ્રાથના કરવી છે. ત્યારે તેણે કહું કે માહારાજ વેણા કોઠારીને શરણ લેજો ત્યારે વેણા કોઠારીને શ્રીઆચારજીએ નામ સંભળાવ્યુ, નીવેદ કરાવ્યું. પછે વેણા કોઠારી મોહોટા ભગવદી થયા એ શ્રીઆચારજીના એવા કૃપાપાત્ર ભગવદી હતા.

શ્રીઆચારજીના શેવક ગોપાલદાસ ઝટોડાંની વારતા.

એ ગોપાલદાસના કરેલા છંદ ઘણું છે. તેની આશકતી શ્રીઆચારજી ઉપર ઘણુ હતી. એક સમે ગોપાલદાસ અડેલ આવ્યા ત્યારે બીજે દાહાડે શ્રીઆચારજીનો જન્મ ઓરછવ હતો જ્યારે શ્રીઆચારજી મારકંડે પુજન કરવા બેઠા તે સમે ગોપાલદાસે છંદ ગાયો તે છંદ.

॥ માધો માસે ભરી વૈશાકે શ્રીવલવહરી જનમ લીઆ, ॥ એ છંદ ગાયો તે સાંભળીને શ્રીઆચારજી ગોપાલદાસ ઉપર ઘણુ પ્રસન થયા. પછે એ ગોપાલદાસે ઘણુ છંદ પદ કરયાં. એ શ્રીઆચારજીના એવા કૃપાપાત્ર શેવક હતા.

[illegible]ાચારજીના સેવક જનાર્દનદાસ ચોપડા છત્રી તેની વારતા

એક સમે શ્રીઆચારજી [illegible] જીદ્વાર પધારયા

[illegible] જનારદન [illegible] પણ શ્રીગોકુળ
[illegible] શ્રી [illegible] ચારજીનાં [illegible] ન કરયાં તે દર
[illegible] દનદાસ [illegible] વેવું આશ્ચર્ય જે
[illegible] ત્યાર સ્નાન કરીને શ્રીઆચા
[illegible] ને દંડવત કરીને કહ્યું કે આ
[illegible] ત્યારે શ્રીઆચારજીએ નામ સંભ
[illegible] પધારયા ત્યારે જનારદનદાસ સે
[illegible] સન્પદાન શ્રીઆચારજીએ
[illegible] ધારાવ્યું. એક જનારદનદાસ
[illegible] શ્રીઆચારજી જ [illegible] દનદાસ ઉપર બ
[illegible] કૃપાપાત્ર હતા.

जीना सेवक लघु पुरुषोत्तमदास
[illegible] नी वारता.

[illegible] પુરશોતમદાસ શ્રીનાથજીના તથા શ્રીઆચા
[illegible] કરતા શ્રીઆચારજીના સાક્ષાત ગુરુ
[illegible] પુરશોતમદાસને શ્રીઆચારજીના [illegible]
[illegible] હતા તથા શ્રીઆચારજીના લઘુપુરુષો
[illegible] હતા એ લઘુ પુરશોતમદાસ સો
[illegible] સેવક હતા [illegible]

Date Due

KAI

V 891.473
Gos/Cho
L 34788
AUTHOR Gosvami
TITLE Chorashi vaishnavani varta.
DATE DUE
BORROWER'S NAME
S. N. D. T. WOMEN'S UNIVERSITY
L
LIBRARY.
V 891.473
Gos/Cho
34788